

RÅDHUSET I ÖSTERSUND

FOTON BYGGNADSRITNINGAR MÖBELRITNINGAR MÖBELINVENTERING HISTORIK

RÅDHUSET I ÖSTERSUND

Innehåll

FÖRORD	3
HISTORISKA FOTON, EXTERIÖRER	5
HISTORISKA FOTON, INTERIÖRER	11
FASADRITNINGAR arkitekt Frans B Wallberg 1909	25
PLANER, MÖBEL-OCH INREDNINGSRITNINGAR, arkitekt Frans B Wallberg 1909-1911	33
FOTON, MÖBELINVENTERING 2000	115
MÖBELFÖRTECKNING, Möbler, armaturer och övrig inredning år 1911 och år 2000	127
BILAGOR	131
1. TIDNINGSPARTIKEL I ARKITEKTUR 1912	
2. BYGGNADSMINNESFÖRKLARING 2000-06-13	

FÖRORD

Det intressanta med rådhusinventarierna är att allt är specialritat och tillverkat för huset. Från enklare typmöbler för korridorer och kontorsrum till möbler för finare rum. Särskilda möblemang togs fram för borgmästarens rum, stadsfullmäktiges sessionssal (rådhusalen), rådhusrättens sal (domsalen), de båda trapphallarna, konsultationsrummet, byggnadsnämndens sessionssal samt hälso- och fattigvårdsnämndens sessionssal.

Rådhusbygget är mycket väldokumenterat. Alla äldre originalhandlingar som ritningar och beskrivningar finns i kommunarkivet. Byggnaden i nationalromantisk stil präglas av stor omsorg i utformningen och högsta hantverkskvalitet in i minsta detalj. Rådhusarkitekten Frans Bertil Wallberg ritade möblerna och armaturerna som enligt honom skulle utföras i "kraftig gammaljämtsk och svensk stil, som väl stämmer öfverens med byggnaden i sin helhet".

Under framförallt 1970-talet avyttrades tyvärr många originalinventarier ur huset. Jamtli och Föreningen gamla Östersund tog lyckligtvis hand om en del, medan annat slängdes, spreds i kommunens lokaler eller kom i privat ägo.

Efter politiska initiativ 1999 att kartlägga och samla in ursprungliga rådhusmöbler genomförde Miljö- och Stadsbyggnadskontoret (nu Samhällsbyggnad) under somrarna 2000-01 inventering och dokumentation av rådhusets ursprungliga inredning. Arbetet genomfördes av arkitektstuderande Karin Schylberg. Handledare var arkitekt Cajsa Lindström, kulturmiljöansvarig för Rådhuset. Inventeringen omfattade kommunala lokaler samt Jamtli och Ahlbergshallen.

Samtliga återfunna rådhusinventarier märktes och dokumenterades i text och bild på inventeringsblanketter, totalt 269 av ursprungligen ca 500 möbler m.m. Man kan konstatera att trots att nästan hälften av inventarierna försvunnit finns ca 70% av alla typer kvar. Samtliga stoltyper finns representerade bland de 138 stolar som dokumenterades (av totalt 239 originalstolar). Enstaka skåptyper och några bänk-/sofftyper saknas. Störst är bortfallet av bord och armaturer där nästan hälften av typerna saknas.

Under åren 2001-2009 har följande möbler återförts till Rådhuset:
4 st stolar för byggnadsnämnden (inköp)
5 st stolar, typ P, för diverse expeditionsrum (inköp)
Jamtli's innehav av rådhusmöbler.

Östersunds kommun har intresse av att förvärva ytterligare originalinredning. Vilka återköp som kan göras får bedömas från fall till fall.

I denna katalog finns resultatet av inventeringen, tillsammans med äldre foton, ritningar och texter. Presentationen bygger till stor del på Karin Schylbergs sammanställning från 2000-01. Katalogen har överförts till digitalt dokument av Jan-Robert Fresk. Den finns tillgänglig på www.ostersund.se

Rådhuset är en unik skatt i Östersund! Mer att läsa finns i kommunens folder Välkommen till Östersunds Rådhus.

Östersund 2009-12-15

Cajsa Lindström

HISTORISKA FOTON

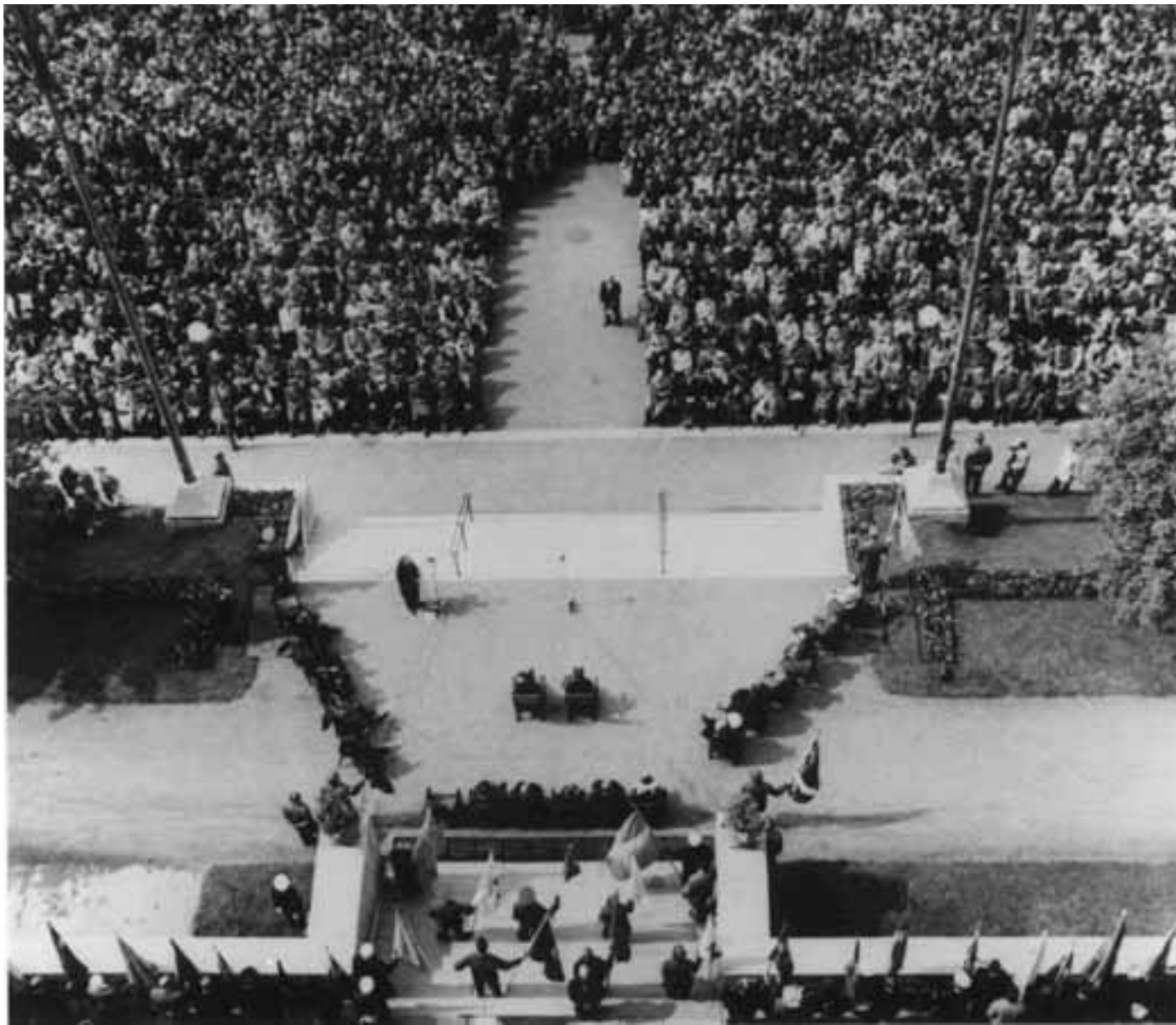
EXTERIÖRER

ÖSTERSUNDS RÅDHUS 1912
00 x89/3

VY FRÅN RÅDHUSET, TROLIGEN 1920-TAL
Foto: Okänd fotograf
00 x92/8
Fotot finns hos Föreningen Gamla Östersund

**KUNGAPARETS MOTTAGNING FRAMFÖR
ÖSTERSUNDS RÅDHUS, JUNI 1952.**

Foto: Hallings foto, Östersund
Negativ finns hos Jämtlands läns museum

RÅDHUSET, TROLIGEN 1940-TAL

Foto: Oscar Ollsonss ateljé, Östersund
Glasplåtnr. 802
Negativ finns hos Jämtlands läns museum

RÅDHUSET, TROLIGEN 1950-TALET

Foto: Okänd fotograf

00 x92/5

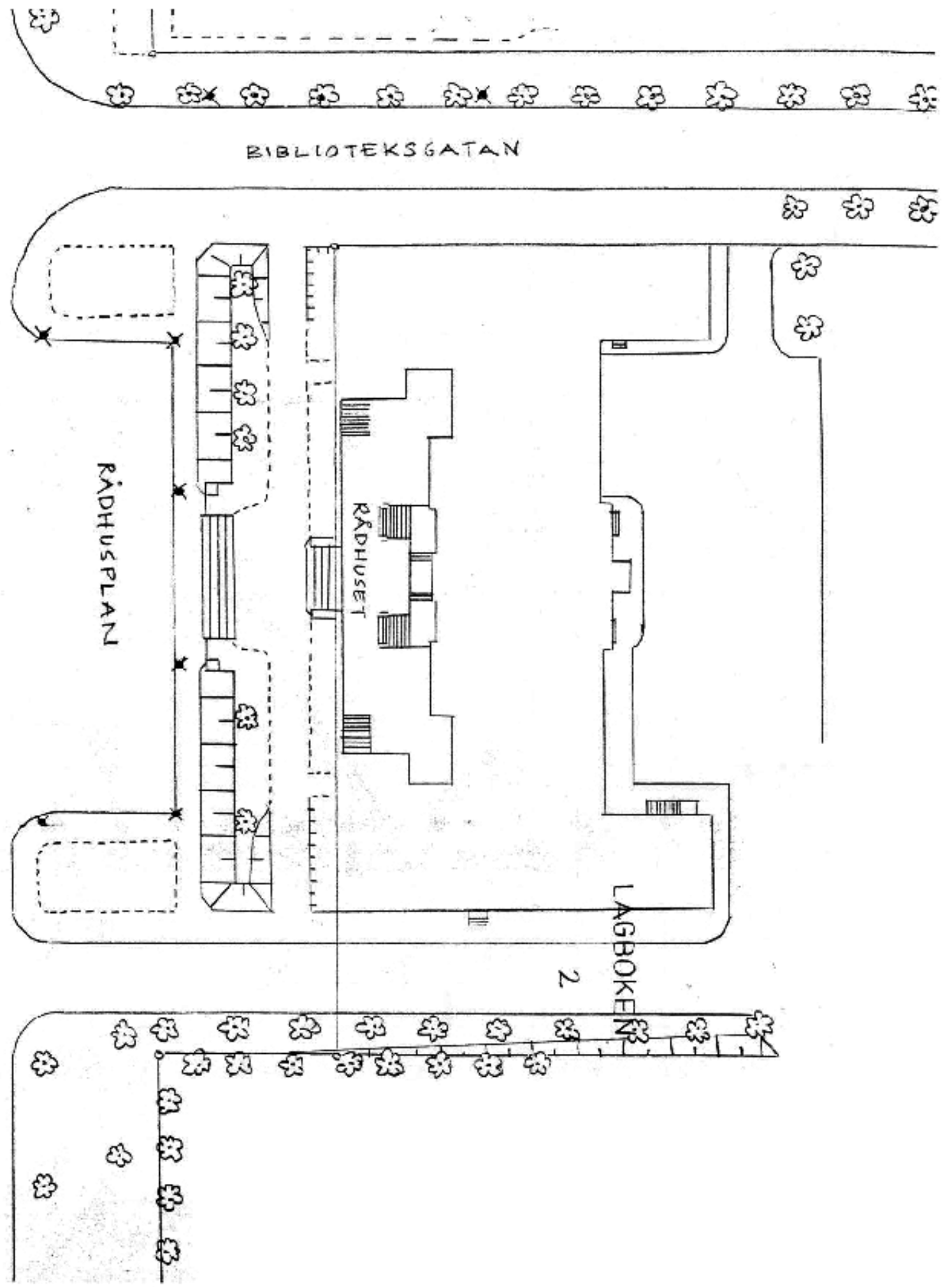
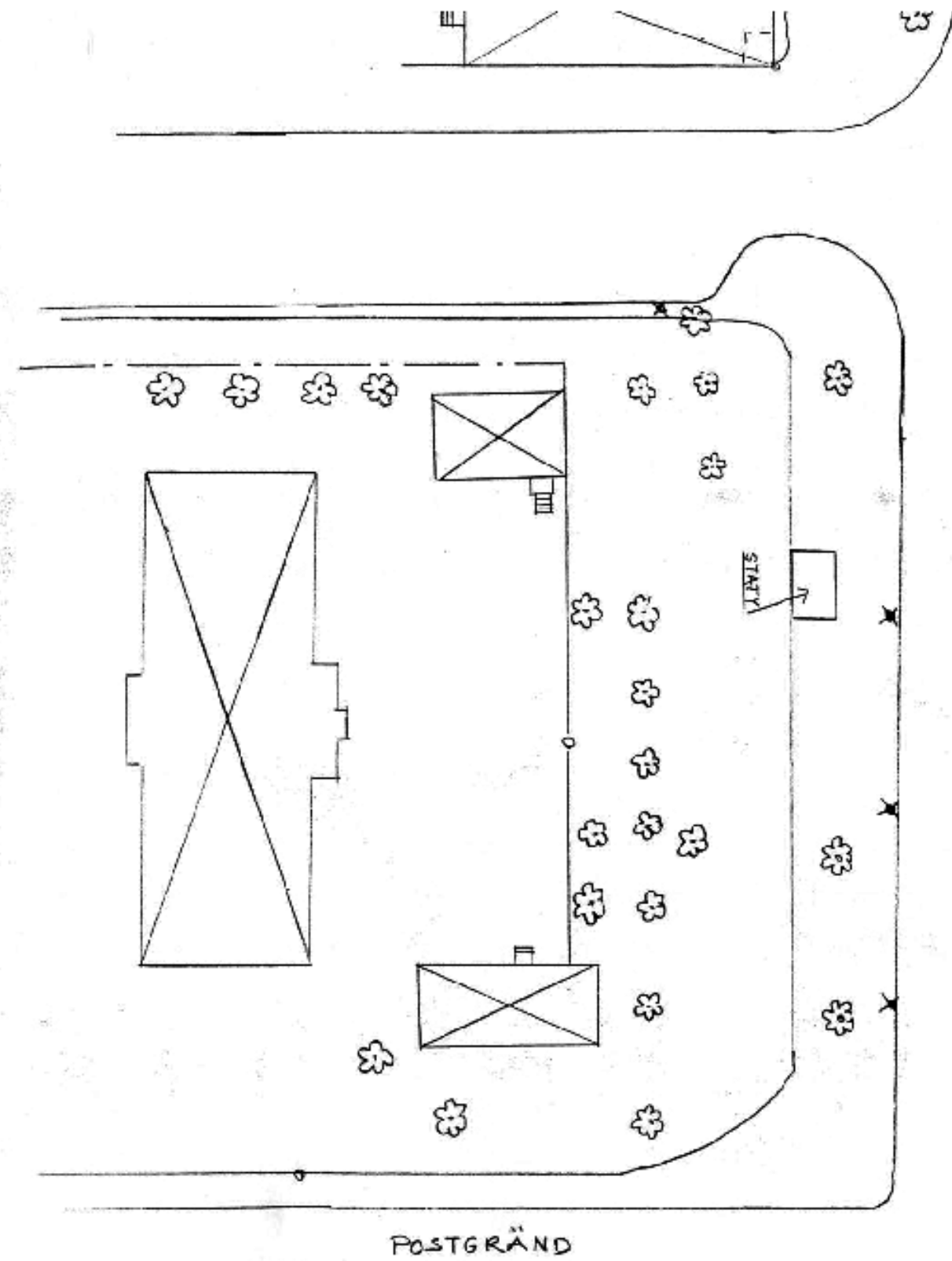
Fotot finns hos Föreningen Gamla Östersund

GUSTAF DEN VI ADOLF OCH DROTTNING LOUISE BESÖK I ÖSTERSUND 1952. KUNGEN FRAMFÖR DEN NYUPPSATTA SPRINGBRUNNEN "AFRODITE" I SAMSPRÅK MED KONSTNÄREN OLOF AHLBERG

Foto: Hallings foto, Östersund

Negativ finns hos Jämtlands läns museum

RÅDHUSGATAN-RÅDHUSPLAN FÖRE 1970

Ur del av arbetsplan för ombyggnad av Rådhusgatan, delen Fältjägargränd- Thoméegränd 3/7-1970.

Skala 1:400

HISTORISKA FOTON

INTERIÖRER

1920-TAL, NEDRE HALL.

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. W L835

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, TRAPPA UPP TILL ÖVRE HALL.

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. W L837

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, ÖVRE HALL.

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. W L839

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, ÖVRE HALL.

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. W L840

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

STADSFISKALEN SUNDBERG, 1944
Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.
Repronég. F 971:59
Negativ finns hos Föreningen Gamla Östersund

STADSFISKALENS RUM PÅ 1940-TALET
Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.
Repronég. 94x406/12
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

BYGGNADSNÄMNDENS SESSIONSSAL
Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr.871
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

**1950-TAL, DRÄTSELDIREKTÖREN MED
DRÄTSELKAMMARENS PERSONAL**
Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr. 869
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, DRÄTSELKAMMARENS KASSAKONTOR

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. 844

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

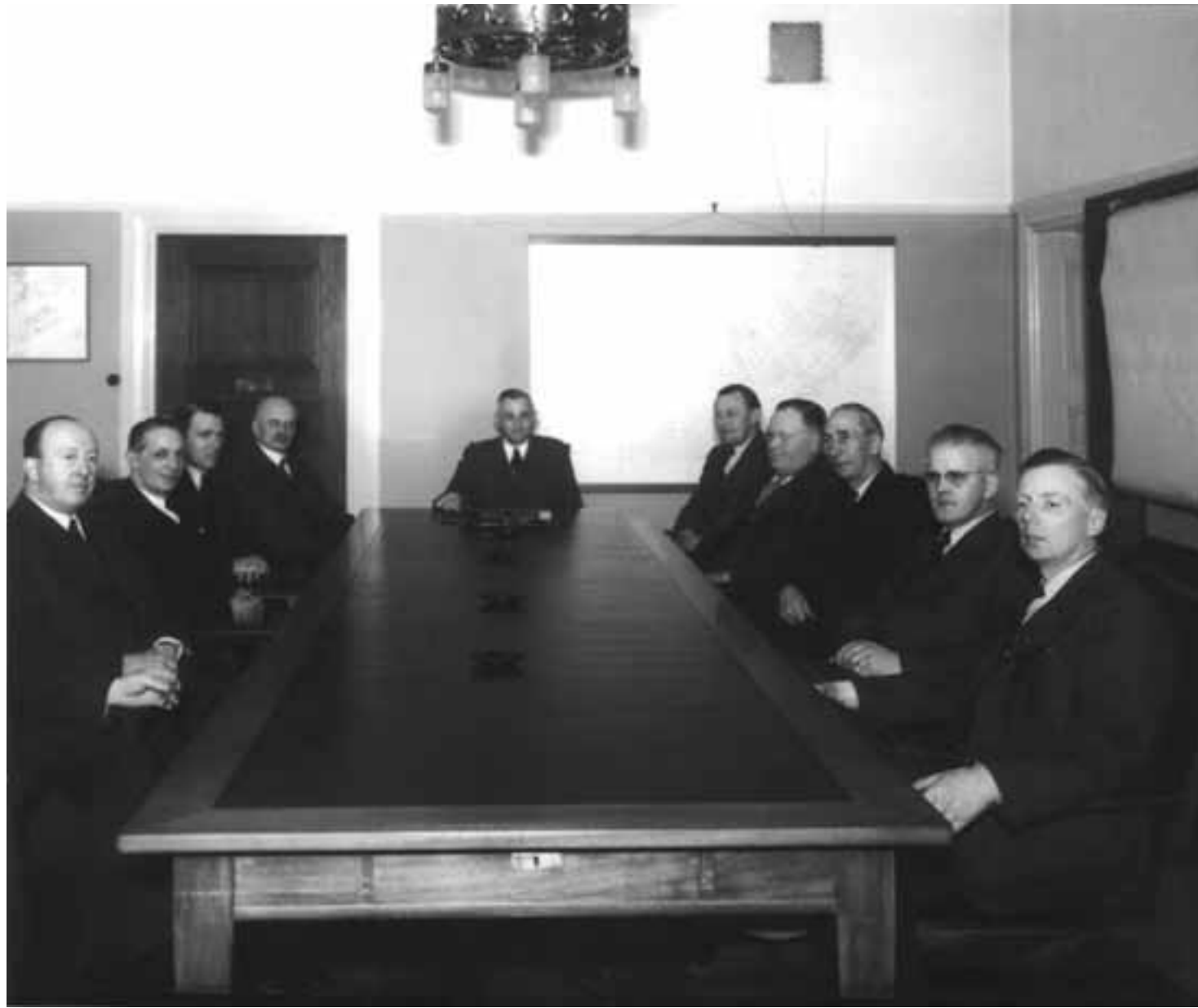

1936, DRÄTSELKAMMARENS SESSIONSSAL

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. 865

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1950-TAL, TROLIGEN SAMLINGSRUM, JORDVÅNINGEN

Foto: troligen Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. 866

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1950-TAL, TROLIGEN SAMLINGSRUM, JORDVÅNINGEN

Foto: troligen Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. 867

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, SÖDRA FÖRMAKET, NEDRE HALLEN

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Glasplåt nr. 845

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1930-TAL, STADSFULLMÄKTIGES FÖRMAK
Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr. 856
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

TROLIGEN FÖRSTE RÅDMANNENS RUM, 1950-TAL
Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr. 870
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

STADSFULLMÄKTIGESAMMANTRÄDE PÅ 1940-TALET

Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr. 862
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1930-TAL, STADSFULLMÄKTIGES SAL

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.
Glasplåt nr WL 861
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

STADSFULLMÄKTIGESAMMANTRÄDE, TROLIGEN 1940-TAL

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.

Reproneg. 85x211/3

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

SISTA SAMMANTRÄDET I STADSFULLMÄKTIGES SAL 1970

Foto: Okänd fotograf

Neg. 00x891:8

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1930-TAL, RÅDHUSRÄTTENS SAL

Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.

Glasplåt nr. 852

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

PRESIDIET I RÅDHUSRÄTTENS SAL 1930-TAL,

Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.

Glasplåt nr. 849

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

DOMSALEN, 1978

Foto: Eivind Jonsson, JLM, Östersund.

Negativ nr. 78x284/1

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

DOMSALEN, 1978

Foto: Eivind Jonsson, JLM, Östersund.

Negativ nr. 78x284/2

Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

1920-TAL, KONSULTATIONSNUM

Foto: Oscar Olssons ateljé, Östersund.
Glasplåt nr. 864
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

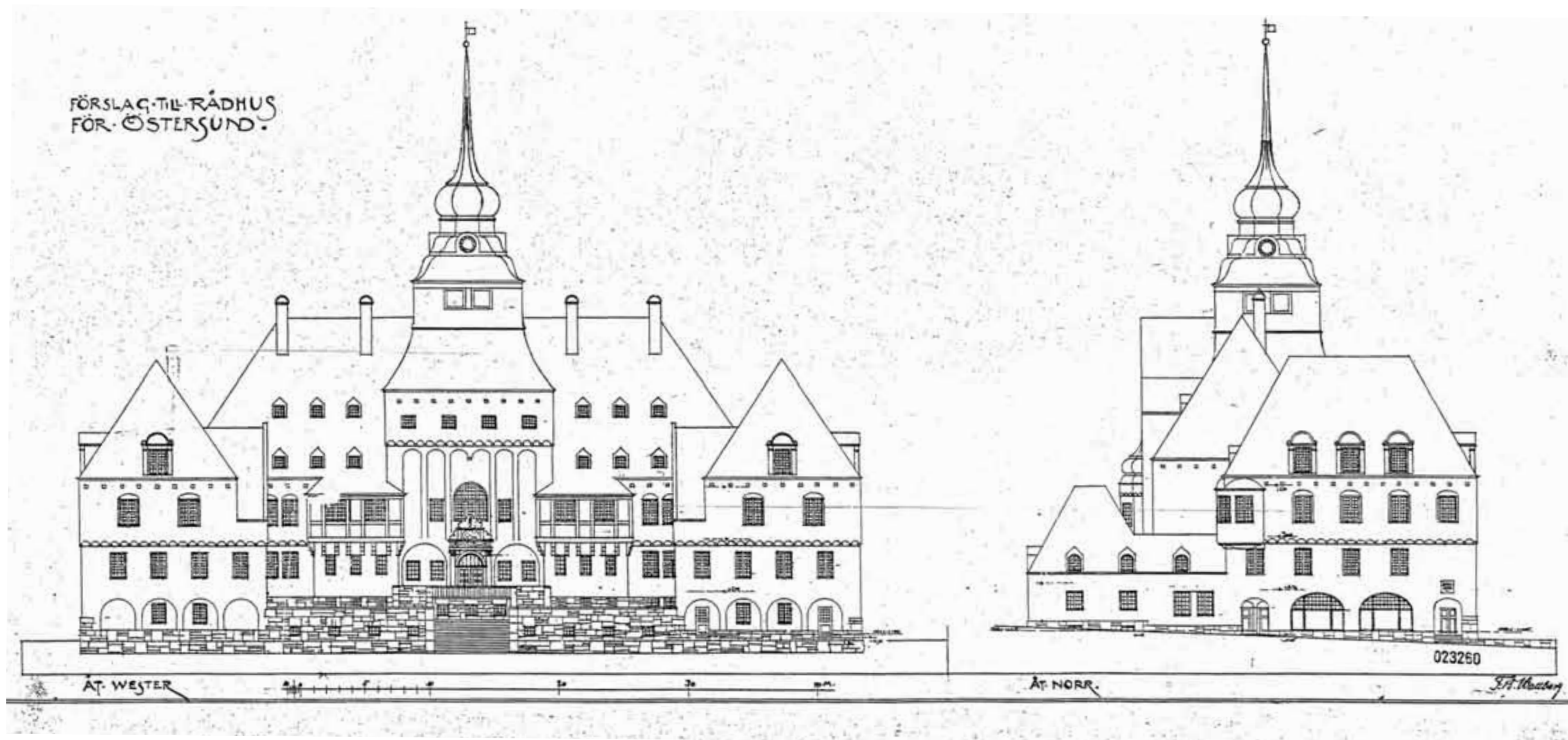
TROLIGEN 1950-TAL, BORGMÄSTARENS NUM

Foto: Wiktor Lundberg, Östersund.
Glasplåt nr. WL 843
Negativ finns hos Jämtlands Läns Museum

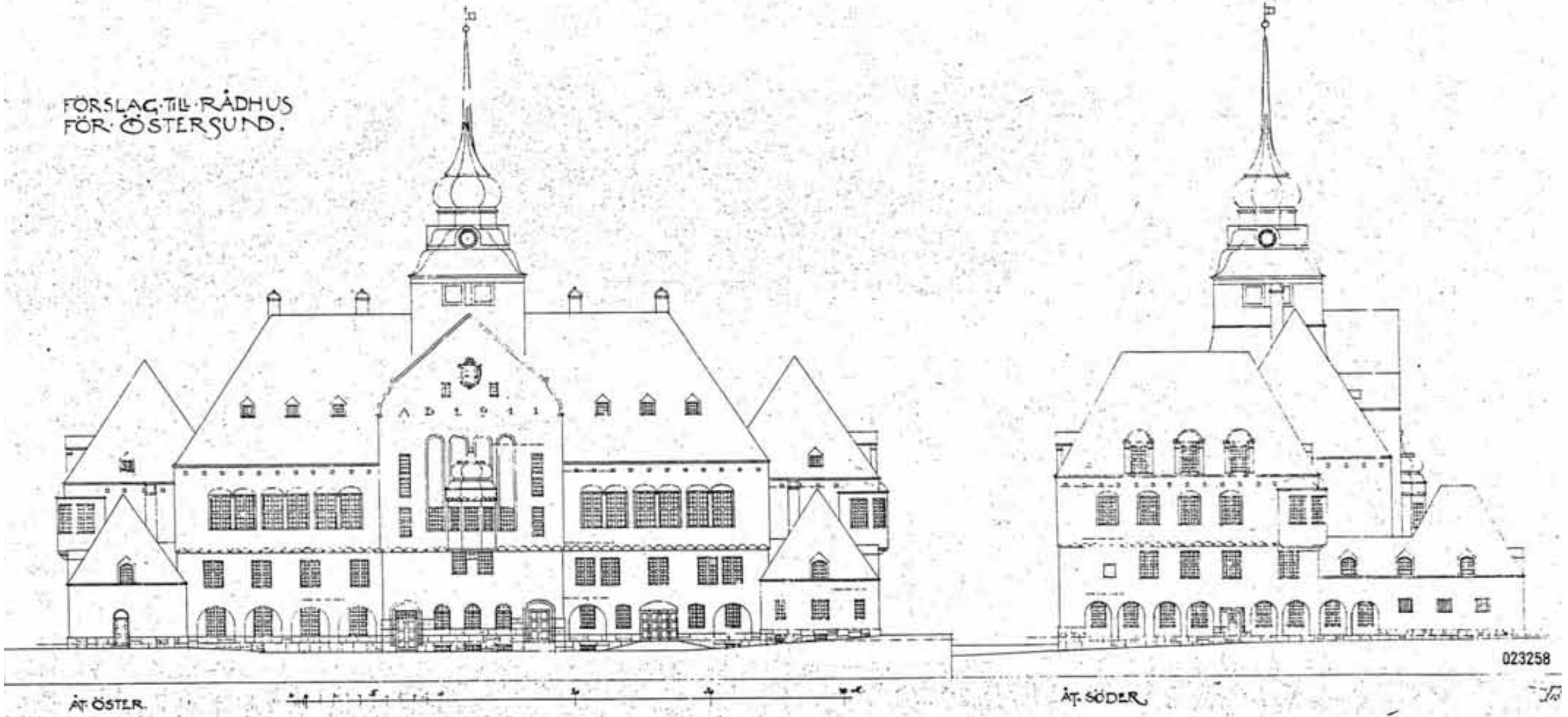
FASADRITNINGAR

arkitekt Frans B. Wallberg 1909

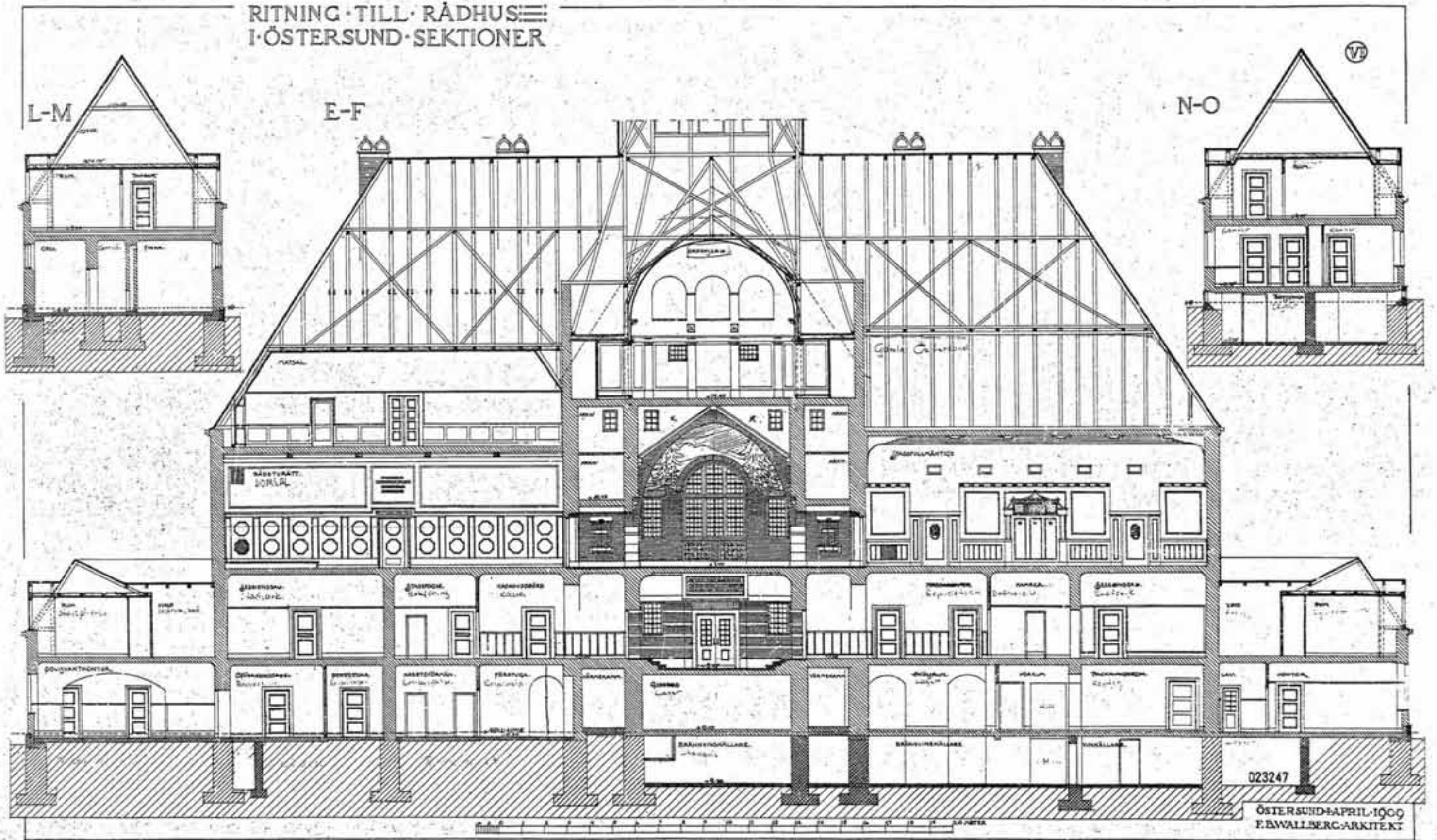
ARKITEKTÄVLING 1909
FÖRSLAG TILL RÅDHUS FÖR ÖSTERSUND
av F. B. Wallberg

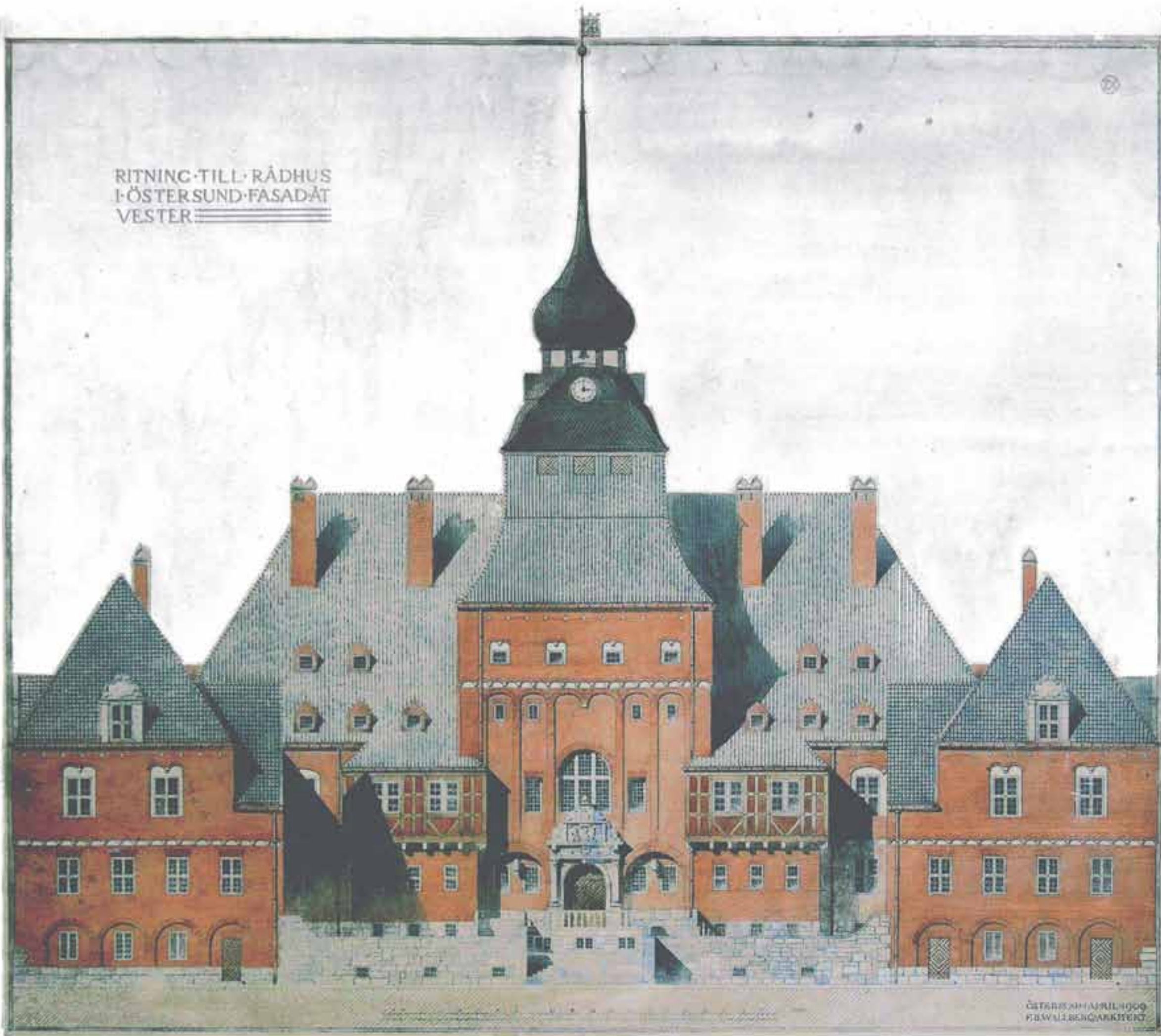
FÖRSLAG TIL RÅDHUS
FÖR ÖSTERSUND.

RITNING TILL RÅDHUS I ÖSTERSUND
SEKTIONER
F. B. Wallberg, 1909

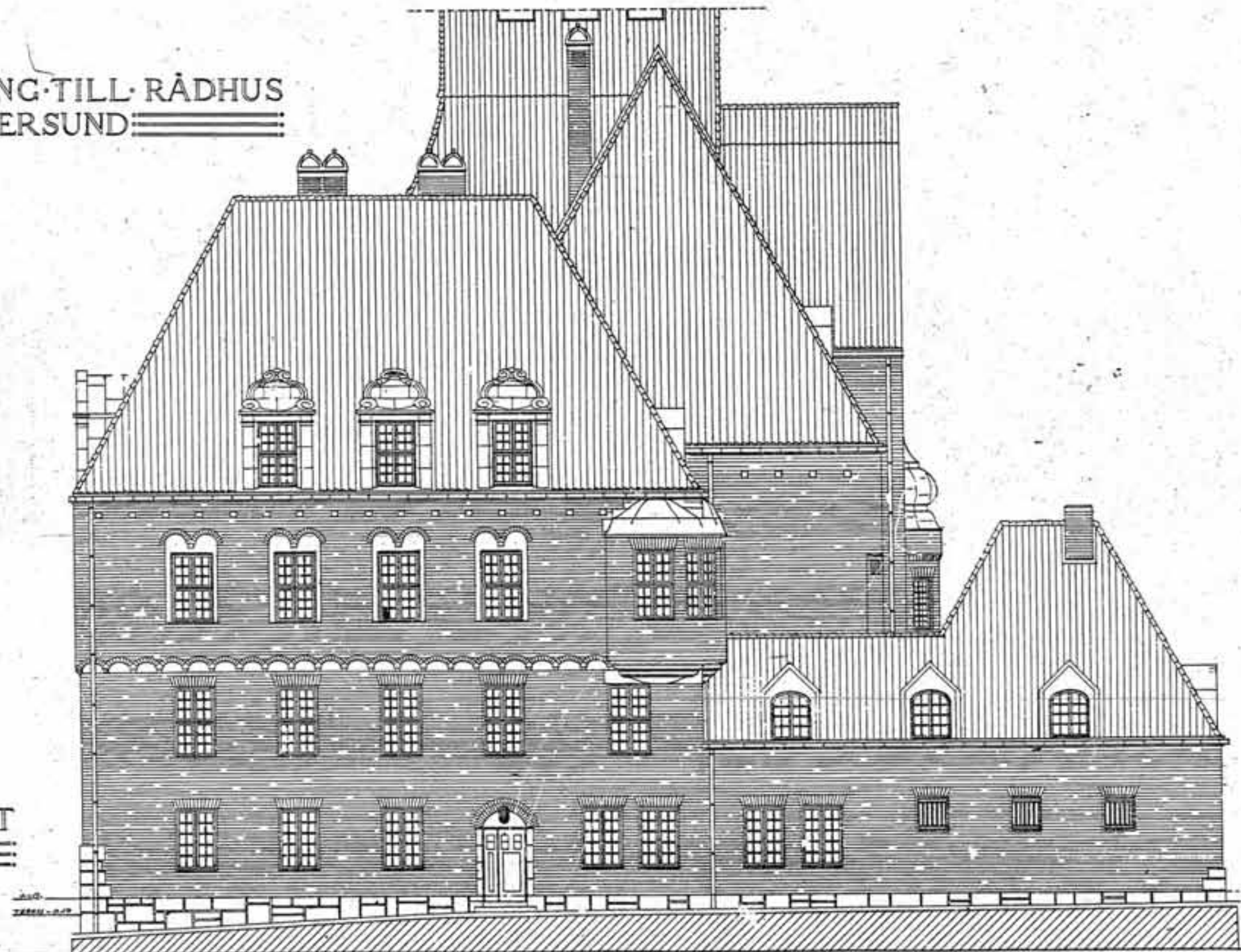
RITNING TILL RÅDHUS
I ÖSTERSUND FASADÅT
VETER

ÖSTERSUND ÅR 1800
P. S. W. L. B. S. C. A. R. K. T. E. N. D.

RITNING TILL RÅDHUS
I ÖSTERSUND

FASAD ÅT
SÖDER

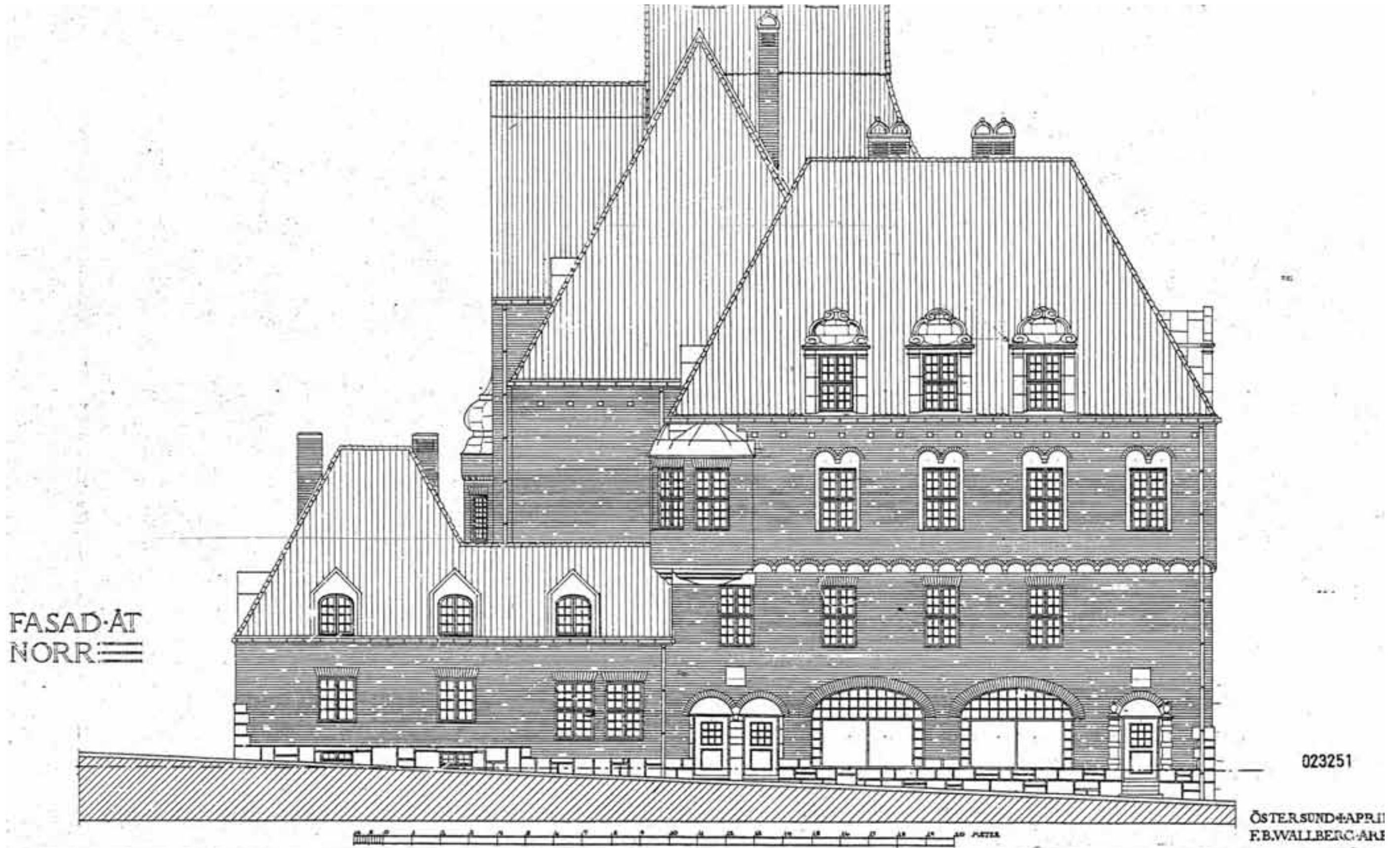

FASAD ÅT ÖSTER
F. B. Wallberg, 1909

RITNING TILL RÅDHUS
I ÖSTERSUND FASAD ÅT
ÖSTER:

013258
ÖSTERSUND RÅDHUS
F. B. WALLBERG 1909

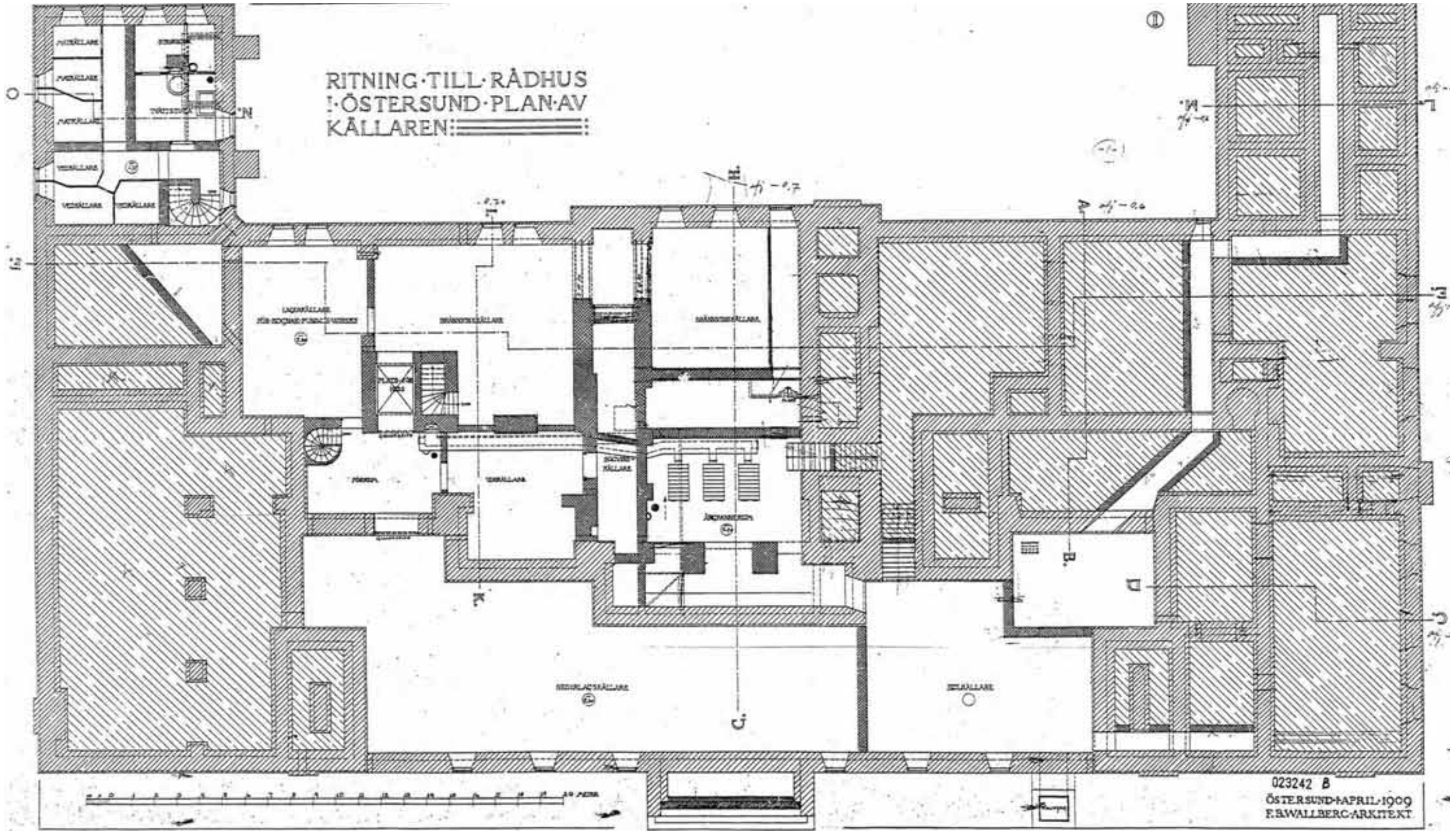

PLANER,
MÖBEL- OCH INREDNINGSGS-
RITNINGAR

arkitekt Frans B. Wallberg 1909, 1911

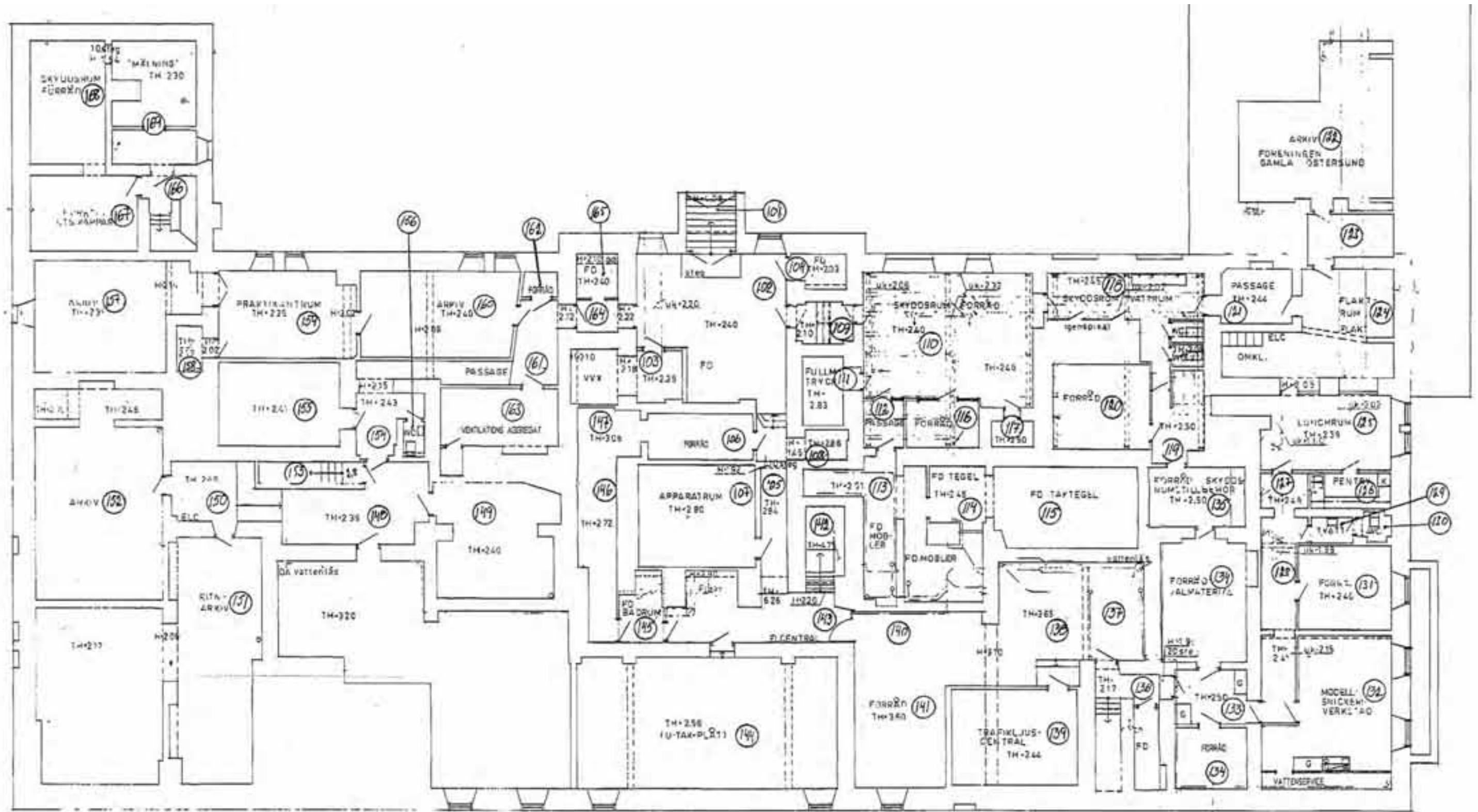
PLAN AV KÄLLAREN
 F. B. Wallberg, 1909

RITNING TILL RÅDHUS
 I ÖSTERSUND PLAN AV
 KÄLLAREN

023242 B
 ÖSTERSUND-APRIL-1909
 F. B. WALLBERG-ARKITEKT

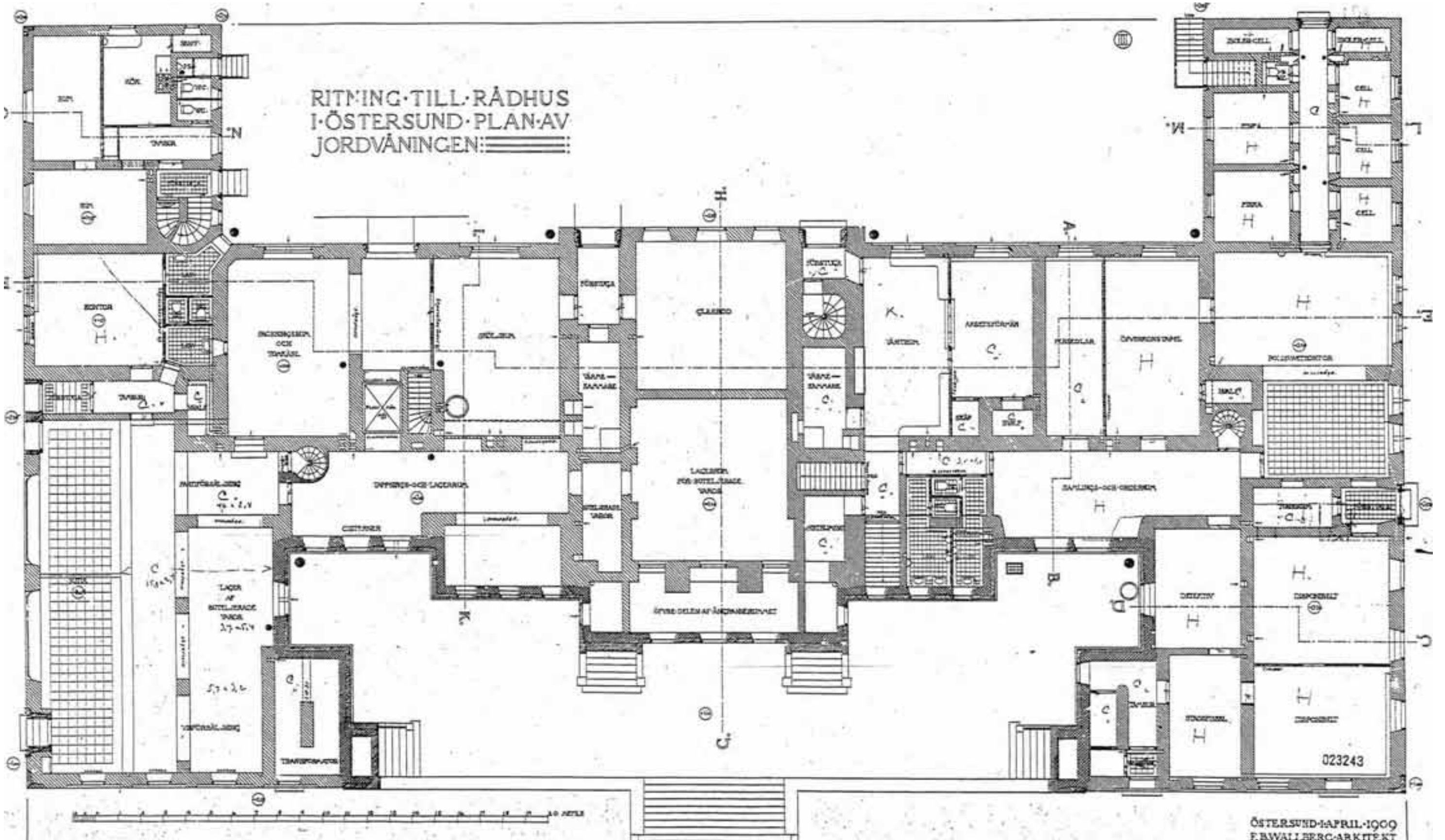
PLAN AV KÄLLAREN
1984, reviderad 1997

--- RUM ÖVAN
--- FÖRBEREDNING
--- VÄNDRING
--- ST. -

RITNING TILL RÅDHUS I ÖSTERSUND
 PLAN AV JORDVÅNINGEN
 F. B. Wallberg, 1909

RITNING TILL RÅDHUS
 I ÖSTERSUND PLAN AV
 JORDVÅNINGEN

ÖSTERSUND-APRIL-1909
 F. B. WALLBERG-ARKITEKT

MÖBEL OCH ARMATURPLAN AV POLISAVDELNINGEN

I JORDVÅNINGEN

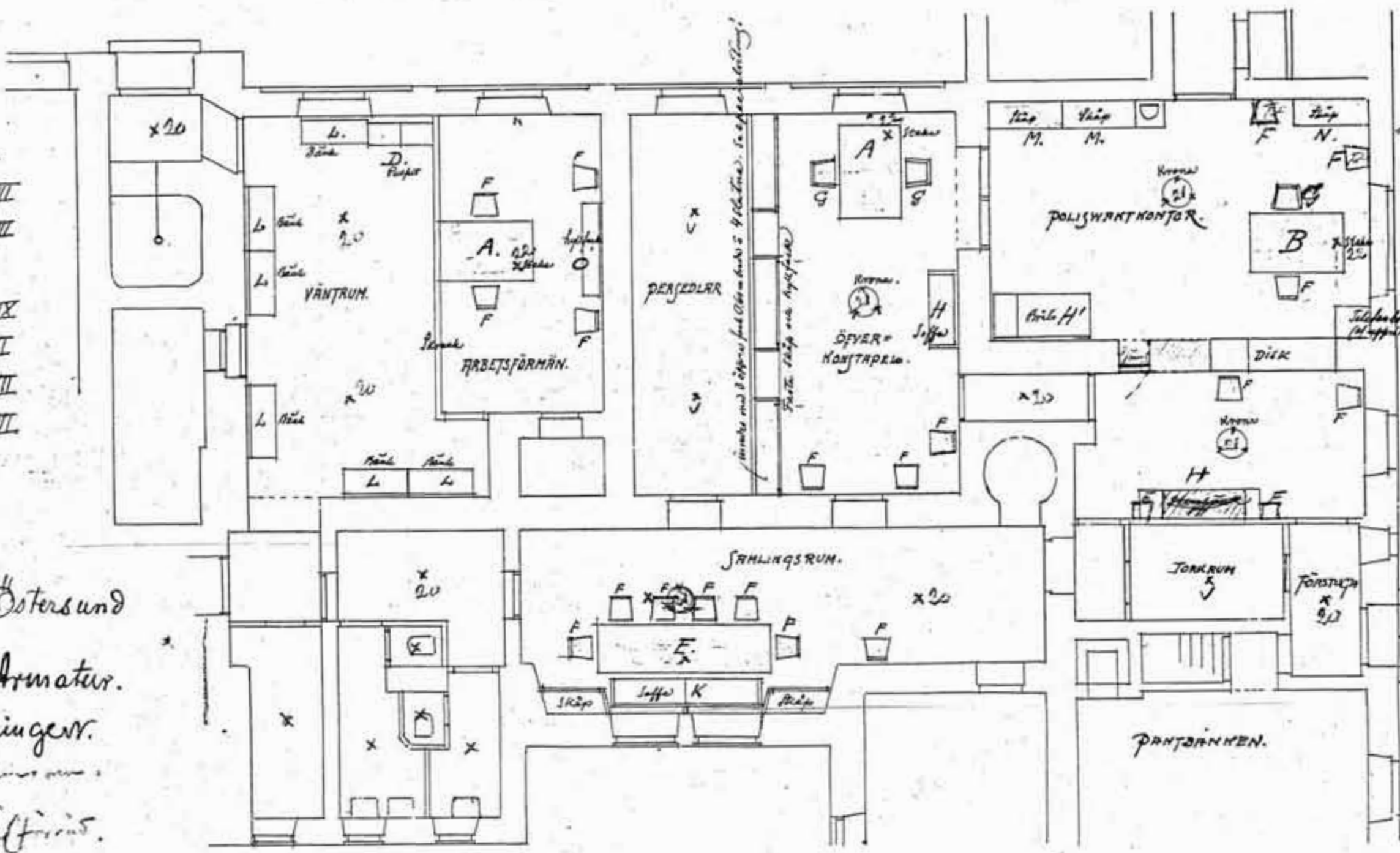
F. B. Wallberg, 1911

Obs! Rätt. till Möbel och Armatur äro nummererade med Romerska siffror

N. I.

- Möbler?
 Anteckning Specialitet Detalj
- A. Bord II VIII
 - B. Bord II III
 - D. Soffa IV
 - E. Bord II IX
 - F. Soffa III VI
 - G. Soffa III VII
 - H. Soffa III VI
 - K. Soffa III
 - L. Bänk V
 - M & N Skåp V
 - O. Skåp II

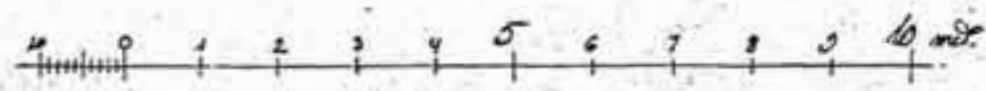
Rådhus Östersund
 Möbel och Armatur.
 Jordvåningen.
 Skattens och
 Koffertens.

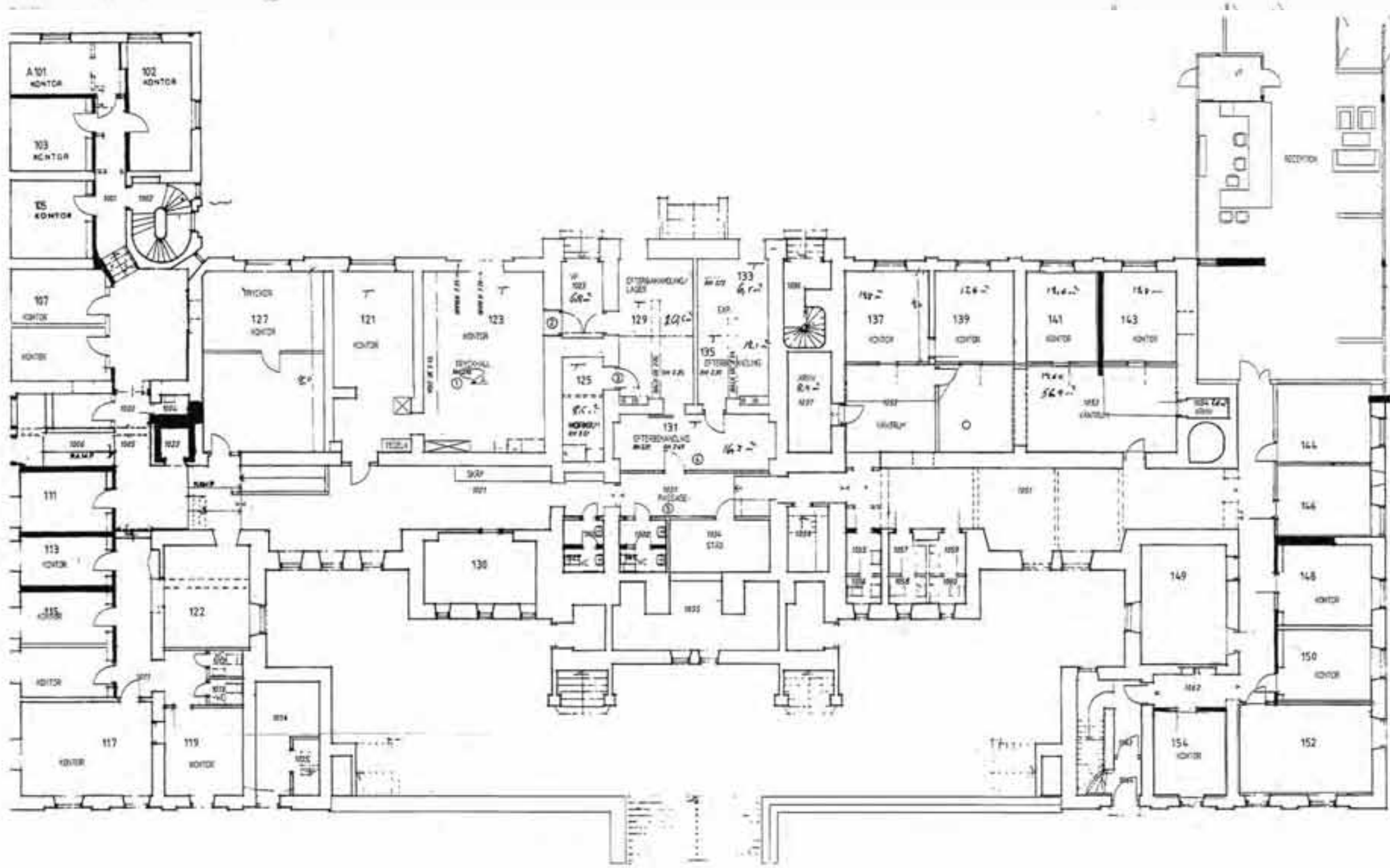
Armatur? Smide
 Lyfte, yttre, vid
 Polisvägen (detalj) med
 Krom: Polisskott-
 Kantor ö öfverkonstap, de.
 (detalj) med.
 Skåp för bord
 (detalj) med.
 Järnrum, där armatur
 utvändigt har bes
 tyg och anbringas hällar,
 resp. glöshälar af järn
 (se detalj af krom an).
 Pant skott glas, alita, rät.
 Liniya. Nr 3156, 3216
 3217, 3171 samt
 Nr 3236, 3154
 Lyfte (glöshälar) af
 Pukeborgs (Pöb Luanda)
 fabriks visse lämpliga
 former.

023285

Juli 1911
 F. Wallberg

PLAN AV JORDVÅNINGEN
1984, reviderad 1997

12567-30-010200
REVISIÖN 1997-02-28
AV O. THORSSON

BYGG & VVS-PLANERING Östersund AB Magistratgränd 2 Storgatan 61, 1 tr SE-83136 Östersund 88100 Sollefteå Tel. 080-124740, Tel. 0620-12552		RÅDHUSET, ÖSTERSUND OMBYGGNAD PLAN 2 PLAN E. OMS.
BE	B. ERIKSSON	84.078
1984.11.30	<i>[Signature]</i>	2

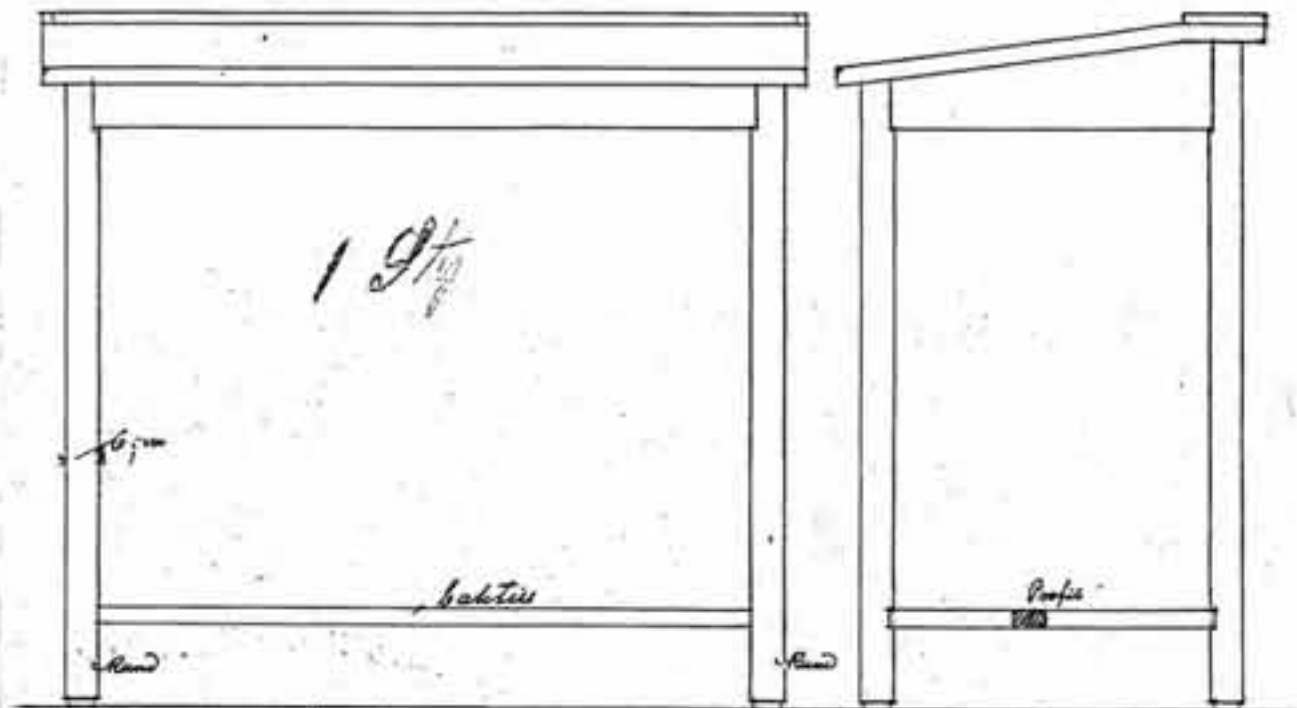
JORDVÅNINGEN

Polisavdelningen, som fanns i den södra rådhusflygelns jordvåning, revs 1970 för att ge plats åt det nya nämndhuset.

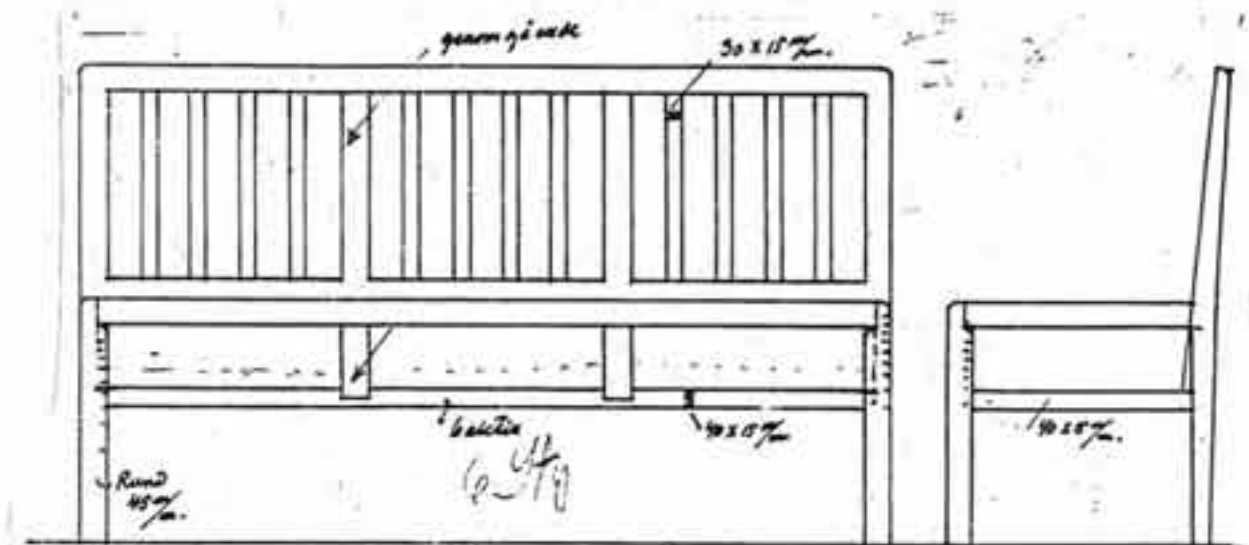
VÄNTRUM

	1911
BÄNK typ L	6 st
PULPET typ D	2 st

MÖBELINVENTERING 2000: Möbeltyperna från väntrummet saknas.

Typ. D. Strikpulpit i yttre avdelningen af Arbetsförmanens rum.

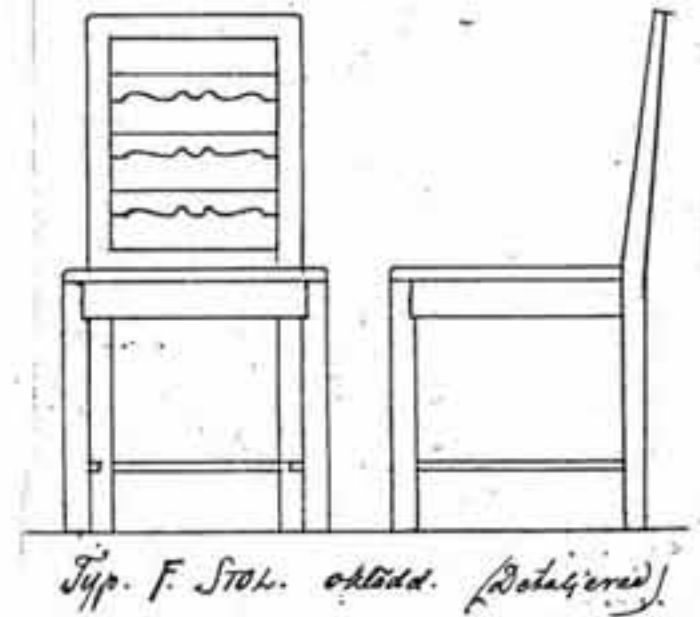
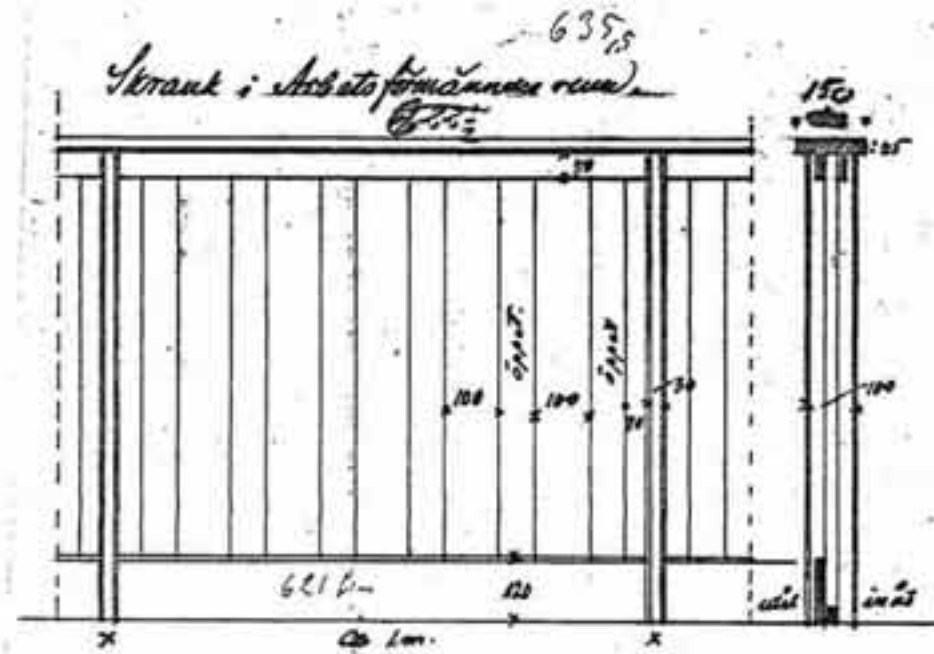

Typ. L. Jordvånen. Bänk i Arbetsförmanens rum.

ARBETSFÖRMÄNNENS RUM

STOL typ F 1911 4 st*
 STAKE, smide 1 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

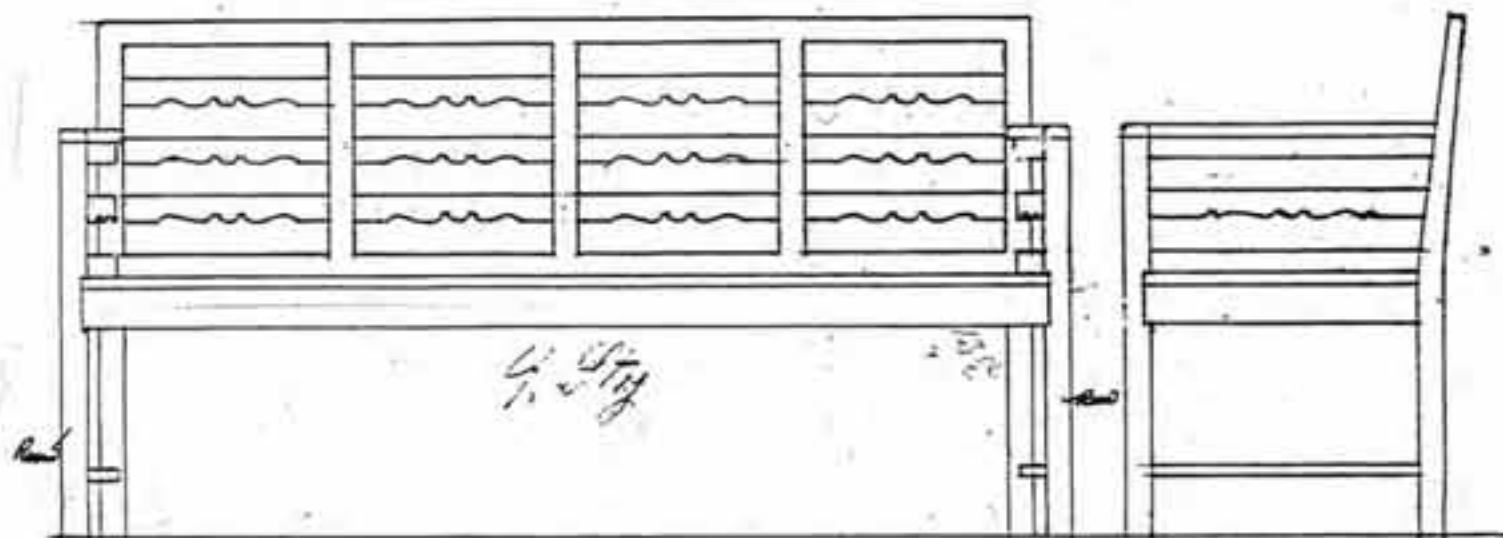

POLISVAKTKONTOR

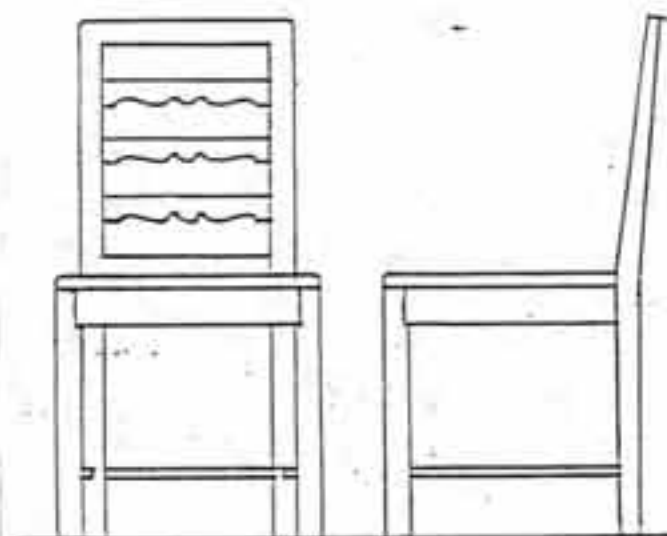
	1911
SKRIVBORD typ B	1 st
TELEFONBORD (ej uppritat)	1 st*
SKÅP typ M	2 st*
SKÅP typ N	1 st
SOFFA/BRITS typ H1	1 st
SKRIVSTOL typ G	1 st*
STOL typ F	3 st*
KRONA, smide troligen typ Z	1 st*
STAKE, smide (ej uppritat)	1 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbelypen finns kvar.

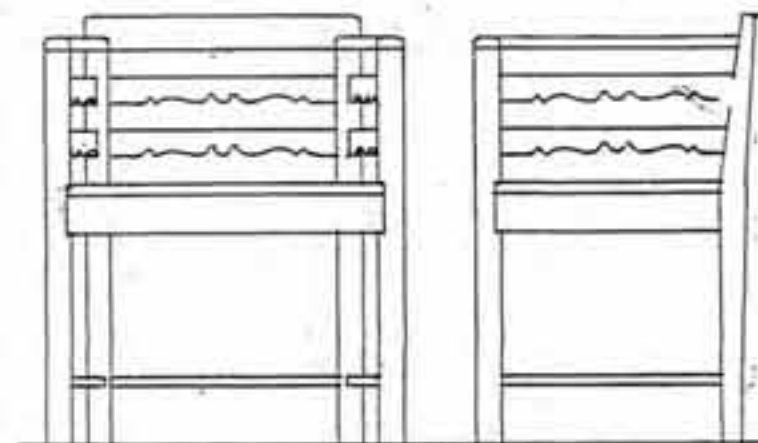
*Typ. H! längd 2 m. br. 0.70, Rarmer = ryggsäten No III.
 Profils tagelmsdrass: 10, ca 1/2 up.*

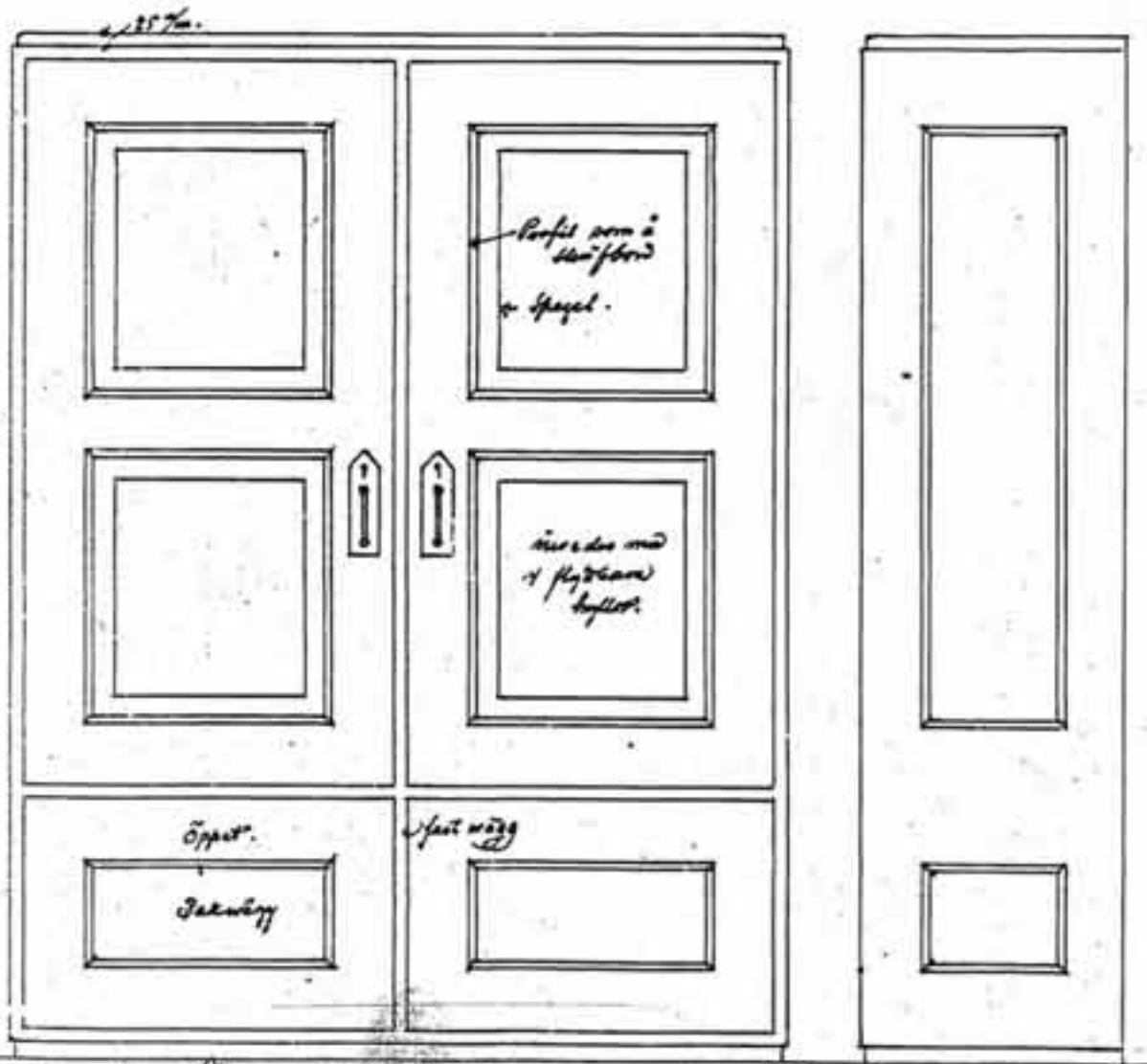
Typ H. Soffa. oaktad. (Detalj se typ F. Ryggsäten utomme ^{och} nägot gräns).

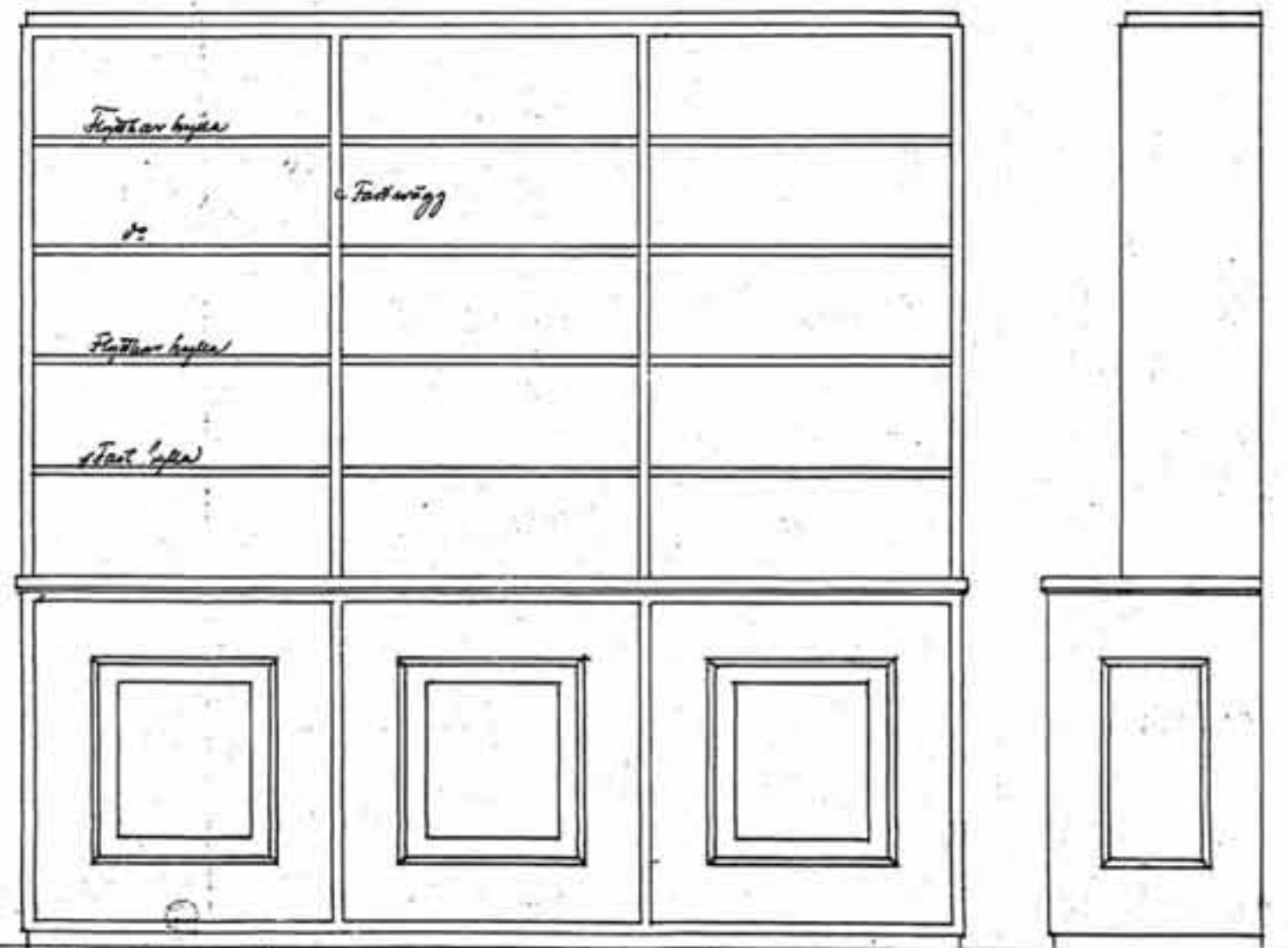
Typ. F. Stol. oaktad. (Detalj: vrid).

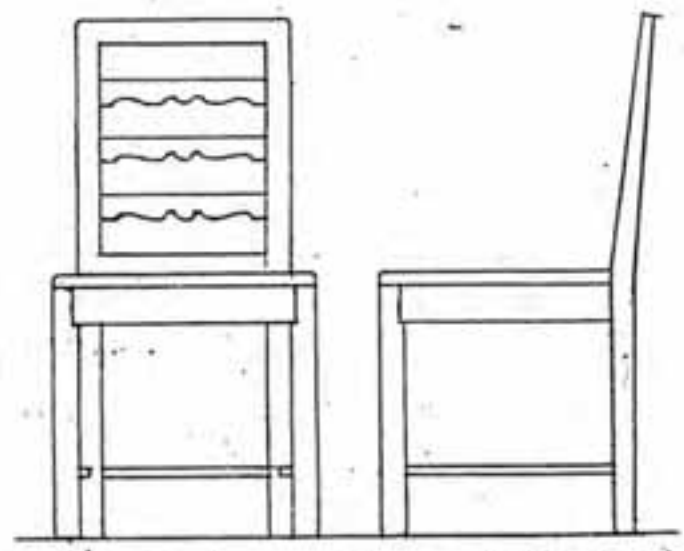
Typ G. Skrifstol. oaktad. (Detalj: vrid).

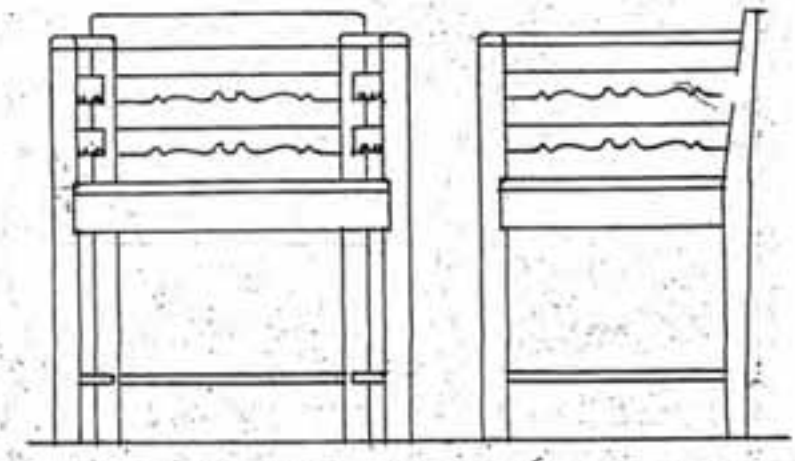
Typ. M Skåp, förvärd. Poliswaktkontoret. Går 2 st

Typ. N. Skåp och hyllfack i Poliswaktkontoret.

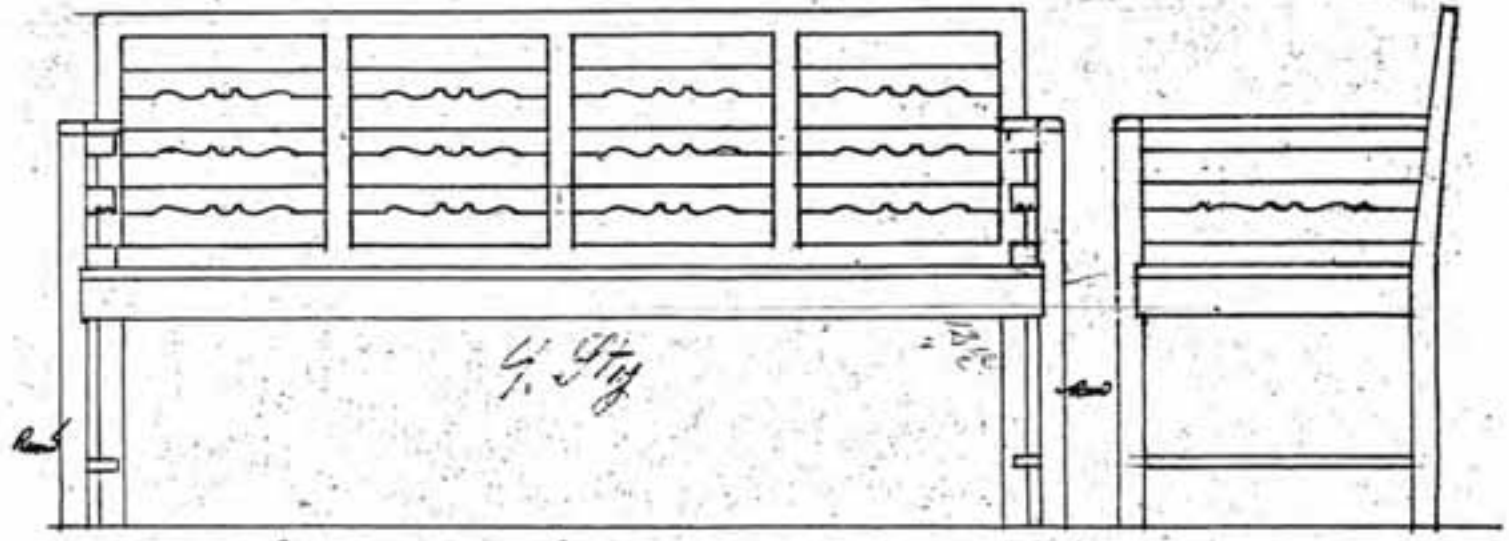

Typ. F. Stöl. o.klädd. (Detaljörad).

Typ. G. Skrifstol. o.klädd. (Detaljörad).

Typ. H. Längd 2 m. ber. 0.70, Karmer = ryggstödskärl III.
 Inofälts fägelmsdrass: 10 ca 2/3 up.

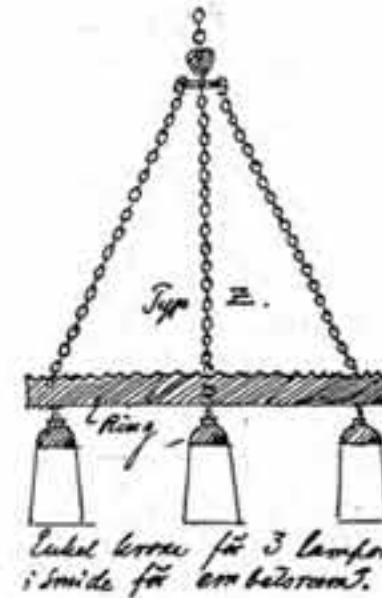

Typ. H. Soffa. o.klädd. (Detaljörad typ F. Ryggstödets strömmar ^{med} något större).

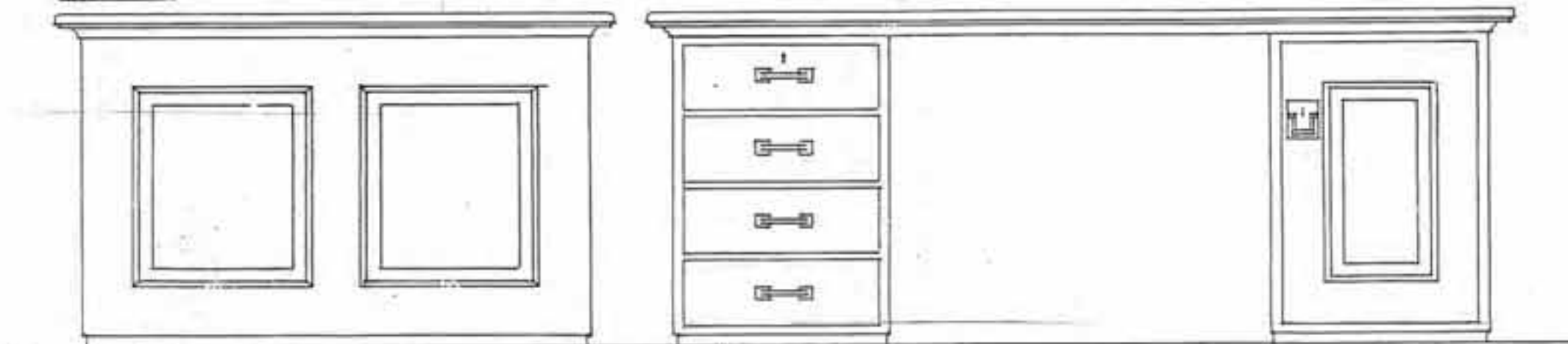
ÖVERKONSTAPELNS RUM

	1911
SKRIVBORD typ A	1 st
FASTA SKÅP OCH HYLLFACK	
SOFFA typ H	1 st*
STOL typ F	3 st*
SKRIVSTOL typ G	2 st*
KRONA, smide troligen typ Z	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Typ A. Bordsskåp 1,30 x 2,00. (Detaljering).

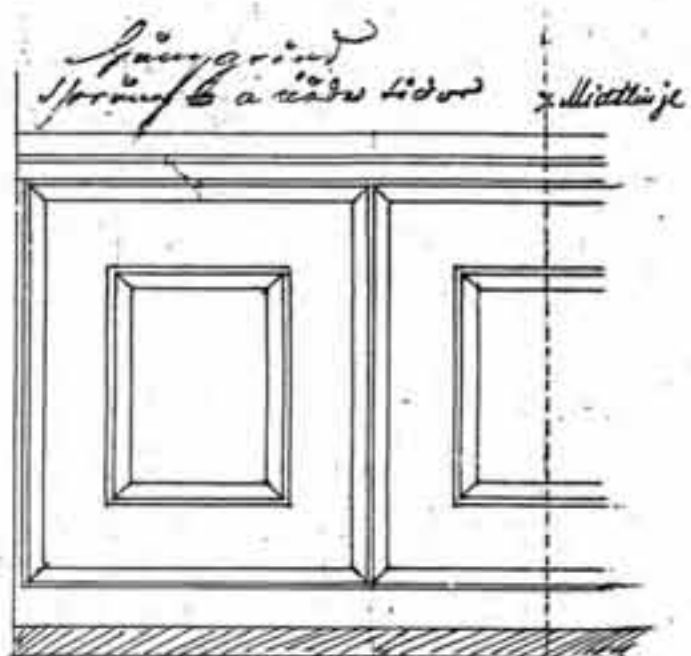

Hortvåda

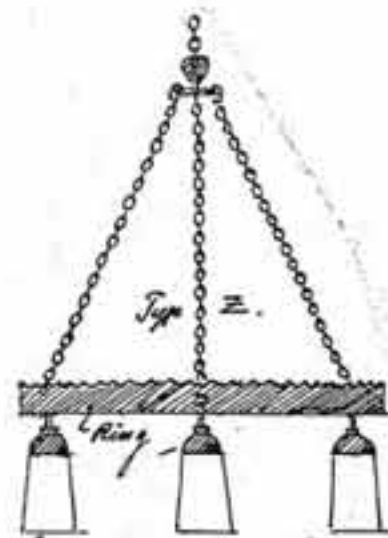
Långvåda.

Skrivbord. Ena avdelingen med lådor, den andra med tre stas och hyllor i en skåpssida. Sida i båda långsidorna.

Används i: Jordvån: överkonstapelns rum, arbetsförmännarens, Pötkenvån: Råda Kasnakontoren.

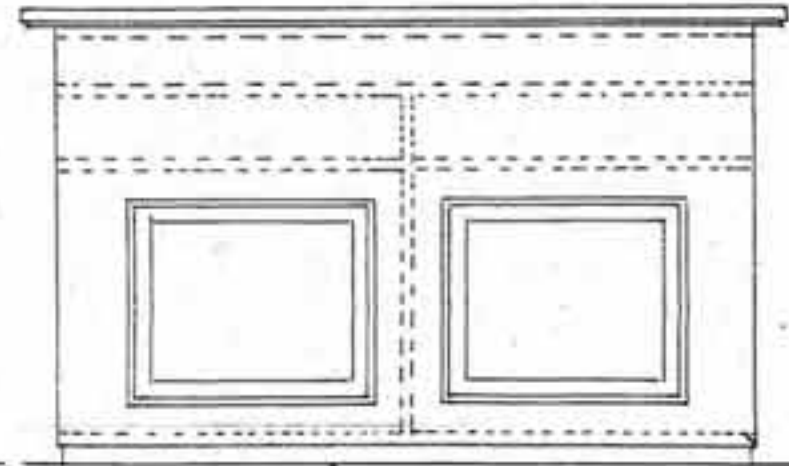
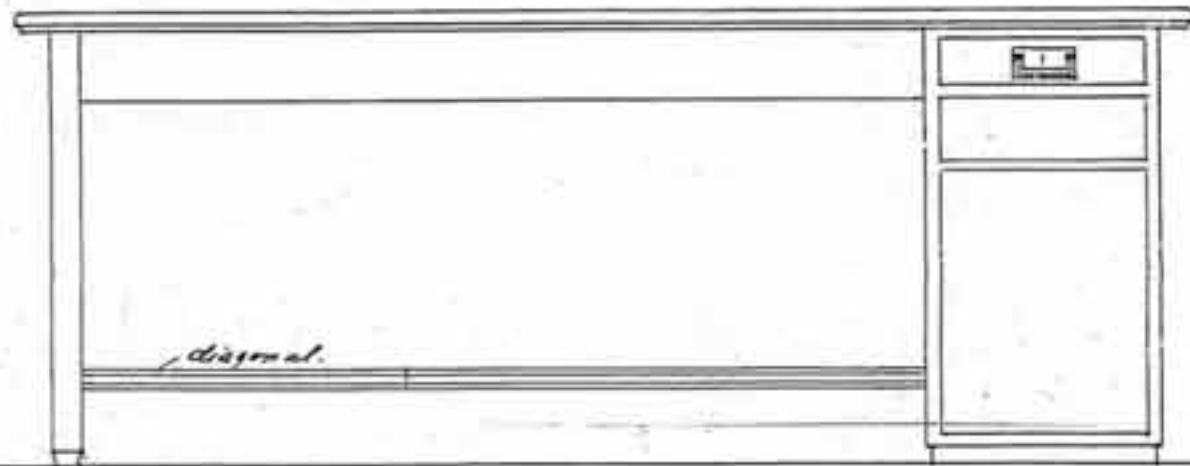
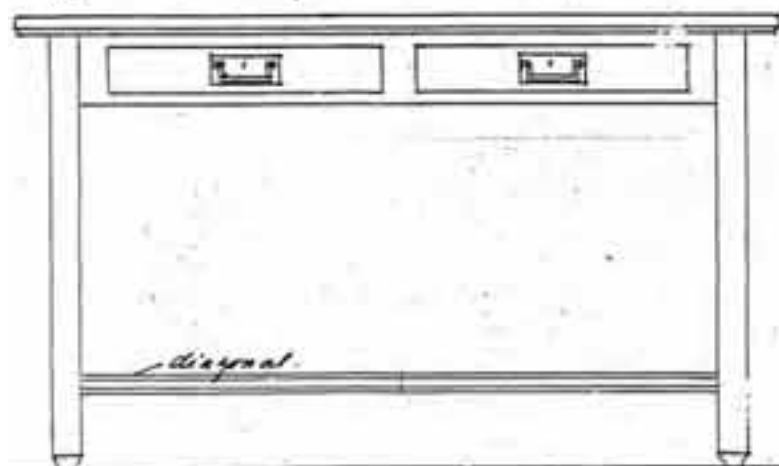

Disk i Poliswaktkontoret?
 Utvändigt samma detaljer som i Butiken.
 Trät anbringas skjult över och inredn efter anordning

Enkel koren för 3 lampor
 i smida för en betörning.

Typ. B. Bordskifva. 1.30 x 2.00 (Detaljerna).

B² med båda samt två ställ
 bara hyllor inom stängda

Kortfida

Långfida

Kortfida

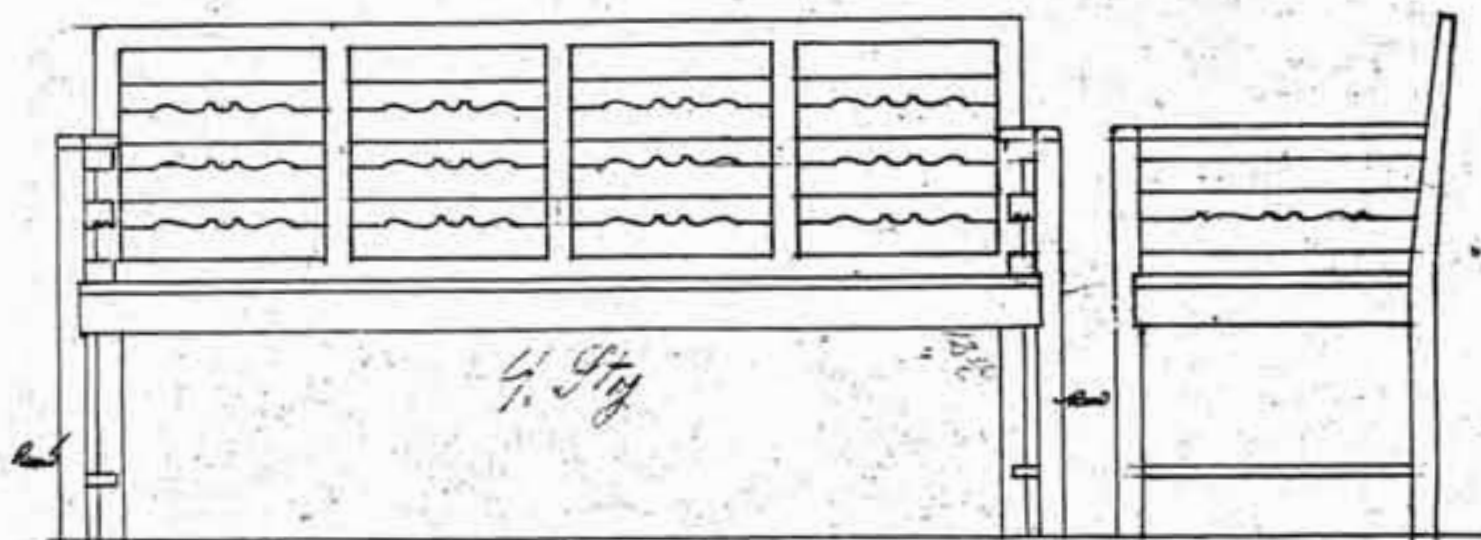
Skribbord. Vid ena sidan nedre fack för journalböcker, 0,45 x 0,35 i dagen, därefter mindre öppet fack och låda. Lika i båda långsidorna
 Anbringas i: Jordväg: Poliswaktkontoret.

ANSLUTANDE RUM TILL POLISVAKTSKONTOR

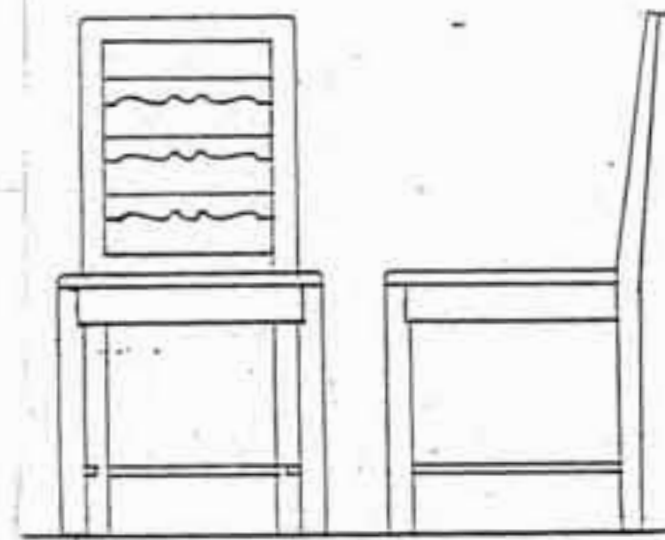
	1911
SOFFA typ H	1 st*
STOL typ F	4 st*
KRONA, smide troligen typ Z	1 st*

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbelfypen finns kvar.

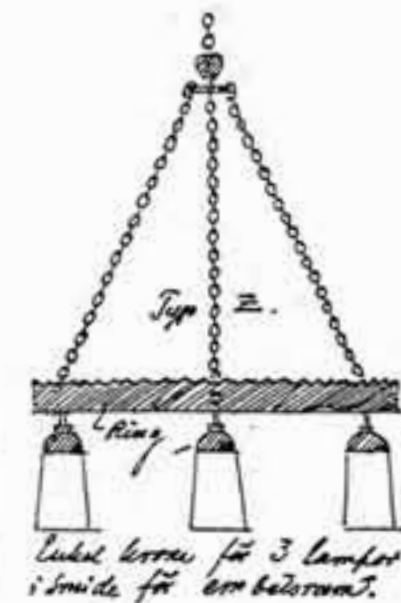
*Typ. H! längd 2 m. br. 0.70, Karmer & ryggstolar No III.
Inofäls tagelmedel: 10,00 St.*

Typ. H. Soffa. otkladd. (Detalj se typ F. Ryggstolens utströmning ^{och} nägot gräns).

Typ. F. Stol. otkladd. (Detalj se typ Z).

*Leukat korren för 3 lampor
i smide för ett betorrum.*

ARMATURER I ÖVRIGT I SMIDE.

LYKTA, YTTRE, VID POLISINGÅNGEN.

I ANDRA RUM, DÄR ARMATURENS UTSEENDE HAR BETYDELSE, ANBRINGAS HÅLLARE, RESP. GLASHÅLLARE AV JÄRN (SE DETALJ AV KRONAN), SAMT SKYDDSGLAS, SLÄTA, RÄTLINJIGA. NO. 3156, 3216, 3217, 3171, SAMT NO. 3236, 3154 (GLOBER) AV PUKEBERGS (BÖHLMARKS) FABRIKAT VISA LÄMPLIGA FORMER

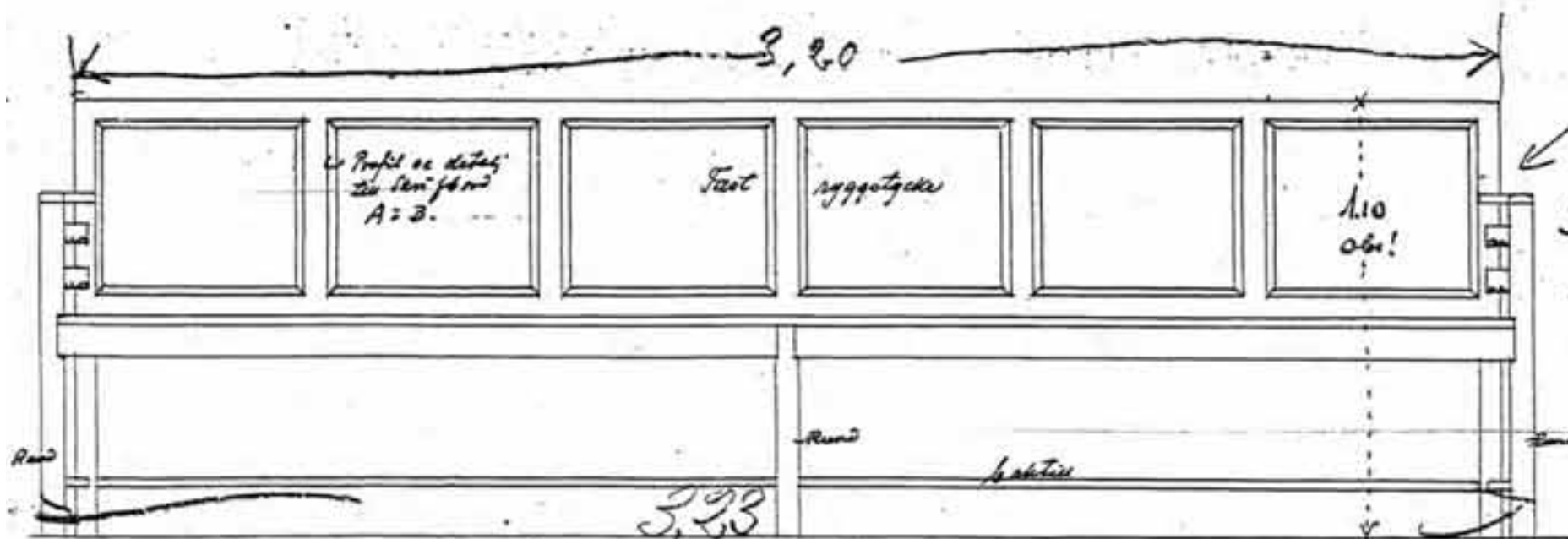
SAMLINGSRUM

BORD typ E 1911
 SOFFA typ K 1 st
 STOL typ F 7 st*

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

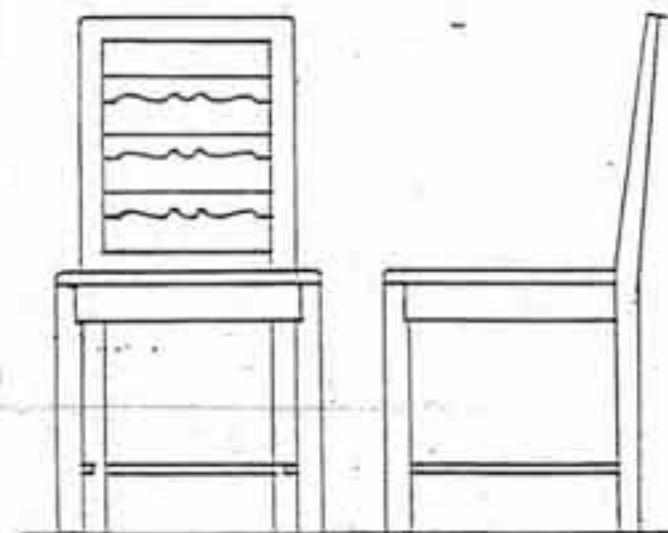

Typ. E. Jordväg. Polisens samlingsrum. Bord. (Detaljerad).

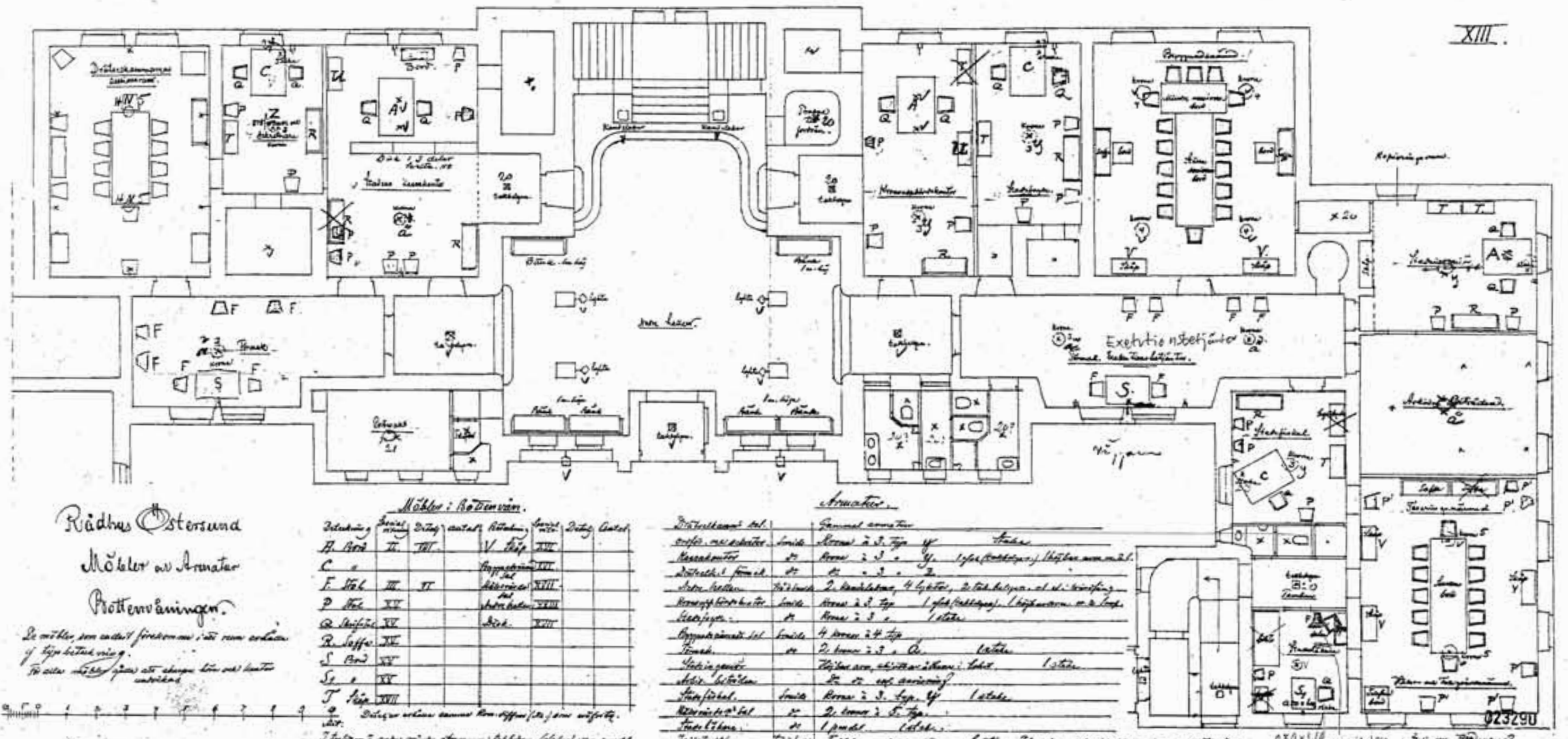
Typ. K. Soffa, otkladd. (Görs eventuellt i 2 delar). Längden mäts på platsen.
 Användning: i: produktiv. Polisens samlingsrum. Detalj delvis som K.

← ryggen
 3 1/2 cm på 20
 Djupet lika
 med K.

Typ. F. Stol. otkladd. (Detaljerad)

MÖBEL OCH ARMATURPLAN AV BOTTENVÅNINGEN
 F. B. Wallberg, 1911

Rådhus Östersund
 Möbler och Armatur
 Bottenvåningen.

De möbler som endast förekommer i ett rum anordnas
 i typ beteckning.
 De öfriga möblerna ges ut utifrån den verkliga
 utvecklingen.

Möbler i Bottenvåningen.

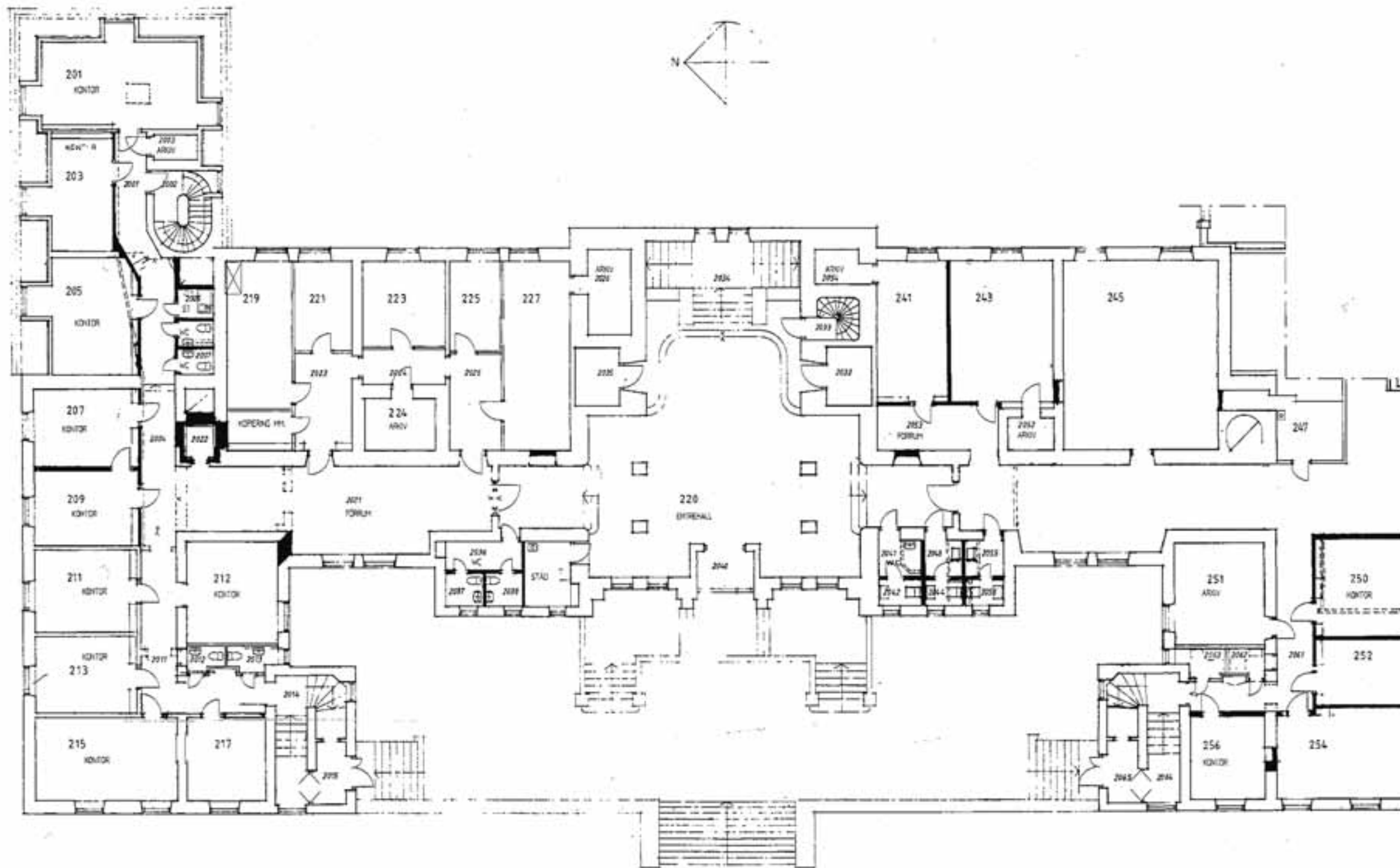
Betäckning	Antal	Storlek	Antal	Antal	Storlek	Antal
B. Bord	II	III	V	VI		
C						
F. Stol	III	II				
P. Stol	II					
Q. Skåp	VI					
R. Soffa	III					
S. Bord	IV					
U. Stol	IV					

Armatur.

Betäckning	Antal	Storlek	Antal	Antal	Storlek	Antal
B. Bord	II	III	V	VI		
C						
F. Stol	III	II				
P. Stol	II					
Q. Skåp	VI					
R. Soffa	III					
S. Bord	IV					
U. Stol	IV					

023290
 BUTTENVÅNING

PLAN AV BOTTENVÅNINGEN
1984, reviderad 1997

NEDRE HALL

specialritad inredning

	1911
BÄNK (1m hög)	6 st*
LYKTOR	4 st*
KANDELABER, trä och smide	2 st*
TAKBELYSNING i huvudingångens vindfång, trä och smide	1 st*
TAKBELYSNING, trä och smide	2 st*

Stachus Österrund.

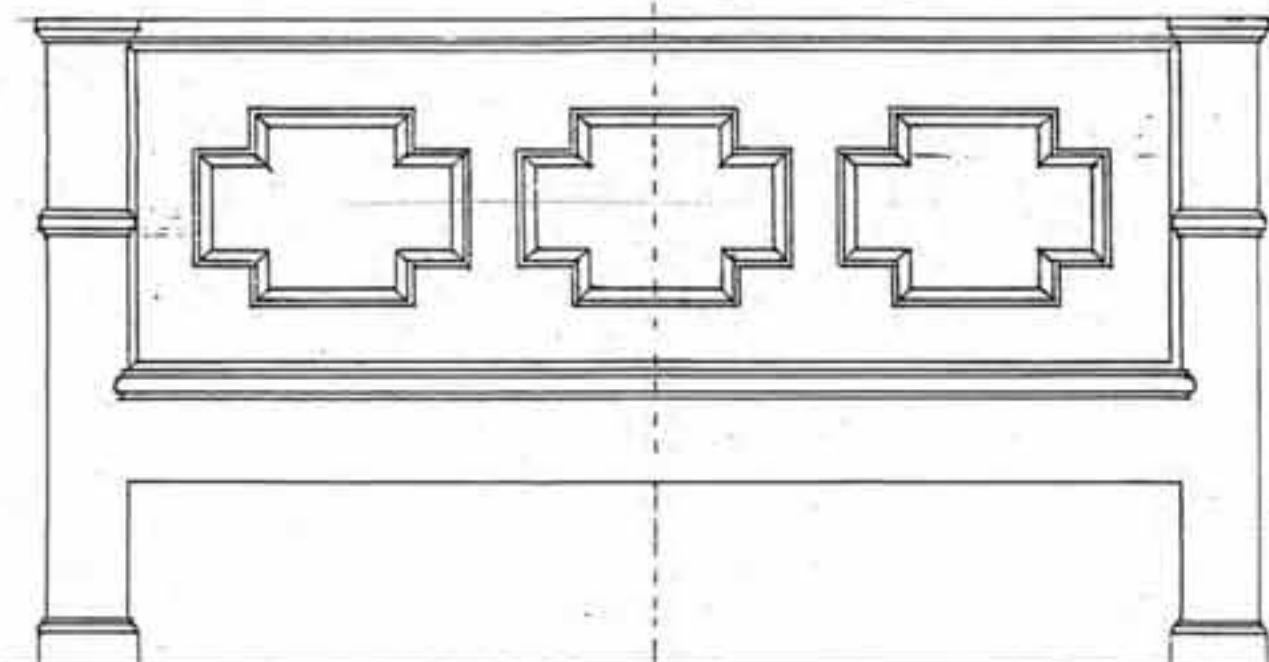
Möbler.

Bänkar i nedre och övre hallen

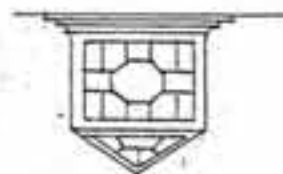
Sk. 1:10.

*Material furu, behandlad i
likfett med örnar.*

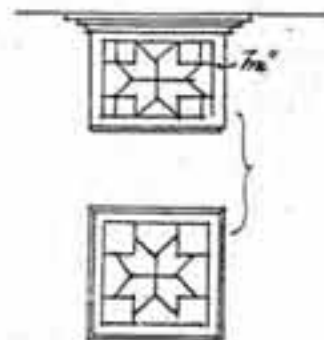
*Se detalj m. samma VT
alla skarpa hörn afrundas.*

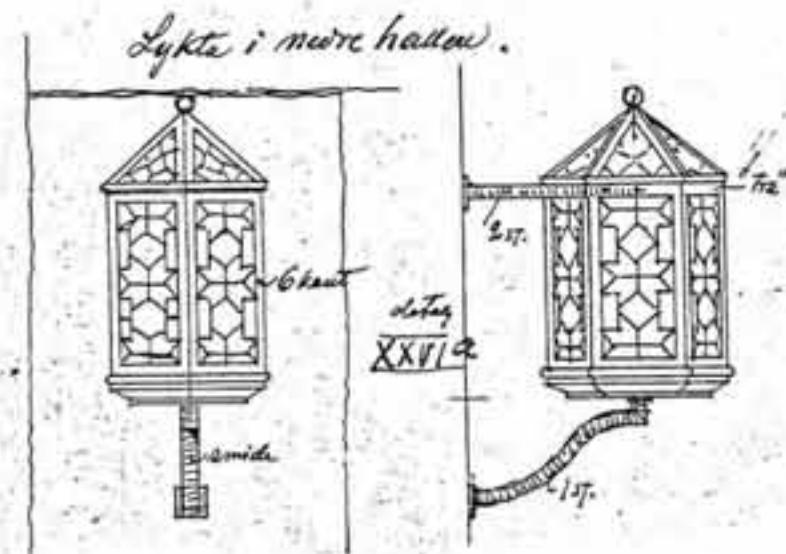
Bänk i nedre hallen samt i övre hallen vid trappuppgången

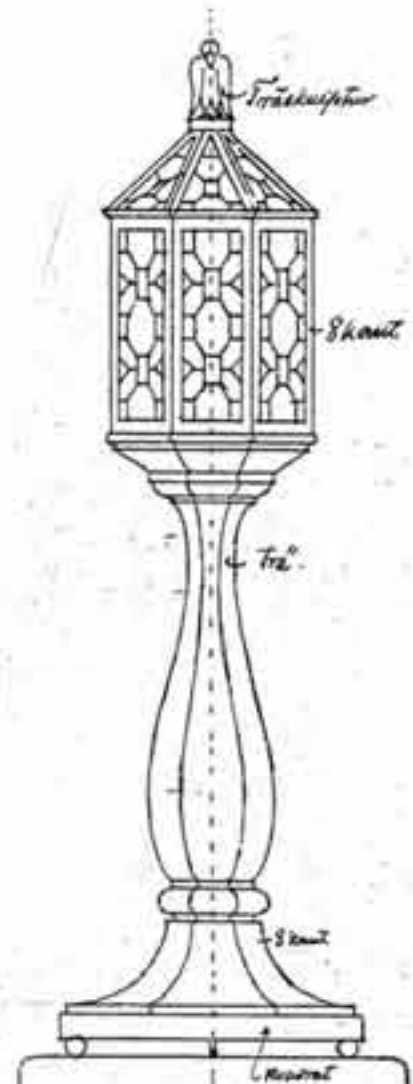
*Takbelysning
i vindfång,
huvudingången
XXVI a*

*Takbelysning i nedre
och övre hallen.*

Lykte i nedre hallen.

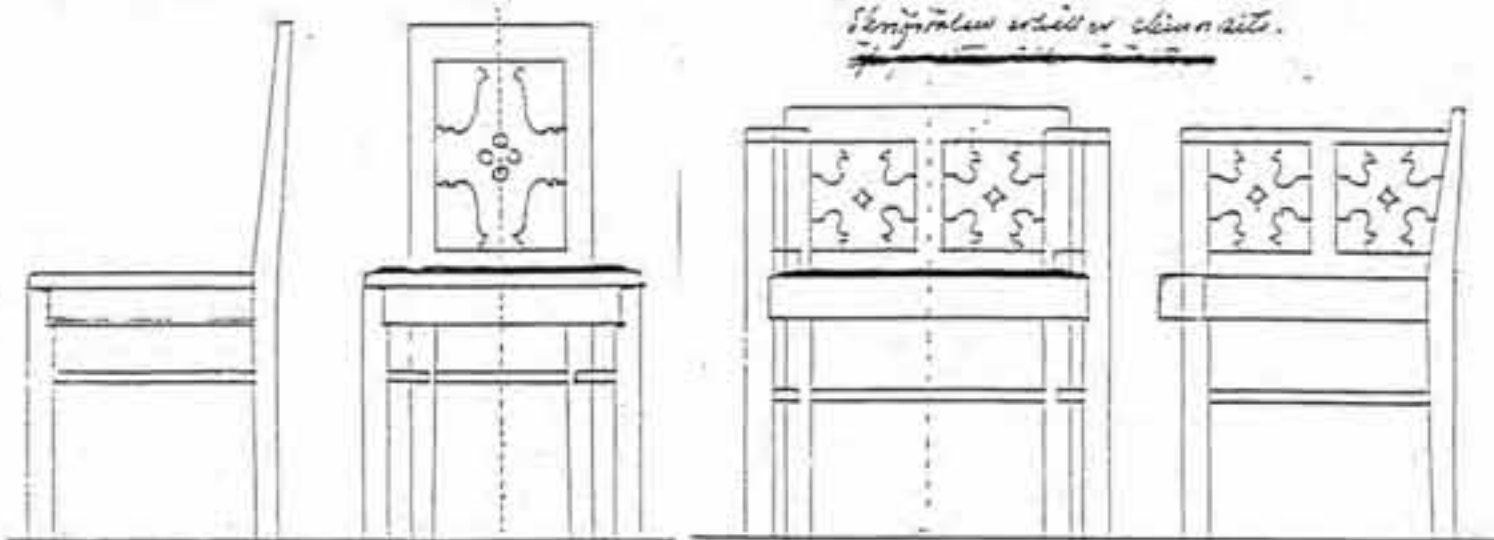
*Kandelaber i nedre
hallen 2 st.
detalj XXVI b*

KRONOUPPBÖRDSKONTOR

	1911
BORD typ A	1 st
SKÅP typ U	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	3 st*
KRONA á 3 lampor typ Z, smide	1 st*
TAKBELYSNING, glob, smide	1 st
HÖJBAR ARMATUR med 2 lampor, smide (ej uppritad)	1 st

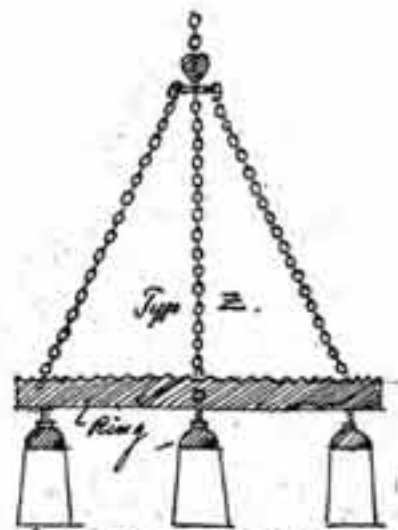
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Typmöbler *Stadsen Österrund. Möbler: Expeditionsrum*

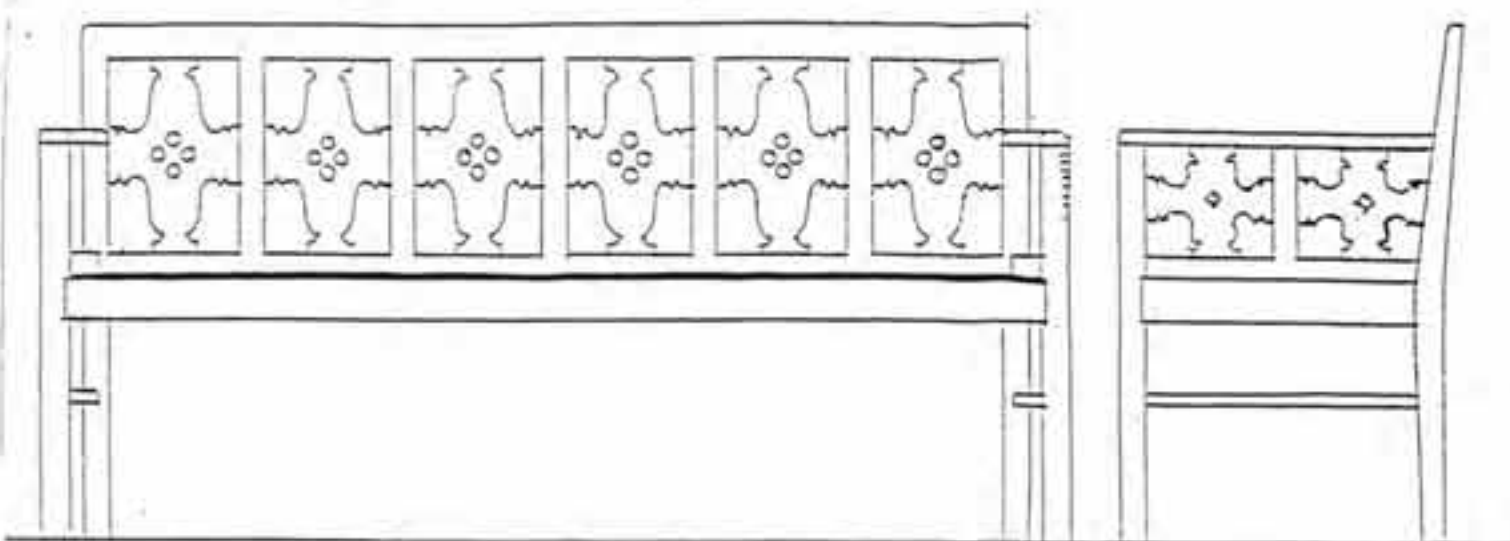

Skrivstolen utökas till en skrivbänk.

Typ P. Stol *Typ Q. Skrivstol*
i Expeditionsrummen i Huset och öfver värmisgen
Typ P med ryggen af smides järn - italiensk stilmöbel

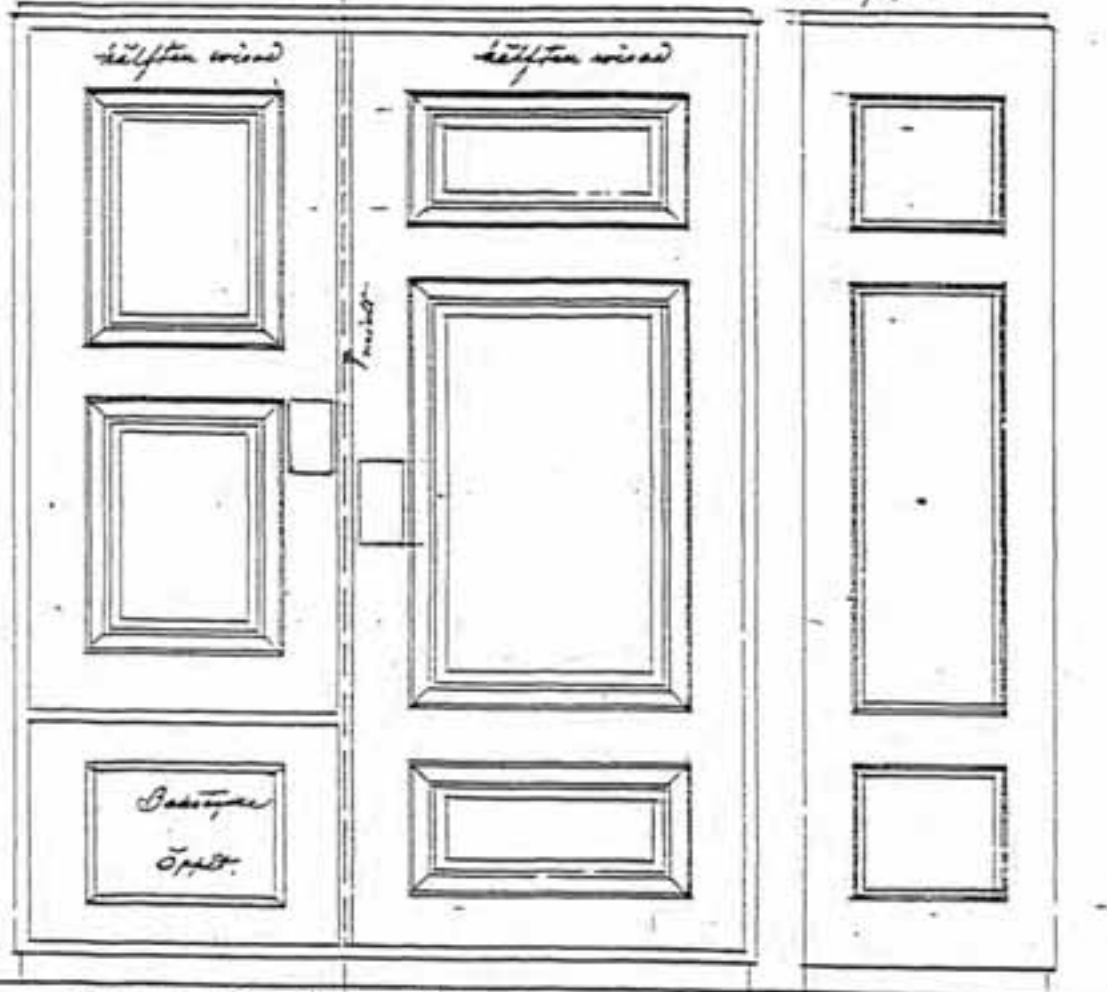

Luksé krona för 3 lampor
i smide för ett bältrum.

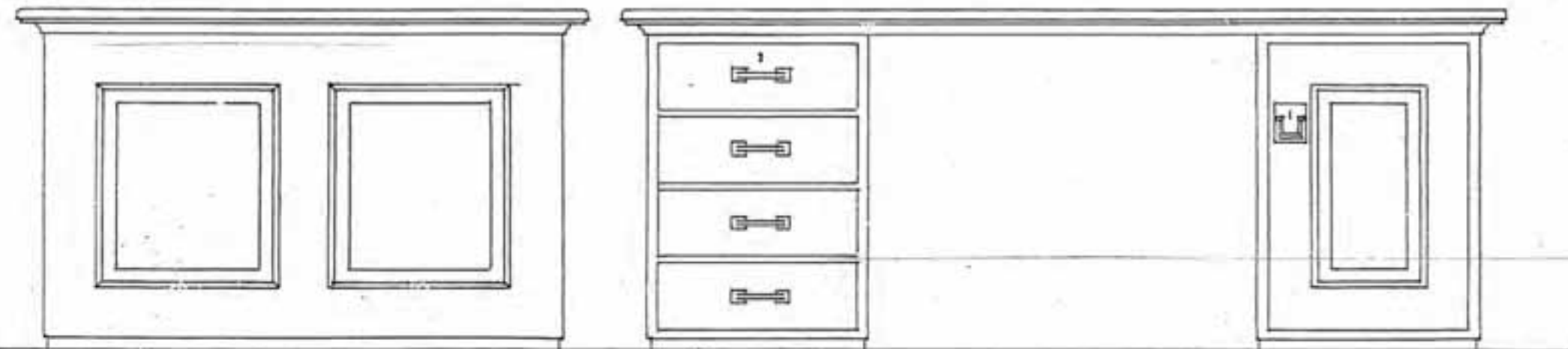
Typ R Soffa

Skåp Typ T. Skåp Typ II. Hög djup 0,50.
 hela bredden = 1,50 x. hela bredden = 1,50 x T-djup 0,45

eventuellt skåpströms skåp. Skåpen inreteras med 3 i 4
 framför närm, öppen delar. Hög djup 0,45

Typ A. Bordsskåp 1,30 x 2,10. (Detaljerna).

Kortida

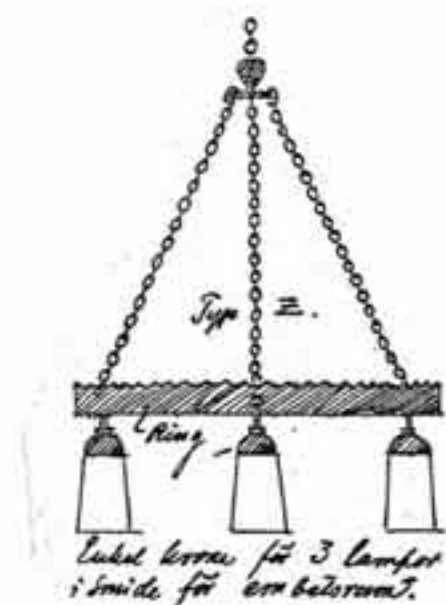
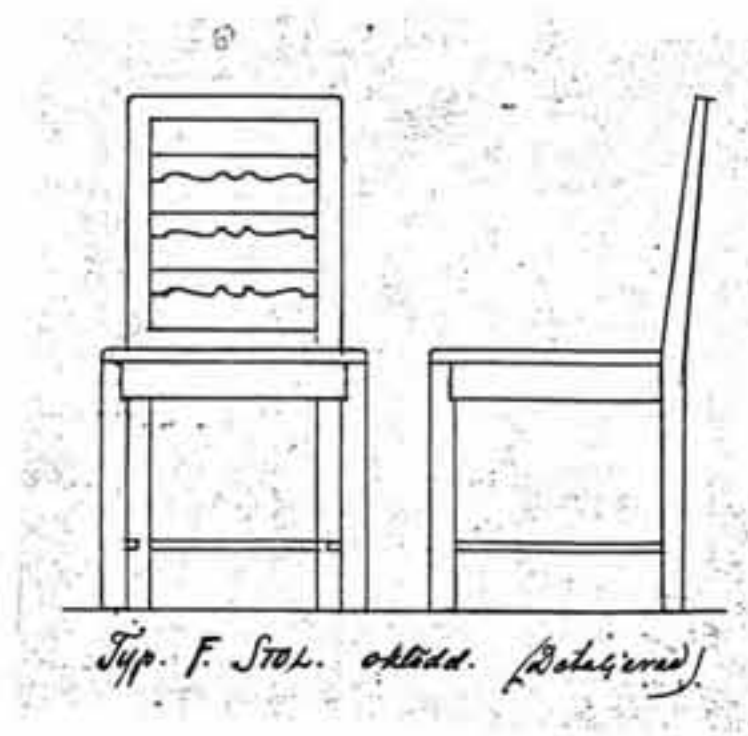
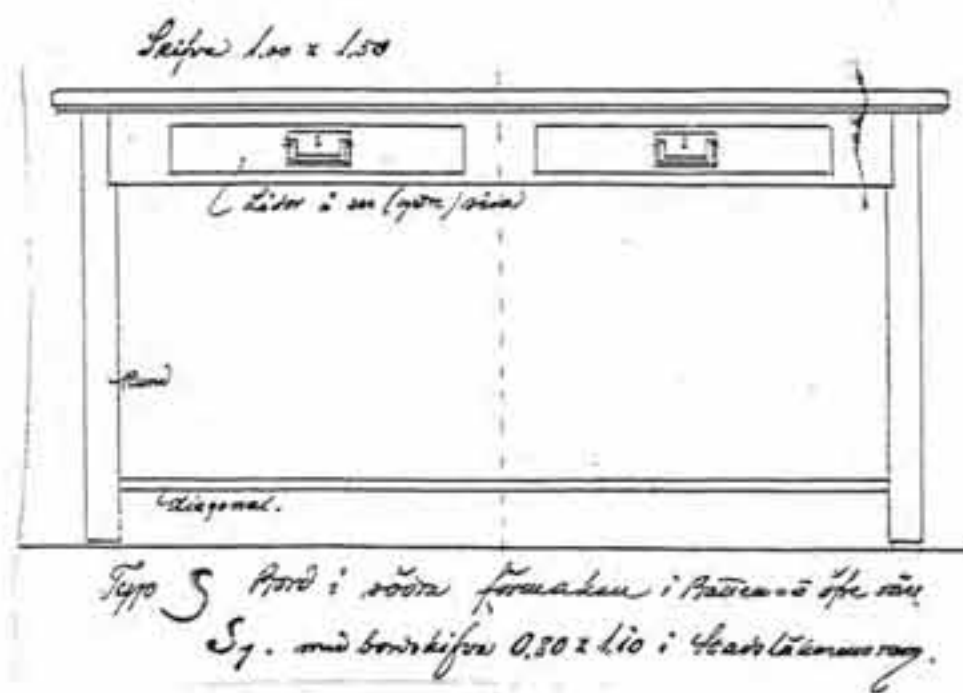
Långida.

Skåpström. En avdelning med lådor, den andra med tre stålar och hyllor i en skåpström. Lådan i båda långidorna
 Användningen i: Jordvärd: Öppningsstapelnorm, arbetsförmännens os, Pottenvärd: Pröva Raskontrollen.

FÖRMAK
EXETUTIONSBETJÄNTER (Stadsfogde och byggnadsnämnd)

	1911
BORD typ S	1 st*
STOL typ F	6 st*
KRONA á 3 lampor typ Z, smide	2 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

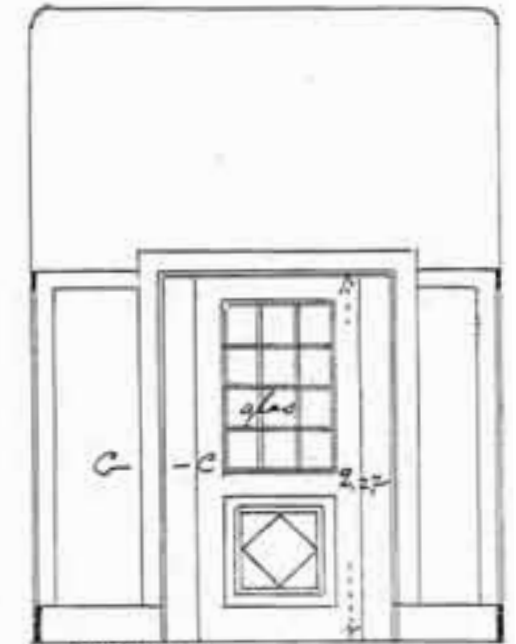
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

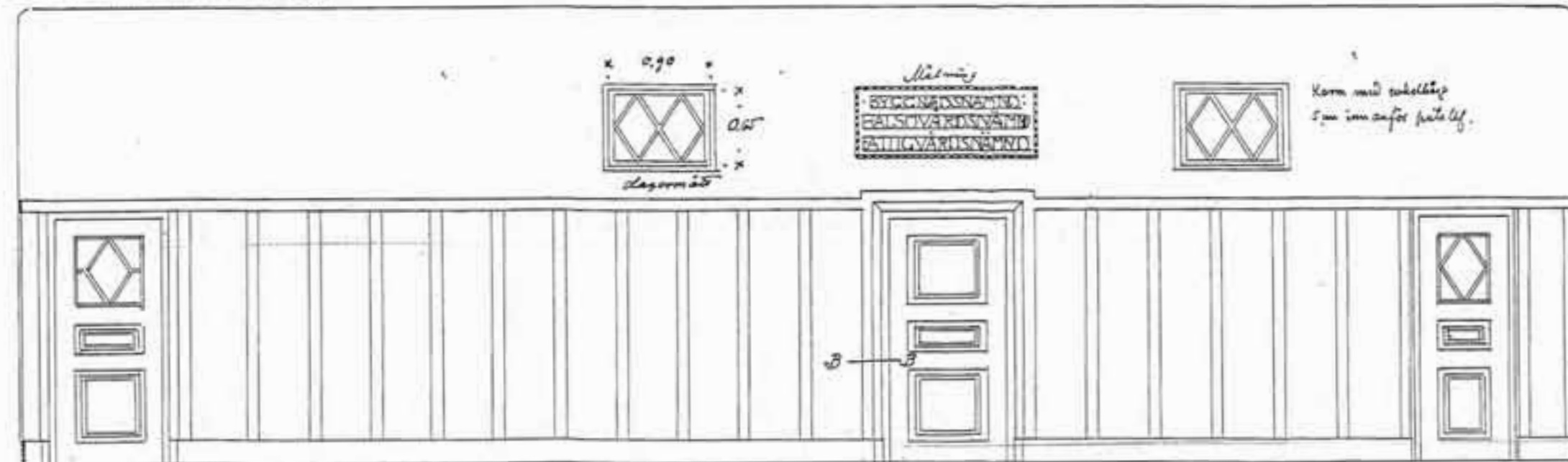
PANELER O. DYL. I BOTTENVÅNINGENS SÖDRA FÖRMAK
 F. B. Wallberg 1910

Fruförside

åt hallen

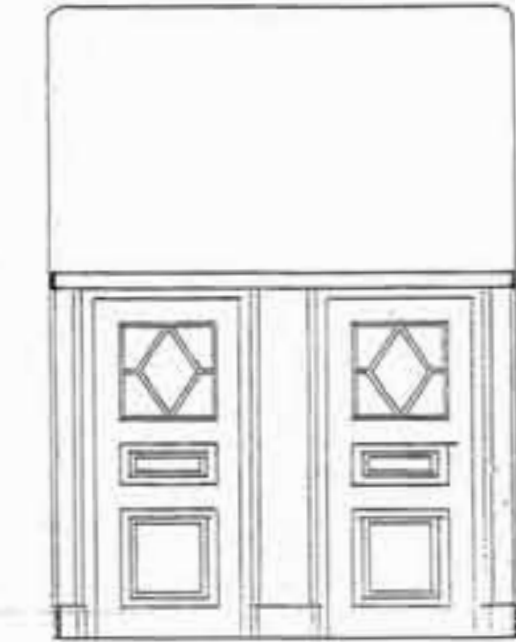

Fru högersida

B

Indelat med denna för går
 smyggas runt (3 sidor), och öfver
 öfver endast i 2 sidor

Sått i skissen

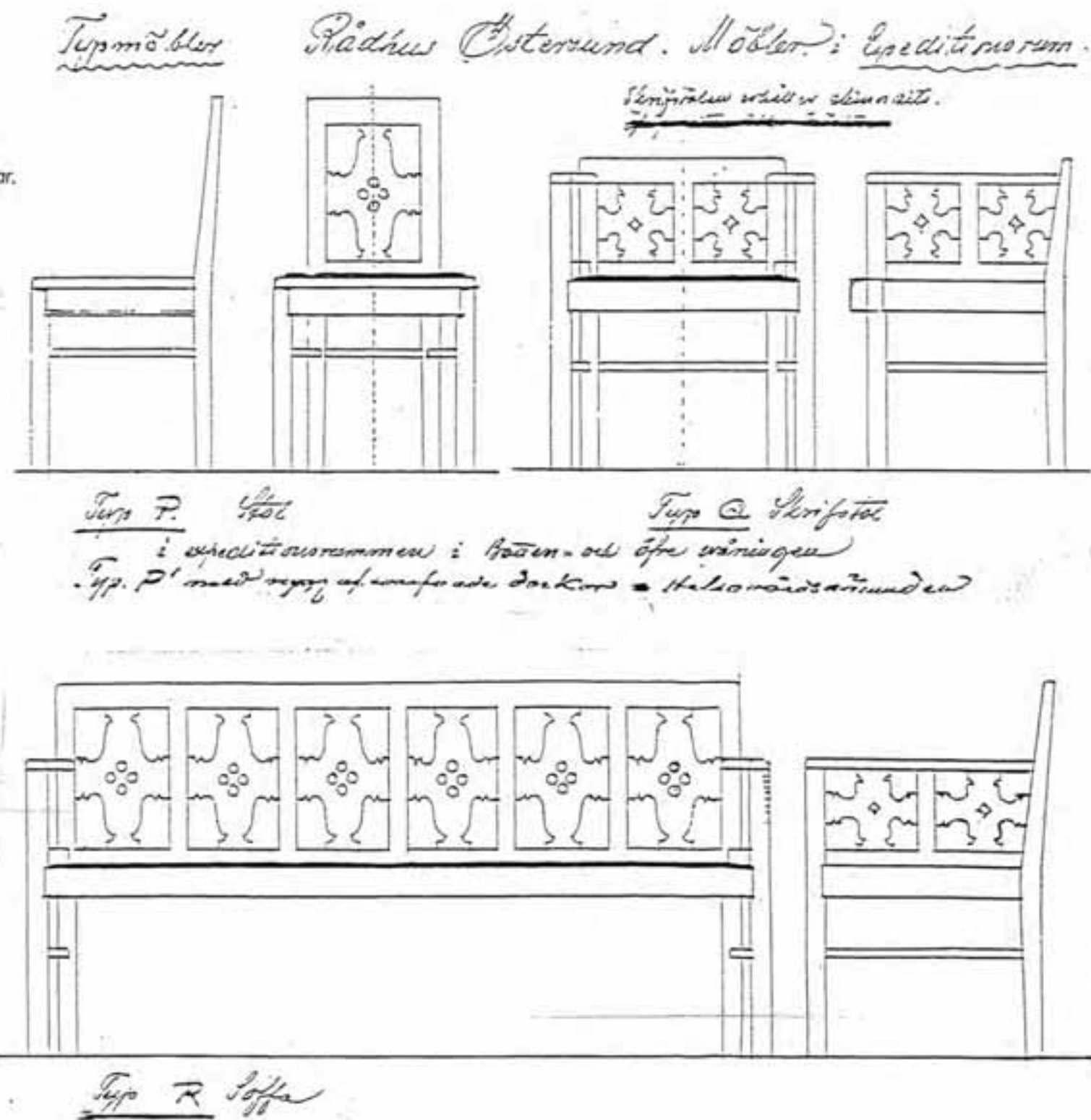

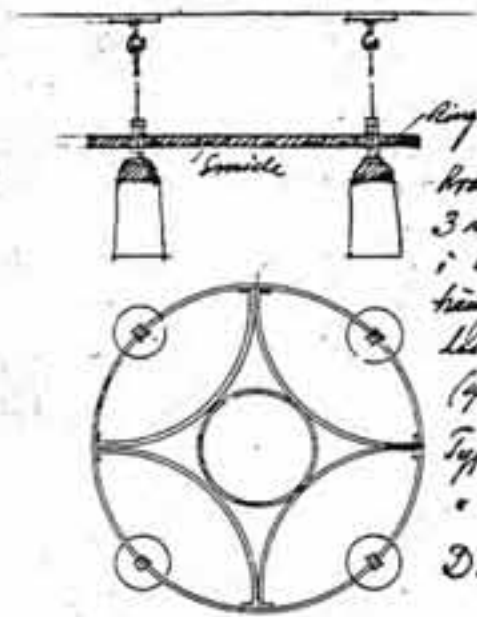
Fru hörsida

STADSFOGDE

	1911
BORD typ C	1 st
SKÅP typ T	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	3 st*
KRONA á 3 lampor typ Y, smide	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

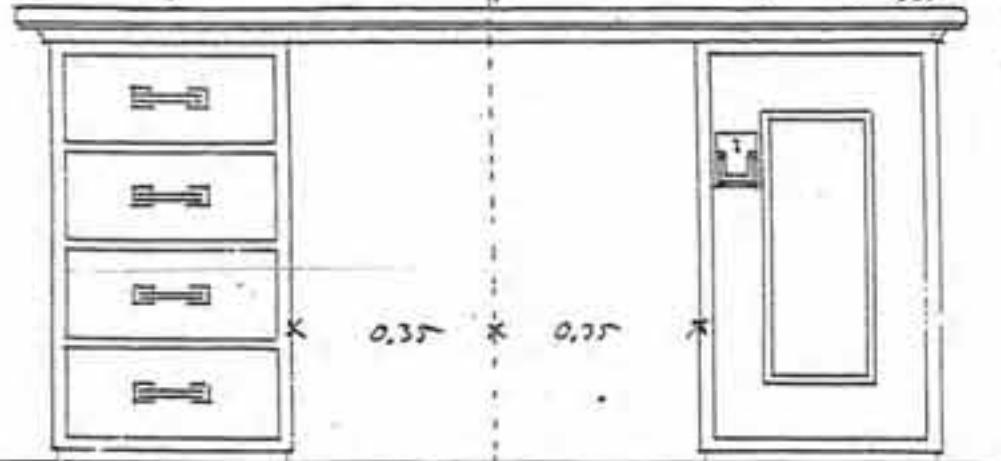
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

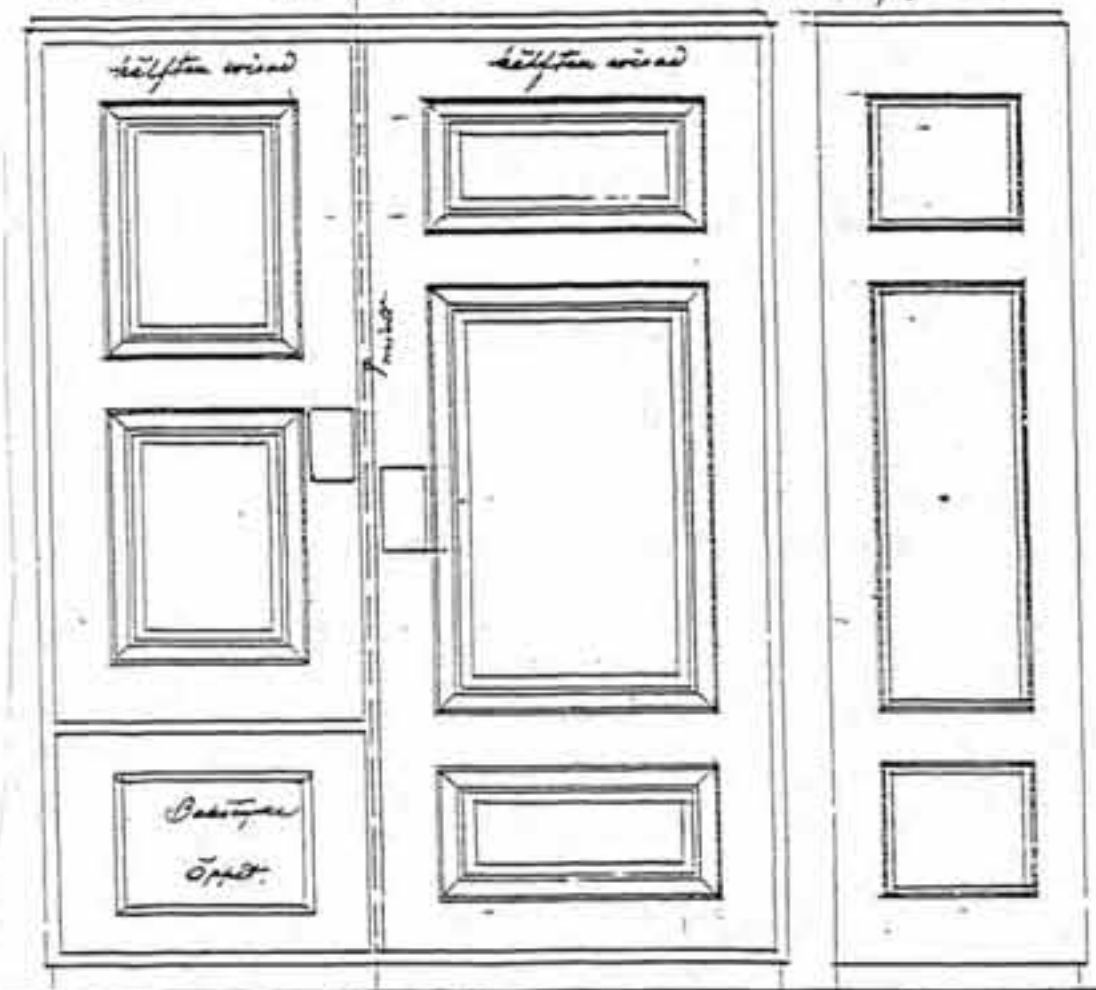
Krona för
3 resp. 4 lamp.
i smidesverk.
Kronan i
Lättningsträderna
(grova, svarta).
Typ 2/3 = 3 lamp
• 2 = 4.
Detal. XXV f.

Skåp 1.30 x 1.60 m. • Se föregående detalj. Tus förvaras
bord

Typ C Skrifbord i expeditionens rum
Sidan är lika med Typ. A rita II.

Skåp Typ T. Skåp Typ II. $\frac{1}{2}$ Djup 0.50.
hela bredden = 1.20 y. hela bredden = 1.50 x T-Djup 0.45

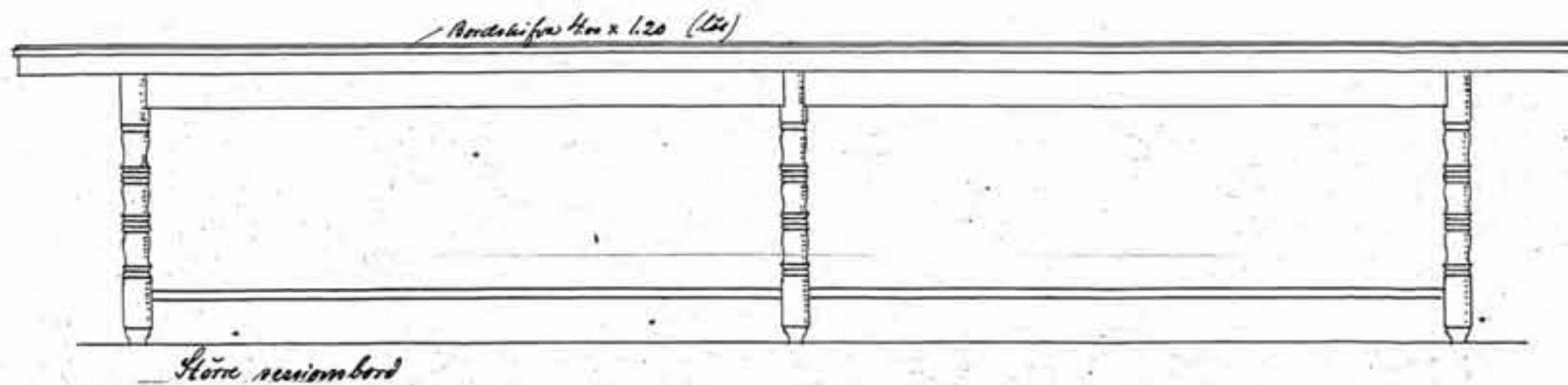
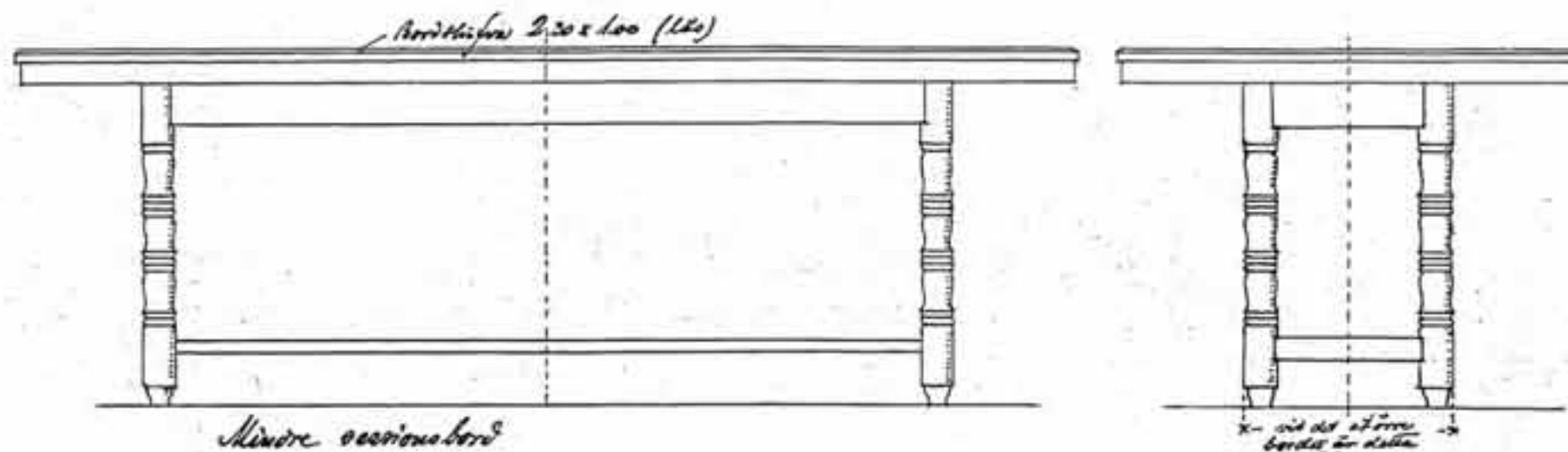
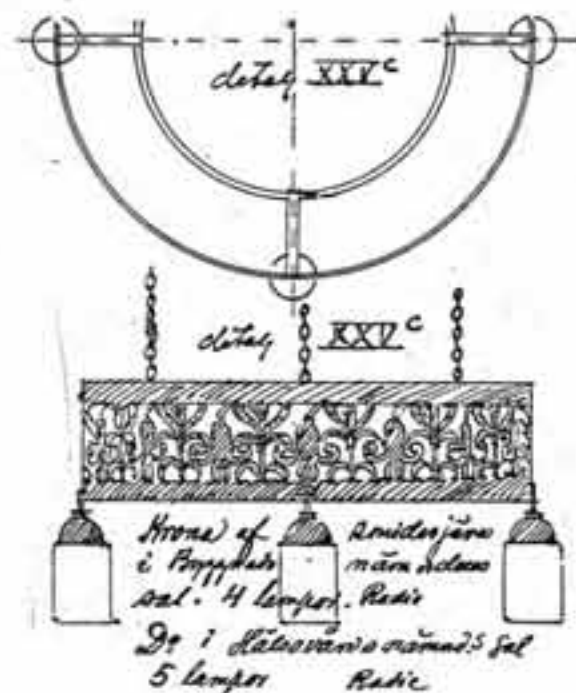

erordnats skåp förvaras äfven. Skåpet inre med 3 i 4
från för med, öppna skåp. Häftan 4 p. 100.

BYGGNADSNÄMNDEN

specialritade möbler

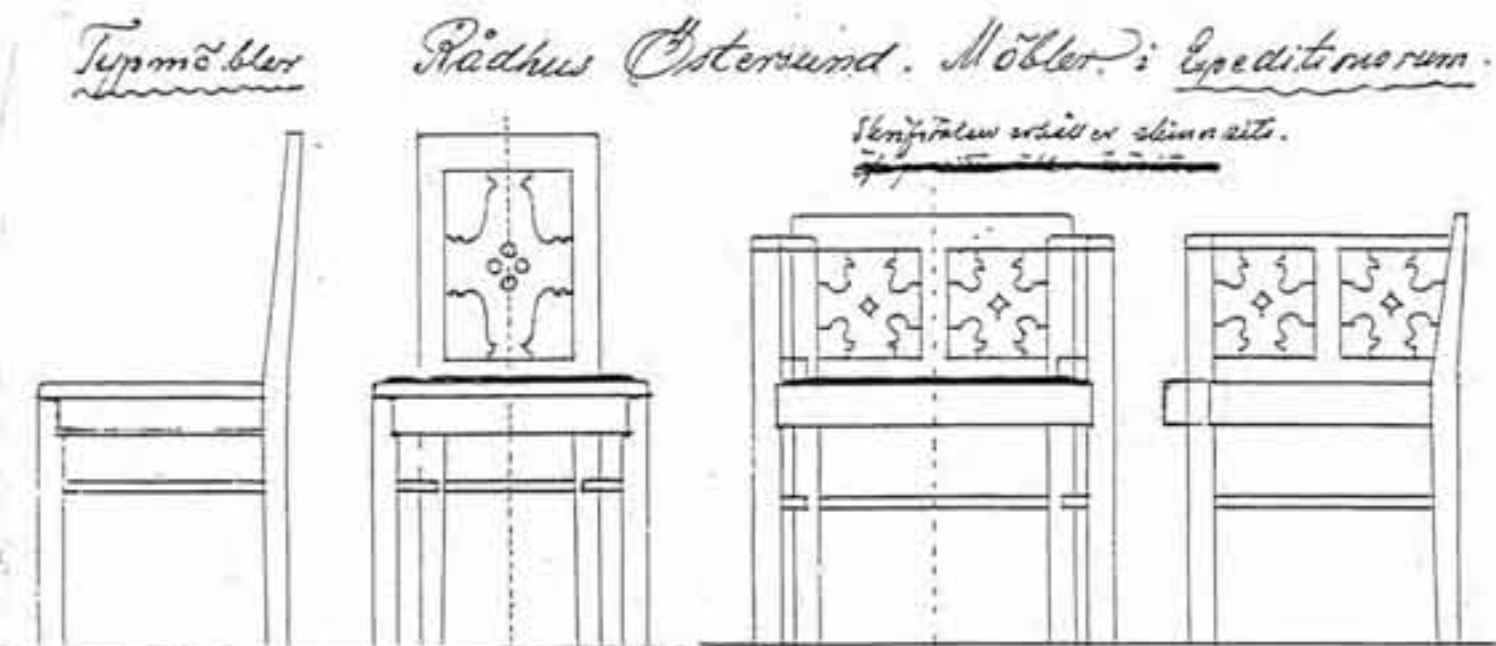
	1911
STÖRRE SESSIONSBORD	1 st
MINDRE SESSIONSBORD	1 st
BORD typ X	2 st*
SKÅP typ V	2 st*
SOFFA, byggnadsnämnden	2 st*
STOL, byggnadsnämnden	16 st*
KRONA á 4 lampor	4 st

STADSINGENJÖREN

BORD typ A	1 st
SKÅP typ T	2 st*
SKÅP okänd typ	1 st
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	2 st*
KRONA typ Y	1 st* enligt ritning
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st
HÖJBAR ARMATUR med
skjutbar åkskena i taket	1 st

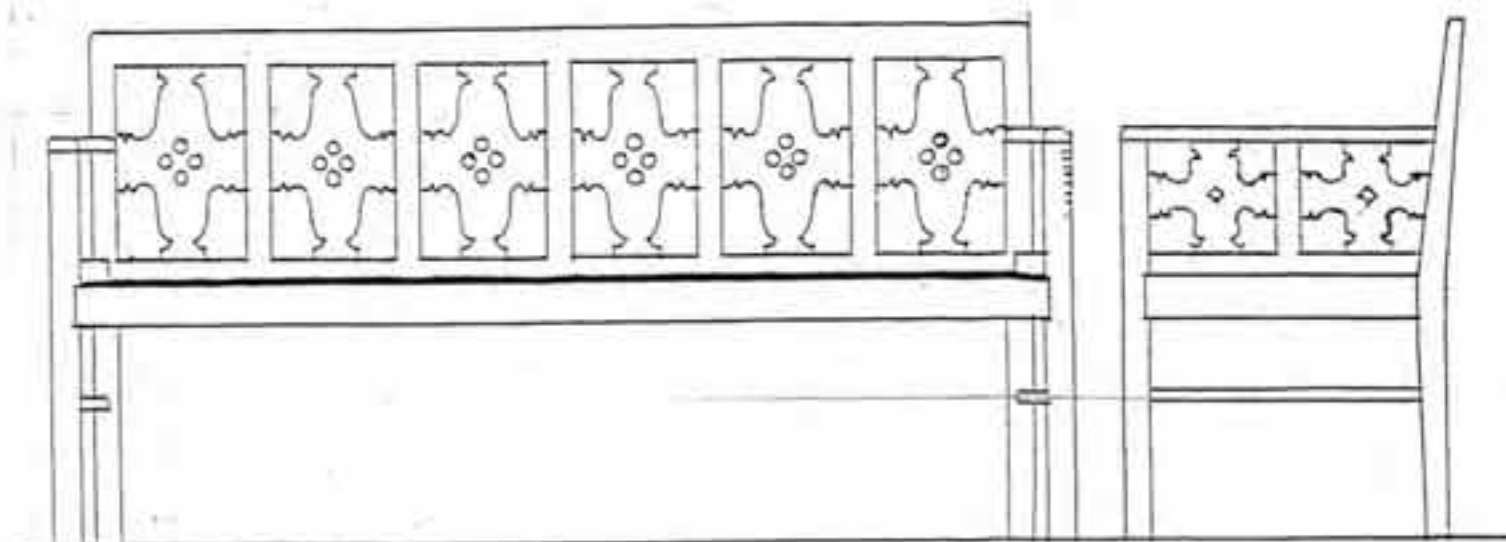
1911

Typ P Stol

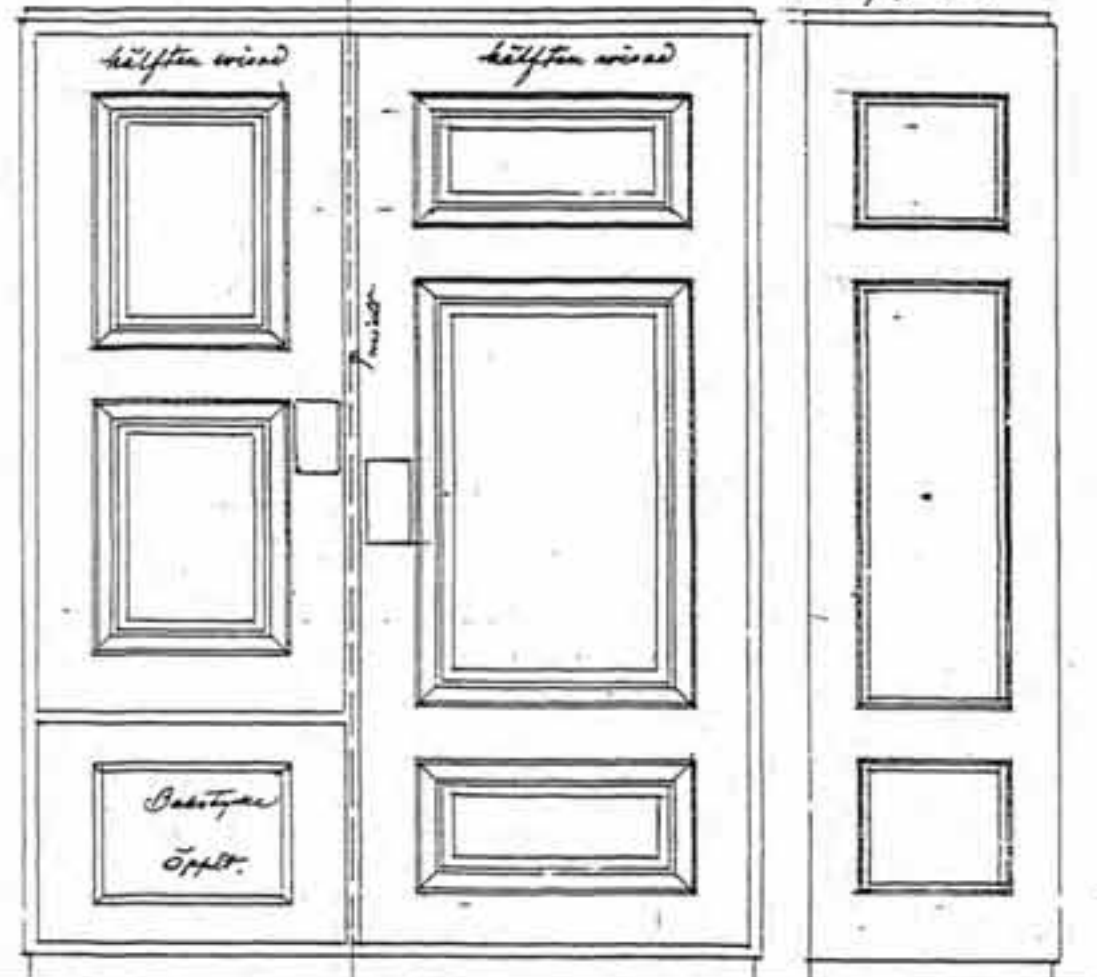
Typ Q Skrivstol

i expeditionsrummen i Rådhus- och öfr. värisgen
Typ P med rygg af smides järn i Helsingfors

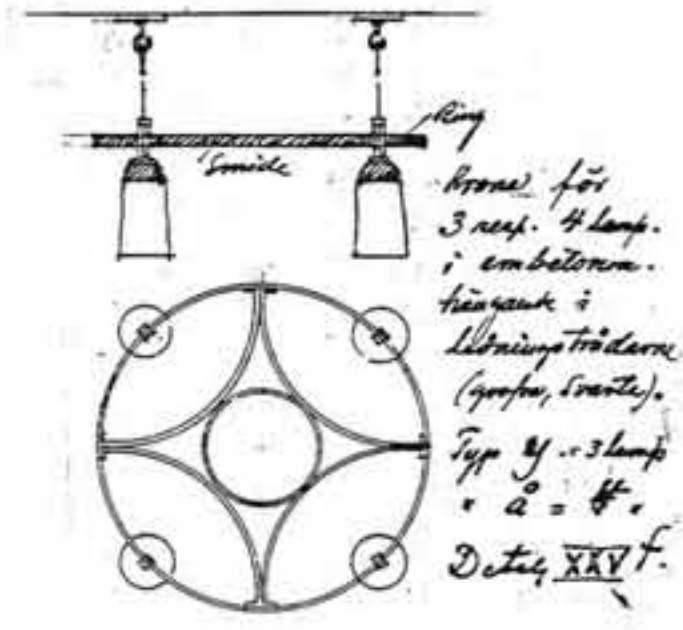

Typ R Soffa

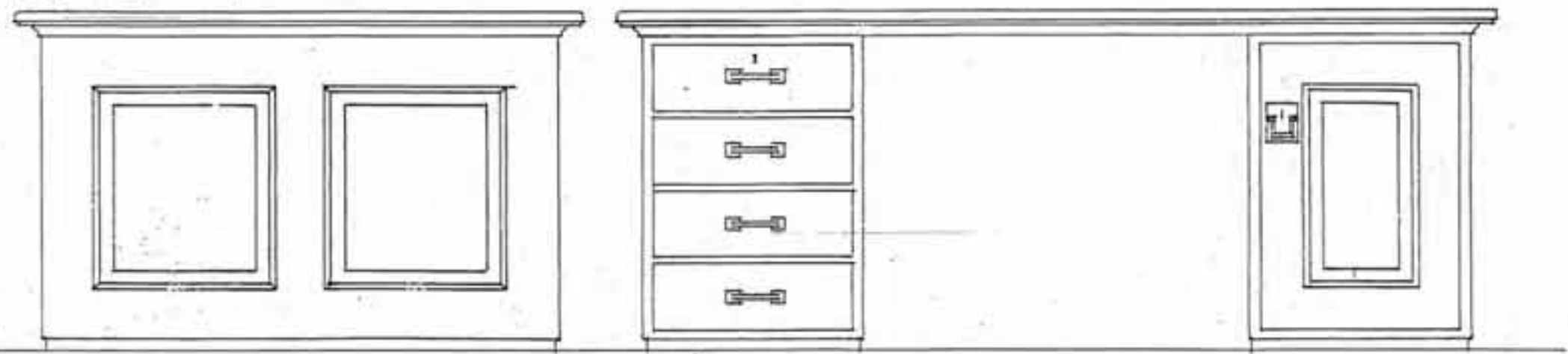
Skåp Typ T. Skåp Typ II. $\frac{1}{2}$ Djup 0,50.
 hela bredden = 1,20 x. hela bredden = 1,50 x. T-Djup 0,45

eventuellt skåpsörens äfven. Skåpen inredes med 3 i 4
 framför närm, öfvan skåp. Högsta 4,50.

Typ A. Produktisford 1,30 x 2,00. (Detaljerna).

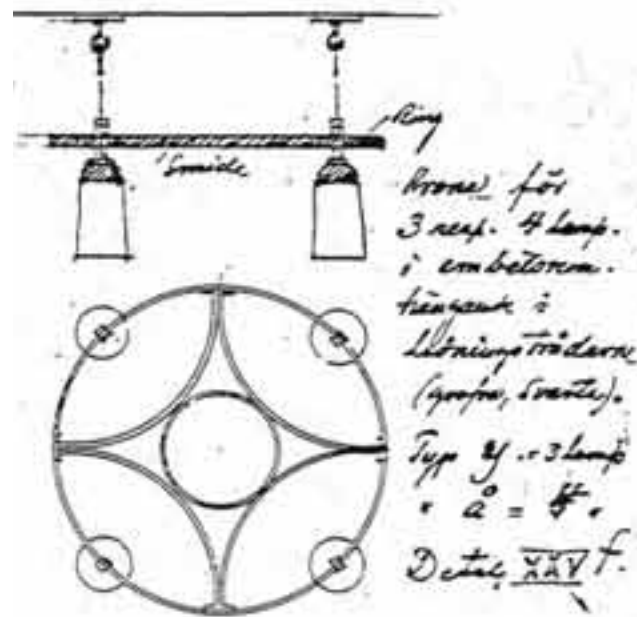
Kortida. Länggida.
Skåp. En afdelning med lådor, den andra med tre stäsbara hyllor inom skåpsörens. Lådan i båda längderna
 utrustas i: Tordvån: öfverkonstapelnserum, arbetsfirmännens etc, Rottervån: Pröva Kassakontrollen.

ARKIV OCH BITRÄDEN

KRONA typ Å
HÖJBAR ARMATUR med
skjutbar åskena i taket

1 st* enligt ritning
1 st enligt armaturförteckning

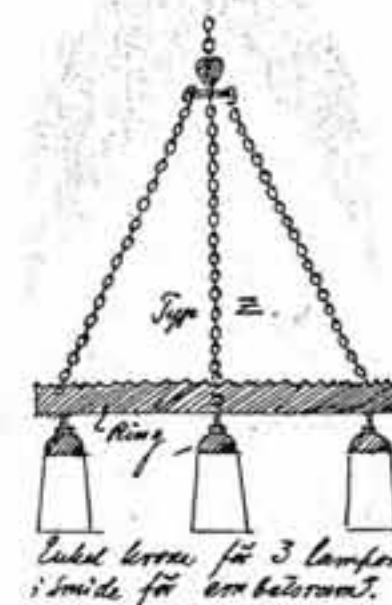
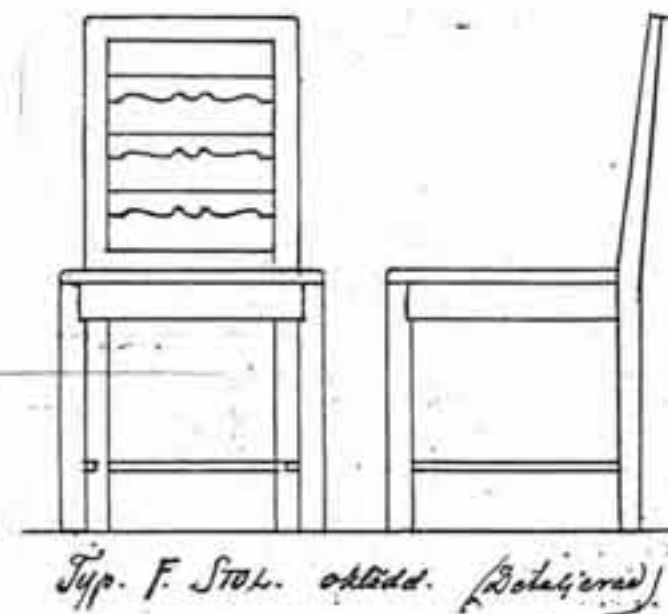
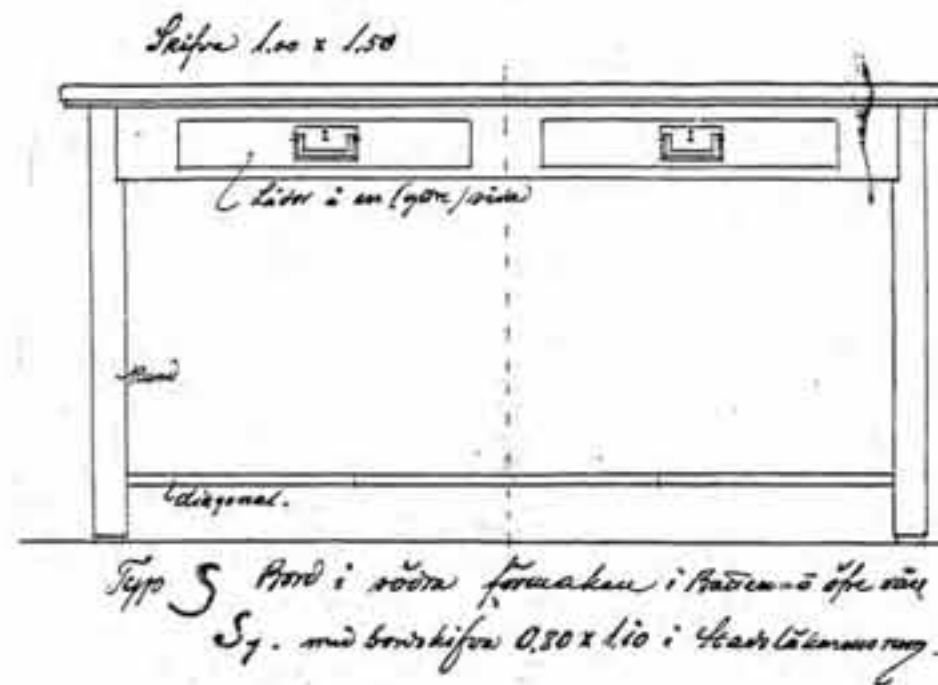
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbelltypen finns kvar.

FÖRMAK

(Drätselkammaren och kassakontor)

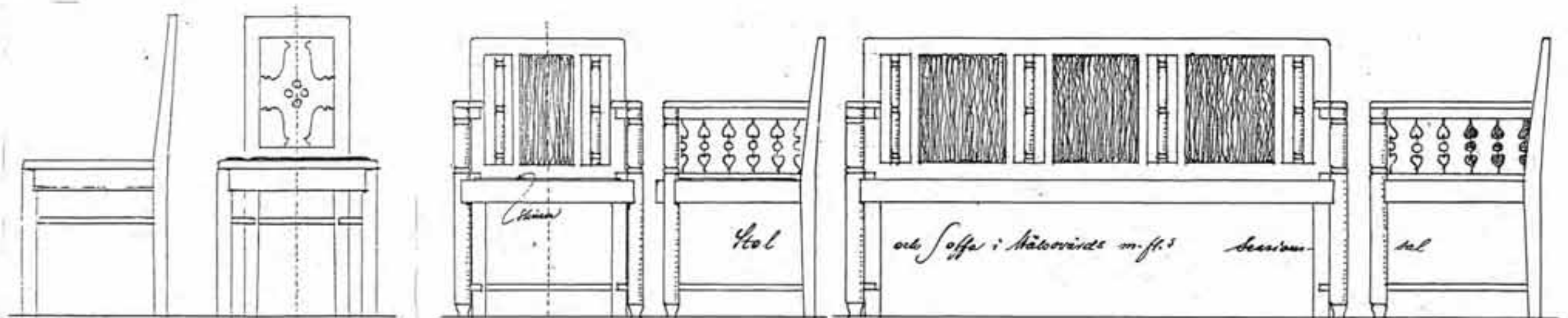
BORD typ S 1911
STOL typ F 1 st*
KRONA á 3 lampor, typ Z, smide 6 st*

**TAXERINGSNÄMND,
HÄLSO- OCH FATTIGVÅRDSNÄMND**

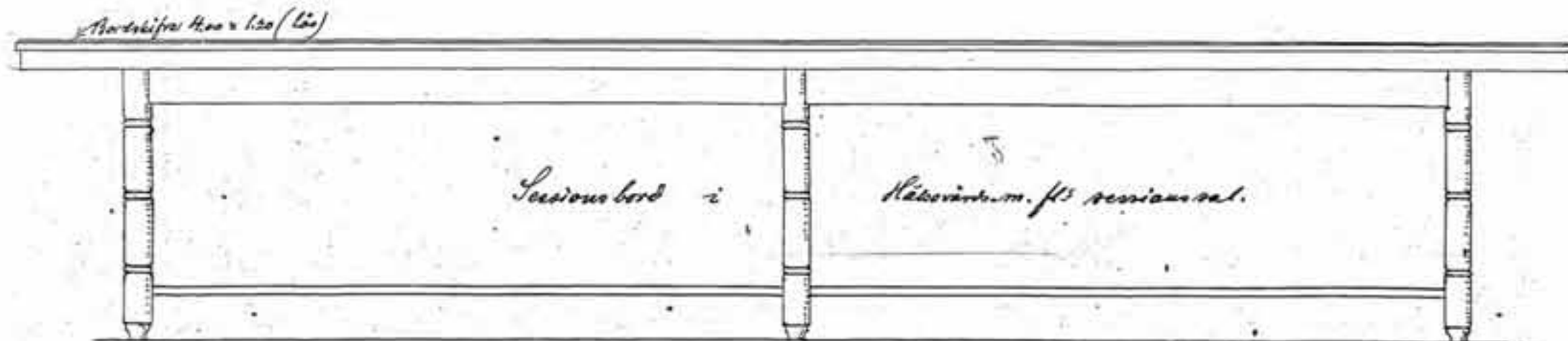
vissa möbler är specialritade

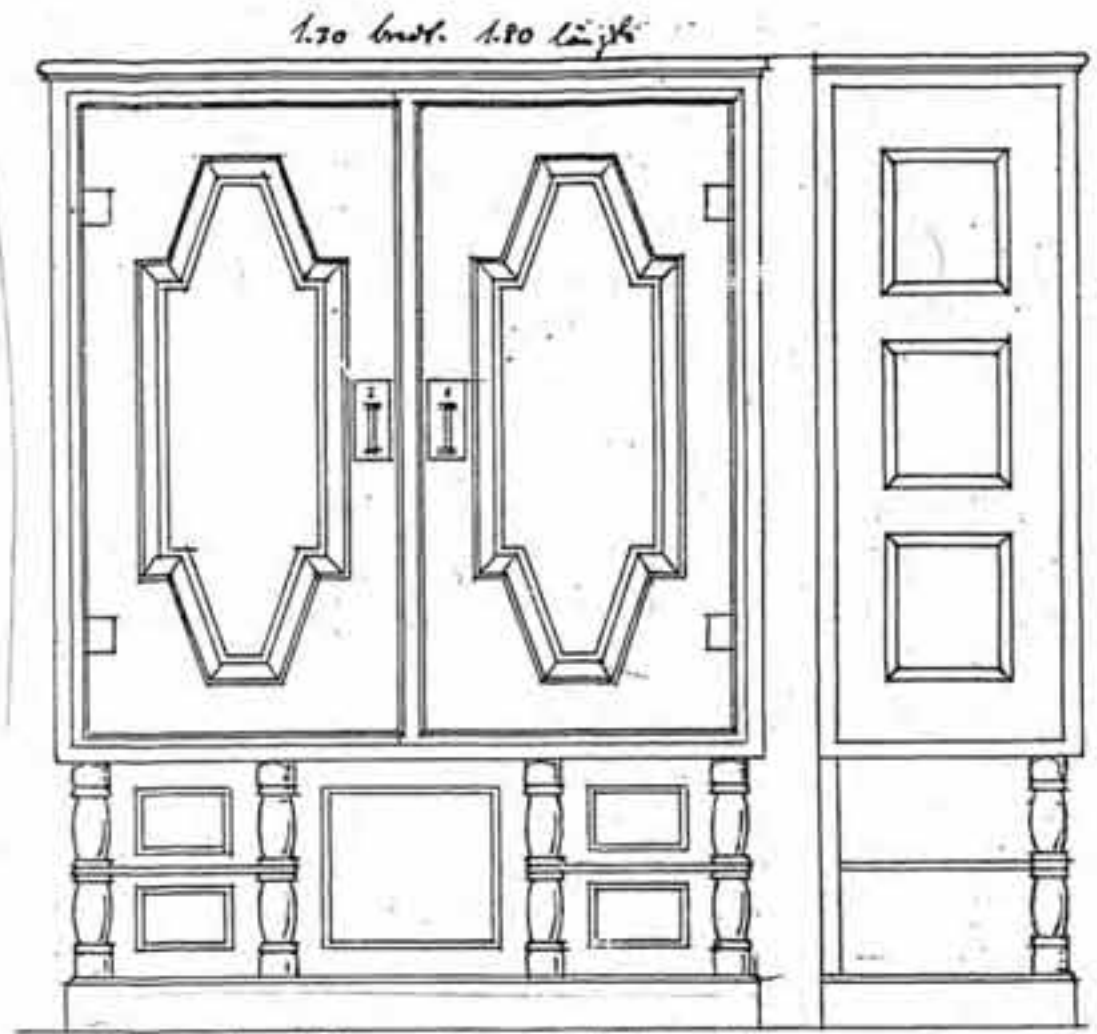
	1911
SESSIONSBORD	1 st
BORD typ E	1 st
SKÅP typ V	3 st*
SOFFA, häsovårdsnämnden	1 st
STOL, häsovårdsnämnden	12 st*
STOL typ P	6 st*
TELEFONBORD	1 st*
KRONA á 5 lampor, smide	2 st

Typ P. Stol

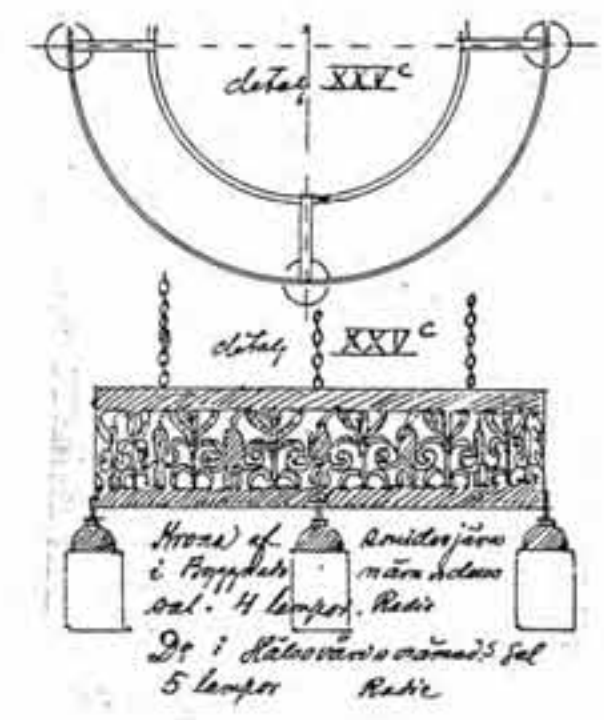
*i specialritningen i Häsovårdsnämnden och öfre våningen
Typ P med ryggen utvändigt i Häsovårdsnämnden*

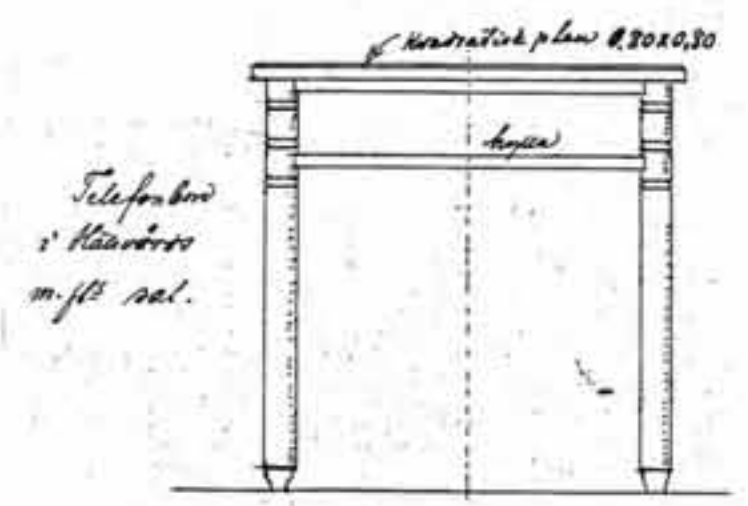

1.70 bred. 1.80 höjd

Skåp. typ. V. Färdigmonterat i Hälsovårds. u. 3 m. fl. 5. del.
Inredes med 3 flyttbara hyllor

Hörsel af
i Pappskåp
säl. 4 lampor. Rätt
Det i Hälsovårds. u. 5 del
5 lampor Rätt

Telefonkabin
i Hälsovårds
m. fl. 5. del.

DRÄTSELKAMMARENS SESSIONSRUM

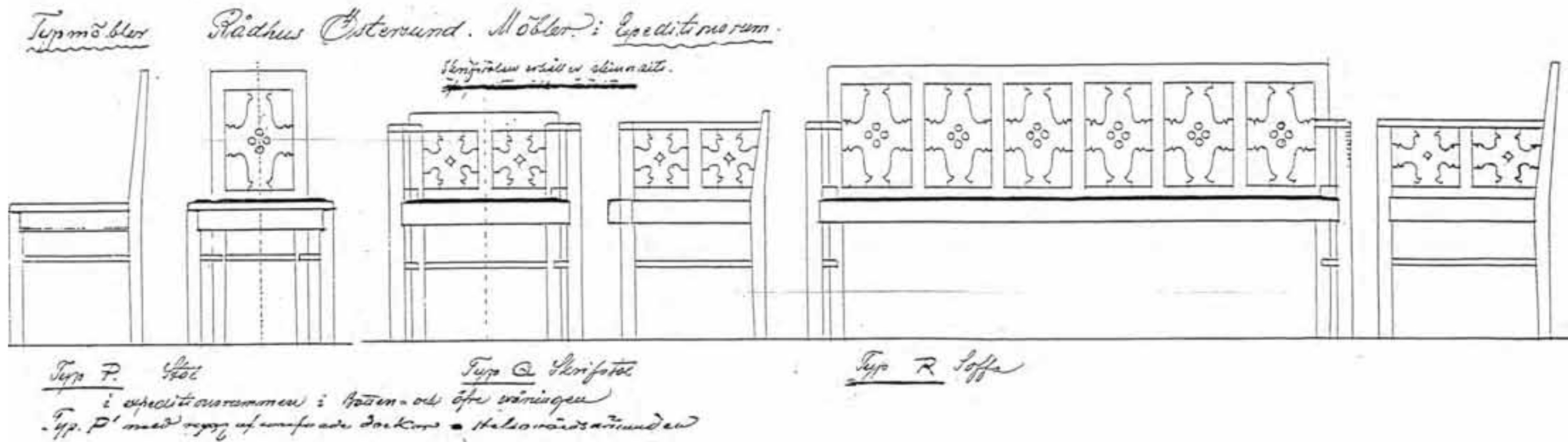
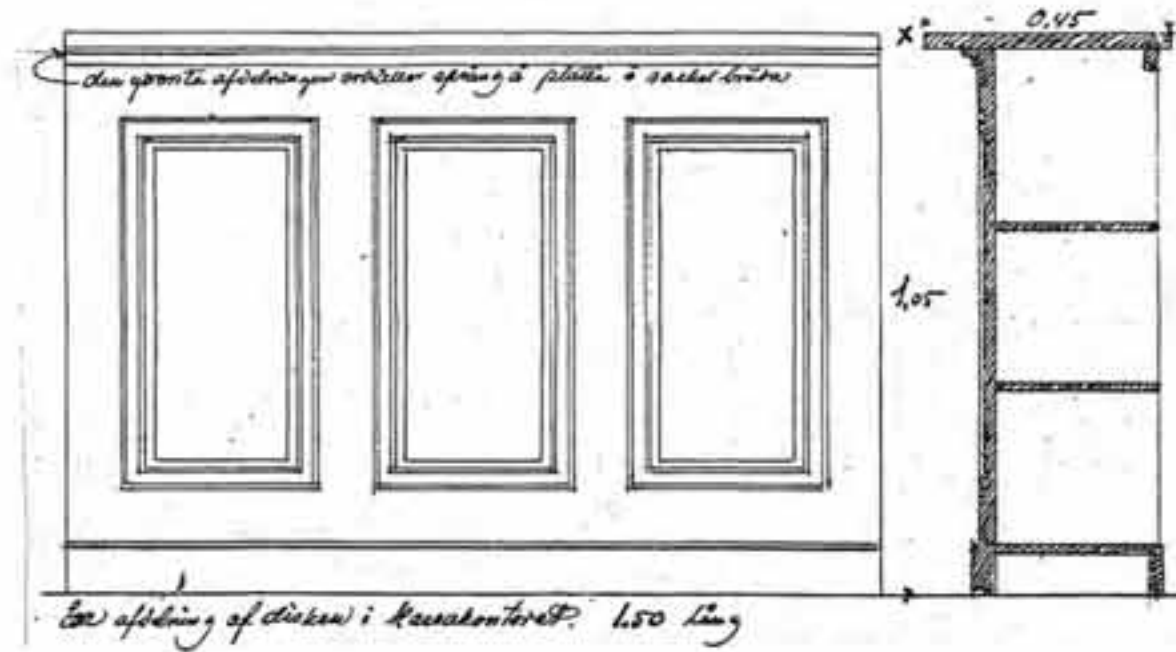
	1911
STÖRRE SESSIONSBORD	1 st
SKÅP okänd typ	2 st
SOFFA, okänd typ	1 st
STOL, okänd typ	14 st
TELEFONBORD	1 st
BORD, rektangulärt	1 st
GAMMAL ARMATUR	2 st

MÖBELINVENTERING 2000: Vilka möbler som egentligen funnits i detta rum är oklart.
Troligen är möbleringen skänkt eller slängd.

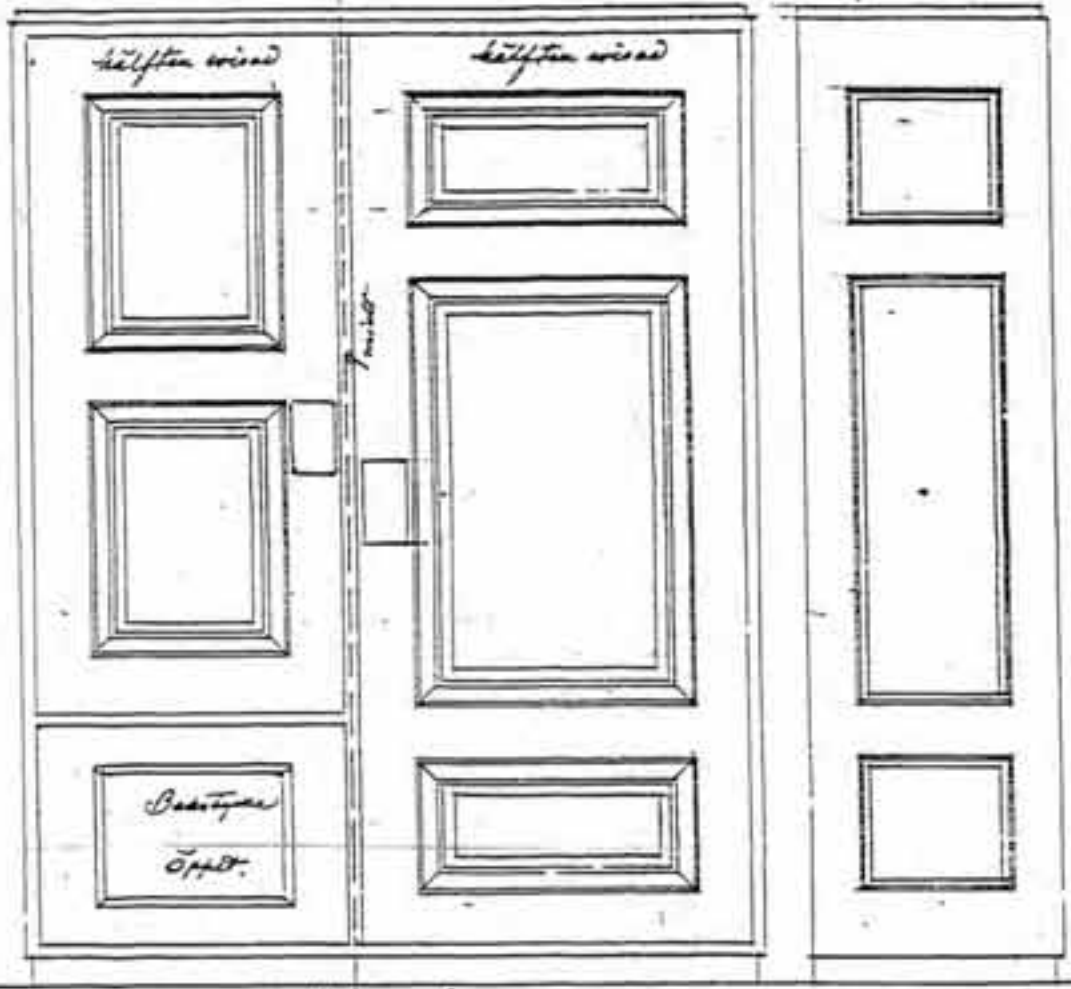
STADENS KASSAKONTOR

	1911
DISK I TRE DELAR	1 st
BORD typ A	1 st
BORD, okänd typ	1 st
SKÅP typ U	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	6 st*
KRONA á 3 lampor, typ Y, smide	1 st*
HÖJBAR ARMATUR med	1 st
2 lampor (ej uppritad)	
TAKBELYSNING, glob, (ej uppritad)	1 st

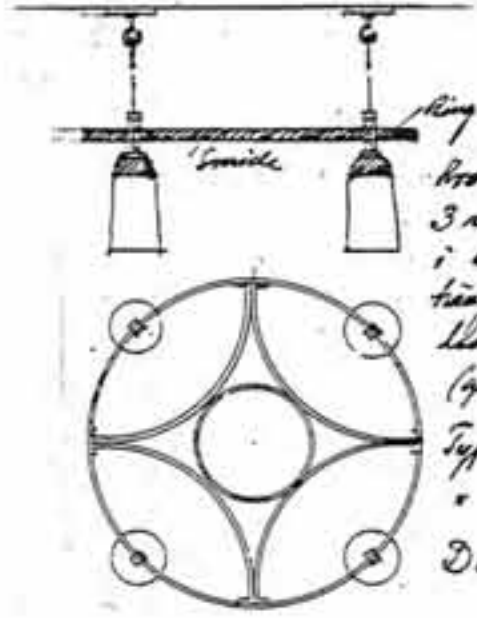
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbelypen finns kvar.

Skåp Typ I. Skåp Typ II. $\frac{1}{2}$ Djup 0,50.
 hela bredden = 1,20 x. hela bredden = 1,50 x. T-Djup 0,45

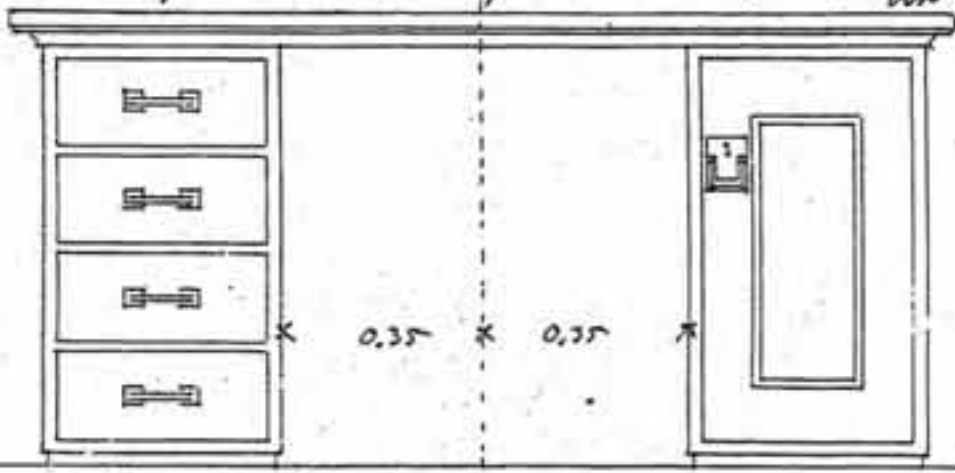

eventuellt skåp för en äran. Skåpet inredes med 3 à 4
 framför rader, öppna skåp. Häftan syns.

Pröva för
 3 resp. 4 lamp.
 i embeterna.
 hängsakt i
 ledningstråderna
 (grova, svarta).
 Typ 2/3 lamp
 = 2 = 4.
 Detalj X 2/3 f.

Skåp 1,30 x 1,60 m. Se föregående detalj: två fördömda
 bord

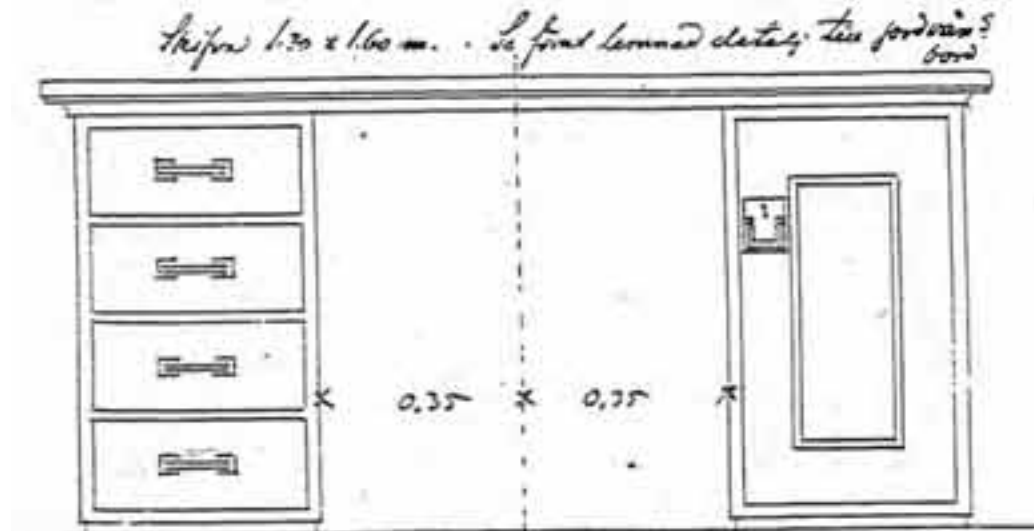

Typ C Skrifbord i expeditionens rum
 Hiden är lika med Typ. A rita II.

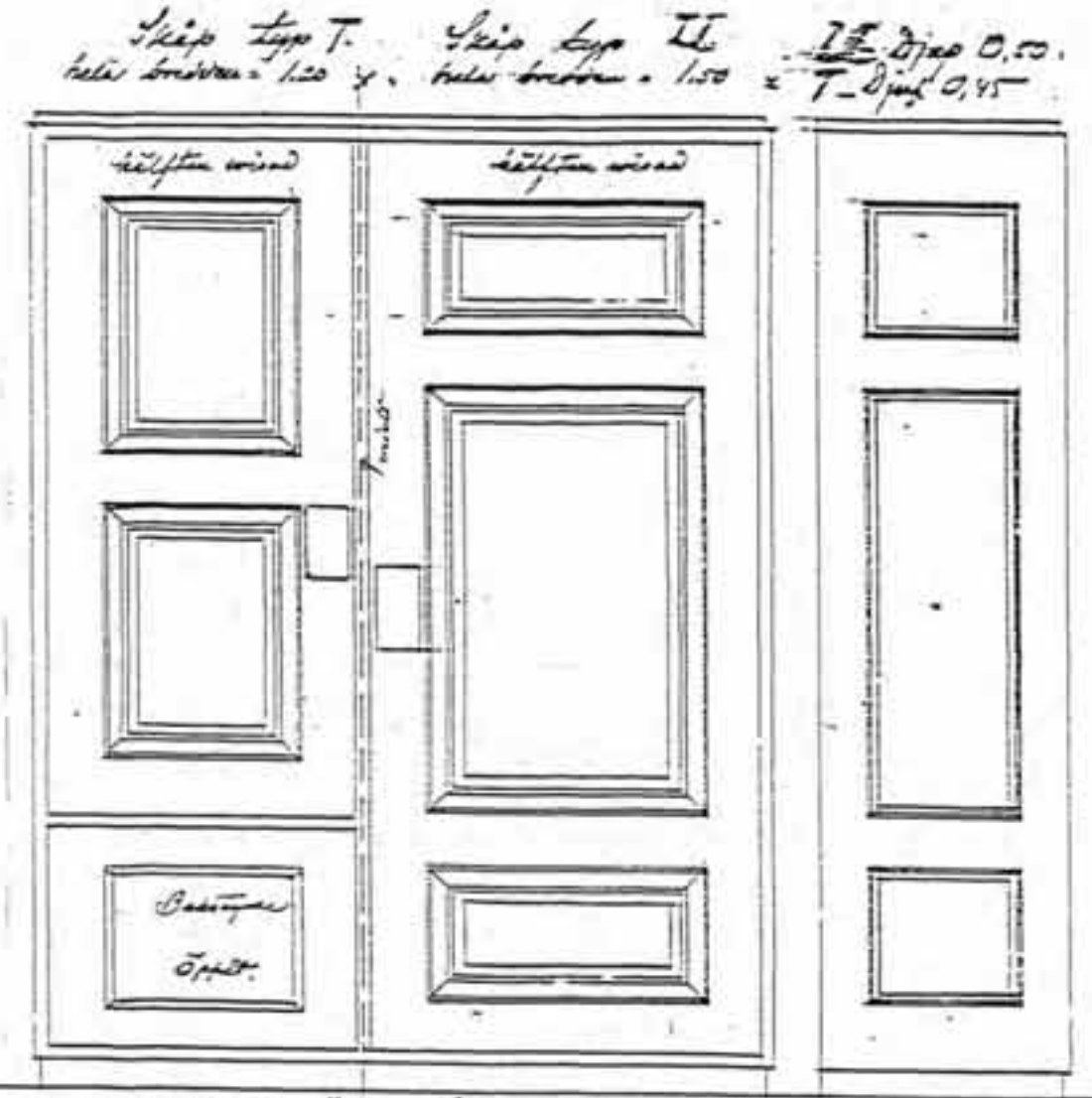
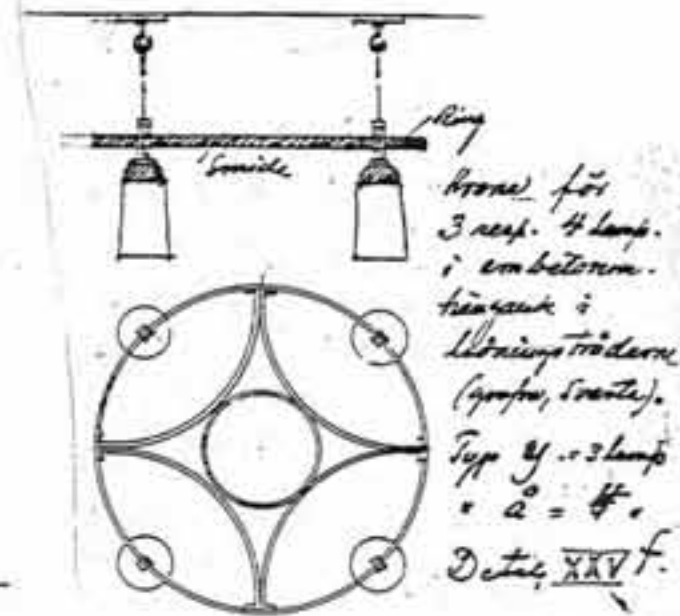
ORDFÖRANDE OCH SEKRETERARE

	1911
BORD typ C	1 st
SKÅP typ T	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	2 st*
KRONA á 3 lampor, typ Y, smide	1 st*

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbertypen finns kvar.

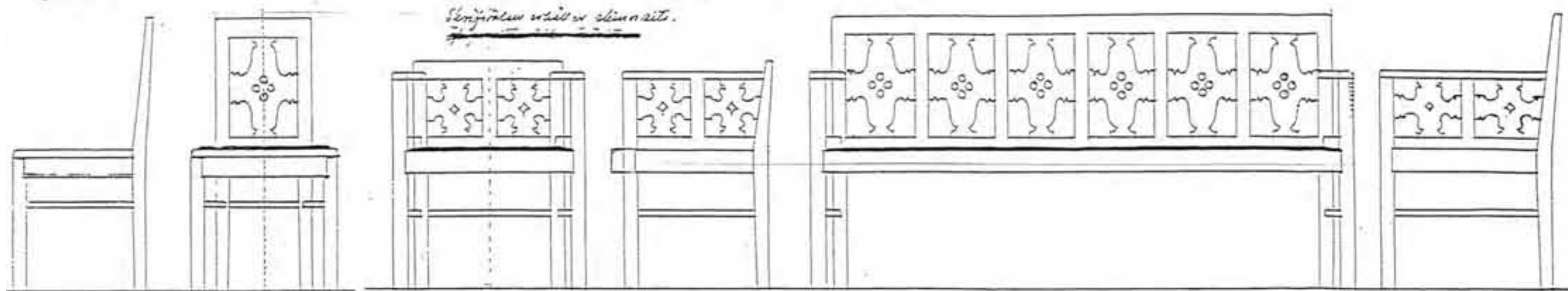

*Typ C Skrifbord i expeditionens rum
Sidan är lika med Typ A rita II.*

eventuellt skåp i rummet öfver. Skåpet i rummet med 3 i 4 framför närm, öfver delen. Högsta 4 yttre.

Typmöbler i Rådhus Östersund. Möbler i Expeditionens rum.

Typ P Stol i expeditionens rum i Rådhus- och öfver trängaren

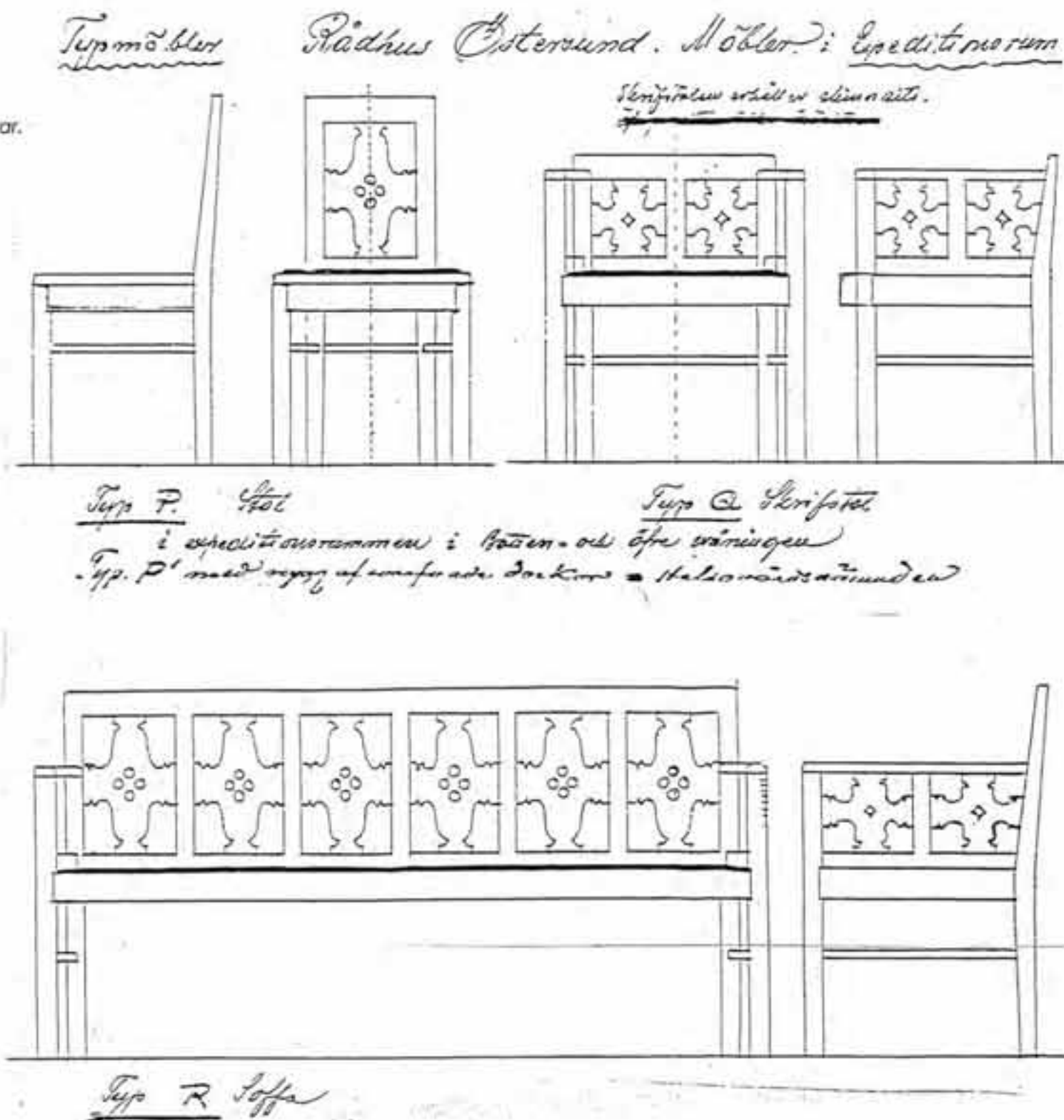
Typ Q Skrifstol

Typ R Soffa

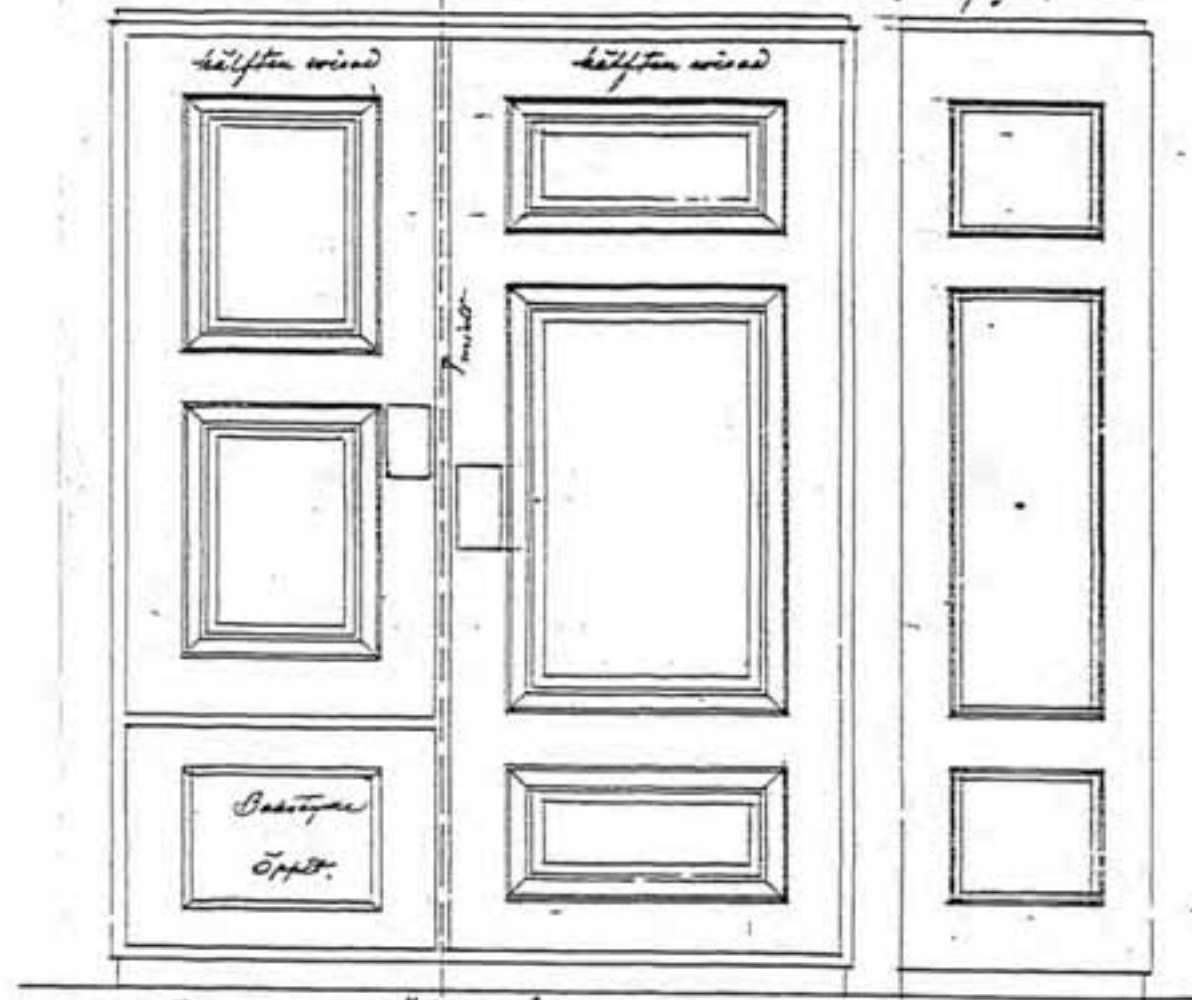
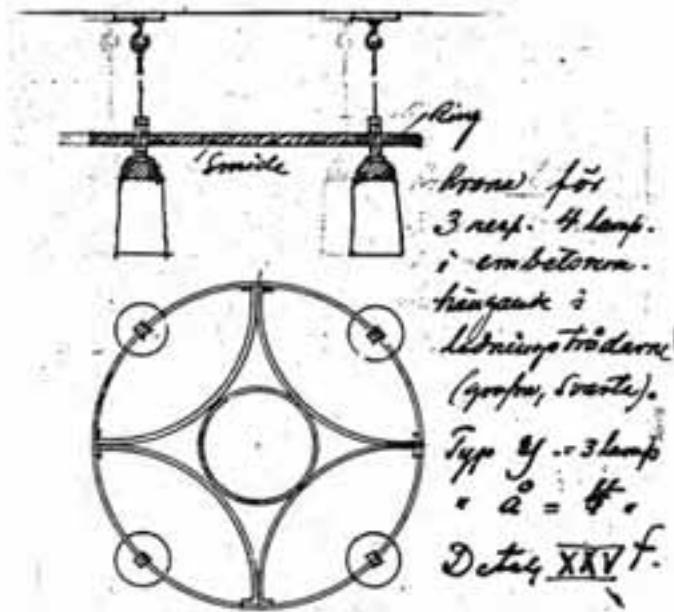
STADSFISKAL

	1911
BORD typ C	1 st
SKÅP typ T	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	1 st*
STOL typ P	3 st*
KRONA á 3 lampor, typ Y, smide	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Skåp Typ T. Skåp Typ II. $\frac{1}{2}$ Djup 0,50.
 hela bredden = 1,20 x. hela bredden = 1,50 x. T-Djup 0,45

eventuellt skåpsörens ämne. Skåpen inredes med 3 i 4
 framför närm, öppen delar. flyttbar 4 ggr.

Typ A. Bordskåp 1,30 x 2,20. (Detaljerna).

Kontroll

Längsida. Ena avdelningen med lådor, den andra med tre stora bänkar hyller inom skåpsörens. Lita i båda längsidorna
 Användning i: Tordvår: oförklaringsstapelns rum, arbetsförmännens etc, Rottenvår: Prida Kassakontrollen.

SIDOTRAPPUS

TAKBELYSNING, trä och smide 1911 *

MÖBELINVENTERING 2000:

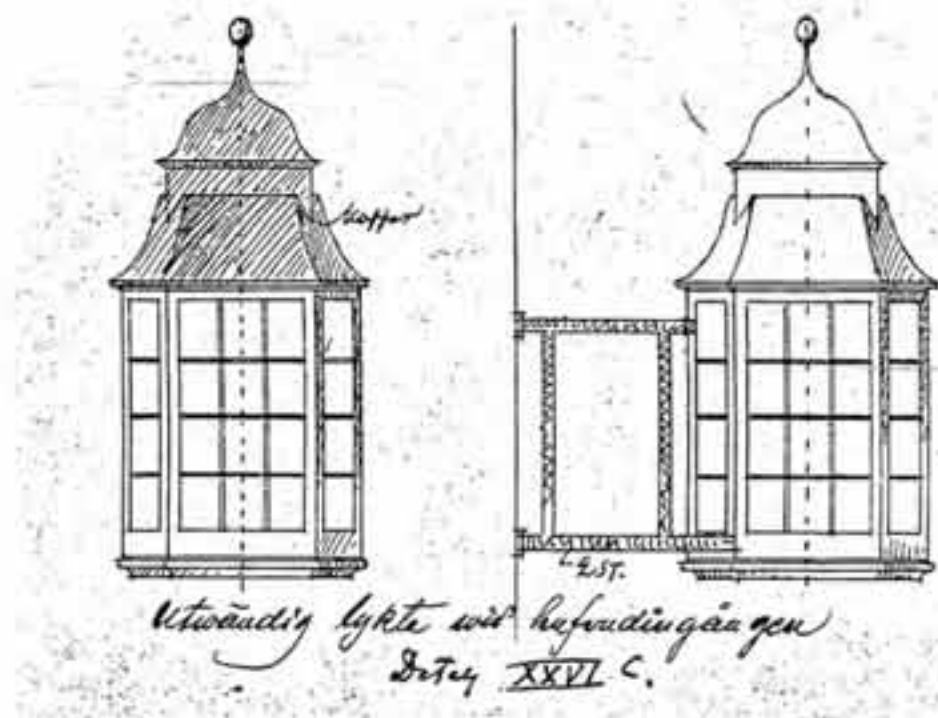
* Alla takbelysningar av trä och smide i sidotrapphusen finns kvar.

VID YTERDÖRRANA

LYKTA, trä och smide 1911 *

MÖBELINVENTERING 2000: * Ursprunglig armatur vid entreer finns kvar.

TAMBURER OCH ANDRA UTRYMMEN

GLOBER ELLER PENDEL I TAK 1911 ?
 GLOB MED SMIDJÄRNSRING 1 st
 (stadsläkaren)
 Ritningar till dessa saknas.

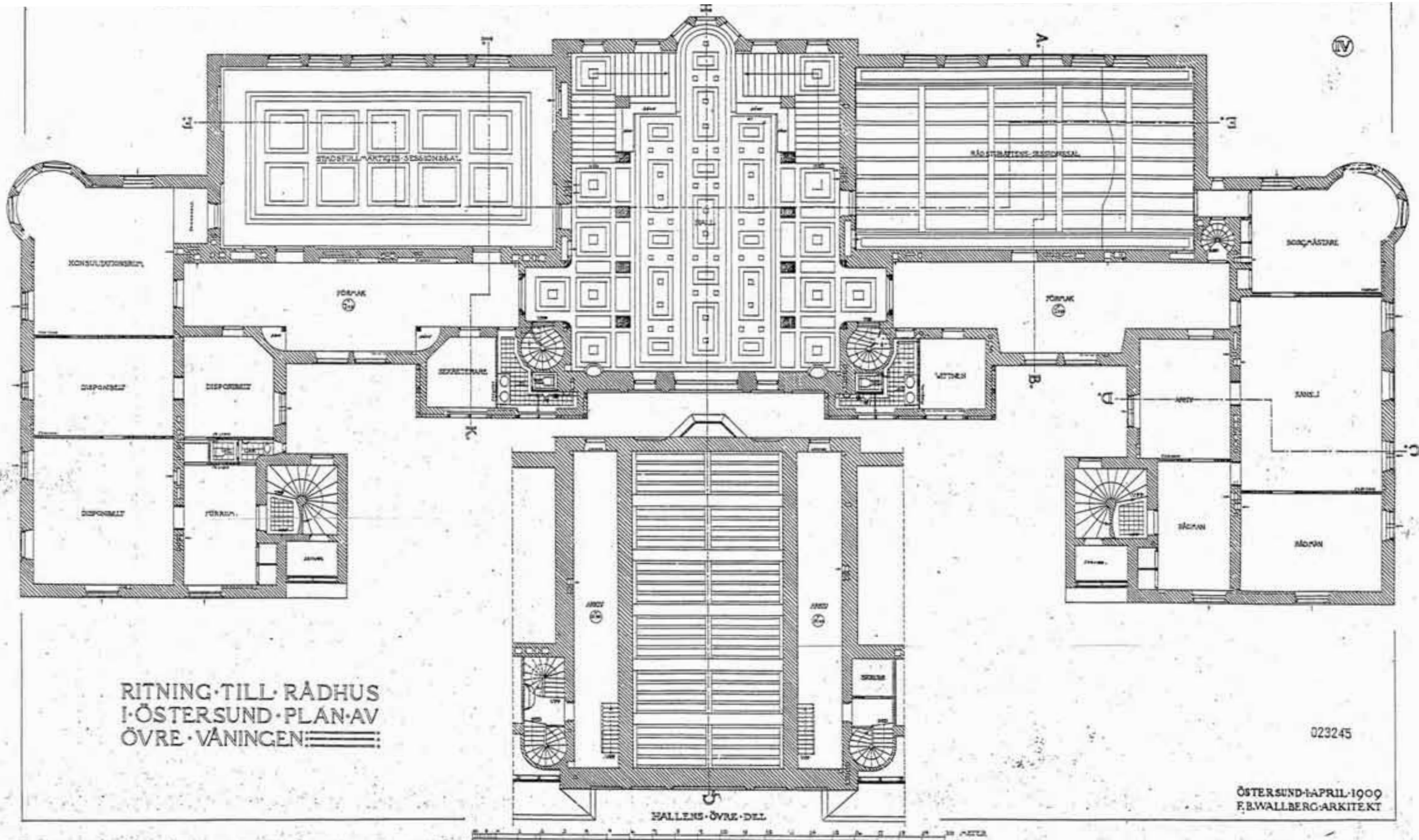
MÖBELINVENTERING 2000: Inga glöber eller pendlar för tak finns kvar.

Rådhus Östersund.

Prelymningssarmatur Sk. 1:10

- 1) utvändigt lykte vid befäringärgen af künidesjärn, huf af koppas, blypröjor*
- 2) invänd. armatur i hallen vid sidotrappan med stötte af trä jämte smidesjärn blypröjor?*

RITNING TILL RÅDHUS I ÖSTERSUND
 PLAN AV ÖVRE VÅNINGEN
 F. B. Wallberg, 1909

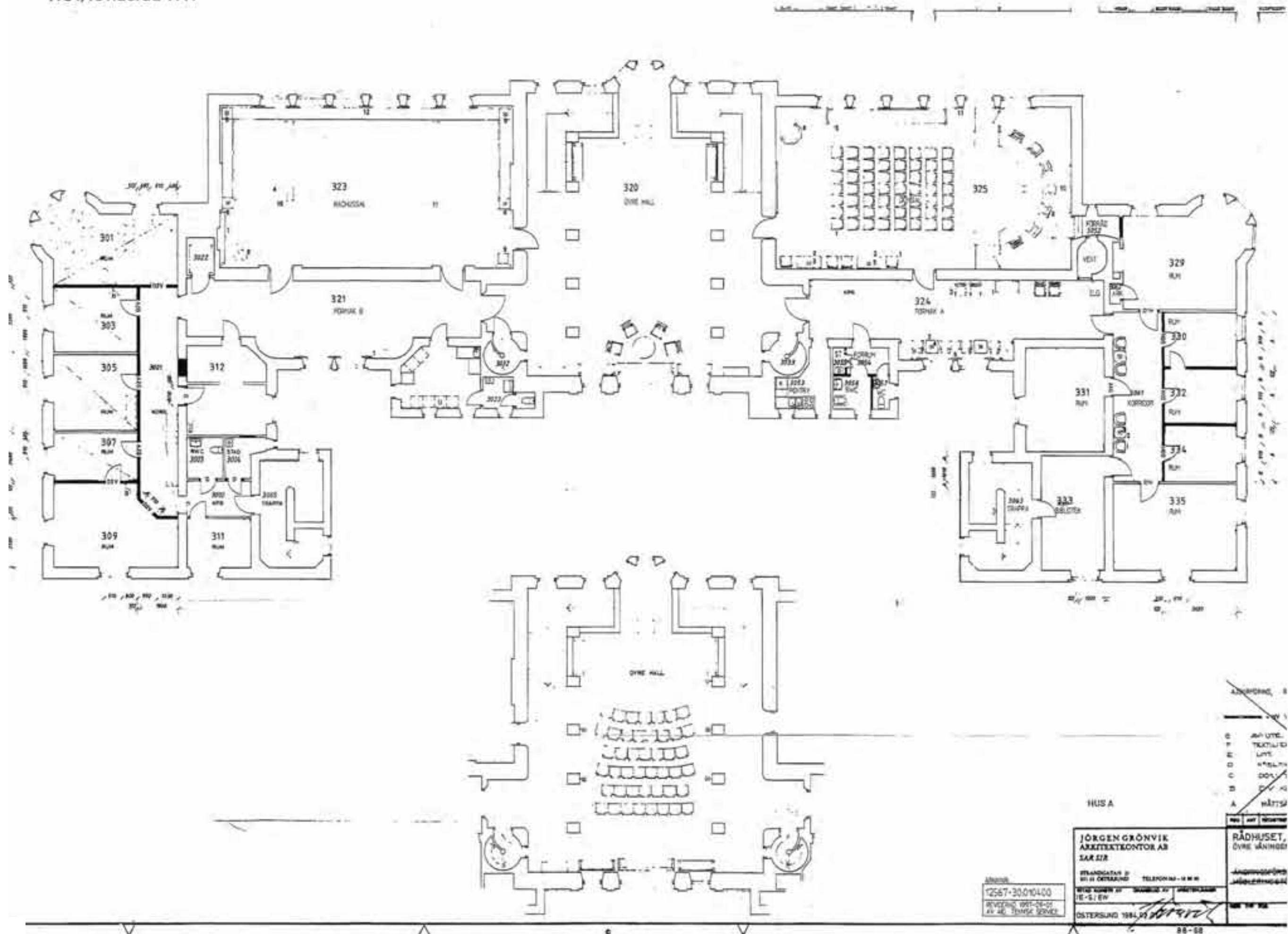

RITNING TILL RÅDHUS
 I ÖSTERSUND PLAN AV
 ÖVRE VÅNINGEN

023245

ÖSTERSUND 1 APRIL 1909
 F. B. WALLBERG ARKITEKT

PLAN AV ÖVRE VÅNINGEN
1984, reviderad 1997

ÖVRE HALL

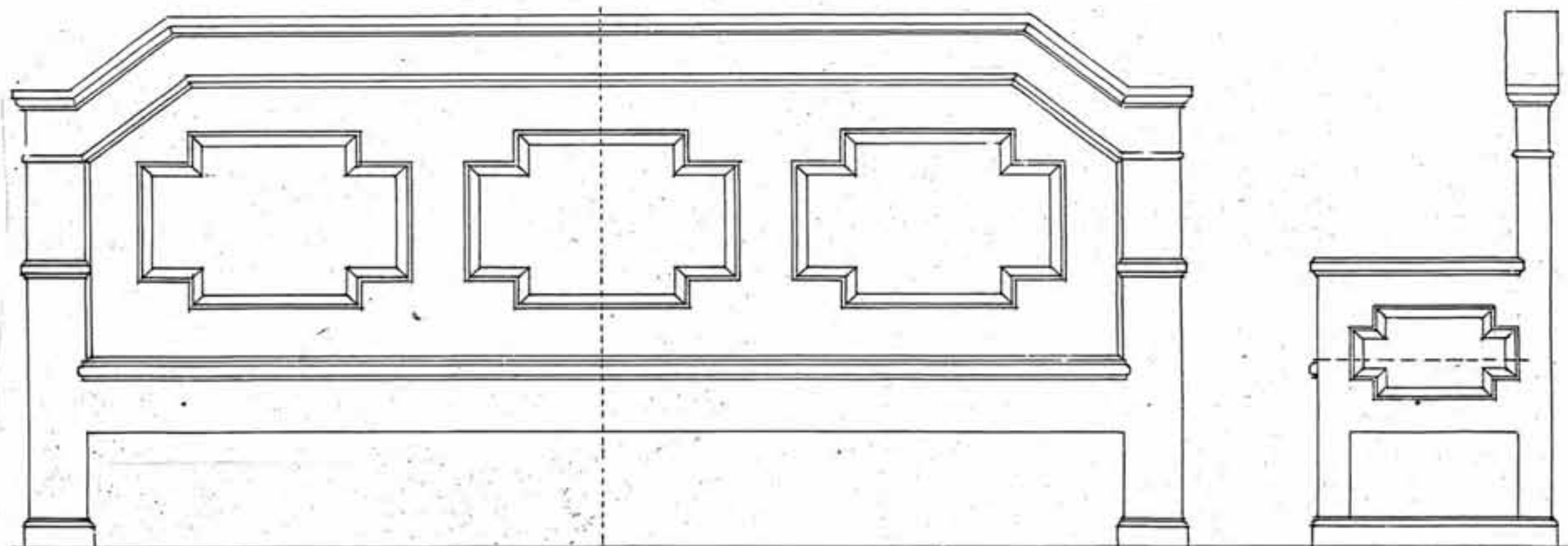
specialritad inredning

	1911
BÄNK, 1,30 m hög	1 st*
BÄNKAR lika höga som barriär	2 st*
KRONA á 12 lampor, trä o smide	2 st*
TAKBELYSNING, trä och smide	6 st*

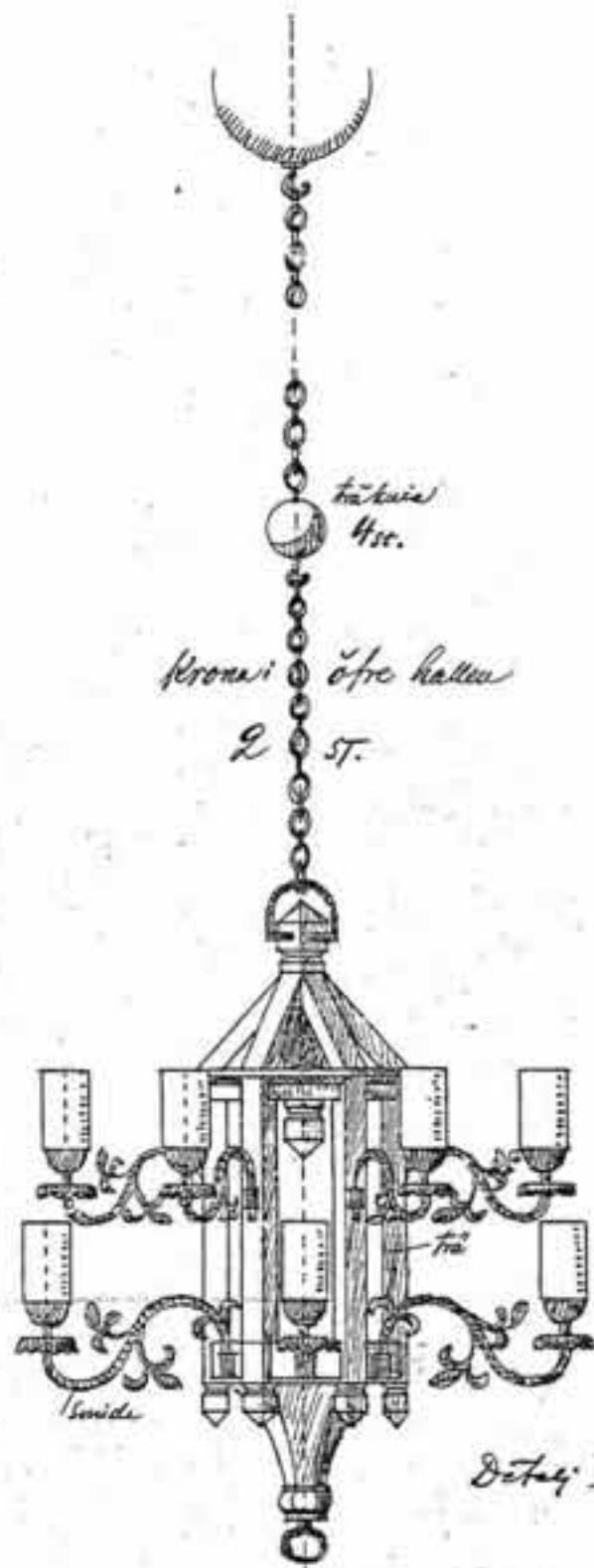
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Ursprungliga inventarier i övre hallen är bevarade på plats.
2 st bänkar 1 m höga har tillkommit.

Numera står även en del andra rådhusmöbler i övre hallen.

Härr i övre hallen vid västra sidan. (1 st.)

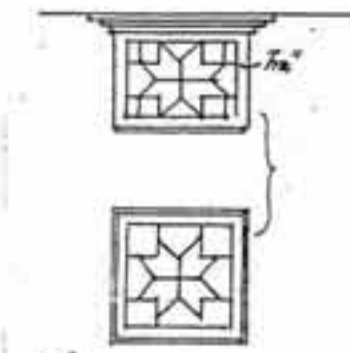

Taktvial
4 se.

Krona i öfre hallen
2. st.

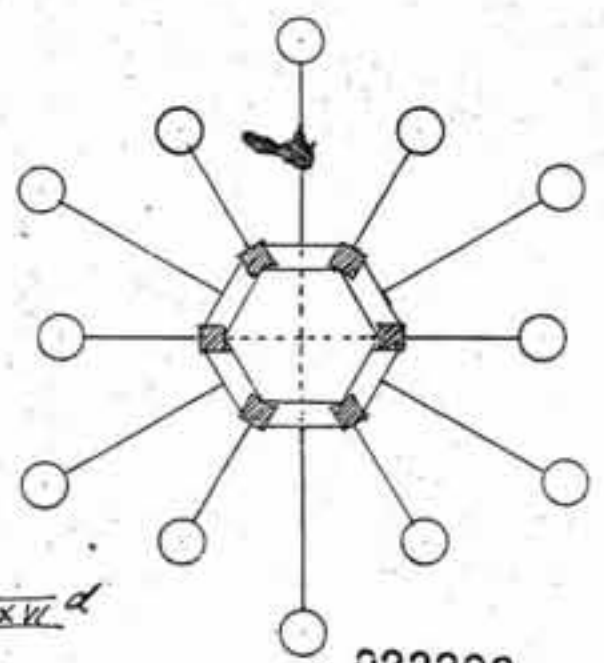
Sovide

Detalj XXVI d

Takbelysning i mörk
och öfr. hallen.

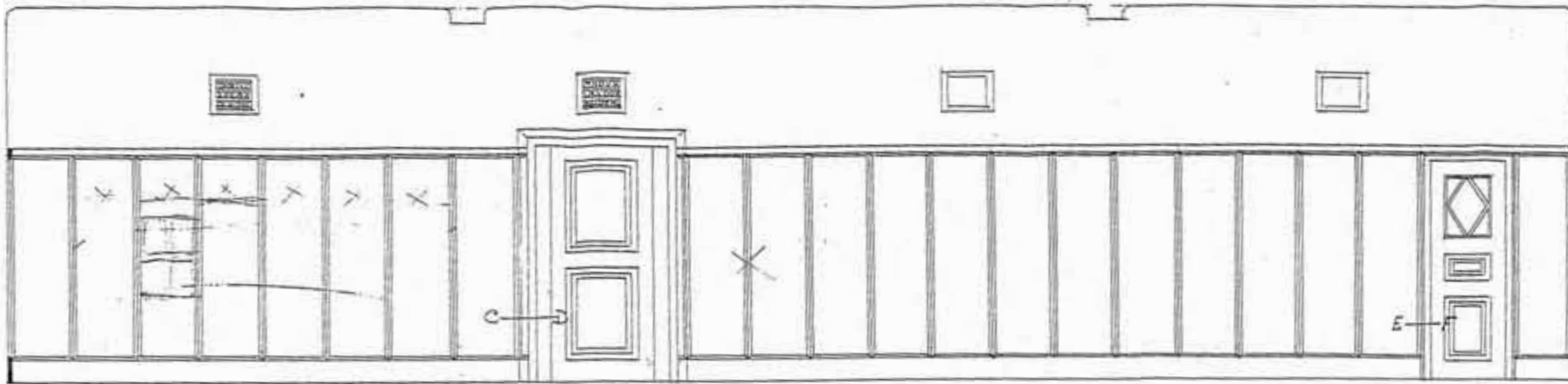
Plan of kronan

023303

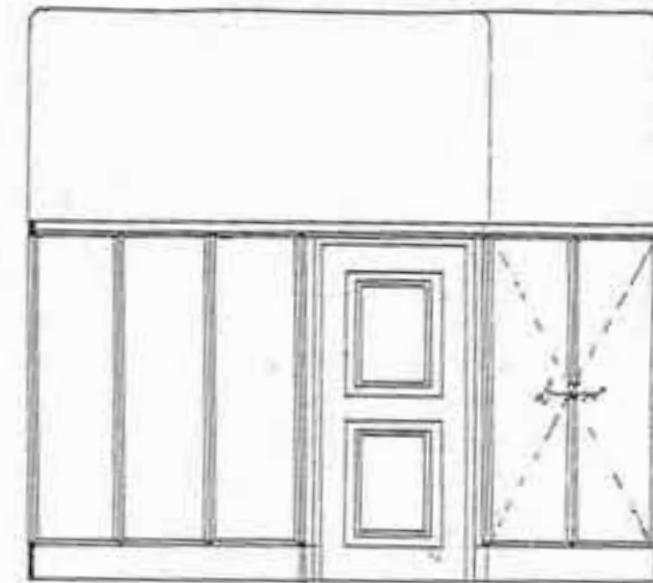
Aug. 1911. F. M. G.

PANELER O. DYL. I FÖRMAK TILL RÅDHUSRÄTTENS SAL
 F. B. Wallberg, 1910

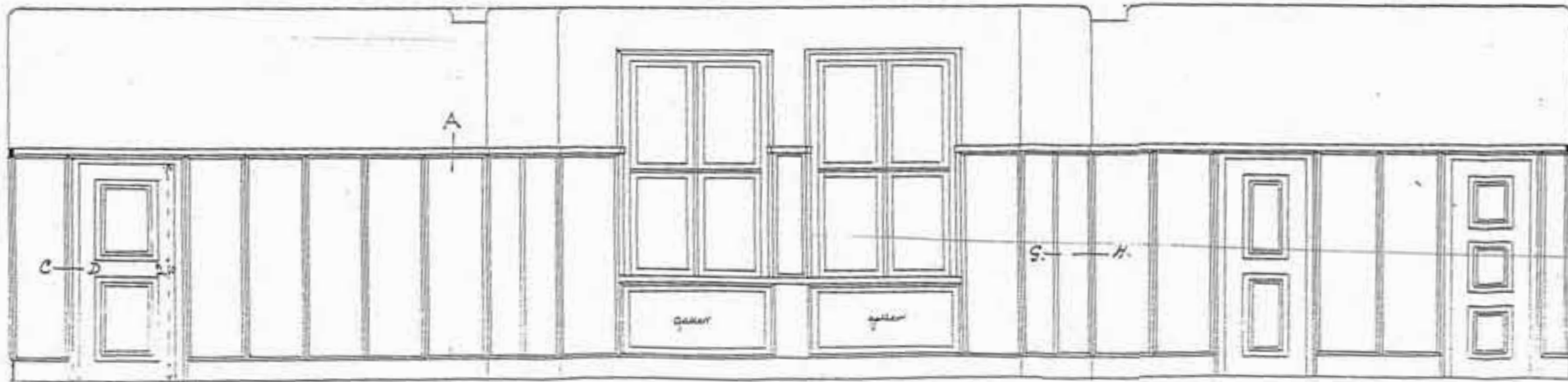

Ture långsida

Läs på löpplan 2 3 sidor

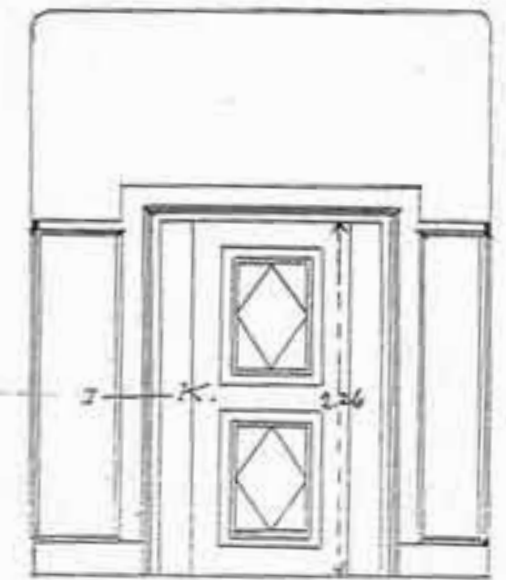

Ture kortsida

G

Salmat

Å. Hallen

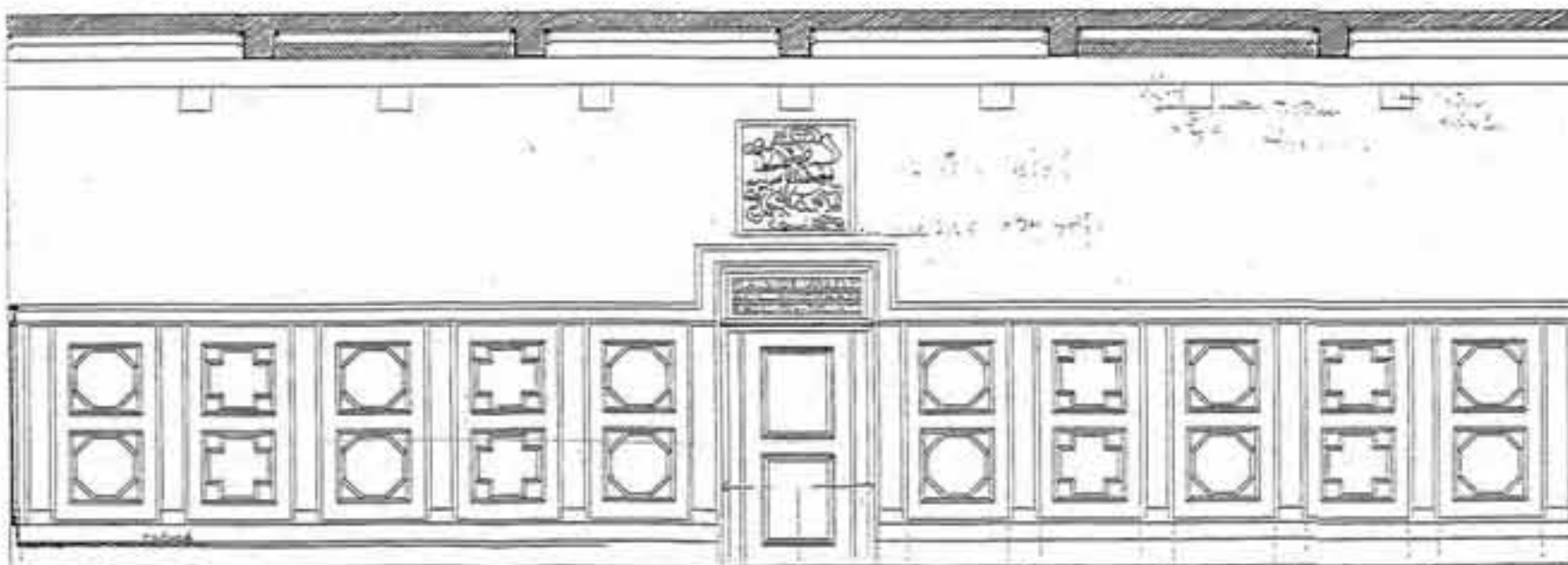
PANELER O. DYL I RÅDHUSRÄTTENS SAL
 F. B. Wallberg, 1910

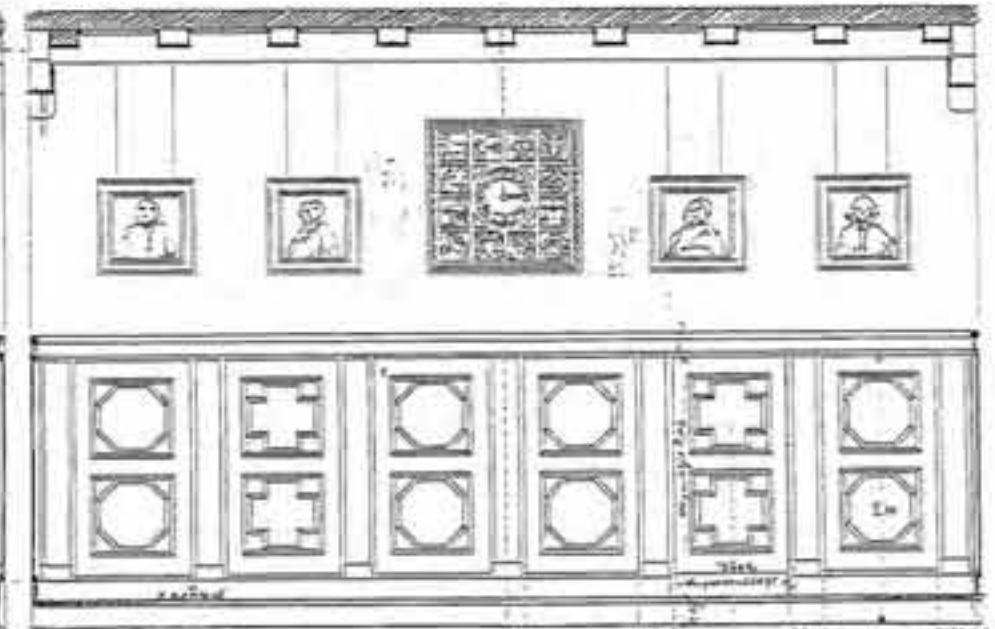
Fönstersida

Rådhus Rättssal
 Rådhus Rättssal

Teknisk beskrivning se ritn. 145.
 De ståtliga lönerna öppnar
 Varmheten i ett stort luft utrymme
 med högt utsläpp av värme utspjålar
 Qvarn ut utvändigt af järn och trä
 i ramar, utsläpparen!
 Över stora ruller. Inifrån ruller i stora
 kottar som användning ut spjålar kottar!
 bida af till en stor kottar. Inifrån utspjålar!
 Inifrån kottar af järn och trä!

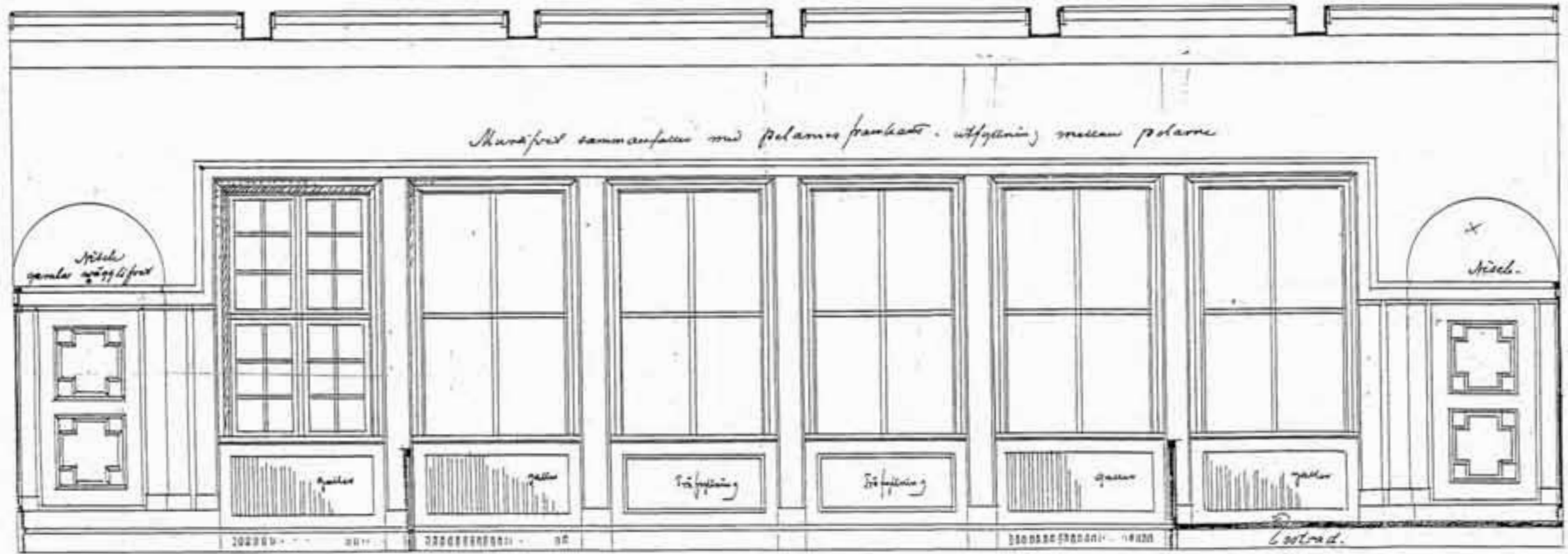
Över dörrsida

Sida Rådhus

023206

Rådhuset i us. sal. Fönsterilla. Ändring i ritning (gäsnade) Klädes vid nr 157. ! Ritte: större skala J. 175a

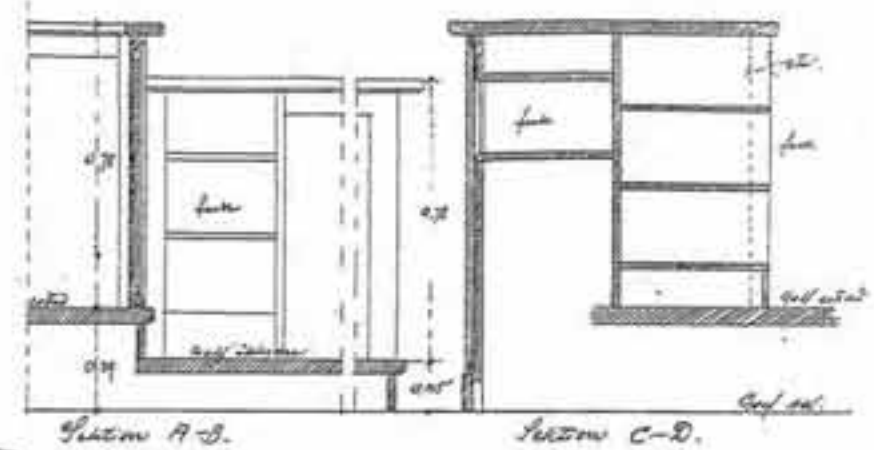

FAST INREDNING I RÅDHUSRÄTTENS SAL
 F. B. Wallberg, 1911

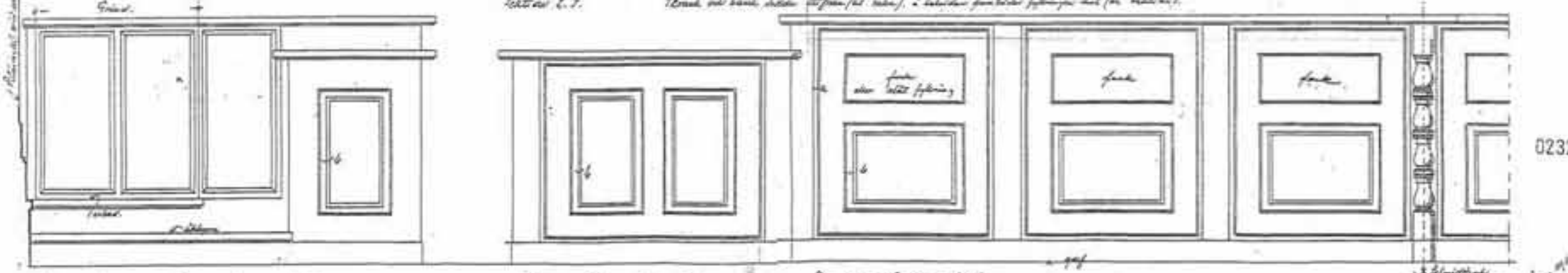
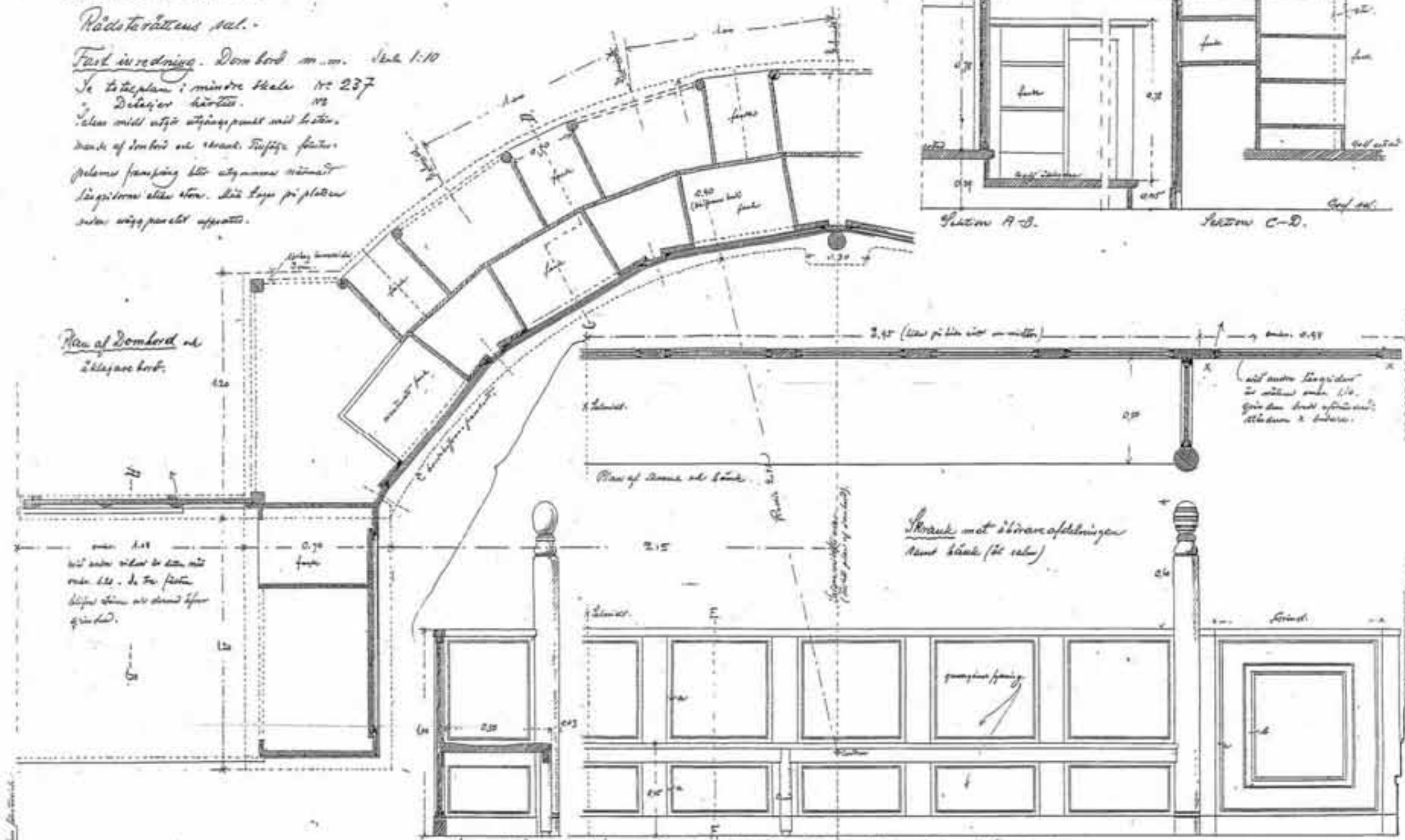
*Rådhus Östersund
 Rådsterättens sal.*

*Fast inredning. Dom bord m. m. skala 1:10
 Se teckning i mindre skala nr 237
 Delar av karkas. nr
 Selen midt utgå utgångspunkt med bestän.
 dränk af bordet och skänk. Sjöföga fästas
 på denna framgång till utgången väntat
 läggis som skänk ston. till höger på plattan
 och utgångspunkt uppåt.*

nr 224

*Plan af Dom bord och
 skänkens bord.*

023223

Rådhus Östernsund

Rådhusbyggnadens plan.

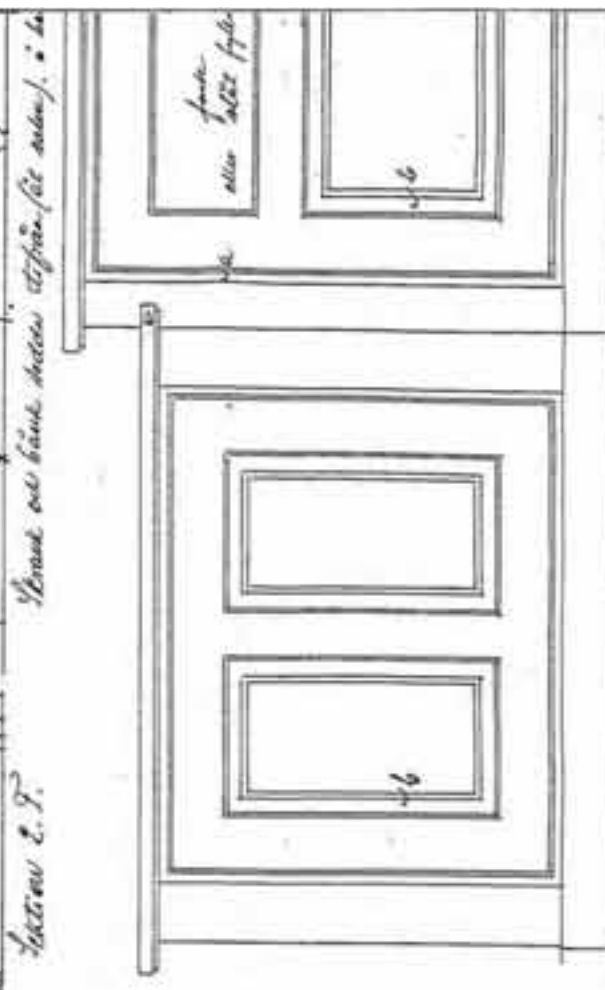
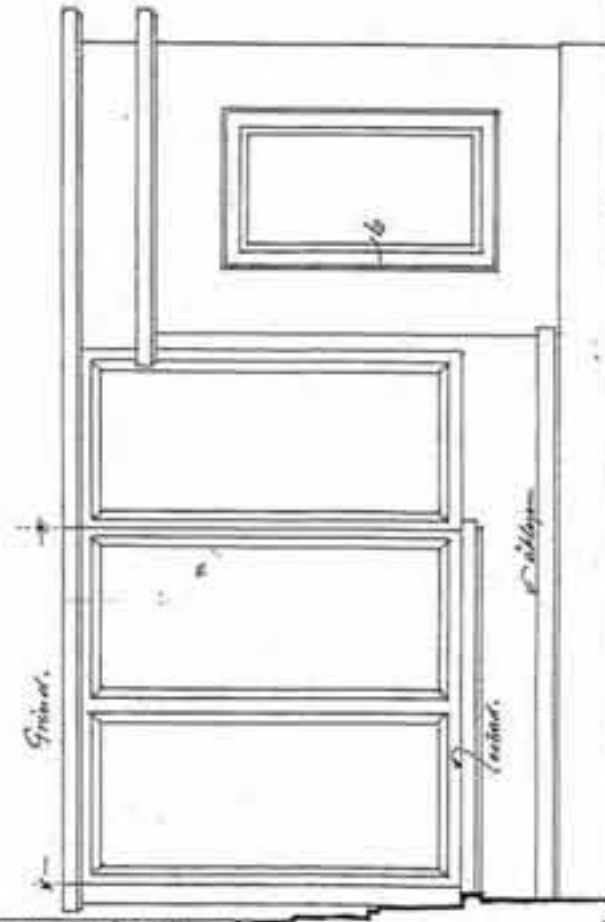
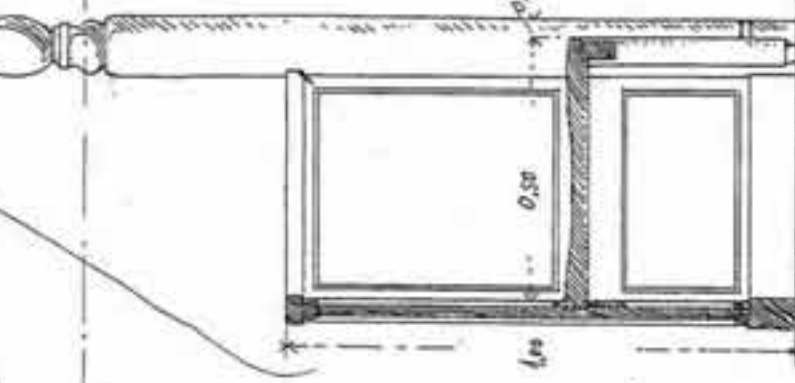
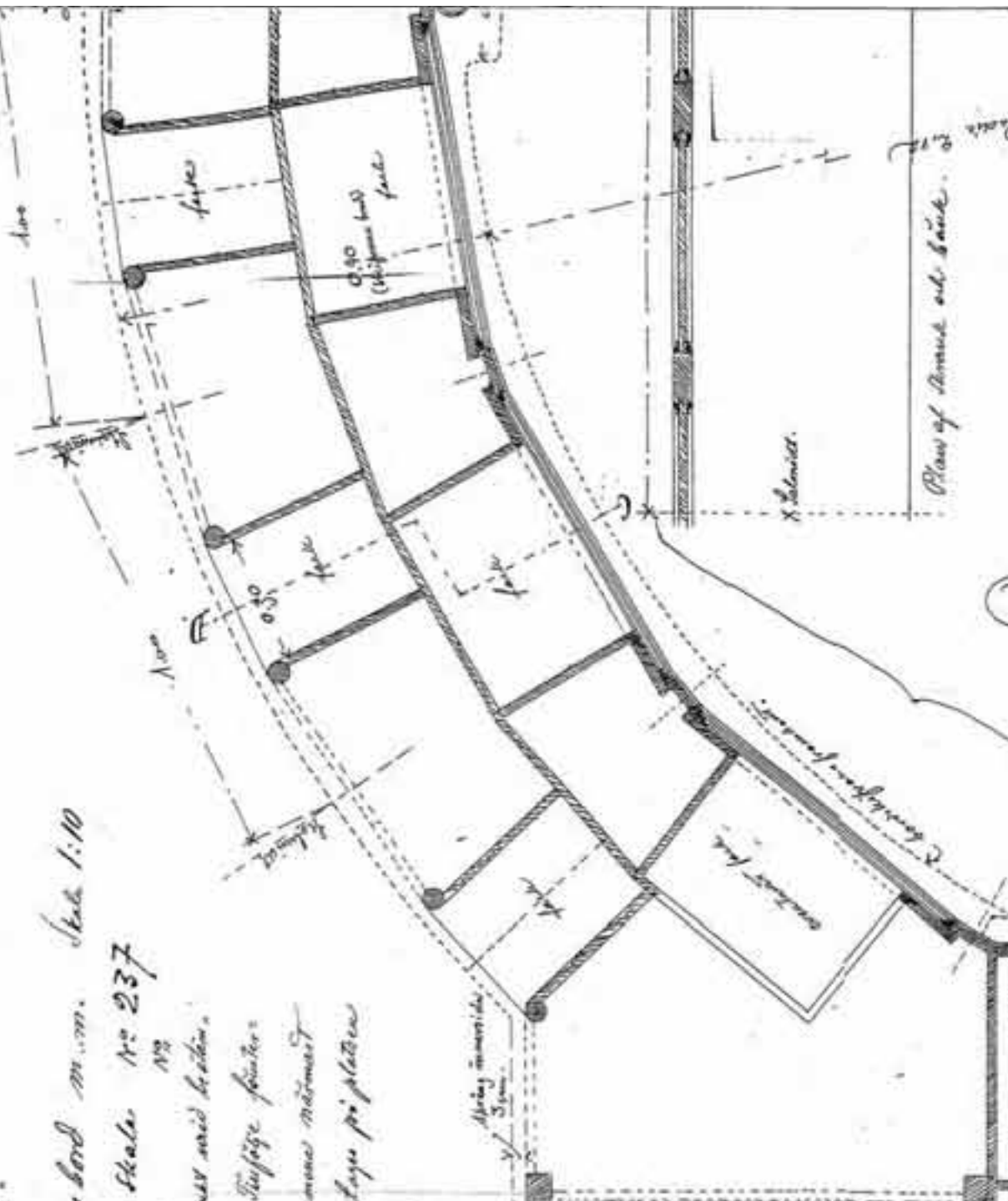
Fasad i uredning. Dombord m.m. Skala 1:10

Se totalplan i mindre skala N:o 237

Detaljer härifrån.
 Salens mitt utgör utgångspunkt vid beaktande
 av dombord och ständ. Tillfälle förbrukas
 på denna framgång till utrymmens närmast
 långvärdiga ställe stora. Där ligger på platsen
 och utrymmet används.

Plan of Dombord m.
 i klarytt bord.

under 1,08
 vil andra sidan är stora, med
 under 1,20. De tre första
 blifva stora, och denna öfver
 grundad.

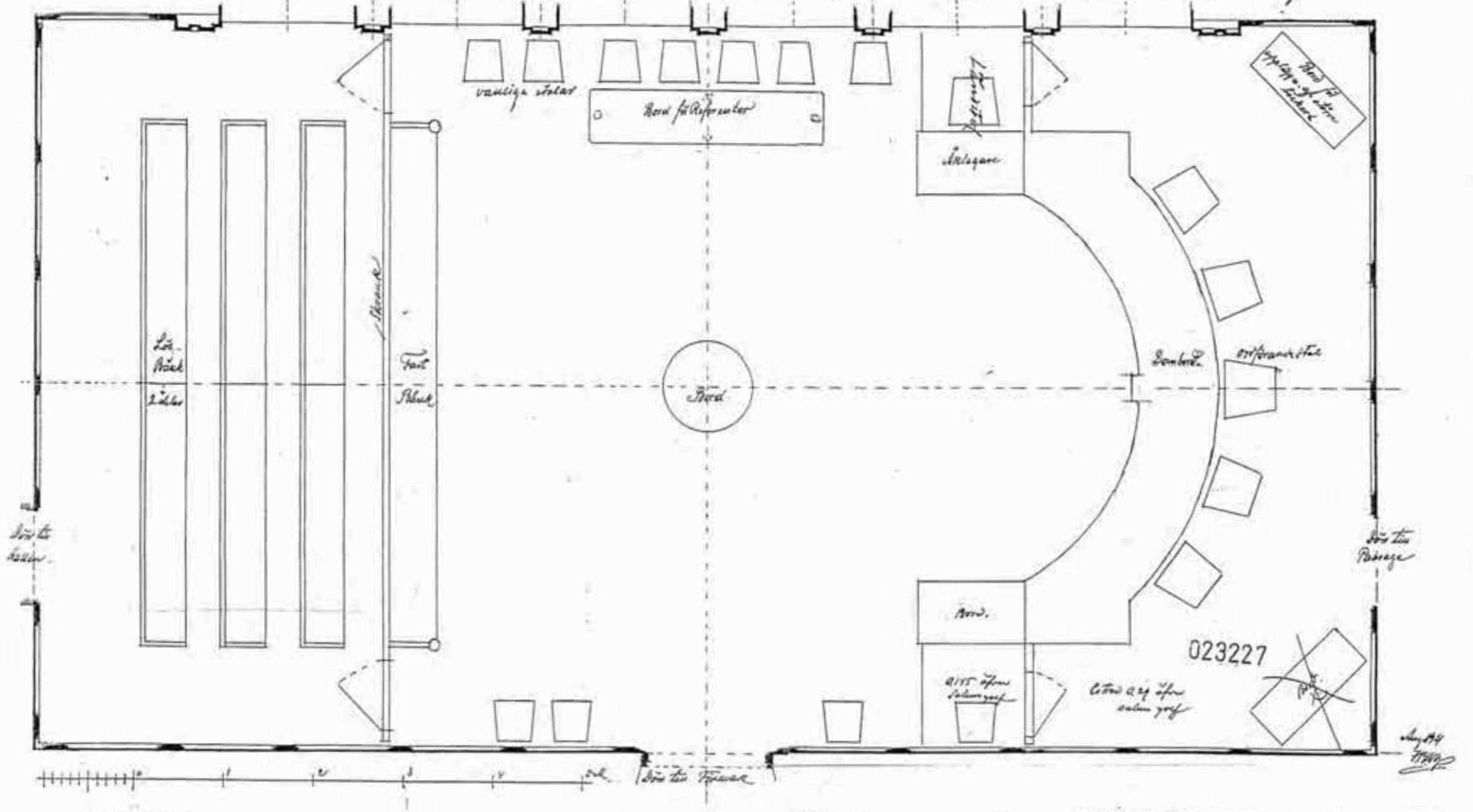
Grundens allmogens bänksäten (stolar) vid förordningen.

allmogens bänksäten framför

Dombord (uppått)

MÖBELPLAN AV RÅDHUSRÄTTENS SAL
 F. B. Wallberg, 1911

Rådhuset i Göteborg. Plan af Rådhusrättens sal. Se spec. ritet 229 för den fasta inrättningen. Visar äfven de rörliga möblernas placering. (röda) 237

RÅDSTURÄTTENS SAL (RÅDHUSRÄTTEN, DOMSALEN)

specialritad inredning

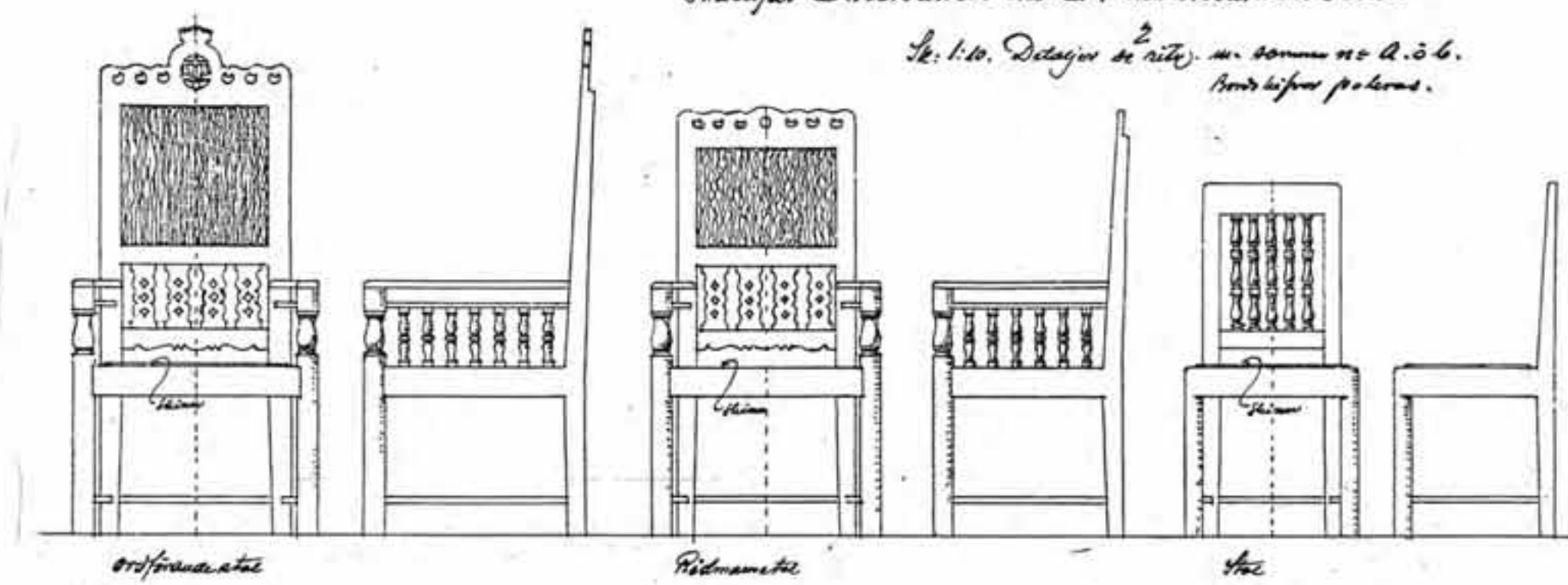
	1911
LÖSA BÄNKAR i två delar	3 st*
FAST BÄNK	1 st*
BORD för referenter	1 st*
BORD, runt i salens mitt	1 st
BORD, för större böcker	1 st
BORD, kvadratisk (ej uppritat)	1 st
DOM BORD o ÅKLAGARENS bord	1 st*
STOL	10 st*
LÄNSSTOL, åklagaren	1 st*
STOL, ordförande	1 st*
STOL, rådmän	4 st*
KRONA á 12 lampor, smide	2 st*
STAKE å domraden (ej uppritad)	2 st

Senare tillkomna:

Ytterligare 1 stol typ åklagarens stol*
 8 stolar typ åklagarens fast högre*
 1 talarstol* samt 2 rektangulära bord
 typ referentbord*

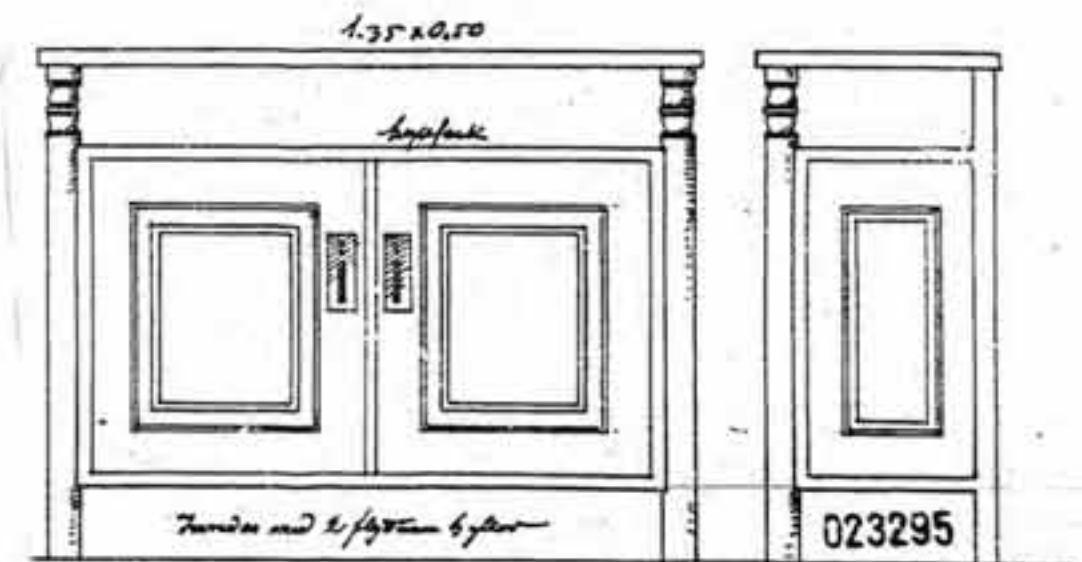
Rådhus Östersund. Möbler: Rådsturättens sal.

*Sk. 1:10. Detaljer av rit. m. samma nr. o. b.
 Bordslängd poleras.*

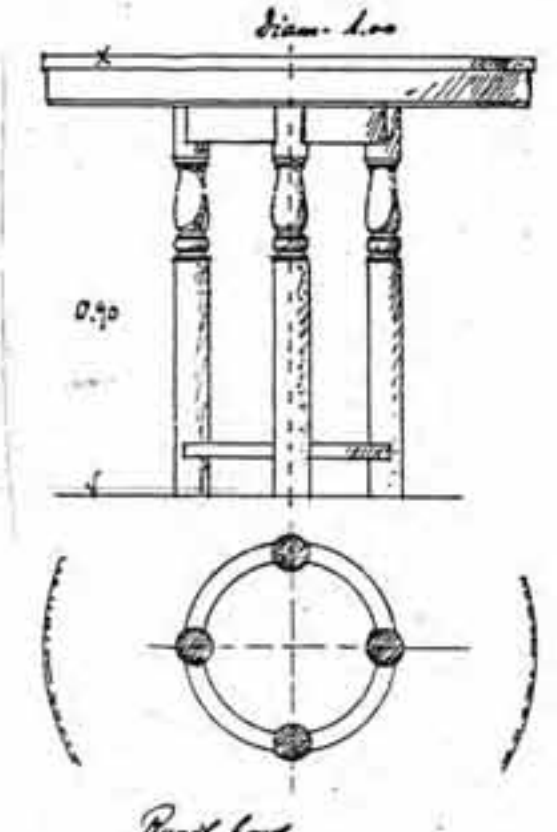

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

De flesta inventarierna från rådhusrättens sal finns bevarade.
 Domsalen har numer delvis ny möblering för sammanträden.

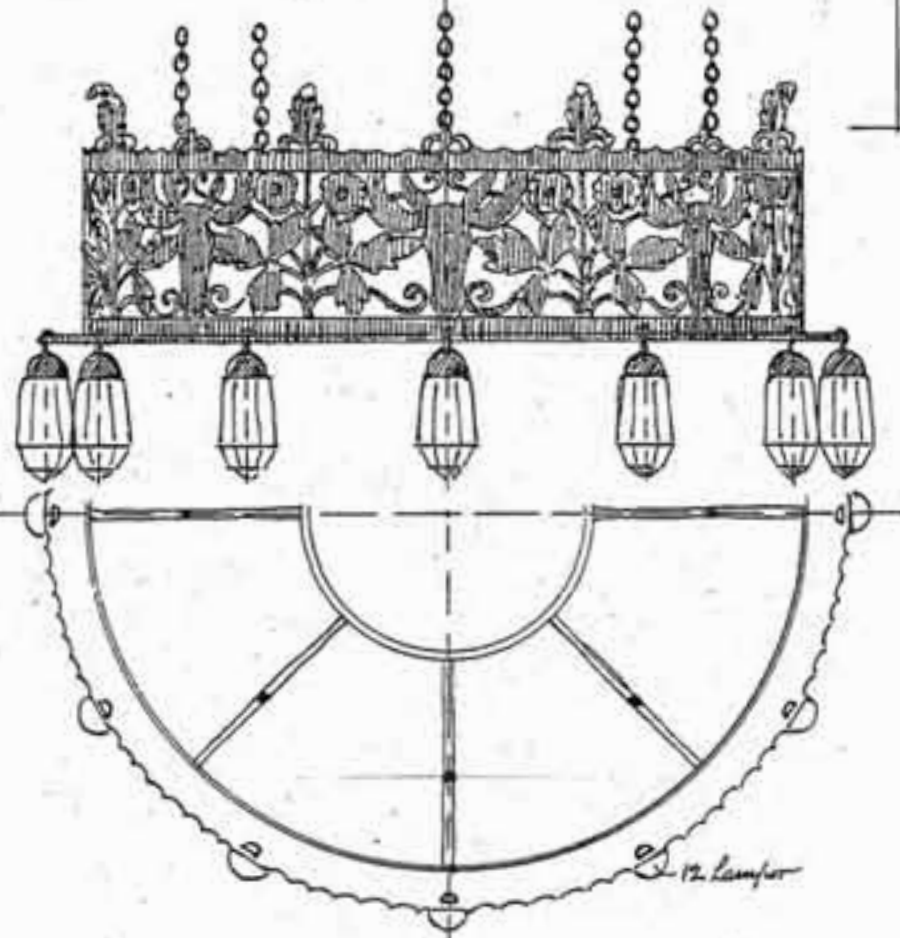
*Skåp å domsraden, pt som gick här för utlägg. av sten klockor
 1911*

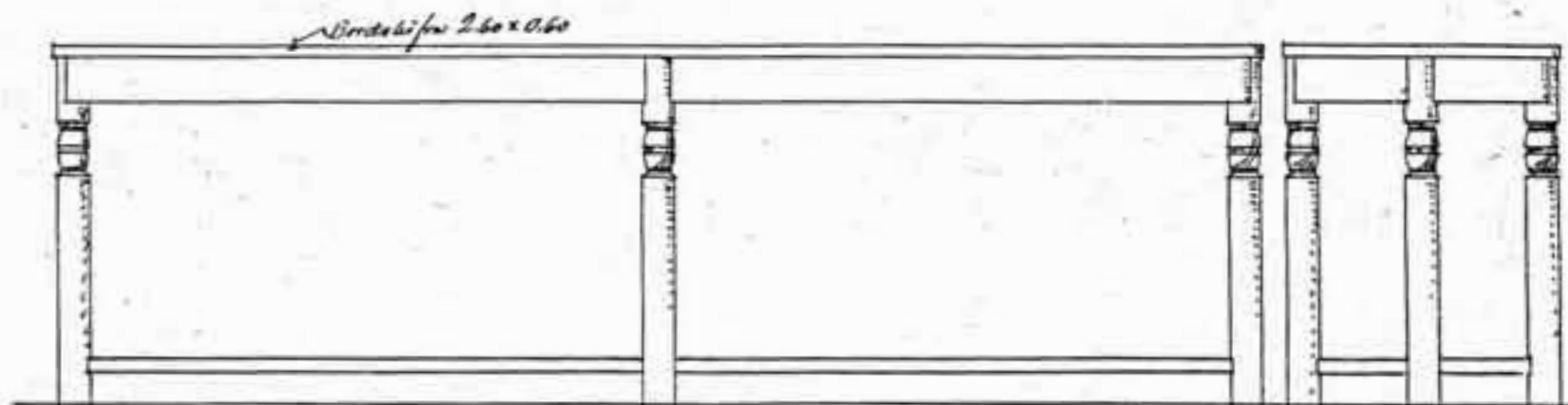
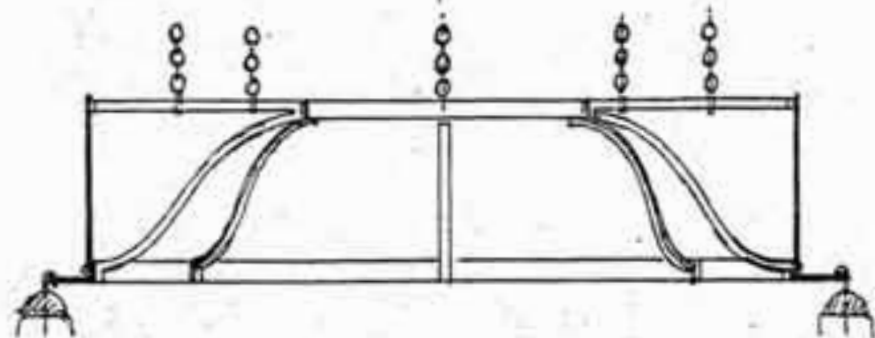

Krona af Sveriges järn för 12 lampor
i Riddarhusets samfund.

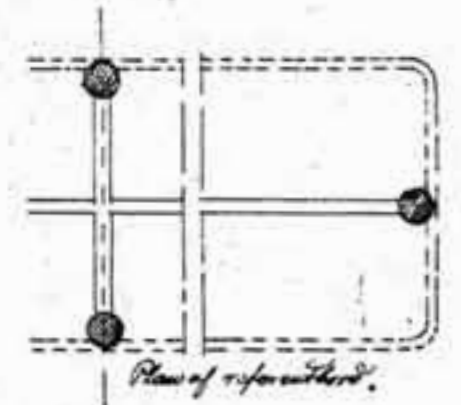
detalj XXV⁶

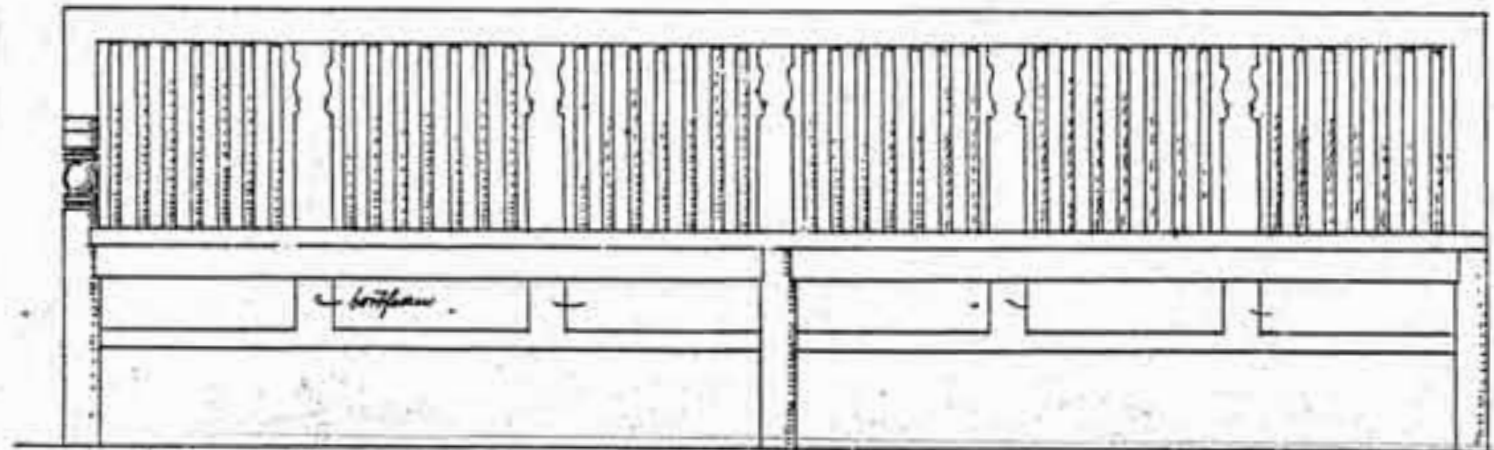
12 lampor

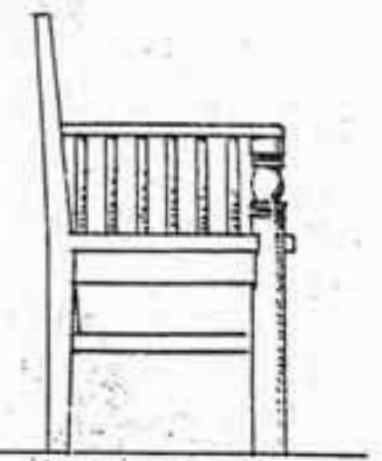
Referentbord

Plan af referentbord.

Bänk i chörkapelningen

Bänkens oppe side

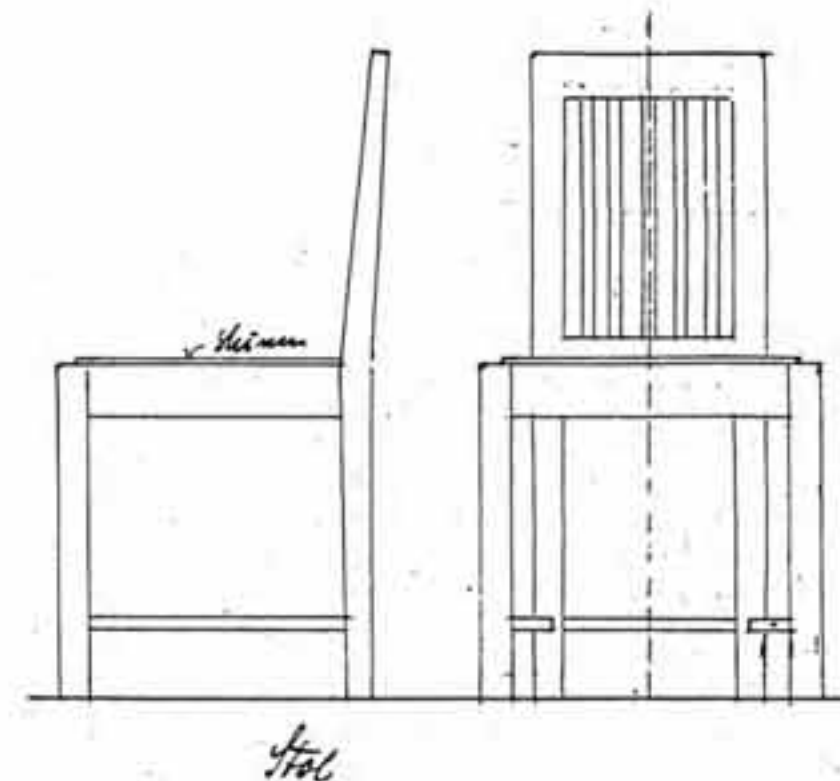
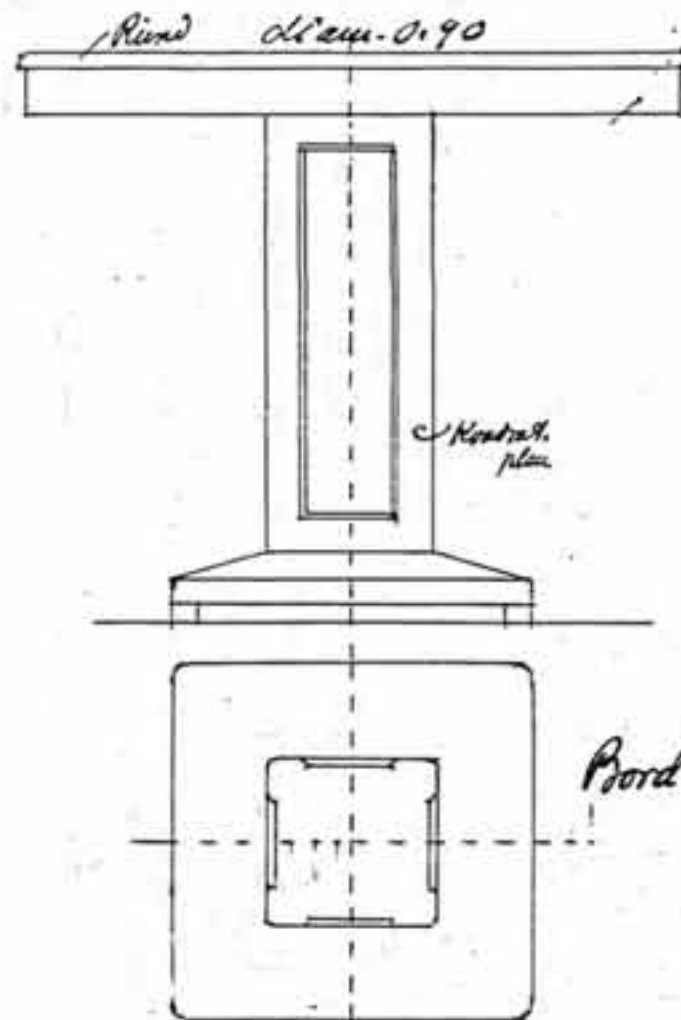
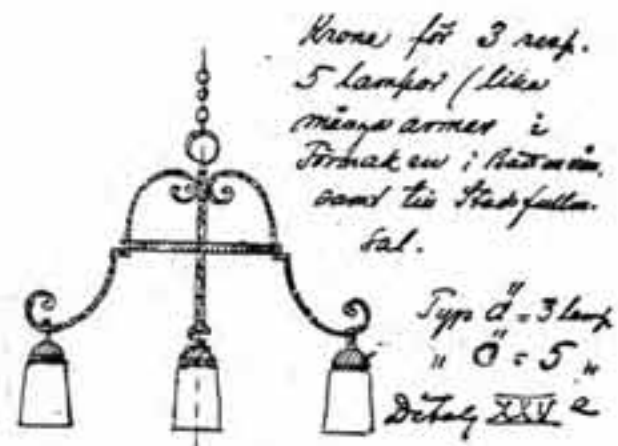
FÖRMAK TILL STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALENS FÖRMAK)

specialritad inredning

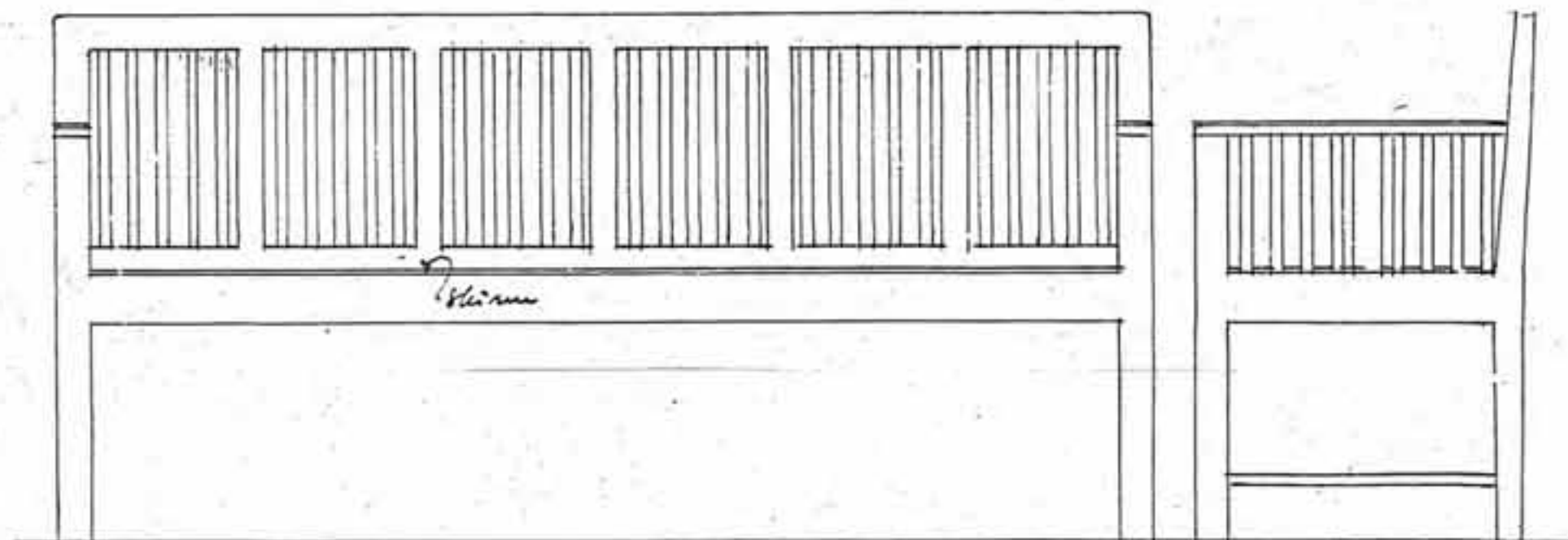
	1911
BORD, kvadratisk bas	1 st*
SOFFA	1 st*
STOL	10 st*
KRONA á 5 lampor, typ Ö, smide	1 st
TAKBELYSNING, glober	2 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbelypen finns kvar.

Förmaket är nu möblerat som ursprungligt, men två stolar saknas. Armaturena saknas.

*Rådhus Östersund
Möbler i
Stadsfullmäktiges Förmak
Sk. 1:10.
Se detalj XXII*

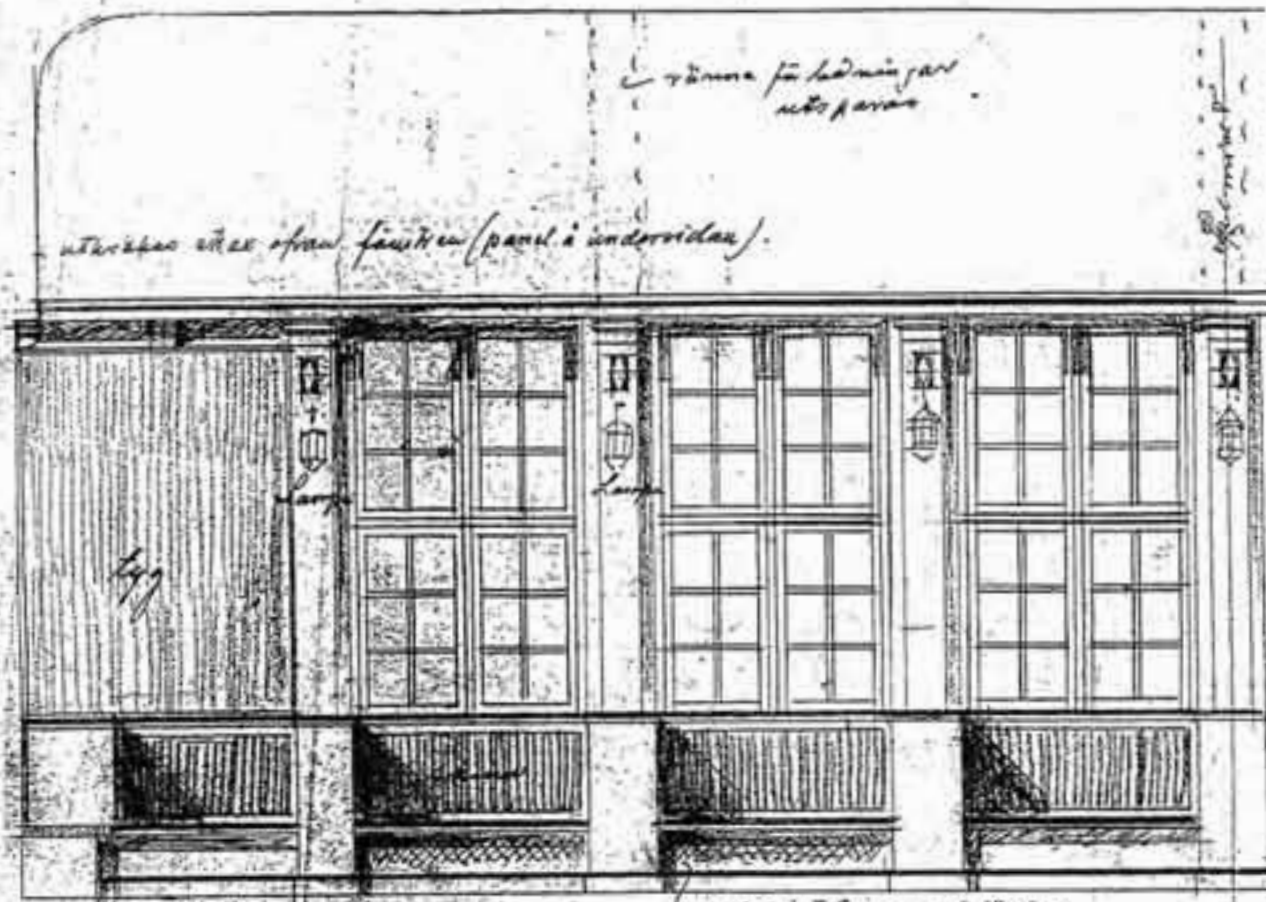

Soffa 1,80 lång. placeras i nischen i m. r. sidan

Rådhus (Österlund) Stadfullmäktiges Sesssal

(126)

Skiss - Med uppgifter för murning av.

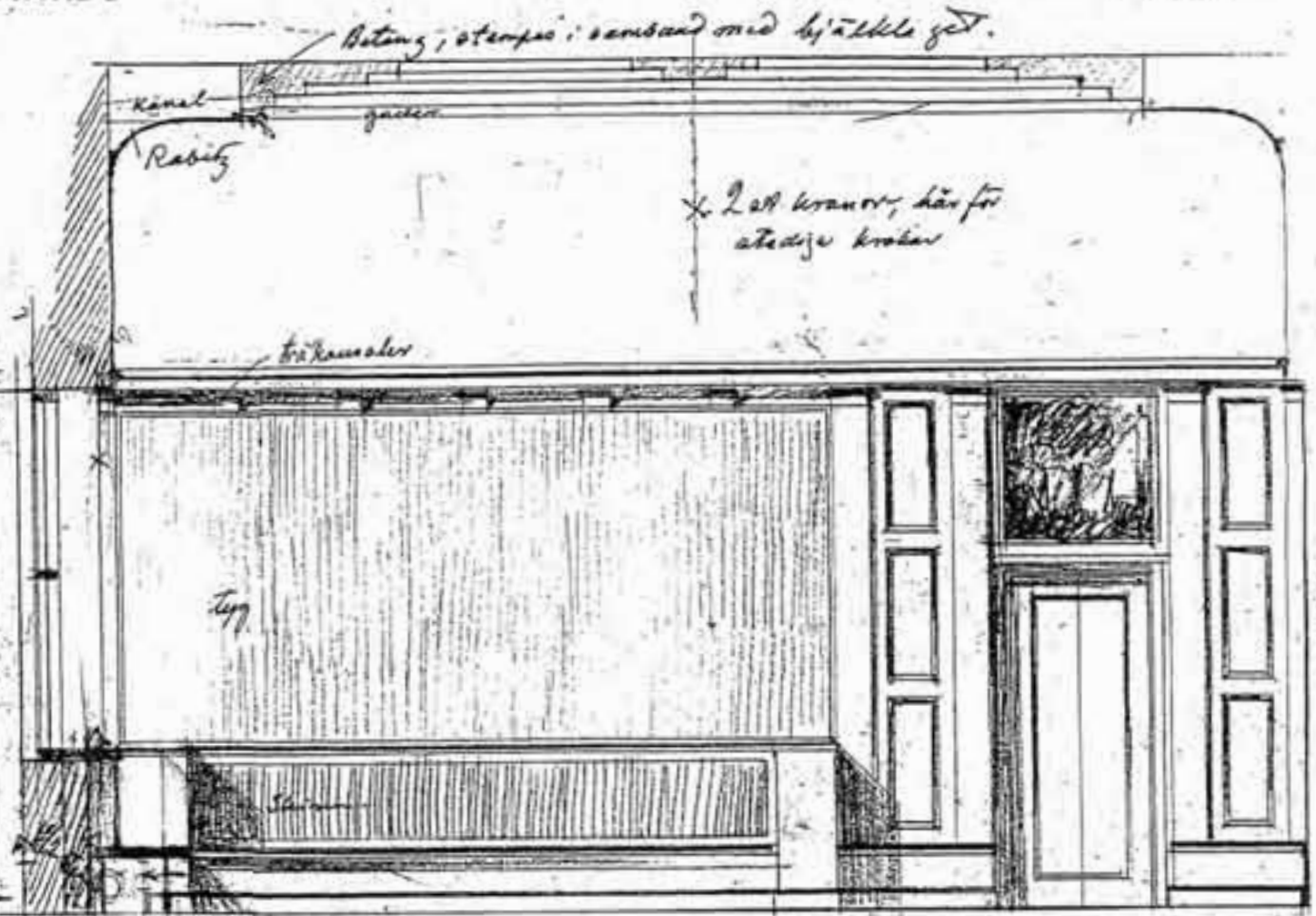

utvärskas uter afan fästet (panel i undersidan).

→ rännor för ledning av utsparas

Skiss för fönstersida

↑ galler i fönstern, utsparas

Notering, otampo i samband med bjälklaget.

Kanal
Rabity

* 2 st kronor, här för ateljé kroat

tränkavaler

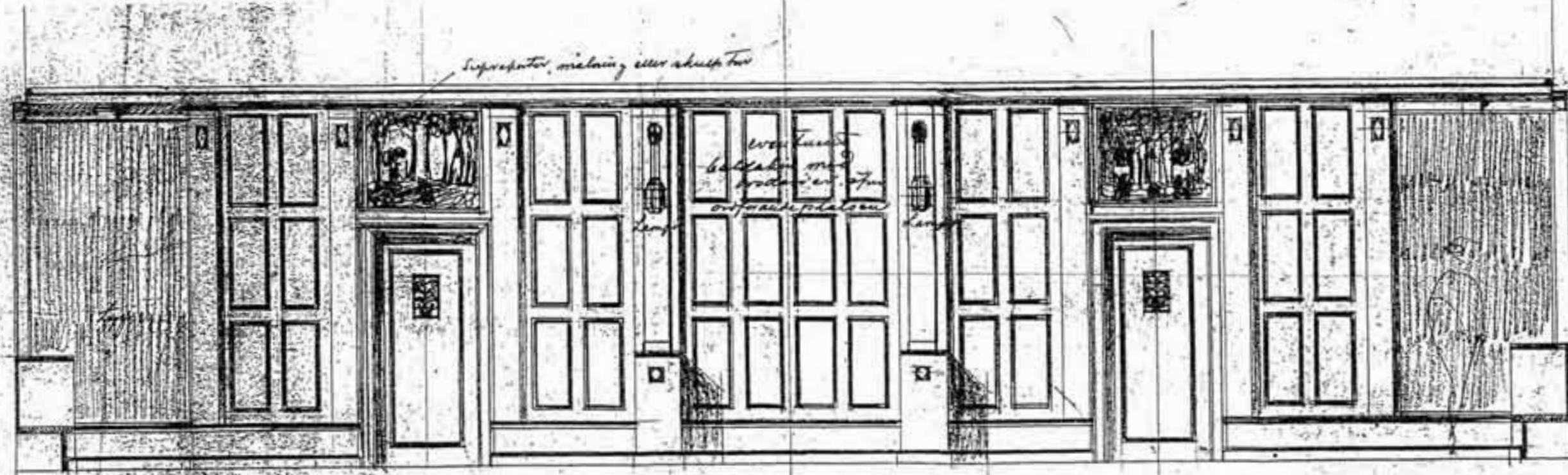
tyg

Skiss

↑ Runt sidan åt stallen

obs! afren murpelarna mellan fästet är i två höjdhöjd endast 1/2 m. för att lämna plats för kamfästningen i fönsterhöjden, vanligt murtycklek = 20 cm.

SKISS MED UPPGIFTER FÖR MURNING ÖVER STADSFULLMÄKTIGES FÖRMÅK
F. B. Wallberg, 1910

Supraport, målning eller skulptur

→ vinstycke
balkar med
profiler. af
utsparas pålåg

Skiss för baksidan åt förmåket

023198

PANELER mm. I STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

Del av södra kortsidan med dörr till hallen.

Del av inre långväggens mittparti.

Del av inre långväggen. Dörr till förmaket.

F. B. Wallberg, 1911

Rådhus Östergöt. Stadfullmäktiges Sessionssal.

Kapparsk. 1. 1. 12. 2. fäst. och. i. min. del. 12

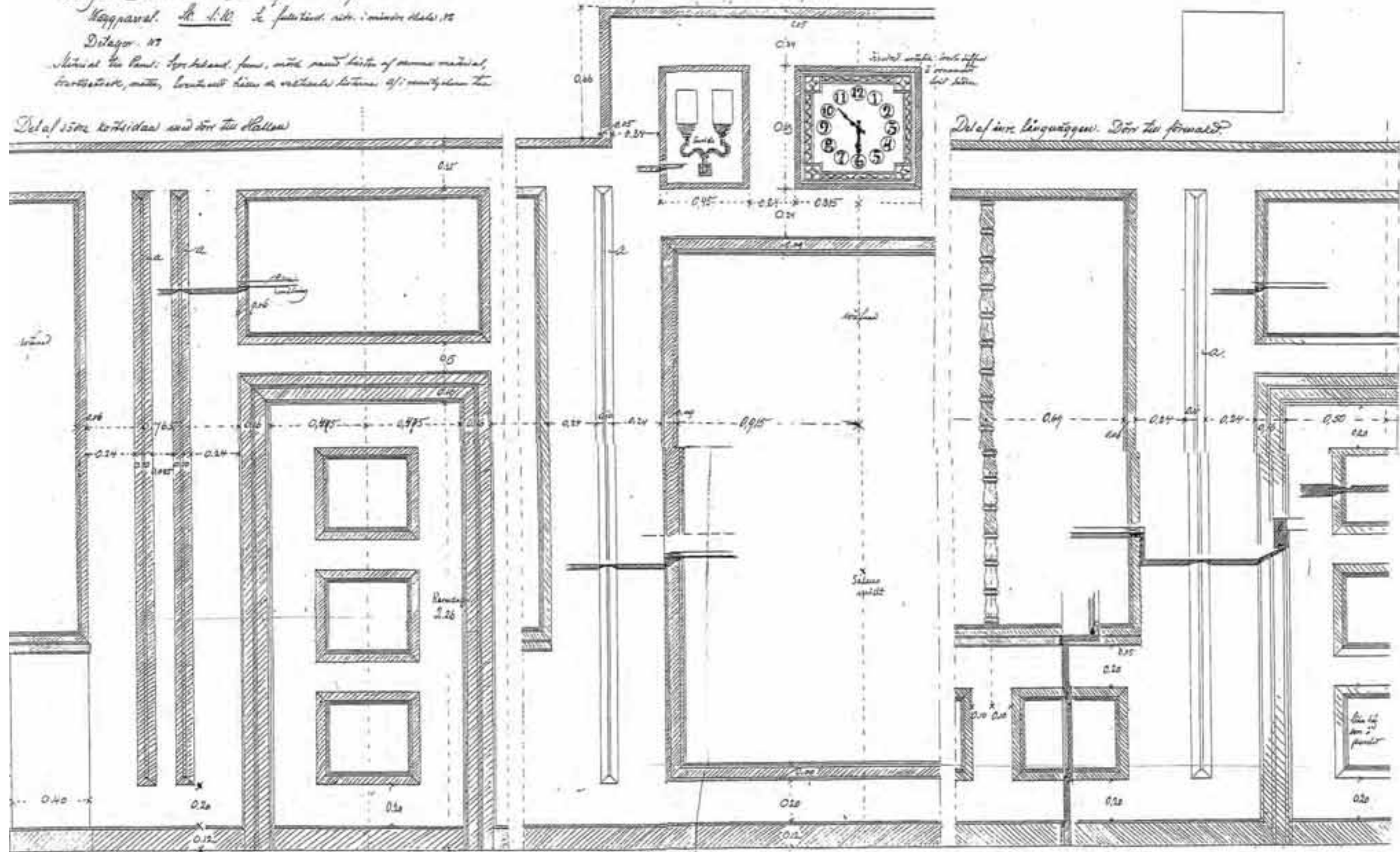
Detaljer. 17

Material till panel: fyrkantig panel, med panel botten af samma material, tvärbalk, mörk, löstlöst hänga på väggens botten af i. mörtel på till.

Del af södra kortsidan med dörr till hallen

Del af inre långväggens mittparti

Del af inre långväggen. Dörr till förmaket

023228

Fig. 17

PANELER mm. I STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

Del av fönstersidan, södra delen.

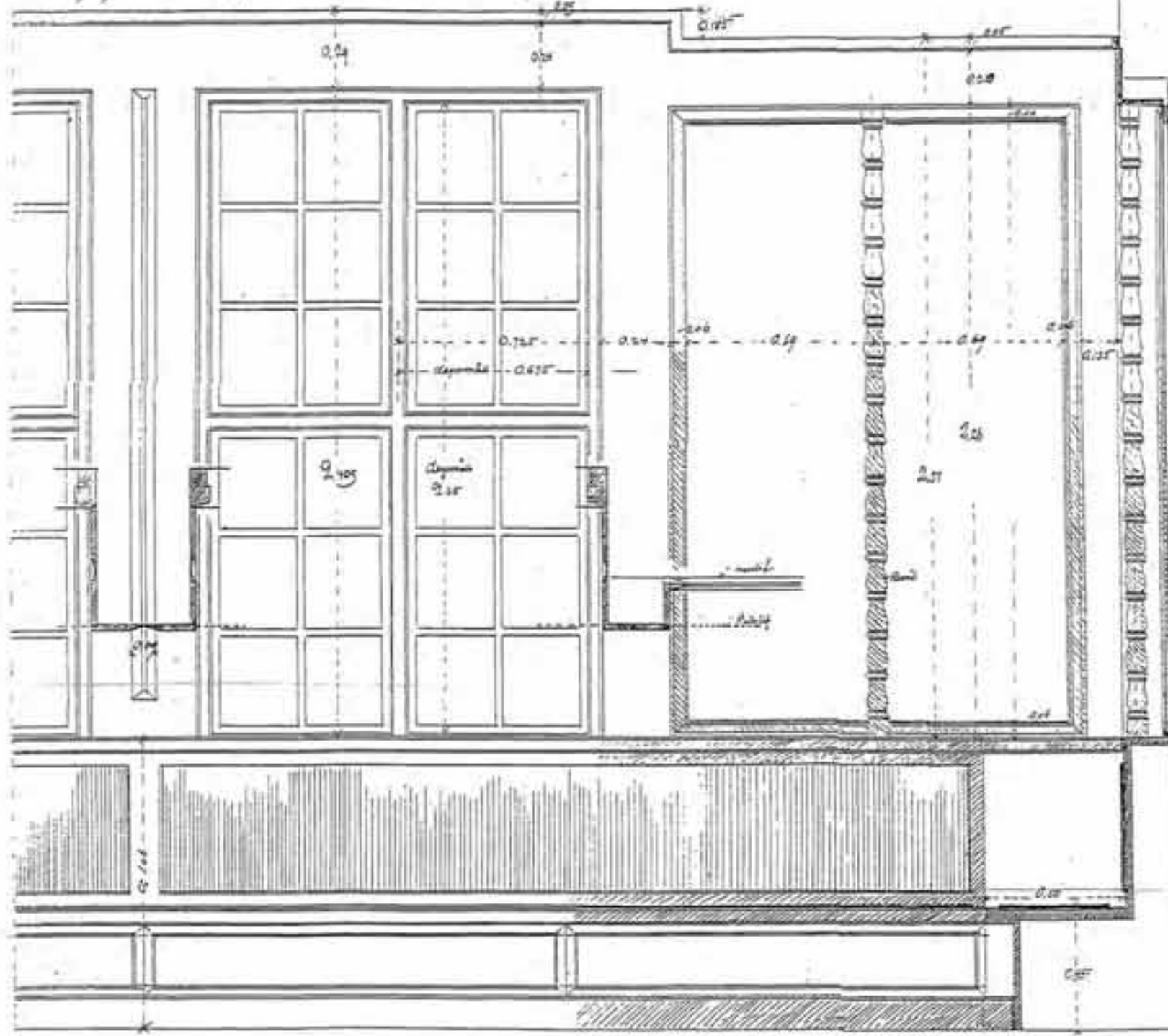
Del av södra kortsidan.

F. B. Wallberg, 1911

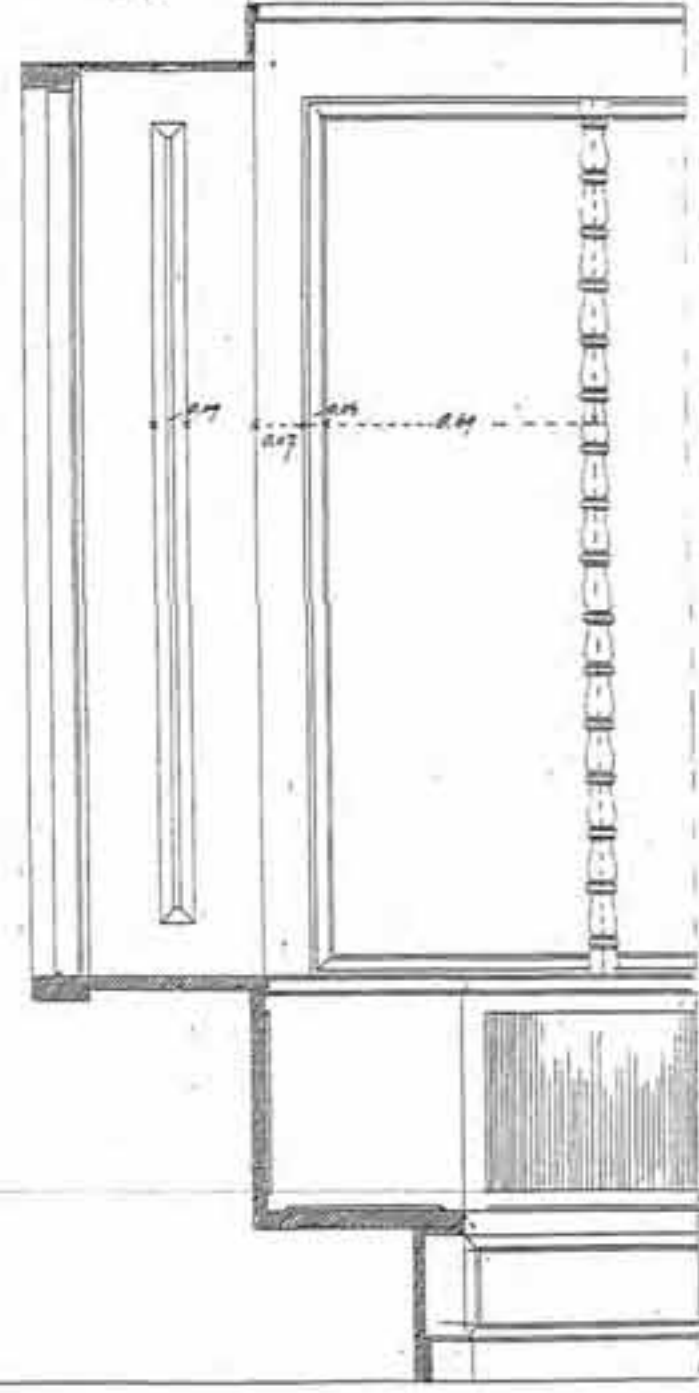
Köping Östergöt. Stadfullmäktiges sessionssal
Wäggned. Sk. 1:10 *de fönsters. uppställ. i minsta mått 117* *med stög.*
Är tillämplig på platsen.

290

Del af fönstersidan, södra delen.

Del af södra kortsidan.

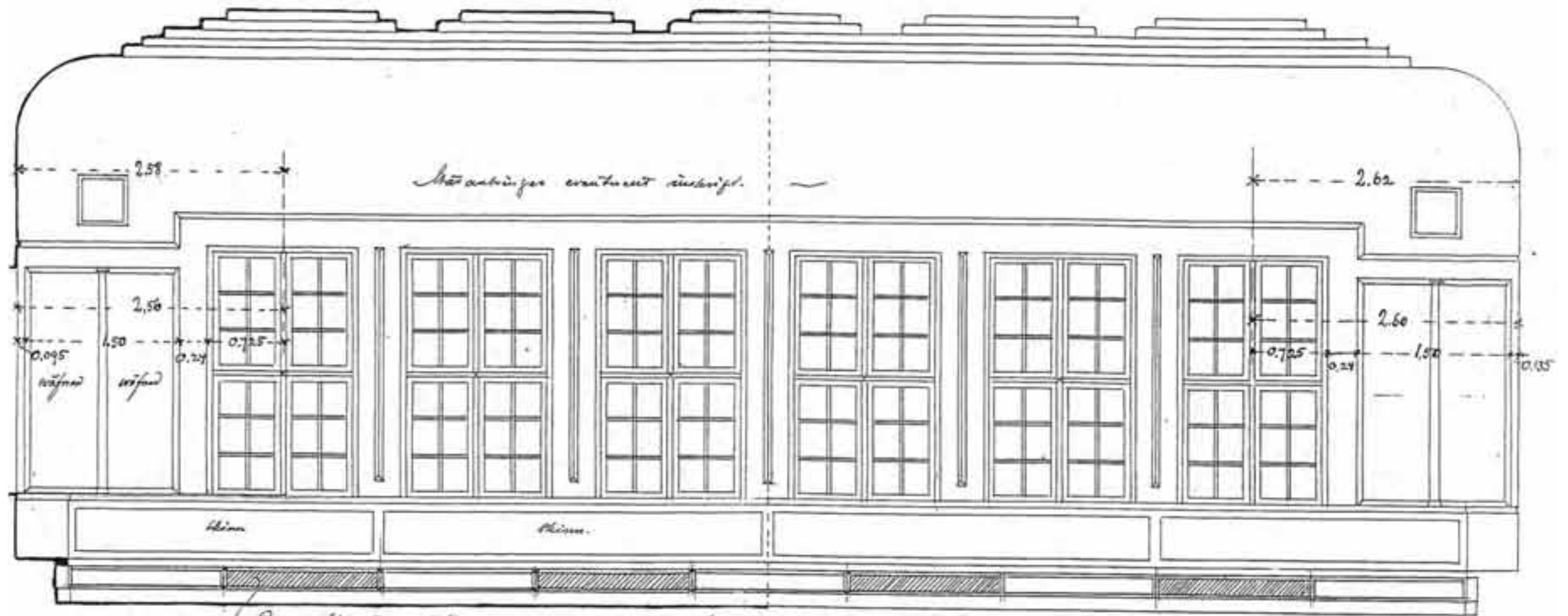
023229

PANELER mm. I STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

Fönstervägg.
F. B. Wallberg, 1911

Rådhus Östersund. Stadsfullmäktiges sessionssal. Totalt 1:10 återfinneras proulet 2 rite, 112

236

Med antägnen eventuellt ändringar.

Paneler af trä med dels träfyllningar, dels galler, alla över fönstallat och lästyggen.

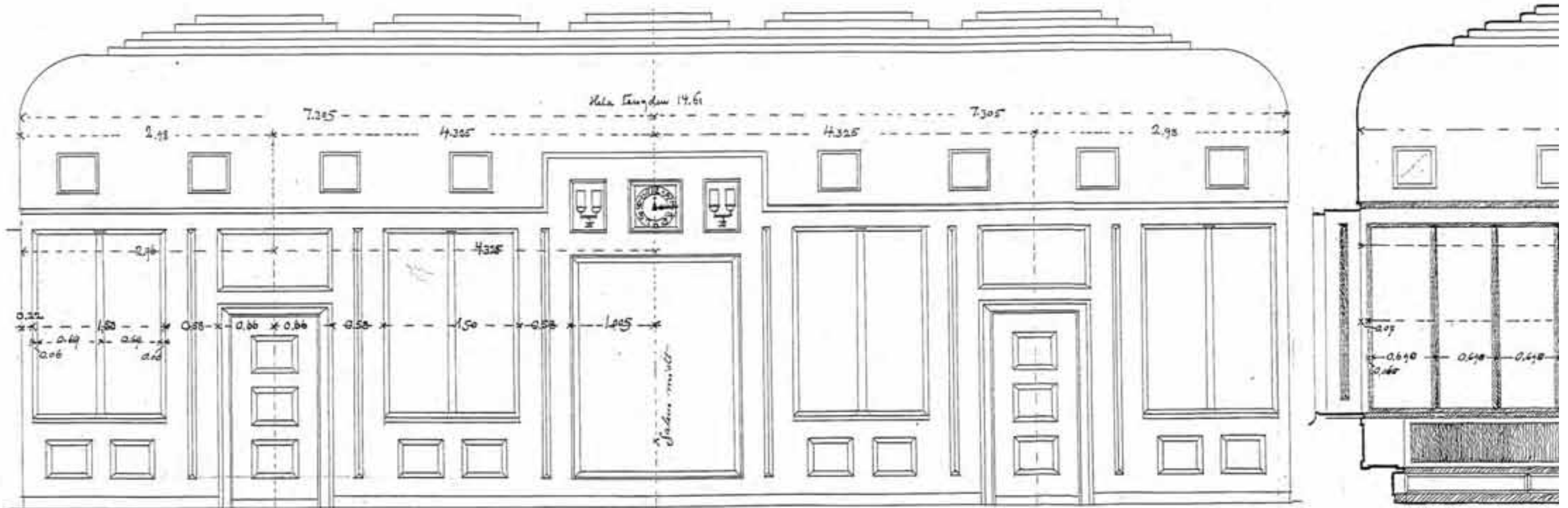
023226

F. B. Wallberg

PANELER mm. I STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

Vägg mot förmak.
F. B. Wallberg, 1911

Rådhus Östersund. Stadsfullmäktiges sessionssal. Takkala 1:10 återfinnas paneler i ritning 12. Detalj i 1:10

Läses mitt bildes utgångspunkt. Ramtyckan i hörnen, 0.22 bred bunn, om det är möjligt, variera något, öfrigt mått innehållas.

Panelens framkant (ramtyckan) är beräknad till 2 cm framför panelen.

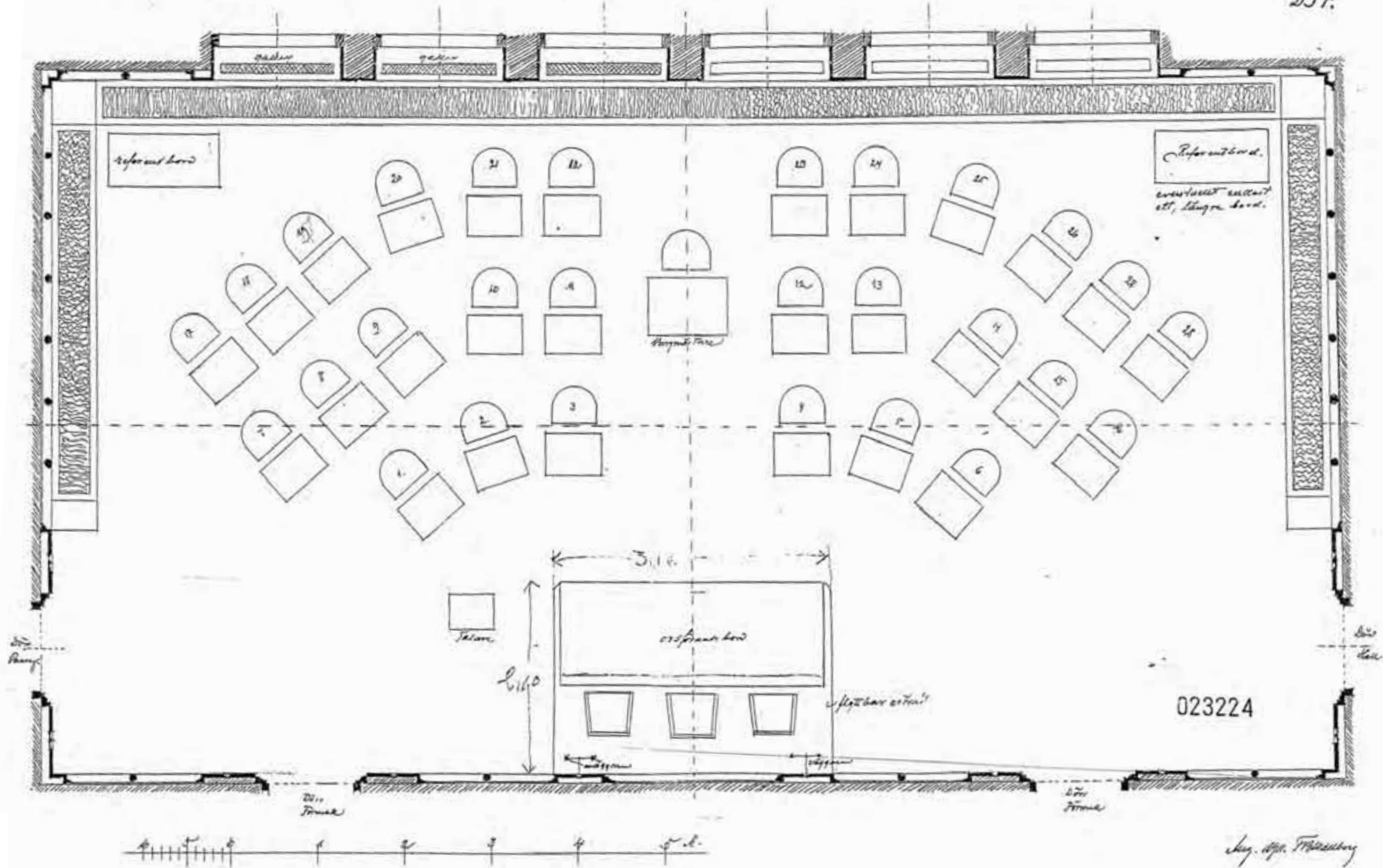

MÖBELPLAN STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

. B. Wallberg, 1911

Rådhus Botersund. Stadfullmäktiges sessionssal. Plan. Se ritn. 235, 236, 339, 240
Denne ritte. tilhører såvel den faste inretn. (panel & faste bænker) som møbler?

234.

STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL (RÅDHUSSALEN)

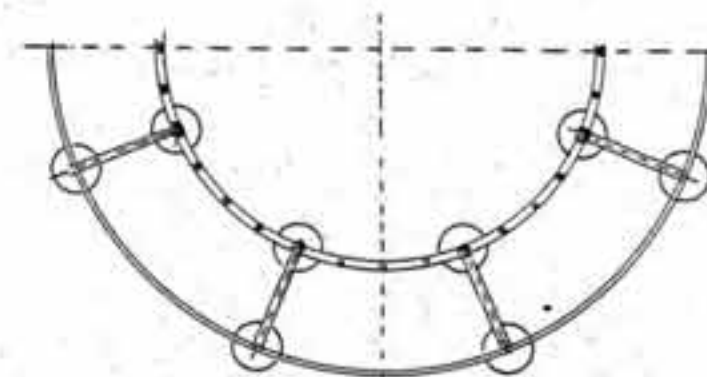
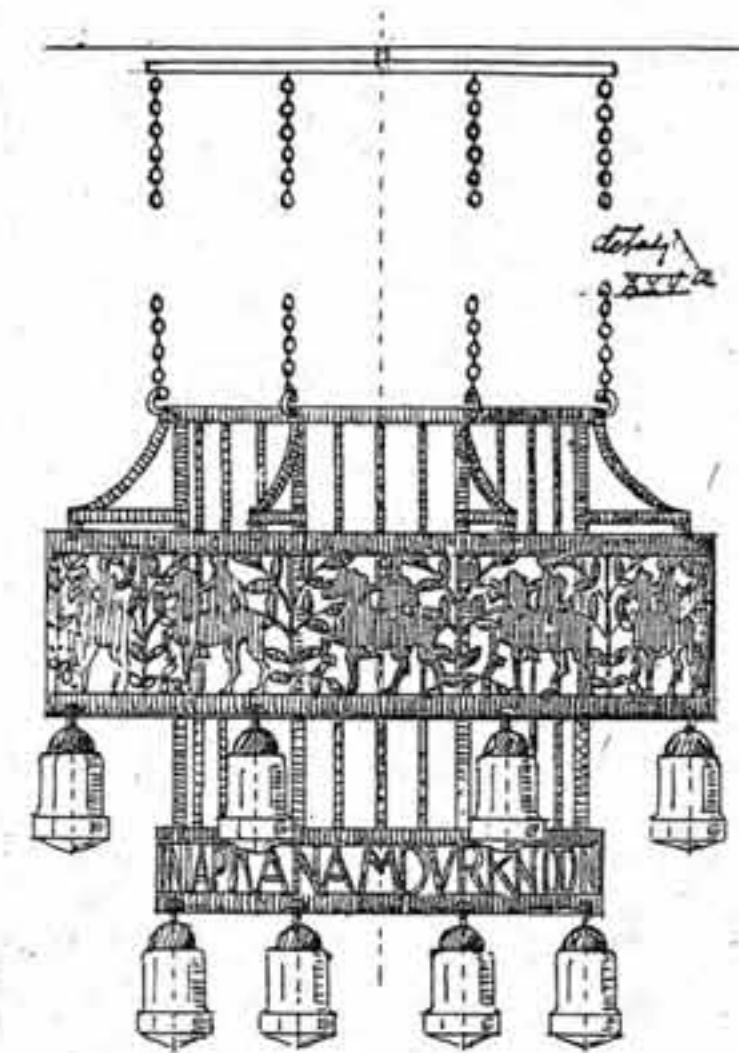
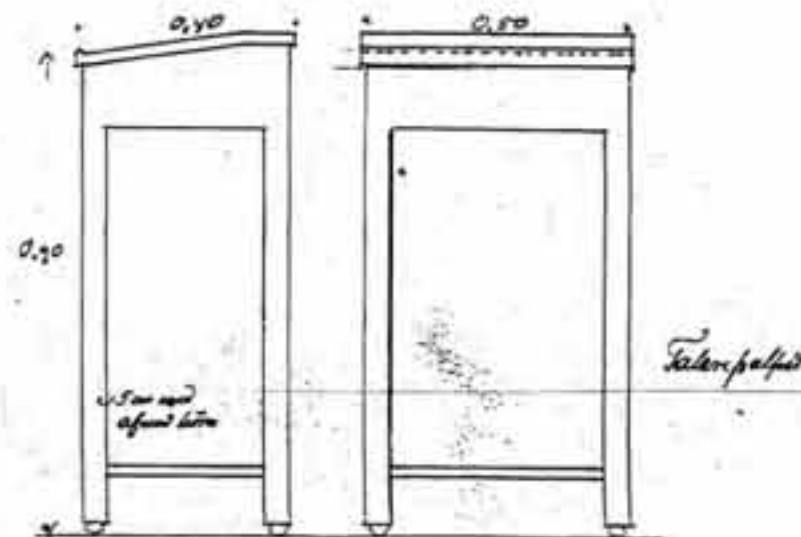
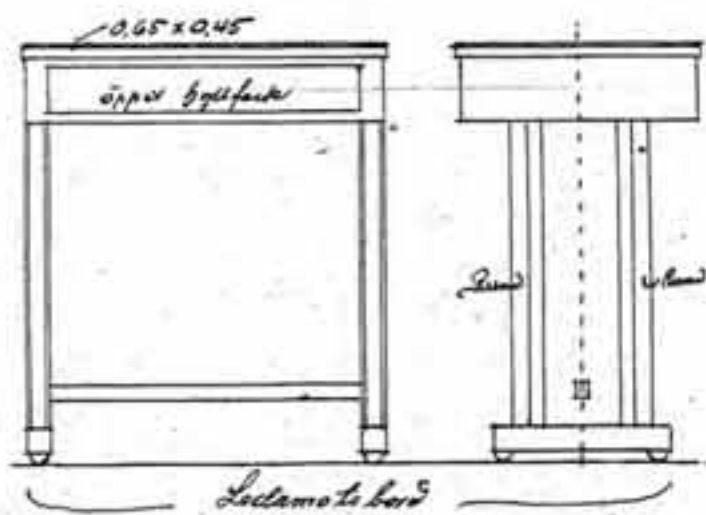
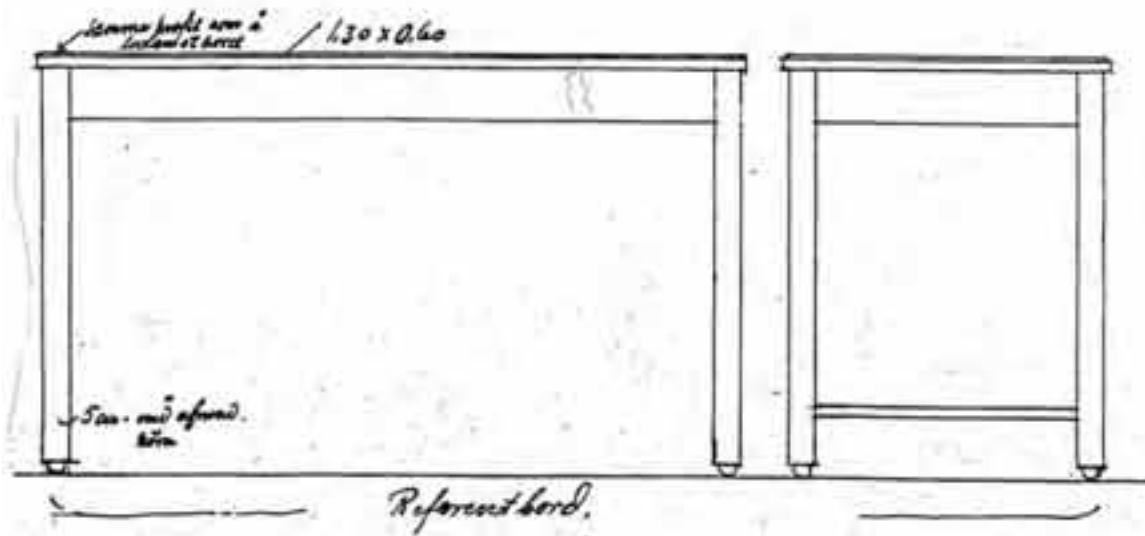
specialritad inredning

	1911
BORD, ordförande	1 st
BORD, borgmästaren (ej uppritat)	1 st
BORD, referent	2 st
BORD, ledamot	28 st*
FLYTTBAR ESTRAD (ej uppritat)	1 st
STOL, ordförande	1 st*
STOL, övrig å estraden	2 st*
STOL, ledamot	30 st*
STOL, borgmästare	1 st*
TALARSTOL	1 st*

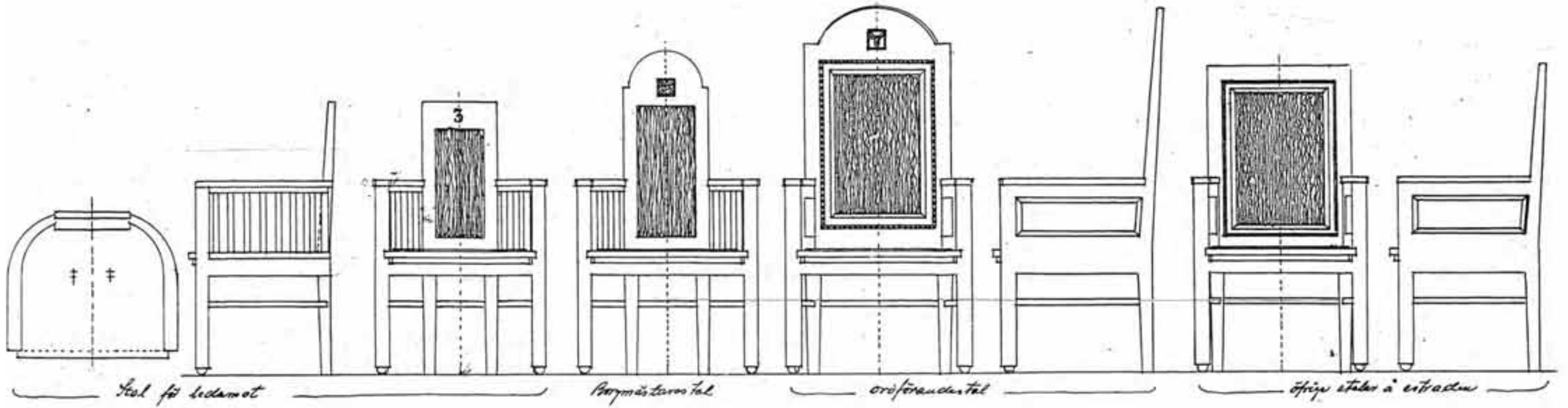
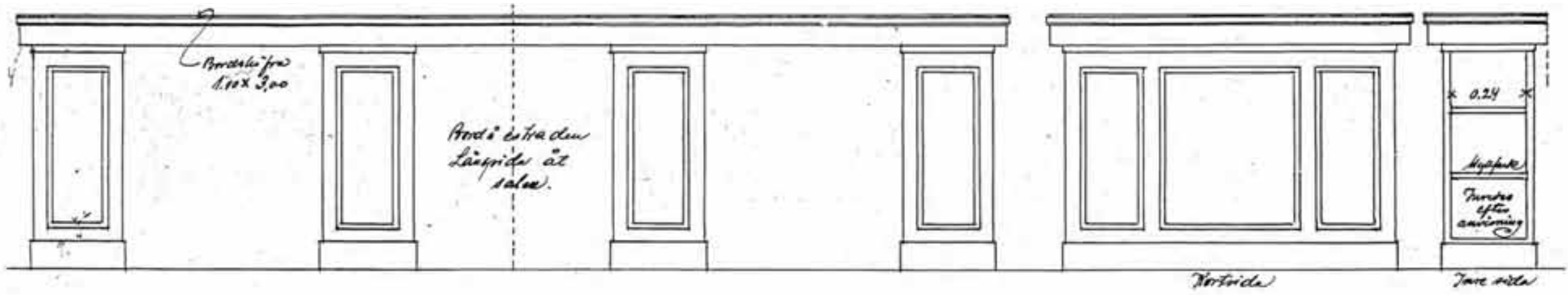
VALURNA	1 st*
KRONA å 16 lampor, smidesjärn	2 st*
VÄGGARMATUR, smidesjärn (ej uppritat)	2 st*
STAKE, smidesjärn (ej uppritat)	2 st

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Inventarierna till Stadsfullmäktiges sessionssal är i huvudsak bevarade. Salen används inte längre för stadsfullmäktiges sammanträden och har numera delvis ny möblering. Ledamotsbord samt stolar är placerade på andra platser inom rådhuset samt på affärsverken.

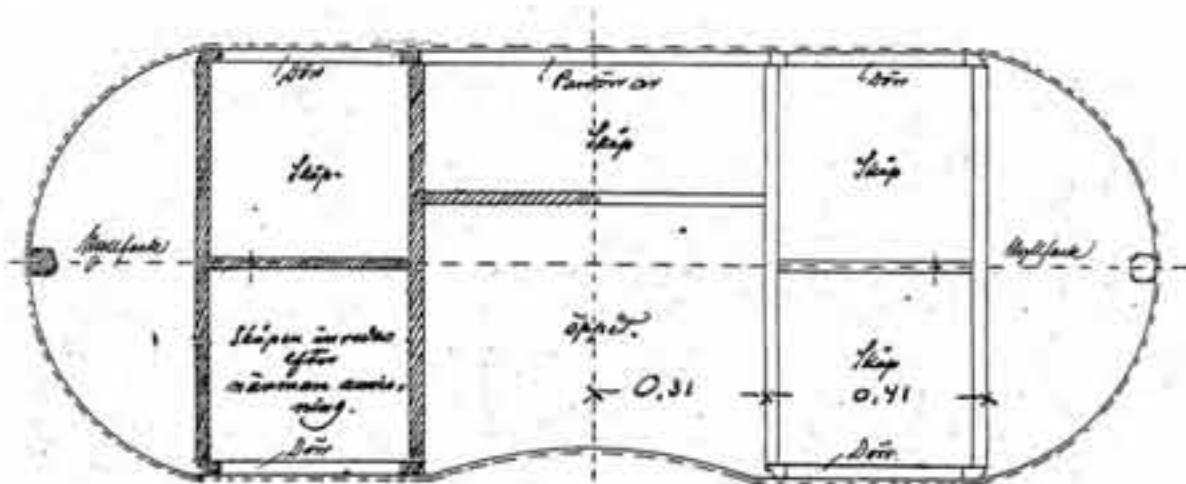
Krona för 16 lampor af smidesjärn i Stadsfullmäktiges sal.
Märket för 2 st. väggarmar bakom estraden se detalj.

BORGMÄSTARENS RUM

specialritad inredning

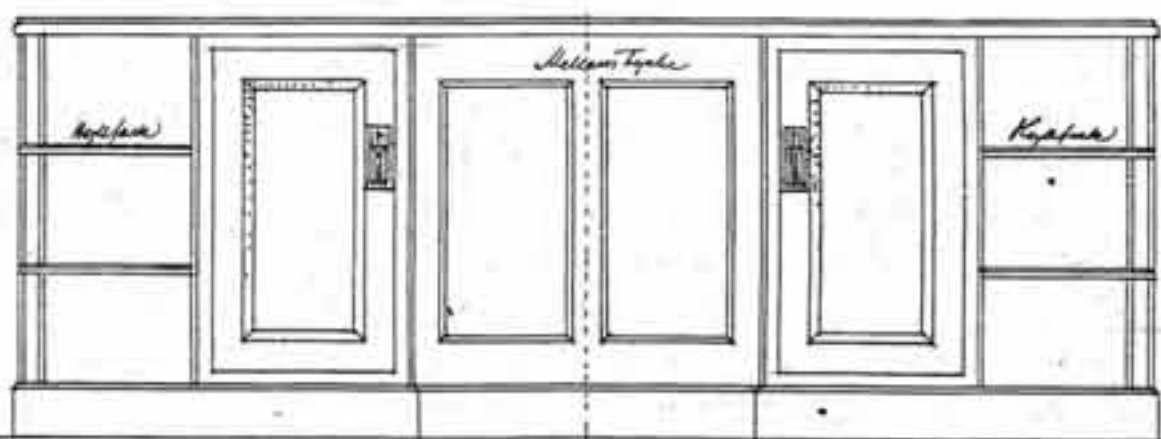
	1911
BORD, runt björk	1 st*
SKRIVBORD, björk	1 st*
HYLLA, vridbar	1 st*
SKÅP, björk	1 st*
LÄNSSTOL, björk	5 st*
SKRIVSTOL, björk	1 st
KRONA á 4 lampor, mässing	1 st*
VÄGGARMATUR, mässing (ej uppritad)	2 st*
STAKE, mässing (ej uppritad)	1 st

Skribsbord. Plan. Bredd 0,50. Längd 2,10

Skribsstol.

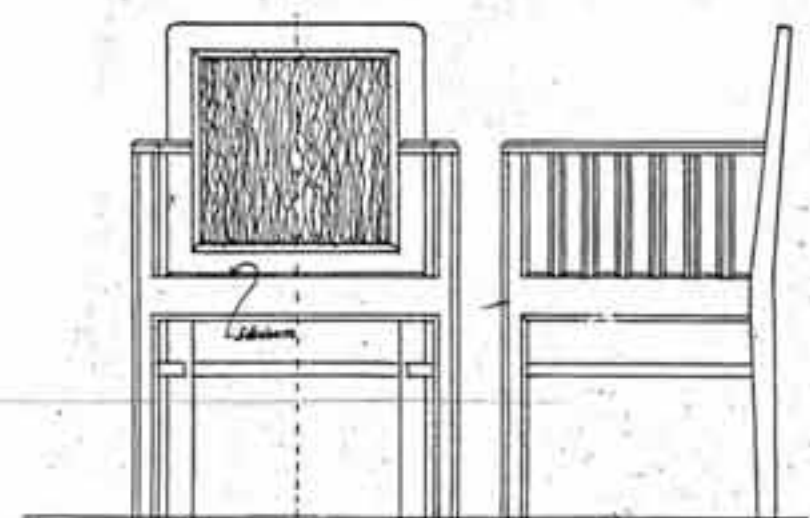

Skribsbord - Framsida

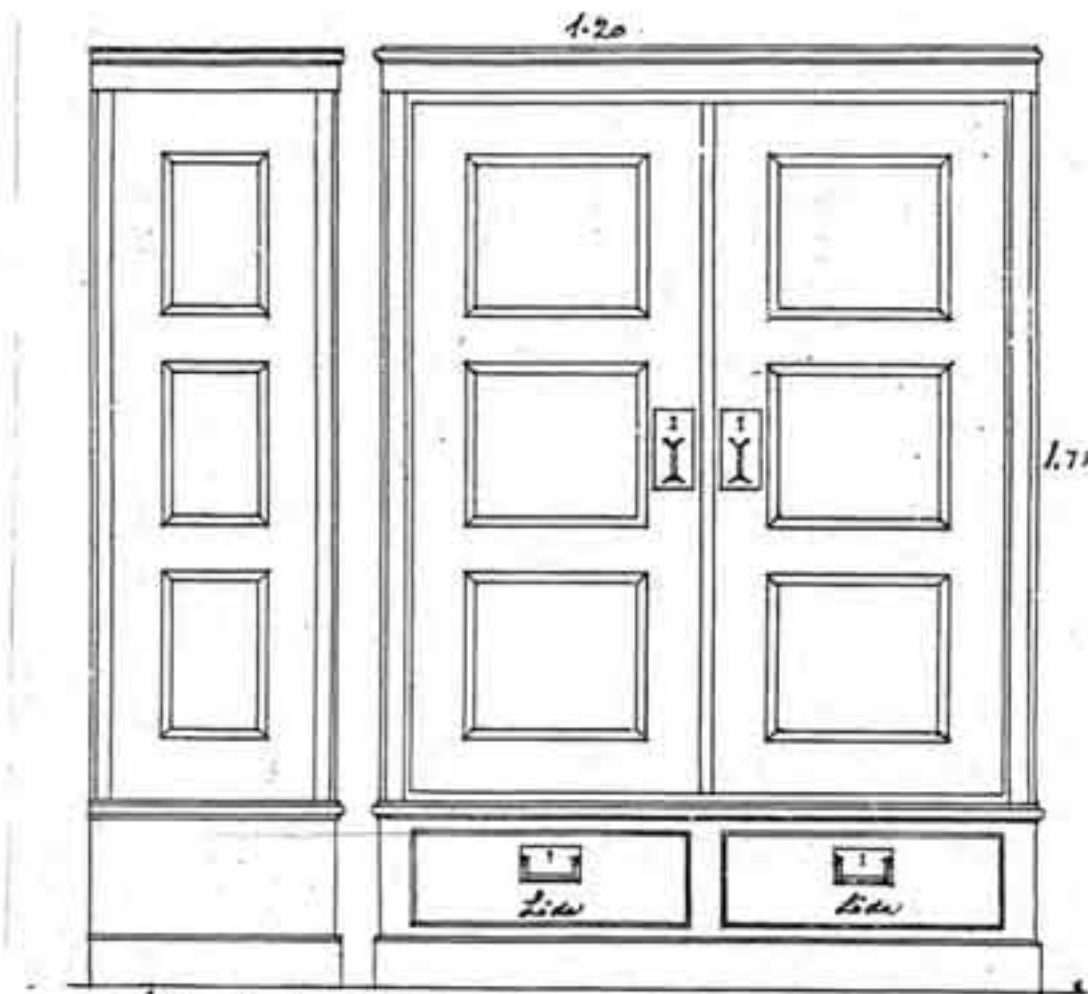
Skribsbord - Baksida

023299

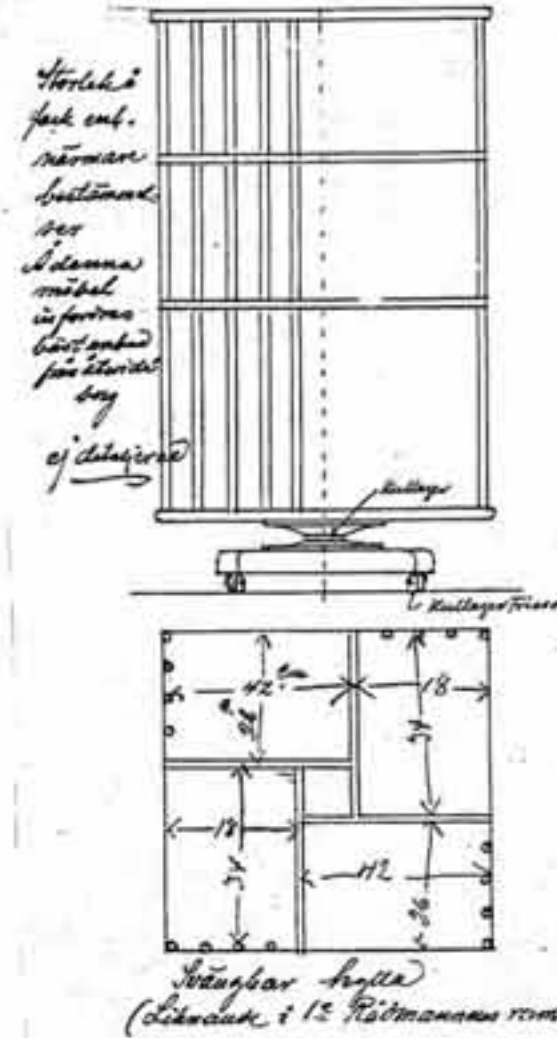

Lämnstol

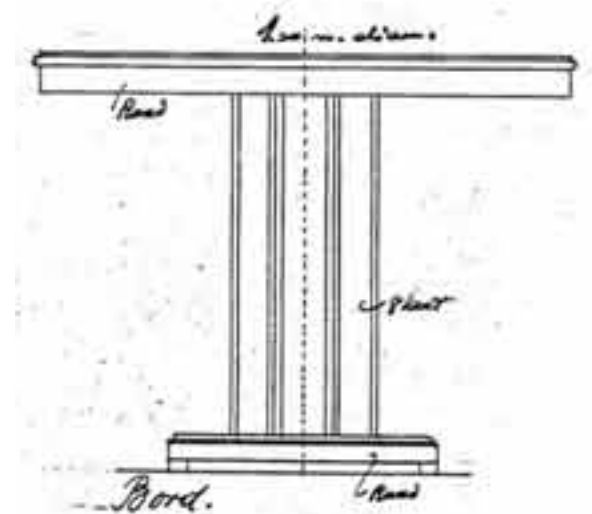
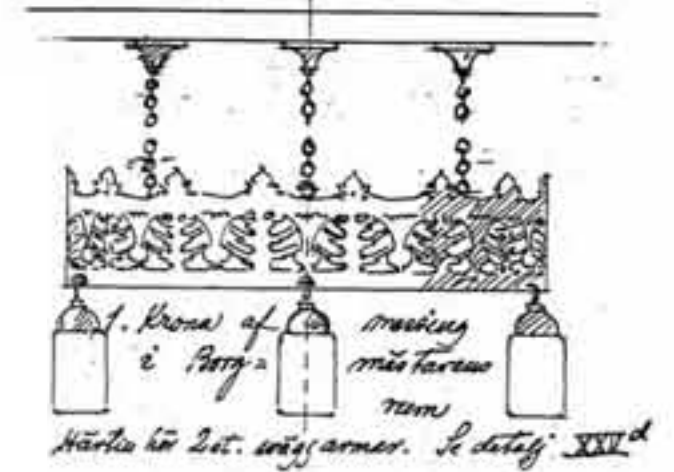
Rådhus Östersund. Möbler i borgmästarens rum. Sk. 1:10. Se detaljer XXII^a & b

Ykäp. Nere och flyttans höjdet: 3 & 4 st.

Stängbar hylla (Lidvack i 12 Rättmannens rum)

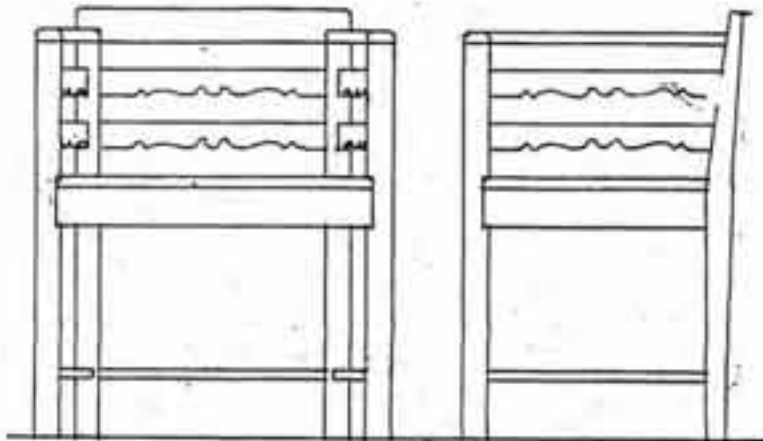

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Inventarierna till borgmästarens rum är i huvudsak bevarade. Möblerna finns på Ahlbergshallen och skänktes 1978 till Föreningen G:ö Östersund. Det är önskvärt att dessa möbler på sikt kan återföras till rådhuset.

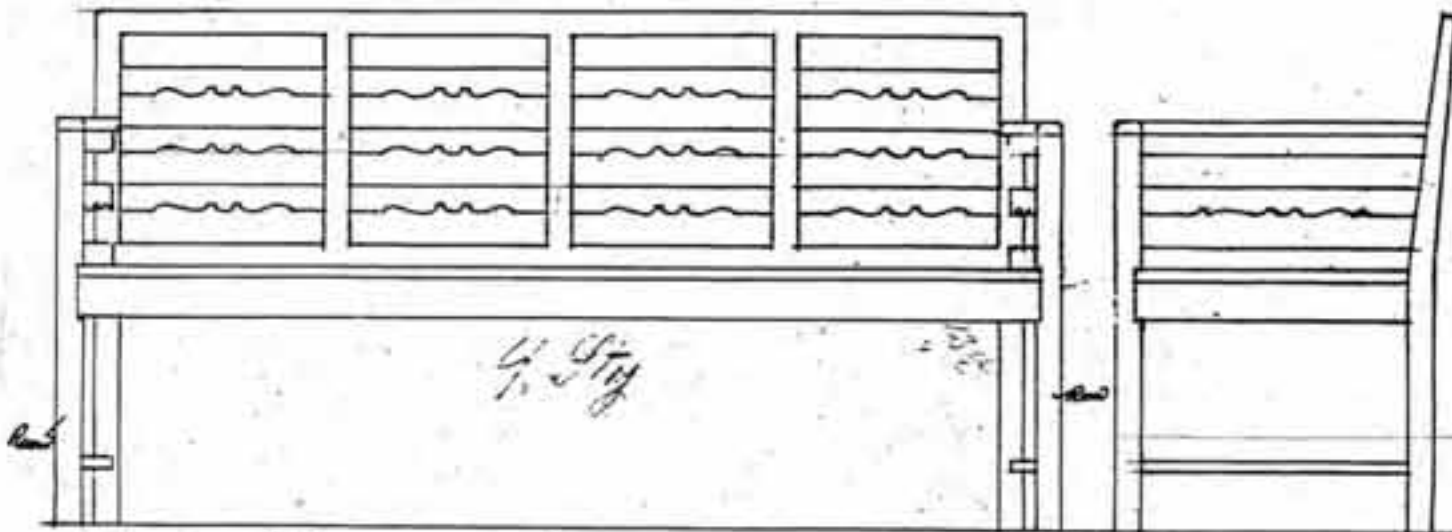
KANSLI

	1911
BORD typ A	2 st
SKÅP typ U	2 st*
SOFFA typ H	2 st*
PULPET	2 st
SKRIVSTOL typ G	4 st*
KRONA á 4 lampor, typ Å, smide	2 st*
STAKE, (ej uppritad)	2 st

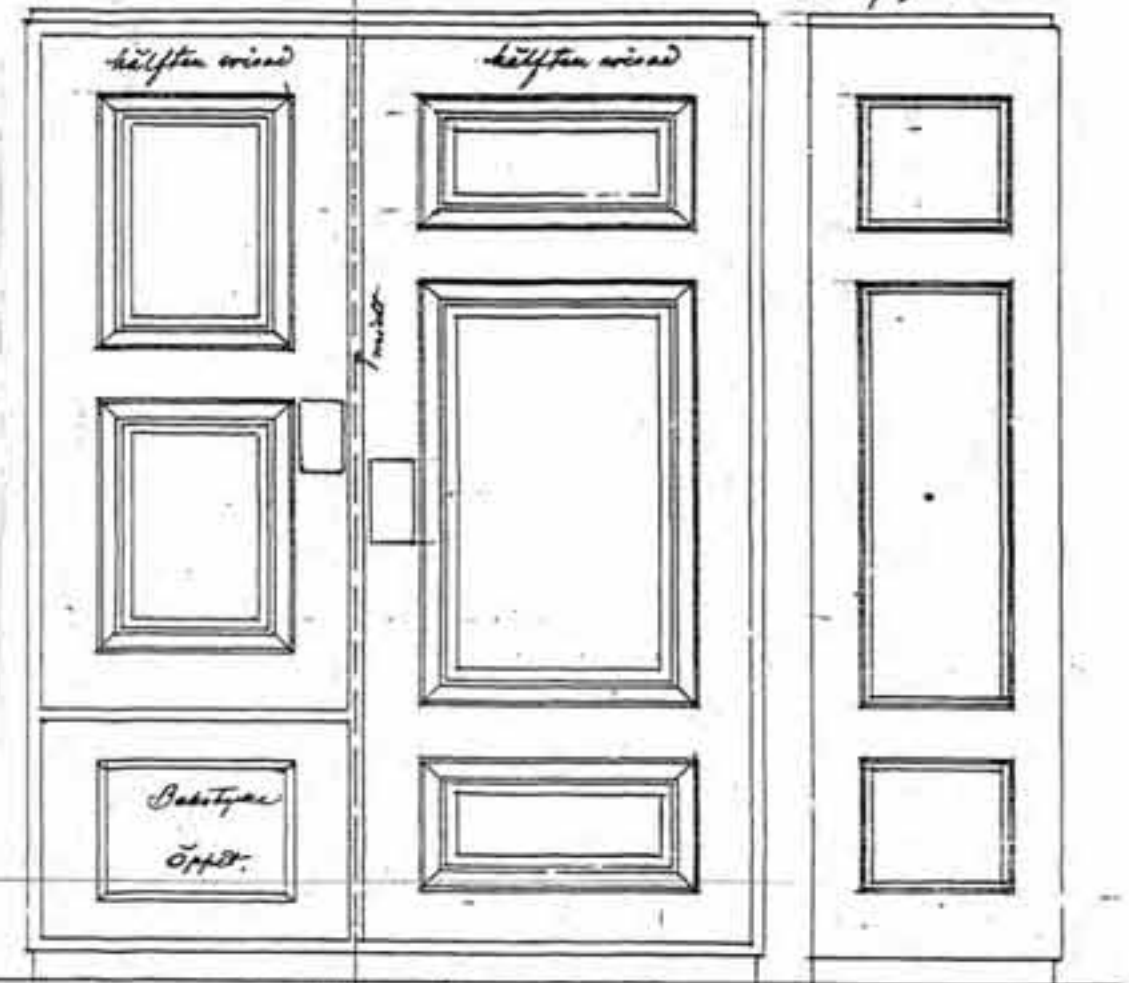
Typ G. Skrifstol. olikedd. (Detalj: vrid).

Typ H! Längd 2 m. br. 0.70, Karmar i rygghöjd 1.0 III.
Inofärd fagelmedelst. 10 ca 4 sp.

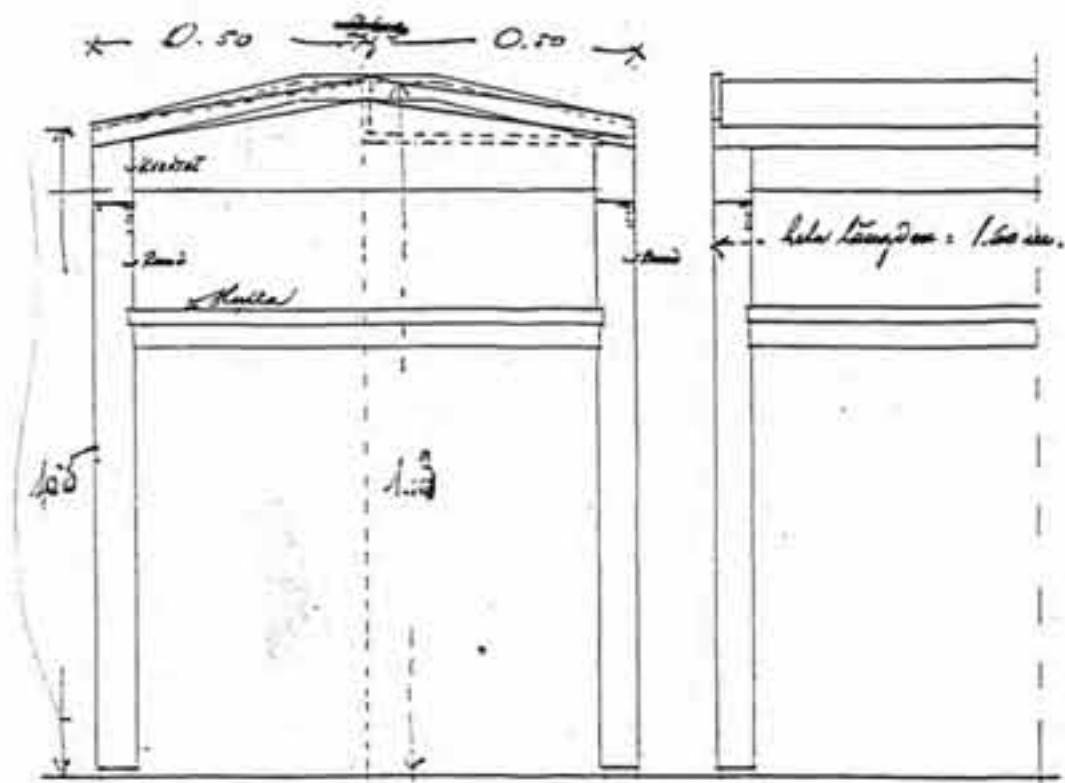

Typ H. Soffa. olikedd. (Detalj: se typ F. Ryggstödets strömmar ^{höjd} nägot större).

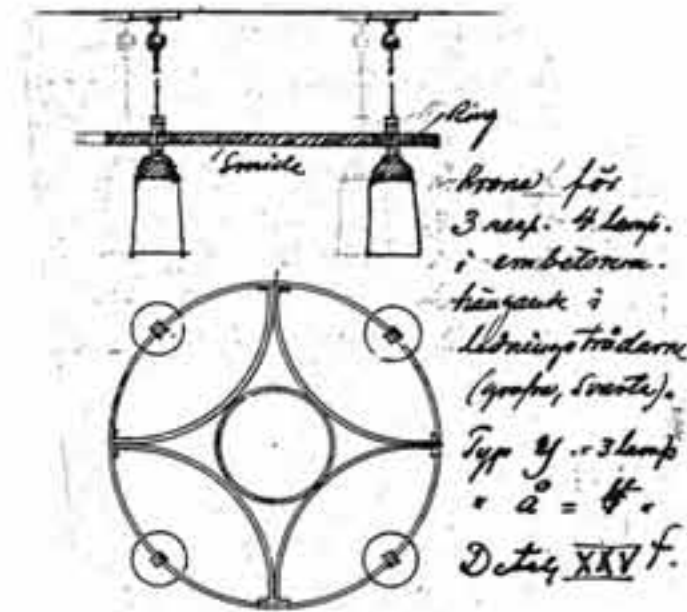
Skåp typ T. Skåp typ II. II - djup 0.50.
hela bredden = 1.20 x. hela bredden = 1.50 x. T - djup 0.45

ev. fullt skåpstörman öppen. Skåpet inreder med 3 à 4
frampå med öppna skåp. flyttan 4 par.

Pulpet i Ravnliet i öfru vän. (för dörrbänken o.d.)

Typ A. Bordskåp 1.30 x 2.00. (Detalj avsed.)

Kortida

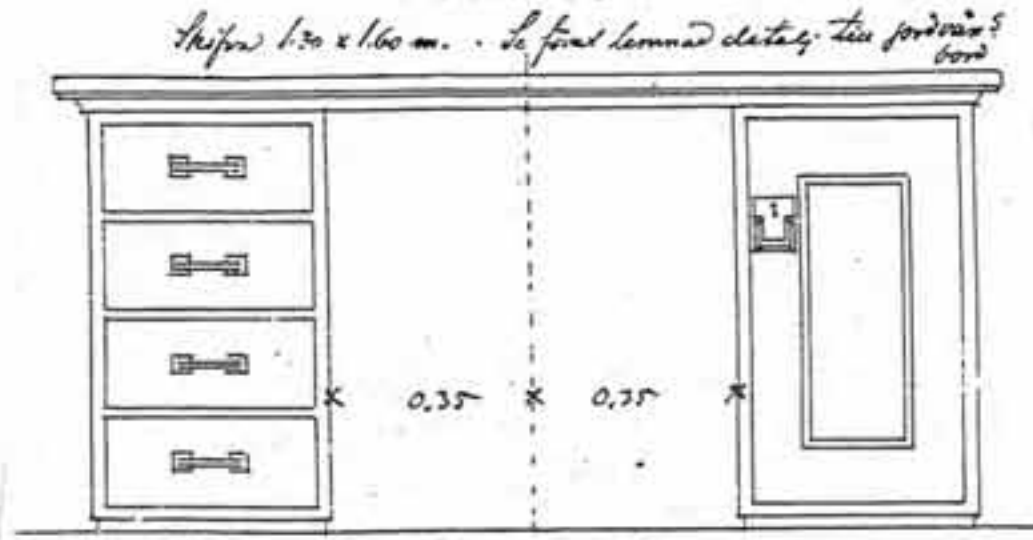
Långida

Skåp. Ena afsdelingen med lådor, den andra med tre städa bän hyllor inom skåpsränn. Lådan i båda långsidorna
 Användas i: Jordvån: öfverkonstapelrum, arbetsformännens o.s., Bottnvån: Pröda Ravnkontoren.

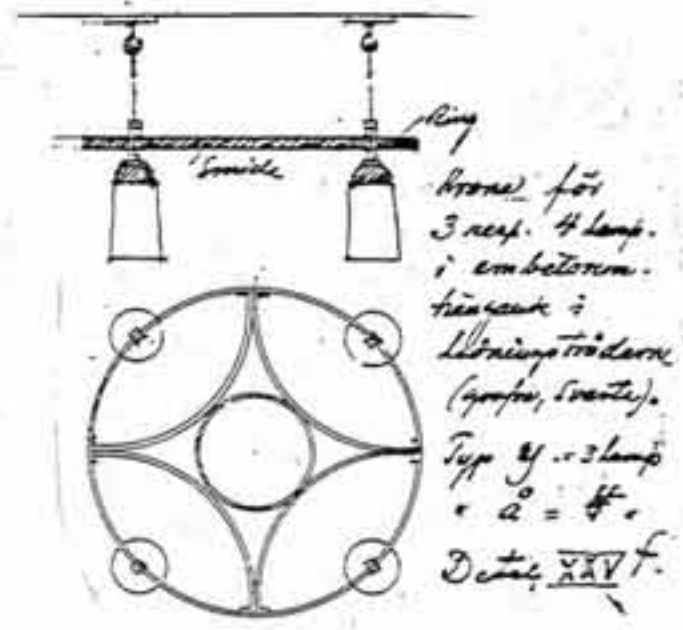
MINDRE KANSLI

	1911
BORD typ C	1 st
SKÅP typ T	1 st*
SKRIVSTOL typ G	2 st*
STOL typ F	2 st*
KRONA á 3 lampor typ Y, smide	1 st*
STAKE, (ej uppritad)	1 st

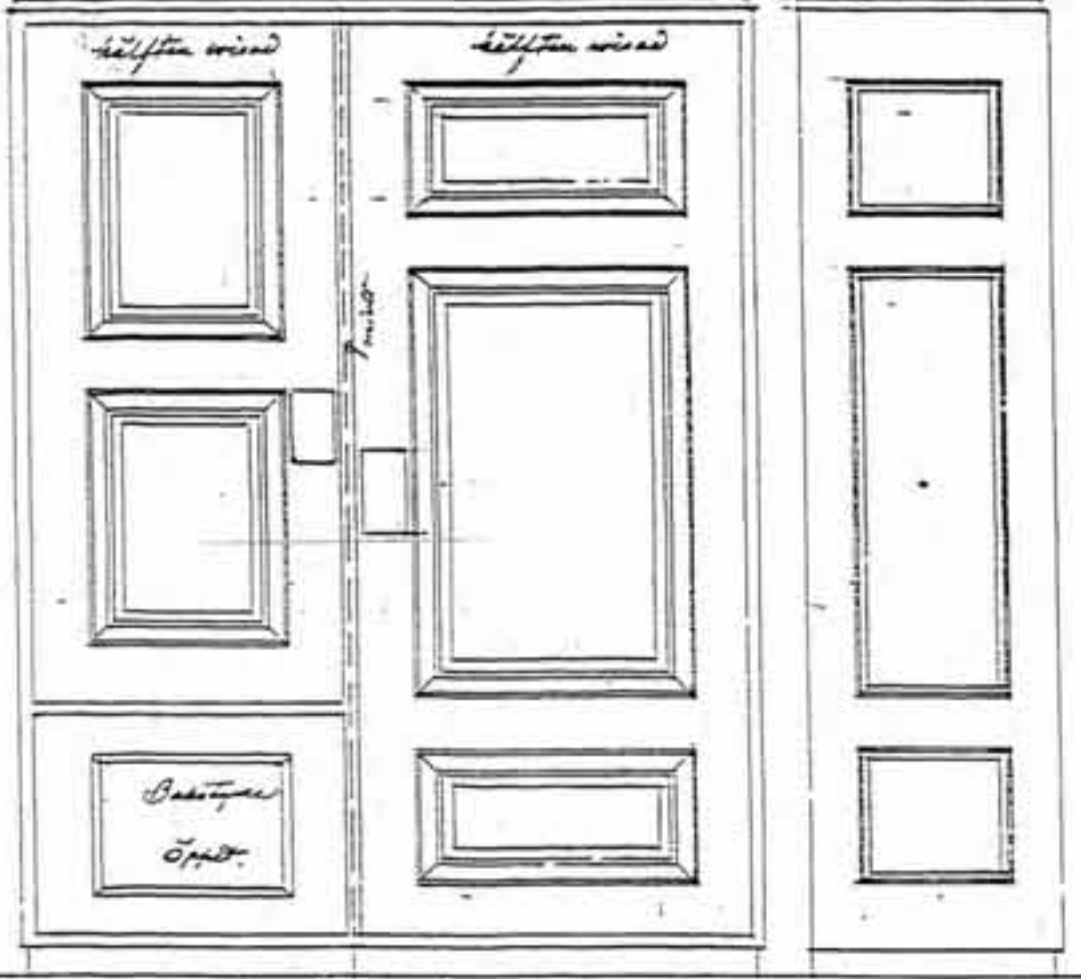
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbertypen finns kvar.

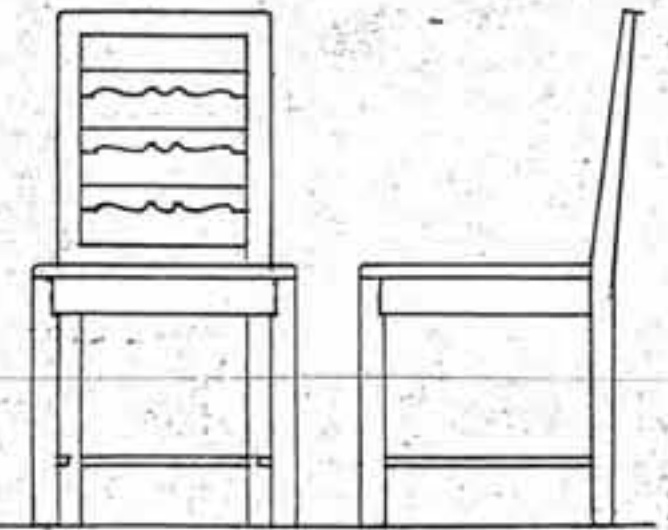
Typ C Skrifbord i expeditionens rum
Sidan är lika med Typ A rita II.

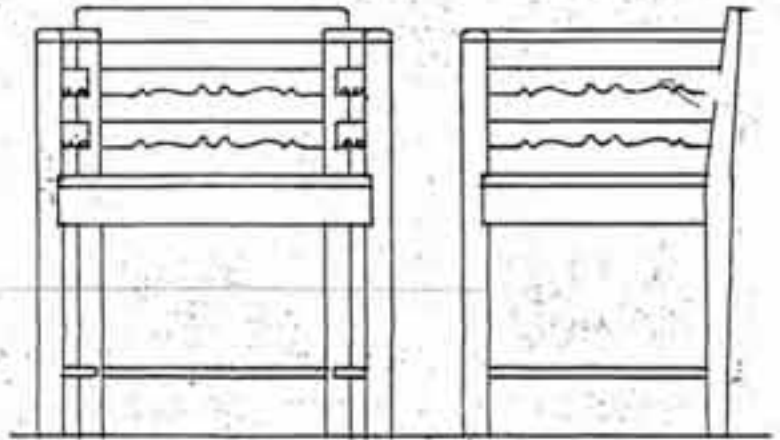
Skåp Typ T. Skåp Typ II.
hela bredden = 1.20 x. hela bredden = 1.50 x.
I djup 0.50. T-djup 0.45

eventuell skåpöppning äro framför nästa typen skåp. Skåpen inredes med 3 & 4 flyttbara hyllor.

Typ F. Stol. oklädd. (Detaljerad)

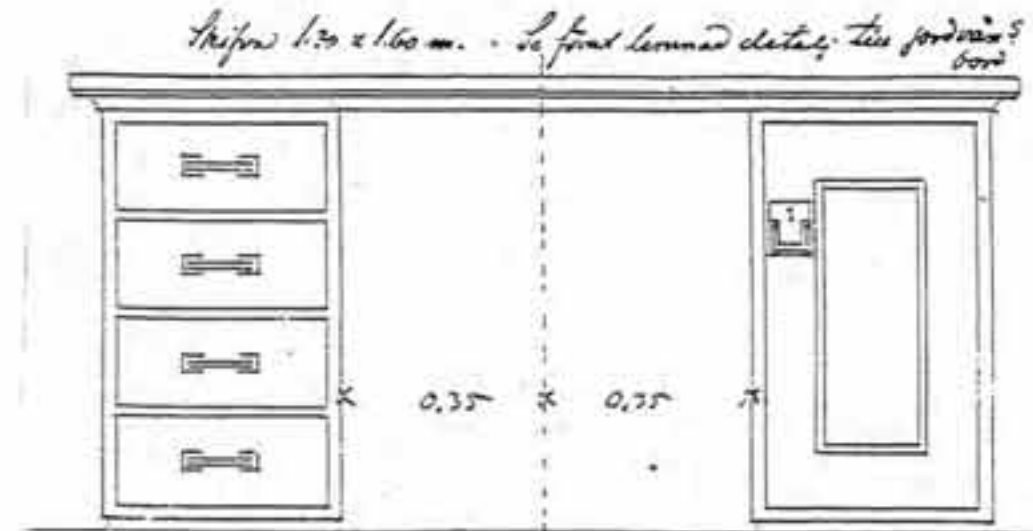

Typ G. Skrifstol. oklädd. (Detaljerad)

FÖRSTE RÅDMANNEN

	1911
BORD typ C	1 st
BORD typ X	1 st*
HYLLA, vridbar	1 st
SKÅP typ T	1 st*
SOFFA typ R	1 st*
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	3 st*
KRONA á 3 lampor, typ Y, smide	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

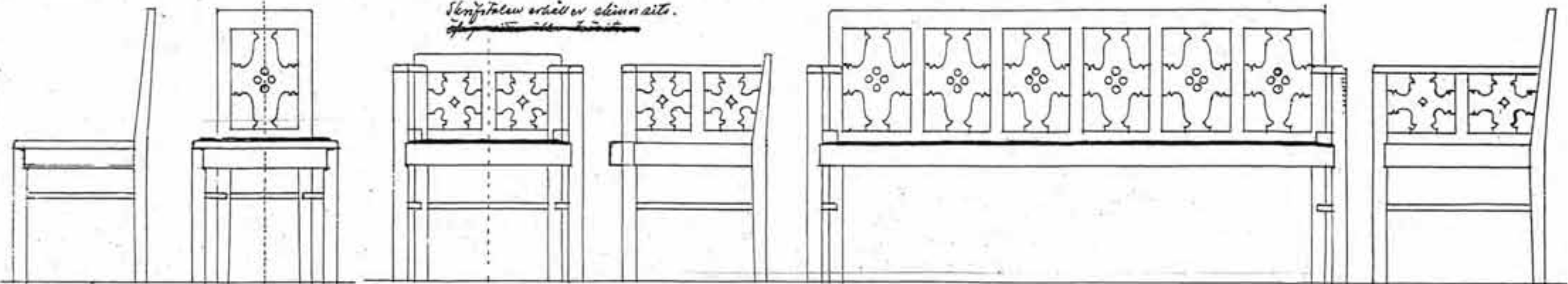
MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Typ C Skrifbord i expeditionens rum
ritas är lika med Typ A rita II.

Typ möbler Rådhus Östersund. Möbler i Expeditionens rum. Sk. 1:10. Se detaljer. XV a & b.

Skrivstolen ritad av Albin Ahlström

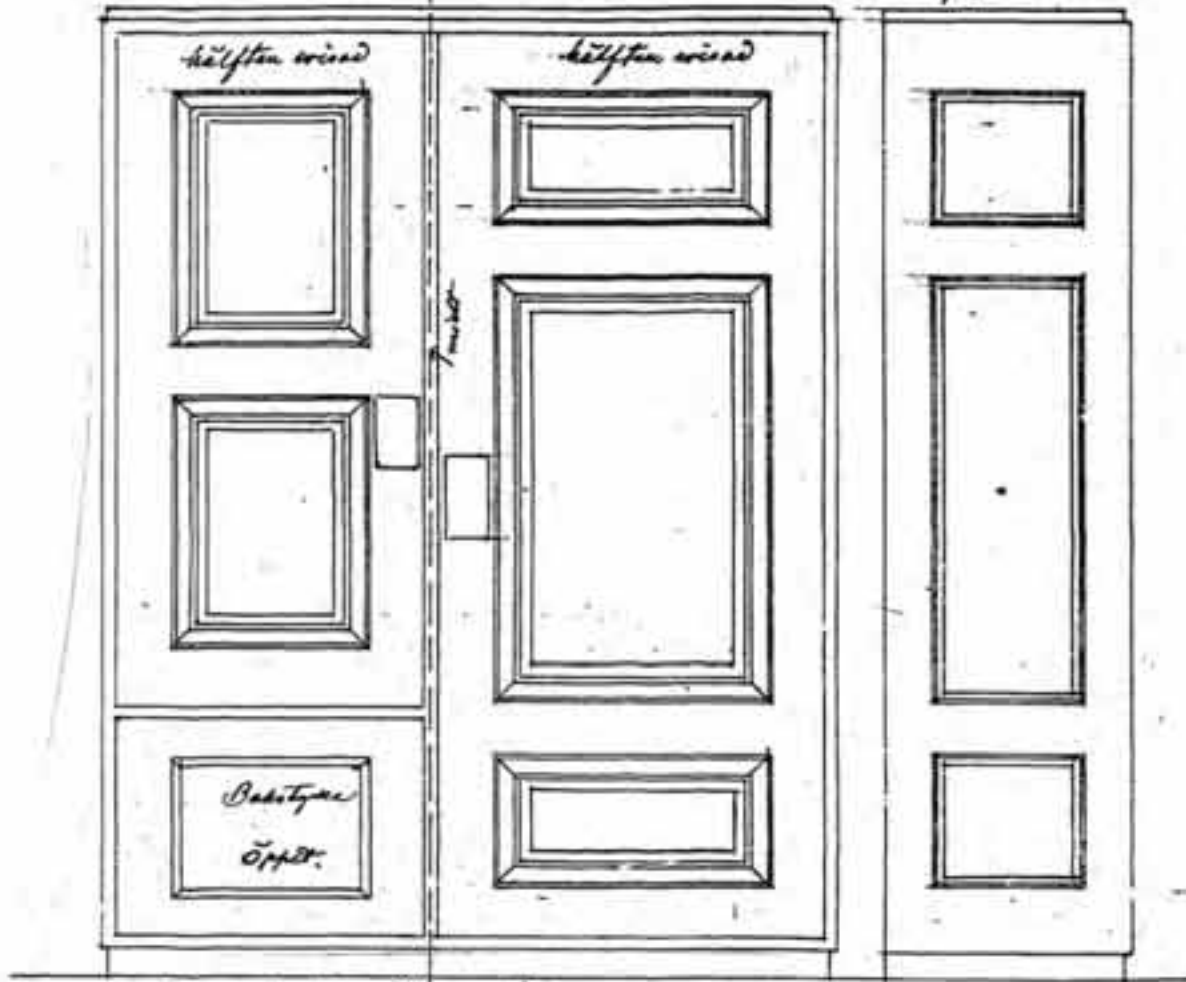

Typ P Stol
i expeditionens rum i Rådhuset och öfre våningen
Typ P' med rygg af varfoder duker i Heltorpsvårdsrummet

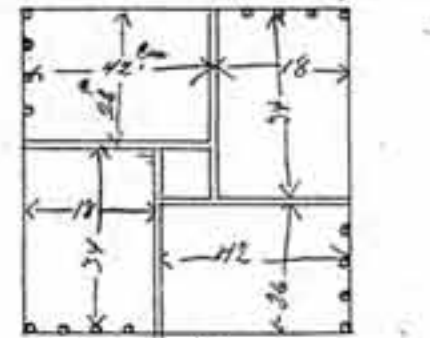
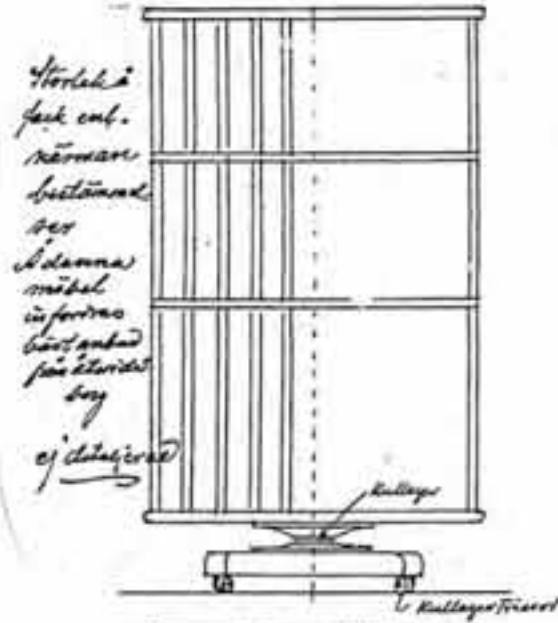
Typ Q Skrifstol

Typ R Soffa

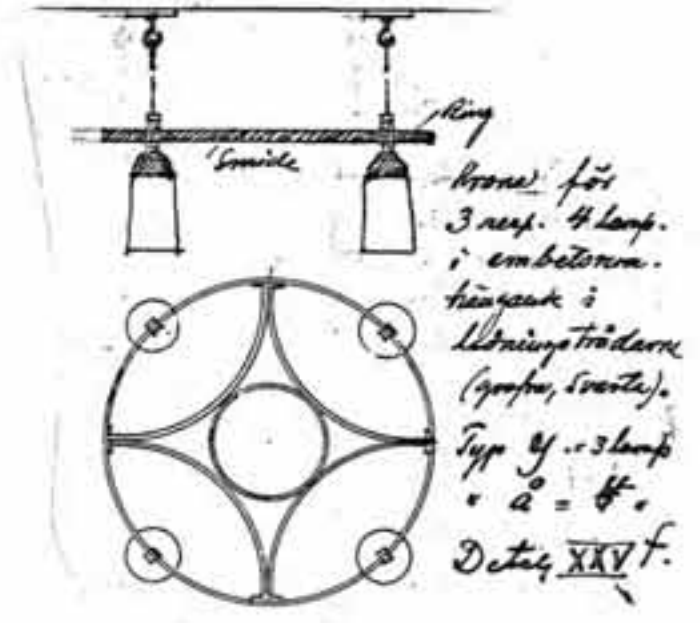
Skåp Typ T. Skåp Typ II. U-djup 0,50.
 hela bredden = 1,20 x. hela bredden = 1,50 x. T-djup 0,45

eventuellt skåpöpparen öppen. Skåpet inre med 3 à 4
 framför öppen, öppen eller flyttbar hylla.

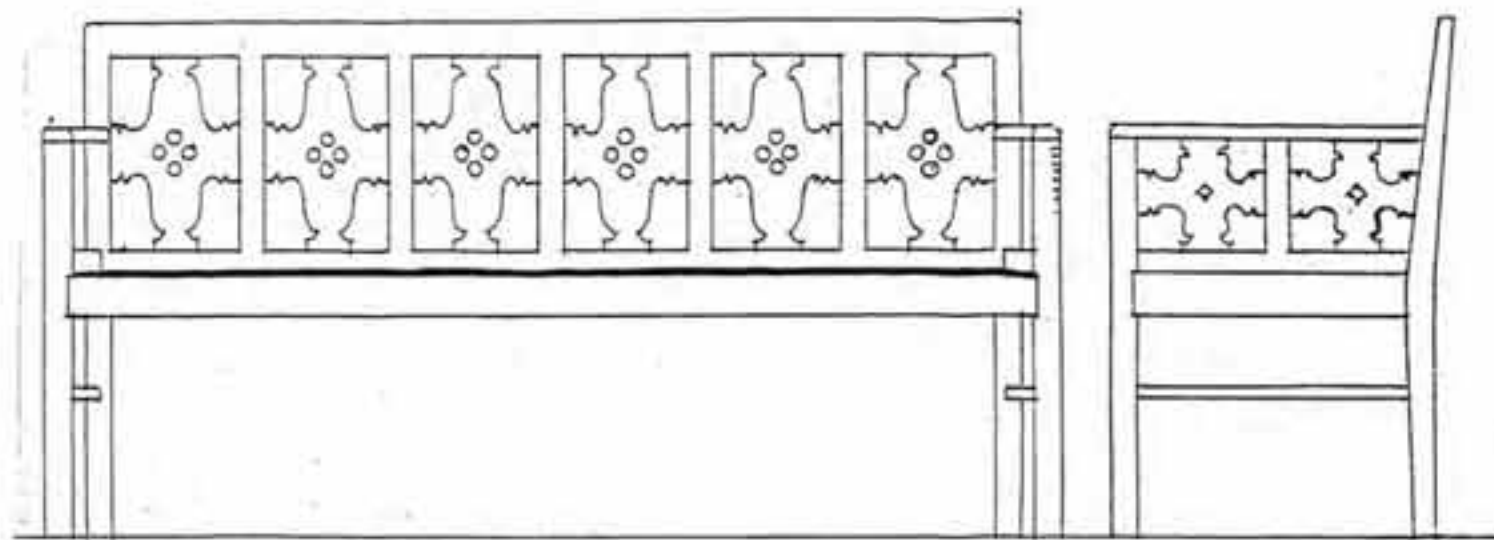
Stängbar hylla
 (Sittad i 1:2 Rättningsrum)

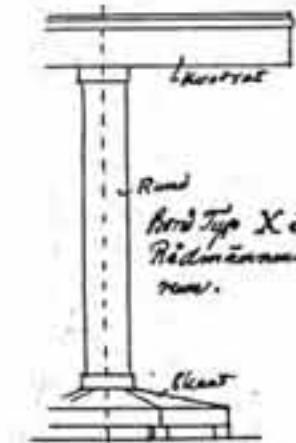
Aug. 1911
 P. 1100

ANDRE RÅDMANNEN

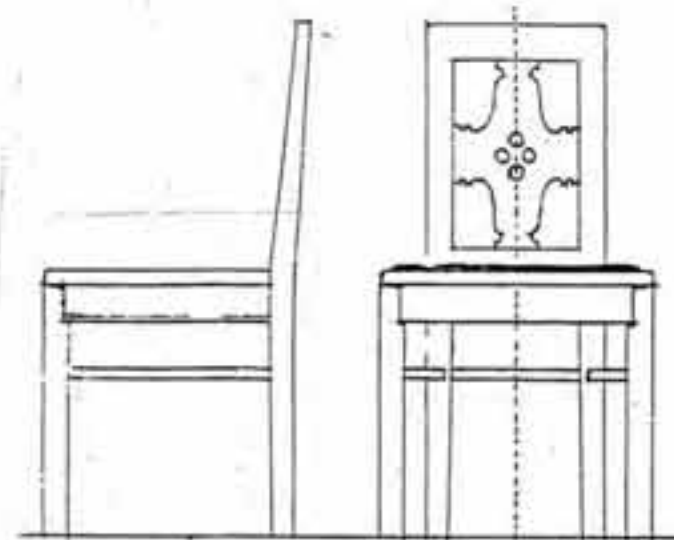
	1911
BORD typ C	1 st
BORD typ X	1 st*
SKÅP typ T	1 st*
SOFFA typ R	1 st
SKRIVSTOL typ Q	2 st*
STOL typ P	1 st*
KRONA á 3 lampor, typ Y, smide	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

Typ R Soffa

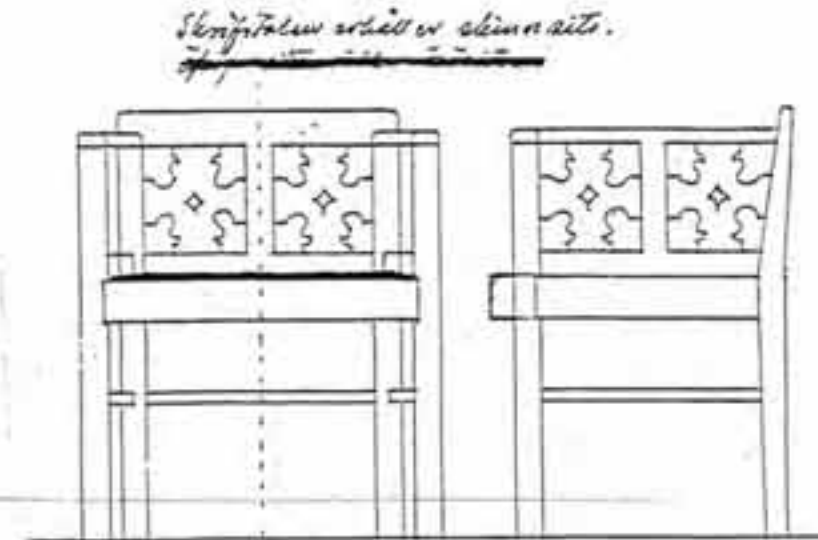

Typ P Stol

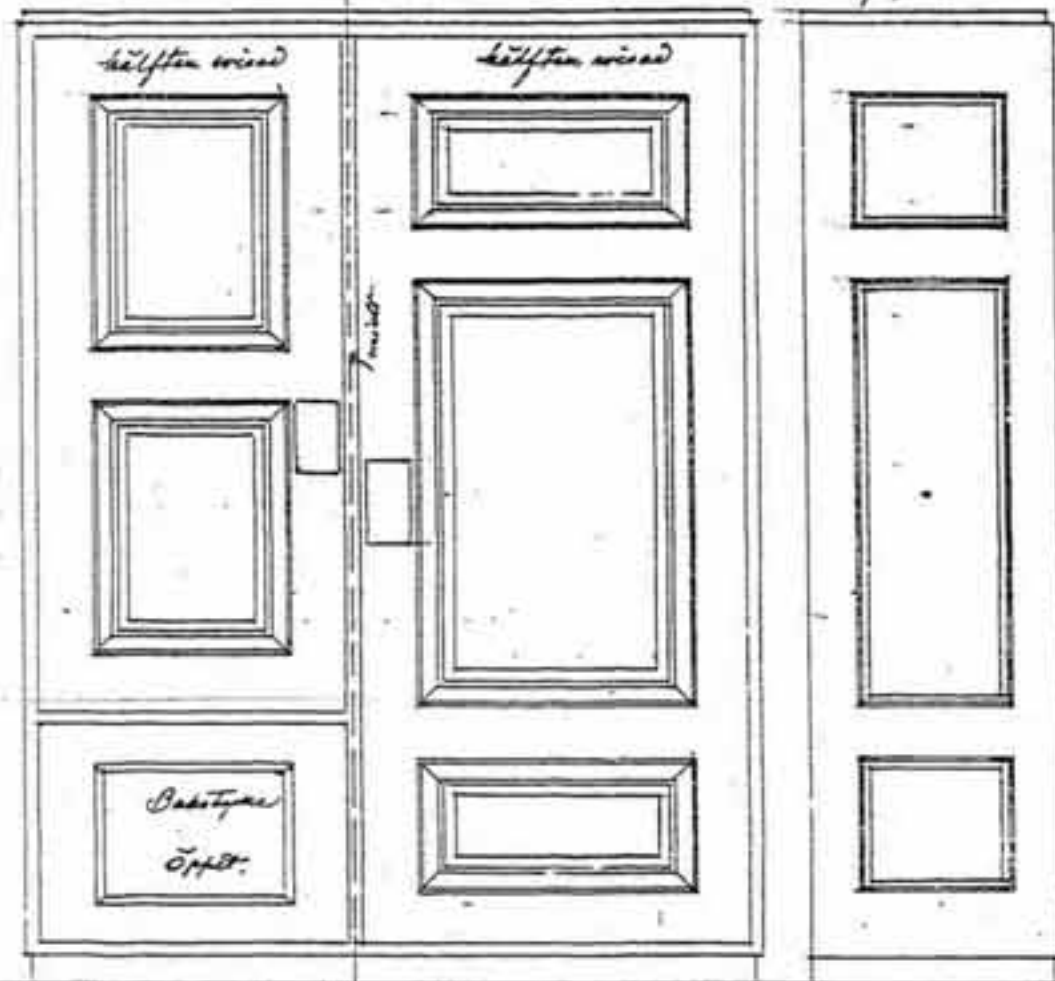
Typ P Stol

*i specialrummen i Heden- och Öfré vånningen
Typ P' med rygg af utformade dockor i Helsingfors stadsbibliotek*

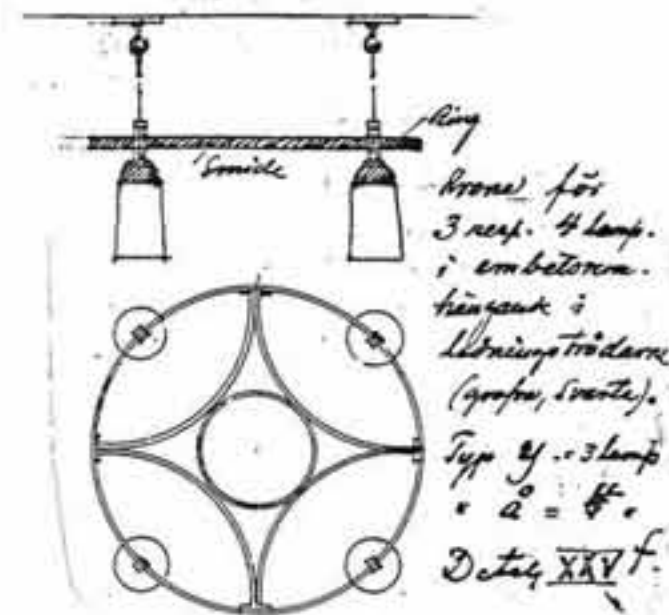

Typ Q Skrivstol

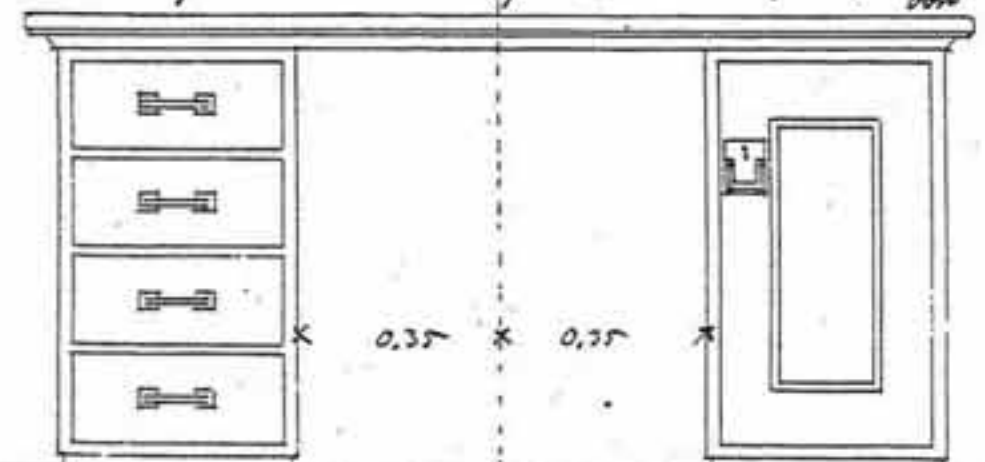
Skåp Typ T. Skåp Typ II. $\frac{1}{2}$ - djup 0,50.
 hela bredden = 1,20 x. hela bredden = 1,50 x. T-djup 0,45

eventuellt skåpörrar öppna. Skåpet inrättas med 3 à 4
 framför medryttan delar. Högsta 4,50.

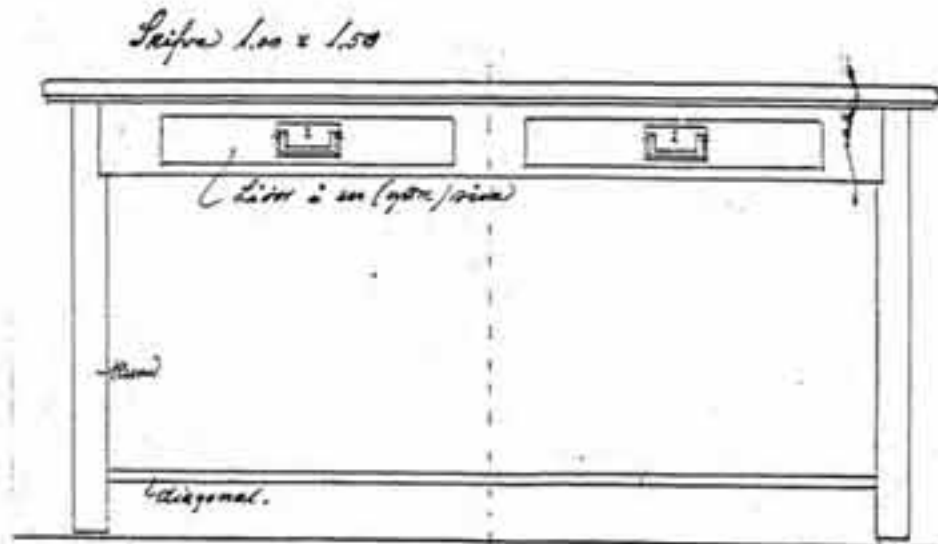
Skåp 1,20 x 1,60 m. Se framt. larmad detalj. till fördröms
 bord

Typ C Skrifbord i expeditionens rum
 Sidas är lika med Typ. A rita II.

VITTNENS RUM

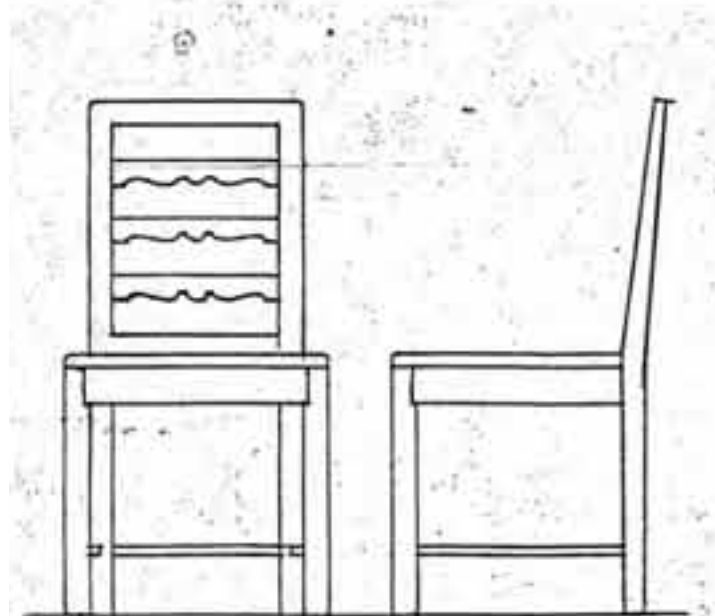
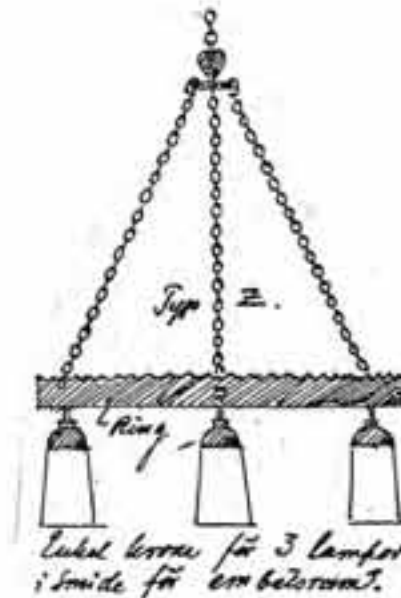
	1911
BORD typ S (0,80x 1,20)	1 st*
SKRIVSTOL typ F	4 st*
PENDEL, smide (ej uppritad)	1 st
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

*Typ S Bord i södra förmak i Påstena öfver väg
Sj. med bordskifva 0,80 x 1,10 i Hvarlämningsrum.*

MINDRE RUM (infill vittnens rum)

	1911
KRONA typ Z, á 3 lampor, smide	1 st*
STAKE, smide (ej uppritad)	1 st

Typ. F. Stol. otkläd. (Detaljerad)

INVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

KAPPRUM, TAMBURER o liknande

1911

GLOBER med smidesjärnhållare eller pendel ?
Ritningar till dessa saknas.

MÖBELINVENTERING 2000: Inga glober eller pendlar för tak finns kvar.

KONSULTATIONSNUM

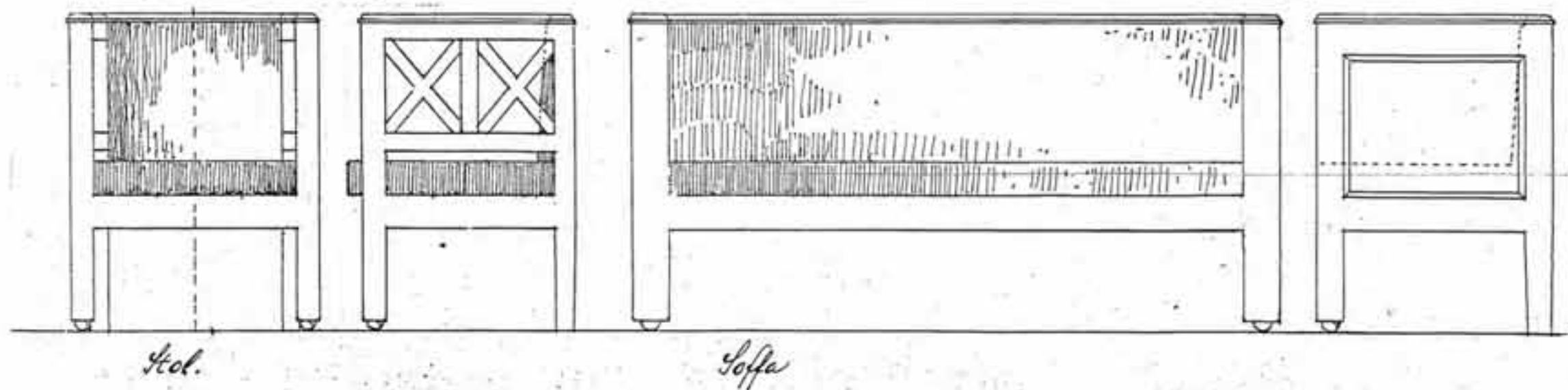
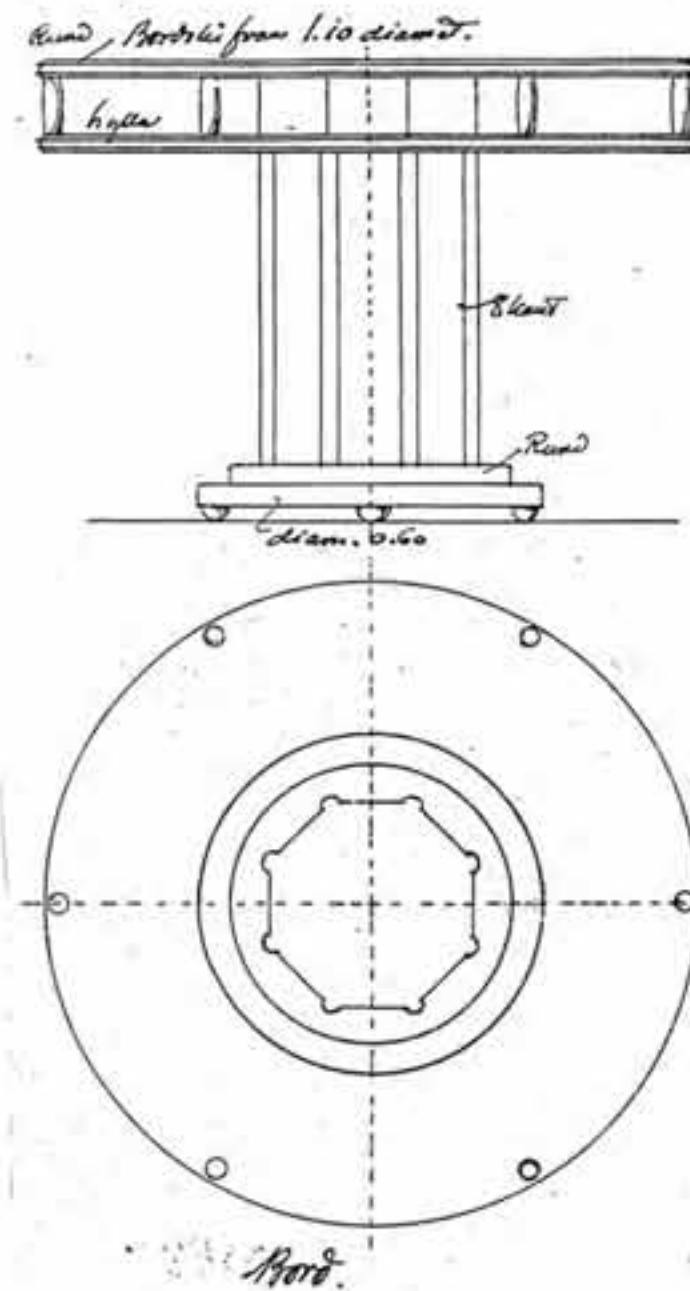
specialritad inredning

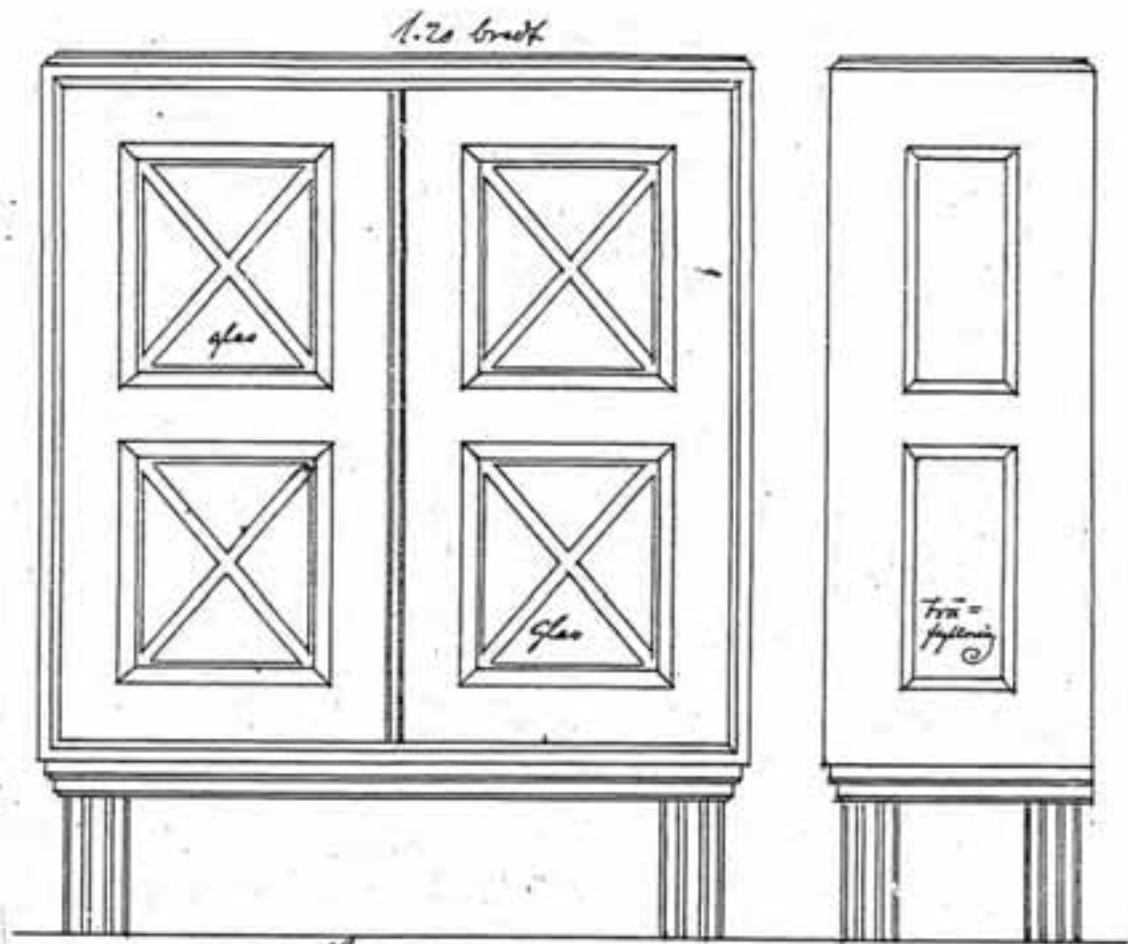
	1911
BORD, runt björk	2 st*
SKÅP, björk	1 st*
SOFFA, björk	3 st*
STOL, björk	16 st*
KRONA, mässing (ej uppritad)	1 st*
AMPEL, mässing med glasstavar (ej uppritad)	2 st*

MÖBELINVENTERING 2000: * Möbeltypen finns kvar.

Samtliga möbler från konsultationsrummet finns kvar, förutom två stolar.

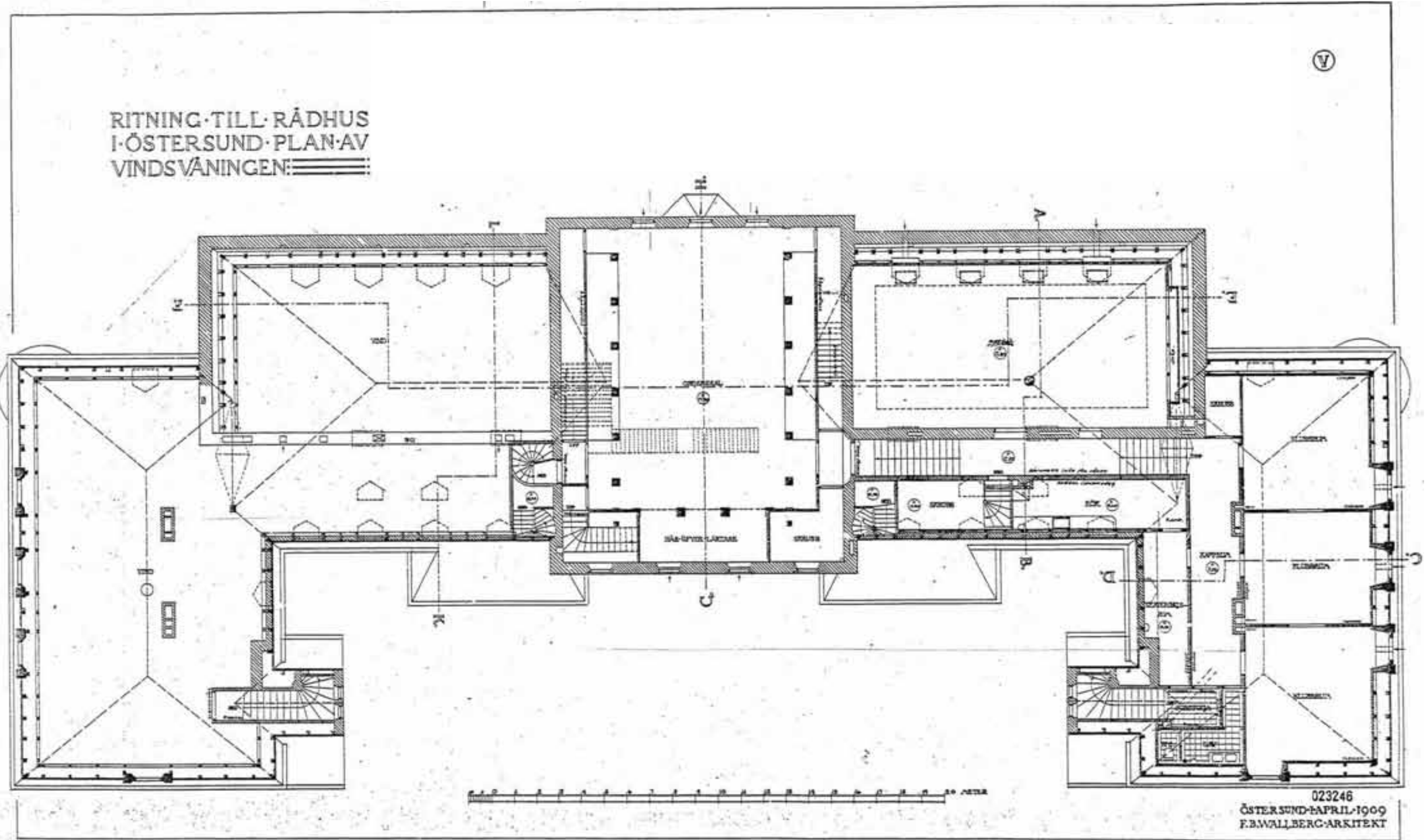
Möblerna är numera placerade i förmaken på rådhusets bottenvåning.

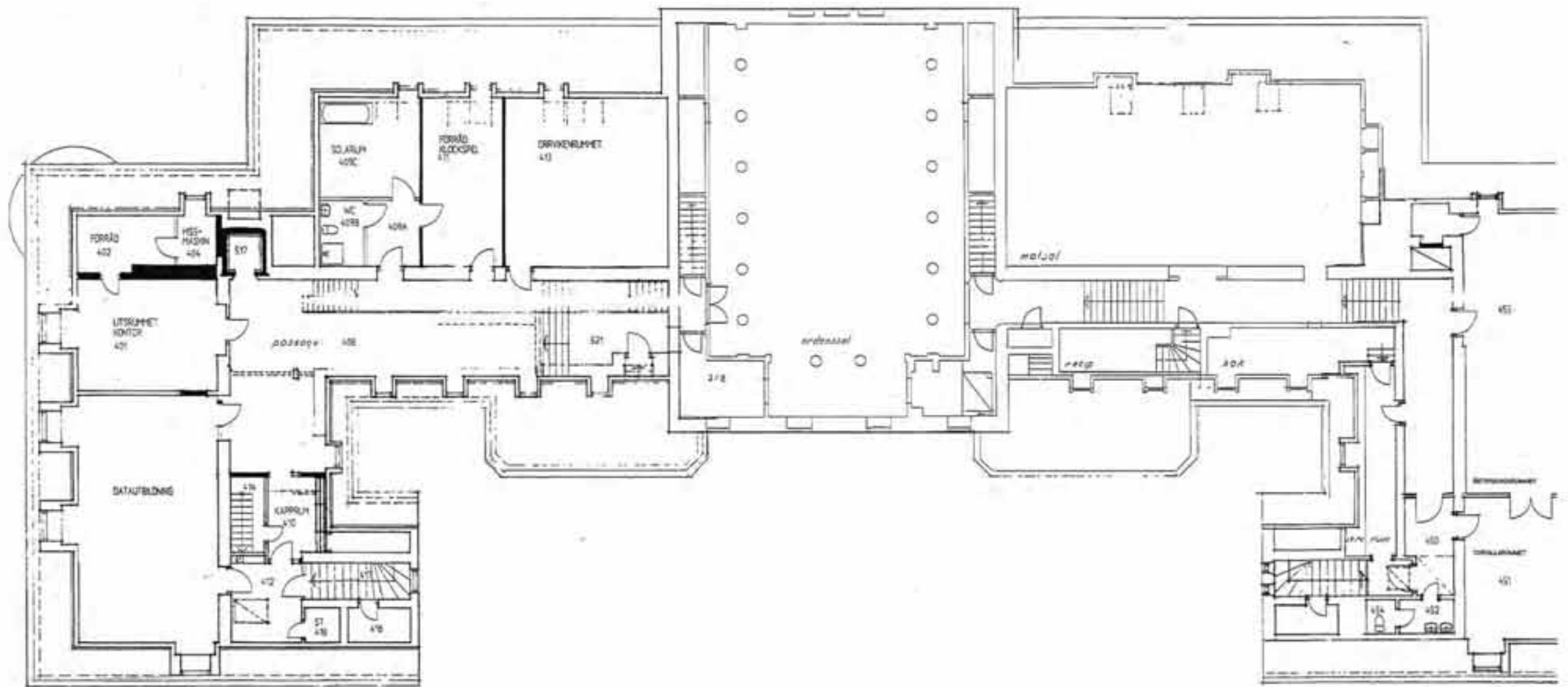

Skåp. Inredas med 3 flyttbara byfior

RITNING TILL RÅDHUS I ÖSTERSUND
PLAN AV VINDSVÅNINGEN
F. B. Wallberg, 1909

PLAN AV VINDSVÅNINGEN
1984, reviderad 1997

KOMMENTAR:

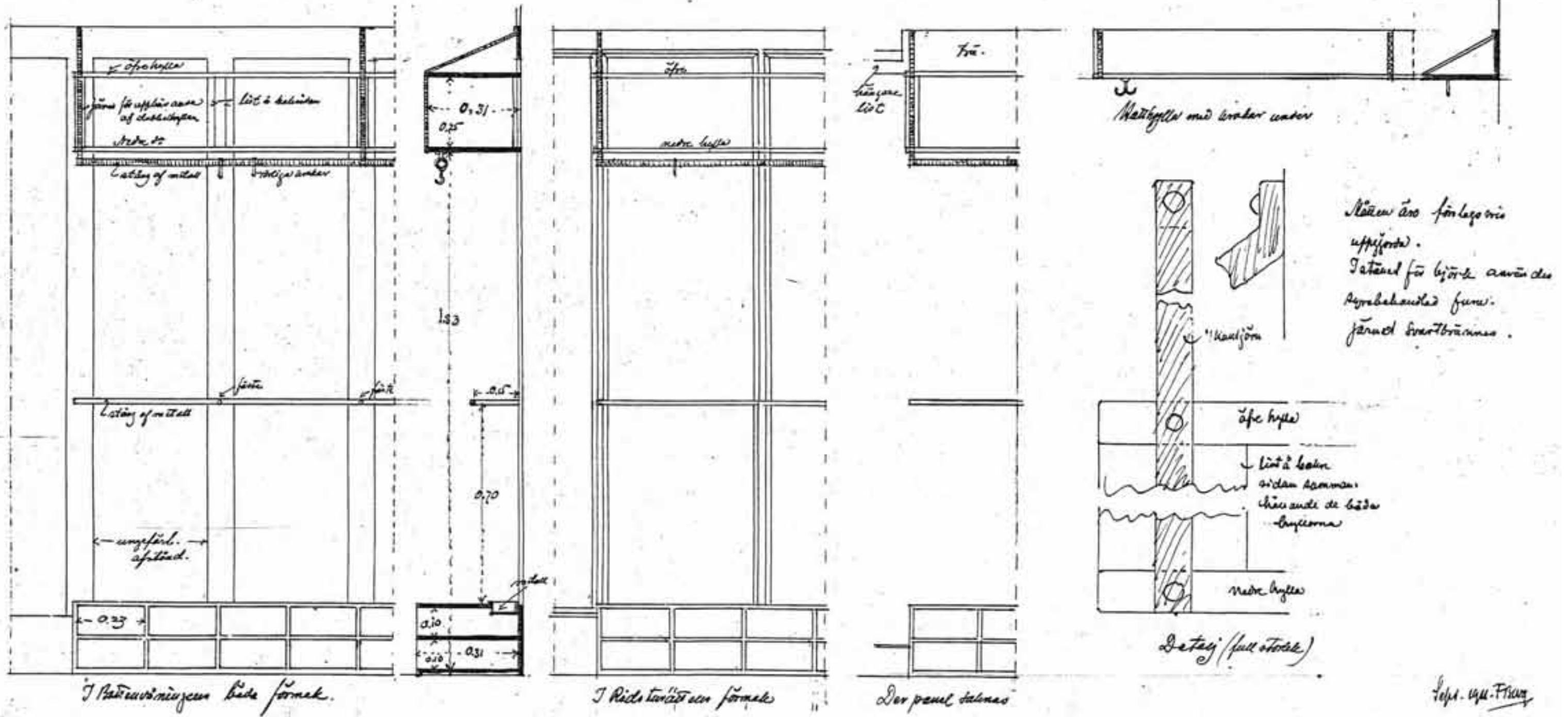
Vindsvåningen hyrs av frimurarlogen Arcturus, sedan husets uppförande. Här finns inga möbler ritade för dessa utrymmen eller av husets arkitekt, utan utrymmena är inredda med logens egna möbler från tidigare lokaler.

**GARDEROBSANVISNINGAR I FÖRMÅK OCH TAMBURER
I HELA BYGGNADEN.**

F. B. Wallbergs originalritningar från 1911

Prälhus Östervund. Garderobsanvisningar: Förmåke och Tamburer Sk. 1:10

XXIV

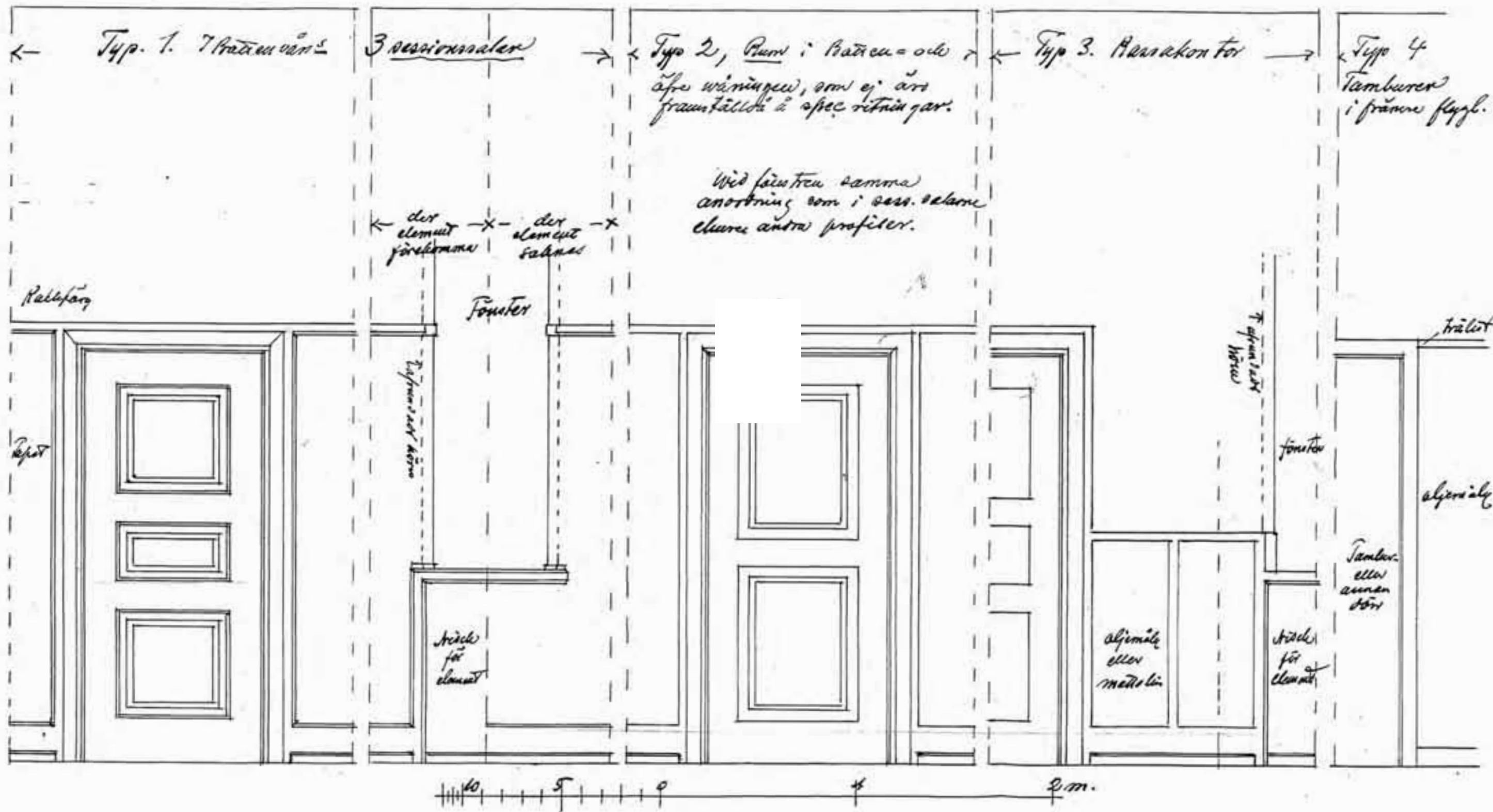
F. B. Wallberg

DÖRRFODER OCH SOCKLAR I HELA BYGGNADEN.

F. B. Wallbergs originalritningar från 1911.

Kädhus Östersund. Dörrfoder, socklar.
Se detaljer.

245

Ord. 1911. F. B. Wallberg

FOTON

MÖBELINVENTERING
2000

ORDFÖRANDESTOL,
STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 24:1

STOL, ÖVRIG Å ESTRADEN,
STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 25:1-2

STOL FÖR BORGÄSTAREN,
STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 52:1

STOL FÖR LEDAMOT,
STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 7:1-36

STOL, STADSFULLMÄKTIGES FÖRMAK
ÖKM 20:1-8

KARSTOL, STADSFULLMÄKTIGES FÖRMAK
ÖKM 46:1-2

TALARPULPET, STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 26:1

VALURNA, STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 27:1

ORDFÖRANDESTOL, DOMSALEN
ÖKM 34:1

RÅDMANSSTOL, DOMSALEN
ÖKM 33:1-4

HÖG KARMSTOL, DOMSALEN
ÖKM 32:1-8

LÅG KARMSTOL, DOMSALEN
ÖKM 31:1-2

STOL, DOMSALEN
ÖKM 8:1-10

STOL, DOMSALEN
ÖKM 57:1

TALARSTOL, DOMSALEN
ÖKM 36:1

SKRIVSTOL, TYP G,
DIV. EXPEDITIONSRUM
ÖKM 54:1-3

STOL, TYP F,
DIV. EXPEDITIONSRUM
ÖKM 55:1-13

STOL TYP P
DIV. EXPEDITIONSRUM
ÖKM 1:1-6

SKRIVSTOL TYP Q
DIV. EXPEDITIONSRUM
ÖKM 3:1-13

KARMSTOL, BYGGNADSNÄMNDEN
ÖKM 41:1-6

KARMSTOL, BYGGNADSNÄMNDEN
ÖKM 41:7-8

STOL FÖR KONSULTATIONS-
RUM
ÖKM 13:1-14, 42:1

LÄNSSTOL, BORGMÄSTARENS RUM
ÖKM 47:1-2

SKÅP TYP T, DIV. KONTOR
ÖKM 9: 1-3

SKÅP, DRÄTSELKAMMARENS LOKALER
ÖKM 61:1

KÄRMSTOL, ÖKM 19:1-9
HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN

STOL, STADSFISKALENS RUM
ÖKM 51:1

SKÅP TYP V, HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN
ÖKM 18:1-2

SKÅP FÖR KONSULTATIONS-
RUM
ÖKM 10:1

FAST BÄNK MOT FORNA SKRANK ÖKM 30:1

LÖS ÅHÖRAREBÄNK, DOMSALEN ÖKM 53:1-3

SOFFA, STADSFULLMÄKTIGES FÖRMAK ÖKM 23:1

SOFFA TYP R, DIV. EXPEDITIONSNUM ÖKM 2:1-4

SOFFA TYP H, POLISAVDELNINGEN ÖKM 35:1

SOFFA FÖR BYGGNADSNÄMNDEN ÖKM 40:1-2

LÖS BÄNK 1,30 HÖG, ÖVRE HALL
ÖKM 17:1

LÖS BÄNK 1 M. HÖG, NEDRE OCH ÖVRE HALL
ÖKM 15:1-8, 16:1-2

SOFFA FÖR KONSULTATIONSNUM
ÖKM 11:1-2, 59:1

**SKRIVBORD, BORGMÄSTARENS RUM
ÖKM 44:1**

**TELEFONBORD, HÄLSOVÅRDSNÄMND, DRÄTSELKAMMAREN
ÖKM 56:1**

**REFERENTBORD
ÖKM 37:1**

**BORD, BORGMÄSTARENS RUM
ÖKM 43:1**

**BORD, ÖVRE HALL
ÖKM 21:1**

**REFERENTBORD, DOMSALEN
ÖKM 38:1-2**

**LEDAMOTSBORD,
STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 6:1-15**

**BORD, TYP X,
BYGGNADSNÄMNDEN
ÖKM 5:1-2**

**BORD, TYP X,
RÅDMÄNNENS RUM
ÖKM 4:1-2**

**BORD,
DRÄTSELKAMMARENS LOKALER
ÖKM 50:1**

**BORD, STADSFULLMÄKTIGES FÖRMAK
ÖKM 22:1**

TAKBELYSNING, TRAPPOR
ÖKM 68:1-14

KANDELABER I NEDRE HALL
ÖKM 75:1-2

LYKTA I NEDRE HALL
ÖKM 73:1-4

LYKTA FÖR DOMSALENS FÖRMAK
ÖKM 71:1-2

KRONA FÖR DOMSALEN
ÖKM 72:1-2

KRONA FÖR STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 70:1-2

KRONA I ÖVRE HALL
ÖKM 81:1-2

KRONA TYP Z, DIV. ÄMBETSRUM
ÖKM 76.1

AMPEL MED GLASSTAVAR,
KONSULTATONSRUM ÖKM 78.1-2

KRONA BORGMÄSTARENS RUM
ÖKM 79:1

KRONA, KONSULTATIONSRUM
ÖKM 74:1

GARDIN, DOMSALEN
ÖKM 83:1

VÄGGUR, OKÄND PLACERING
ÖKM 67:1

VÄGGSPEGEL, OKÄND PLACERING
ÖKM 14:1-3

SVÄNGBAR HYLLA, BORGMÄSTARENS RUM
ÖKM 45:1

KRONA TYP Y, DIV. ÄMBETSRUM
ÖKM 77:1-3

KRONA TYP Z, DIV. ÄMBETSRUM
ÖKM 76:2-3

LYKTA, STADSFULLMÄKTIGES SAL
ÖKM 69:1-2

HATTHYLLA, DIV. TAMBURER
ÖKM 39:1-4

CIGARRHÅLLARE, ÖVRE HALL
ÖKM 84:1-2

Kommentar:
Uppgifterna om placering avser den ursprungliga placeringen.
ÖKM avser märkningsnummer på objekten.

Samtliga färgfoton: Karin Schylberg

MÖBELFÖRTECKNING

Förteckning av möbler, armaturer och övrig inredning år 1911 och år 2000.

FÖRTECKNING AV MÖBLER, ARMATURER OCH ÖVRIG INREDNING

MÖBLER	RÅDHUSET	INVENTERADE	INKÖP	Märkningsnummer
Bord	år 1911* Antal	år 2000** Antal	efter år 2000	ÖKM
Bord typ C	7	0		
Bord typ E	2	0		
Bord typ S	3	1		65:1
Bord typ S1	1	0		
Bord konsultationsrum	2	2		12:1- 2
Bord typ x, mindre kvadrat	2	2		4:1-2
Bord, mindre kvadrat, byggnadsnämnden	2	2		5:1-2
Bord för referenter, rådhusrättens sal	1	1		37;1
Bord för referenter, rådhusrättens sal	?	2		38:1-2
Bord, runt, i mitten av rådhusrättens sal	1	0		
Bord, runt, okänt ursprunglig placering		1		21;1
Bord för uppläggning av böcker, rådhusrättens sal	1	0		
Bord fyrkantigt, rådhusrättens sal	1	0		
Dombord, rådhusrättens sal	1	Befintlig fast inredning		
Bord, runt, kvadratisk bas, stadsfullmäktiges förmak	1	1		22;1
Bord för ledamot, stadsfullmäktiges sal	28	15		6:1-15
Bord för borgmästaren, stadsfullmäktiges sal	1	0		
Bord, ordförande, stadsfullmäktiges sal	1	0		
Bord, referent, stadsfullmäktiges sal	2	0		
Bord, runt, borgmästarens rum	1	1		43;1
Bord, stadens kassakontor, okänd typ	1	0		
Skrivbord typ A	6	0		
Skrivbord typ B	1	0		
Skrivbord, borgmästarens rum	1	1		44;1
Sessionsbord, större, byggnadsnämnden	1	0		
Sessionsbord, mindre, byggnadsnämnden	1	0		
Sessionsbord, hälso och fattigvårdsnämnden	1	0		
Pulpet typ D	2	0		
Pulpet i kansliet	2	0		
Bänkar				
Bänk, typ L	6	0		
Bänk, 1 m hög	8	8		15:1-8
Bänk, 1,3 m hög, övre hall	1	1		17;1
Bänk, lika hög som barriär, övre hall	2	2		16:1-2
Bänk, i åhöraravdelningen, lös i två delar, rådhusrättens sal	6 st delar	3		53:1-3
Bänk, fast i rådhusrättens sal	1	1		30;1

* Enligt F. B. Wallbergs möbelplaner från juli 1911, samt kontrakt ur Rådhusbyggets band III.

** Inventerade inventarier i kommunens lokaler, Jamtli och Ahlbergshallen. Ej möbler i privat ägo.

MÖBLER	RÅDHUSET	INVENTERADE	INKÖP	Märkningsnummer
Hyllor	år 1911* Antal	år 2000** Antal	efter år 2000	ÖKM
Hyllfack typ O	1			
Hylla,svängbar borgmästaren och förste rådmannens rum	2	1		45;1
Stolar				
Stol typ F	61	10		55:1-10
Stol typ P	32	6	5	1:1-6
Skrivstol typ G	9	3		54:1-3
Stol, rådhusrättens sal	10	10		8:1-10
Stol, rådhusrätten,med armstöd, låg typ	2	2		31:1-2
Stol, rådhusrätten,med armstöd, hög typ	8	8		32:1-8
Stol, ordförande,rådhusrättens sal	1	1		34.1
Stol,rådman,rådhusrättens sal	4	4		33:1-4
Stol, stadsfullmäktiges förmak	10	8		20:1-8
Stol, ordförande,stadsfullmäktiges sal	1	1		24.1
Stol, övrig å estraden, stadsfullmäktiges sal	2	2		25:1-2
Stol, borgmästaren,stadsfullmäktiges sal	1	1		52.1
Stol, för ledamot ,stadsfullmäktiges sal	30	35		7:1-35
Stol, konsultationsrum	16	14		13:1-14.även 42:1
Stol, byggnadsnämnden	16	6+ 2	4	41:1-6.41:7-8
Stol, hälso och fattigvårdsnämnd	12	9		19:1-9
Skrivstol typ Q	18	13		3:1-13
Skrivstol, borgmästarens rum	1	1		42.1
Länstol, borgmästarens rum	5	2		47:1-2
Skåp				
Skåp typ M	2	1		28;1
Skåp typ N	1	0		
Skåp typ T/U	4	3		9:1-3
Skåp typ V	5	2		18:1-2
Skåp, borgmästarens rum	1	1		58;1
Skåp, konsultationsrum	1	1		10;1
Skåp, eldfast, hörnet av förste rådmannens rum	1	0		
Dokumentskåp	1	1		66;1
Soffor				
Soffa typ H	4	1		35.1
Britts/soffa typ H1	1	0		
Soffa typ K	2	0		
Soffa typ R	9	4		2:1-4
Soffa , stadsfullmäktiges förmak	1	1		23;1
Soffa, konsultationsrum	3	3		11:1-2, 59:1
Soffa, byggnadsnämndens rum	2	2		40;2
Soffa, hälso, och fattigvårdsnämnd	1	0		
Talarstolar				
Talarpulpet, stadsfullmäktiges sal	1	1		26;1
Talarstol	1	1		36;1

MÖBLER	RÅDHUSET	INVENTERADE	INKÖP	Märkningsnummer
Armaturer	år 1911*Antal	år 2000** Antal	efter år 2000	ÖKM
Ampel, mässing, ev. med glasstavar.Konsultationsrum	2	2		78:1-2
Höjbar armatur med 2 lampor, smide	2	0		
Höjbar armatur, skjutbar åkskena i taket	2 enl.armaturföreckn. 0			
Kandelaber , trä och smide	2	2		75:1-2
Krona á 12 lampor, trä och smide, övre hallen	2	2		81:1-2
Krona á 12 lampor, smide, rådhusrättens sal	2	2		72:1-2
Krona á 16 lampor, smidesjärn, stadsfullmäktiges sal	2	2		70:1-2
Krona typ Ä,Ö, 3 resp.5 lampor, smide	2+1	0		
Krona typ Y,Å, 3 lampor, smide	7+2	3 typ Y		77:1-3
Krona typ Z, 3 lampor, smide	8	3		76:1-3
Krona á 4 lampor för byggnadsnämndens rum	4	0		
Krona á 5 lampor för hälsovårdsnämndens rum	2	0		
Krona á 4 lampor, mässing, borgmästarens rum	1	1		79;1
Krona á 4 lampor, mässing, konsultationsrum	1	1		74;1
Lyktor, nedre hallen	4	4		73:1-4
Lyktor, med blyspröjsar, rådhusrättens förmak, smide	2	2		71:1-2
Lykta, sidotrapphus, trä och smide	?	0		
Pendel, smide (stadsläkare, vittnens rum)	2	0		
Takbelysning, vindfånget, huvudingången, trä och smide	1	0		
Takbelysning, sidotrappor övre hallen, trä och smide	2	6		68:1-14
Takbelysning, sidotrapphus, trä och smide	?	4+4		68:1-14
Takbelysning,glob, smide (troligen fler i tamburer mm)	4	0		
Väggarmatur, rådhusrättens förmak, smide	1	0		
Väggarmatur, stadsfullmäktiges sal, smidesjärn	2	2		69:1-2
Väggarmatur, borgmästarens rum, mässing	2	2		80:1-2
Stake , smide	20	0		
Stake ,borgmästarens rum, mässing	1	0		
Övrigt				
Cigarrhållare	2	2		84:1-2
Disk i 3 delar, stadens kassakontor	1	0		
Estrad, flyttbar, stadsfullmäktiges sal	1	0		
Fasta skåp och hyllfack i överkonstapelns rum		0		
Gardin,	7 längder	7 längder		83;1
Hatthylla	?	2		39:1-2
Skofack	?	1		29;1
Telefonbord	2	1		56;1
Ur (endast en märkt och reg.övriga på lagning)	?	3		67;1
Valurna,stadsfullmäktigesal. gåva fr. hantverksföreningen	1	1		27;1
Väggspegel med hylla	5	3		14:1-3

* Enligt F. B. Wallbergs möbelplaner från juli 1911, samt kontrakt ur Rådhusbyggets band III.

** Inventerade inventarier i kommunens lokaler, Jamtli och Ahlbergshallen. Ej möbler i privat ägo.

BILAGOR

1. TIDNINGARTIKEL I ARKITEKTUR 1912
2. BYGGNADSMINNESFÖRKLARING 2000-06-13

ARKITEKTUR

ÖSTERSUNDS
ARKITEKT FR.

RÅDHUS.
B. WALLBERG.

Uppbyggd på den starkt sluttande stigningen af Storsjöns strand, vid östra sundet mellan Frösön och landet, är Östersund hvad läget beträffar en af de vackraste af våra svenska landsortsstäder. Trakten är centrum för en urgammal kultur, staden är dock relativt ny, i det att stadsrättigheterna utfärdades 1786, och ännu så sent som 1805 var invånarnas antal blott 177 men har nu sprungit upp till ung. 10,000 om förstäderna inberäknas.

Den gamla stadsplanen är af den absolut rätliniga 1800-tals typen. De förnämligare och bredare gatorna ligga parallelt med stranden och således med horisontal profil, och vinkelrätt mot dessa gå de smalare »gränderna» rakt upp för sluttningen med stigning i största laget, ung. 1:15. Kvarteren äro ock djupa, enformiga och några intressantare platser och fonder finnas knappast; och förläggandet af rådhuset å en lämplig plats hade också orsakat mycket bestyr.

En orienterande öfverblick i detta sammanhang

öfver stadens bebyggande torde ha sitt stora intresse. Anblicken öfver staden från Frösön (se fig. 2) är hänförande vacker och isynnerhet en vinterdag, då snön sveper allt, vidderna, bergen och stadens små hus i sitt dok, och då i skymningen alla lyktor och ljus tändas, kommer där ett sagolikt skimmer öfver hela denna talla.

FIG. 1. RÅDHUSETS TORNSPIRA. ARK. FR. B. WALLBERG.

Från att ha varit en riktig »trädgårdsstad» med trefliga, jämförelsevis låga trähus blir det moderna Östersund en stenstad med högre hus, och lite hvarstans sticka brandgafflar upp sina märkvärdiga former. Ett hus, som bidrar till en vacker silhuett, är Norrlands artilleriregementes kasern. ritad af ark. Josephson 1893 — till skillnad från den för en landsortsstad oformligt stora, hvita kasernen för Jämtlands fältjägarregemente norr om staden (ej synlig å bilden öfver staden, fig. 2). Och alldeles i centrum har man

så nya rådhuset, vackert och måttfullt dominerande i stadsbildens kontur och med den elegant och kraftigt tecknade tornspiran, som på ett karaktäristiskt sätt markerar stadens offentliga bygg-

Kyrkan. Brandstation. Rådhuset. Post o. Telegraf. Norrlands Artillerireg-ies kasern.

FIG. 2. VY ÖFVER ÖSTERSUND FRÅN FRÖSÖN.

nad för myndigheterna. — Särskildt med tanke på det vackra och tacksamma — därför också kräfvande — läge, staden som synes erbjuder, skulle man för det *framtida* bebyggandet gärna vilja uppställa några önskemål, t. ex.: hushöjden borde begränsas, helst ej mer än 3 våningar och särskildt då invid rådhuset, enhetligare hållning och färg i fasaderna — den hvita putsen i alla dess olika nyanser man finner där är vederstyggelig. M. a. o. hvad som behöfves är ett planmässigt bebyggande efter fixerade byggnadsbestämmelser; således ej bara »stadsplan» utan snarare *byggnadsplan*. Och så naturligtvis en sakkunnig och intresserad *byggnadsnämnd*. Dessa önskemål, förut

så ofta framhållna, framkomma osökt här vid betraktandet af Östersunds nya vackra rådhus, symbolen för en stad, stadd i stark utveckling, och hvars borgare synbarligen härvidlag med både praktisk och ideel syn arbetat och därvid äfven lyckligt tillgodosett trefnadens kraf.

Frågan om rådhusbygget väcktes redan för ett femtiotal år sedan, och år 1907 beslöt stadsfullmäktige, att rådhuset skulle uppföras på gamla läroverkets tomt och förstärkt utlystes en täflan, i denna täflan segrade arkitekt F. B. Wallbergs förslag och var äfven det obetingadt bästa. I denna tidskrift (se årg. 1907) utpekades skissförslaget som något af »det bästa som af modern

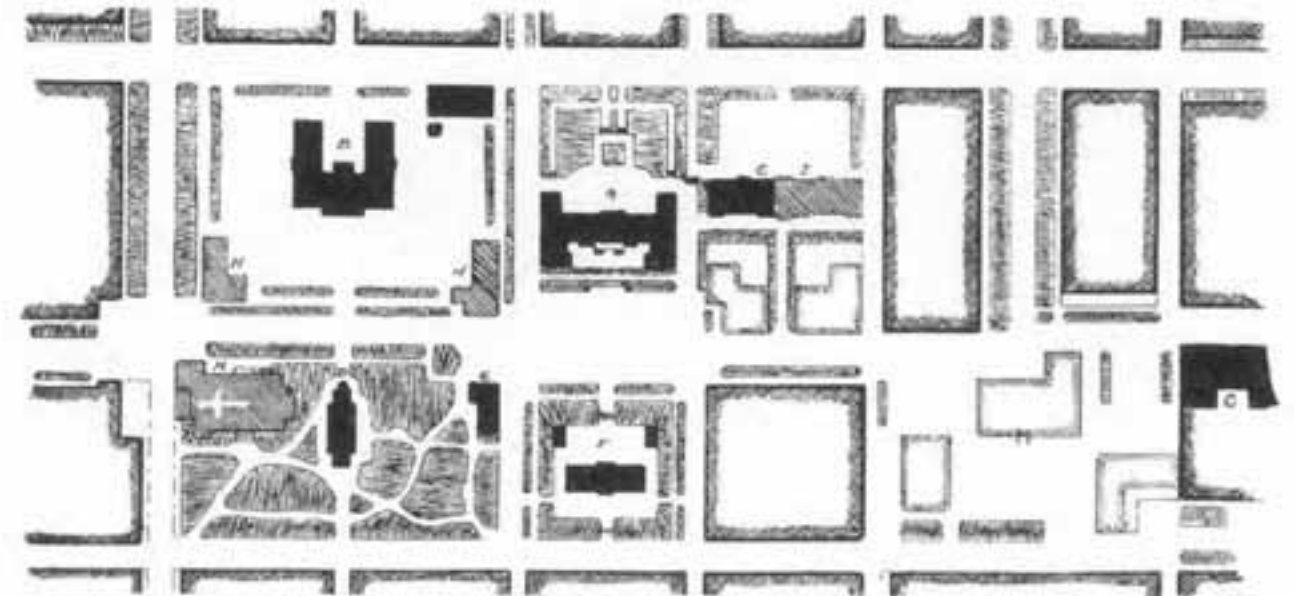

FIG. 3. DEL AF STADSPLAN ÖFVER ÖSTERSUND.

A Rådhuset. B Skola. D Kyrka. E Bibliotek. F Gamla skolhuset (tidigare föreslagen plats för rådhuset).

FIG. 4. RÅDHUSETS HUVUDENTRÉ MED ENA FLYGELN.

ARK. FR. B. WALLBERG.

svensk arkitektur hittills framkommit». Prisnämnden framhöll särskildt projektets »väl avvägda, måleriskt grupperade byggnadsmassor» samt dess svenska kynne i sitt utlåtande. Allt omdömen, som den nu färdiga byggnaden ej jäfvar; tvärtom har i utarbetandet blifvit gjorda en hel del ytterligare förbättringar och förenklingar. — Åter en allmän täflan således med godt resultat.

Hvad den svåra platsfrågan beträffar så gjordes nu sedan skisserna godkänts en lika rolig som radikal och förståndig manöver med hela bygget — på papperet. Huset fick göra »framåt marsch» från läroverkstomten öfver Repslagaregatan och upp till den inköpta tomten på andra sidan gatan och här kommenderades »helt om halt!» Bankdirektör C. Lignell var det som anförde. Genom denna omplacering vann man att gamla läroverket, en treflig rödmålad träbyggnad med flygtar, kunde bibehållas, den användes nu till folkskola; vidare kom huvudentrén från Repslagaregatan bättre till sin rätt; och äfven för tornkroppens läge framåt var helt visst helomvändningen lycklig — och slutet godt, allting godt. Genom en dragning längre upp i det nya kvarteret hade väl lämnats en effektivare plats,

FIG. 5. SIDOPORTAL.

ARK. FR. B. WALLBERG.

men läget hade nog då blifvit öppnare och flackare. Och när, som man får tro i snar framtid, stadsbilden blir mera kompletterad — helst i den genom biblioteksbyggnaden (bild 8) angifna skalan — så kommer rådhuset att i förhållande till omgifning göra sig än bättre och dess placering således visa sig vara den bästa möjliga.

Att märka vid bedömandet af byggnadskostnaden är att en hel del utökningar i det urprungliga byggnadsprogrammet gjorts; så har planen något vuxit, och vindarna mera utnyttjats — och takfallen ha också mera tvungits i höjden, än hvad som skissen visade. — En väsentlig ändring i planen må ock antecknas; allmänheten får nu

PLAN AF JORDVÅNINGEN OCH KÄLLAREN.

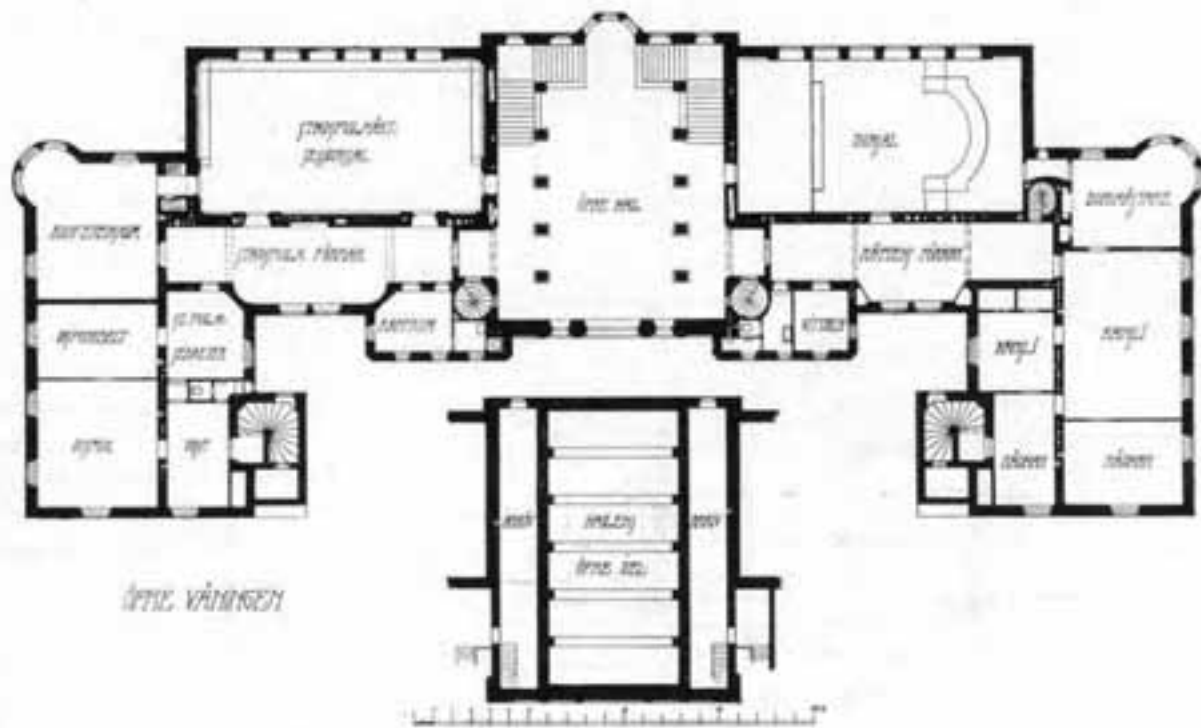
ARK. FR. B. WALLBERG.

passera genom kansliet, utanför en disk för att komma till rådmännen; korridorerna ha på detta sätt lämpligen kunnat reduceras. Jämför i öfrigt planerna med tällingsskissen och programmet i årg. 1907 af tidskriften.

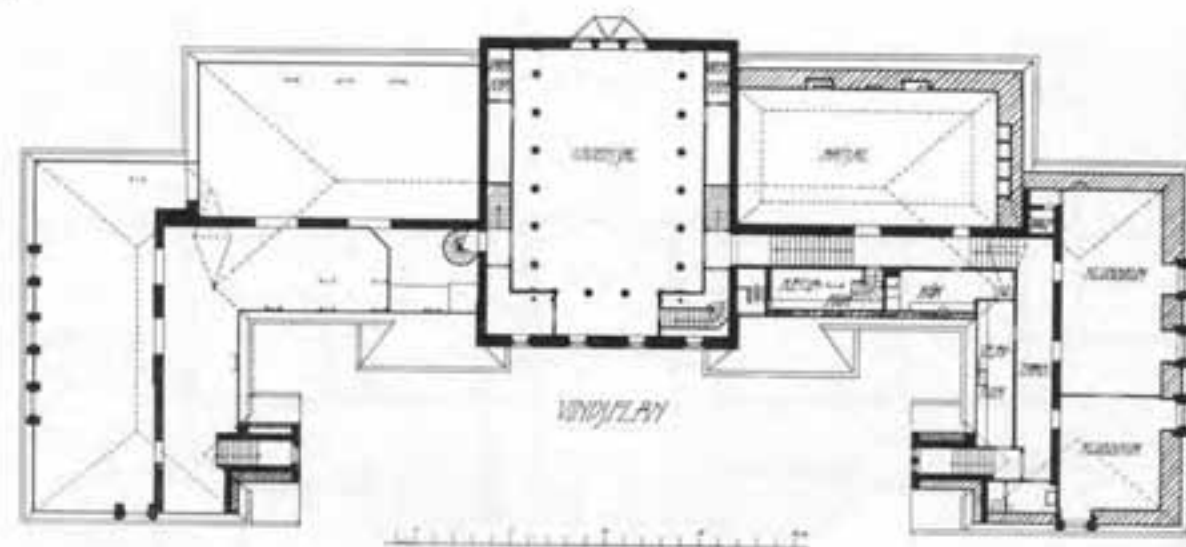
Materialet för fasaderna är Hälsingborgstege, hvars violetta färgton synes undertecknad utmärkt

bra passa in i snölandskapet — färgen nästan erinrar om den hos gamla mörkröda timmerstugor. För terrassmurar, ornamentala partier o. s. v. har Jämtländsk kalksten användts, och så långt möjligt har i hela bygget materialier tagits från trakten, ehuru fasadmaterielet hämtats från annan landsända.

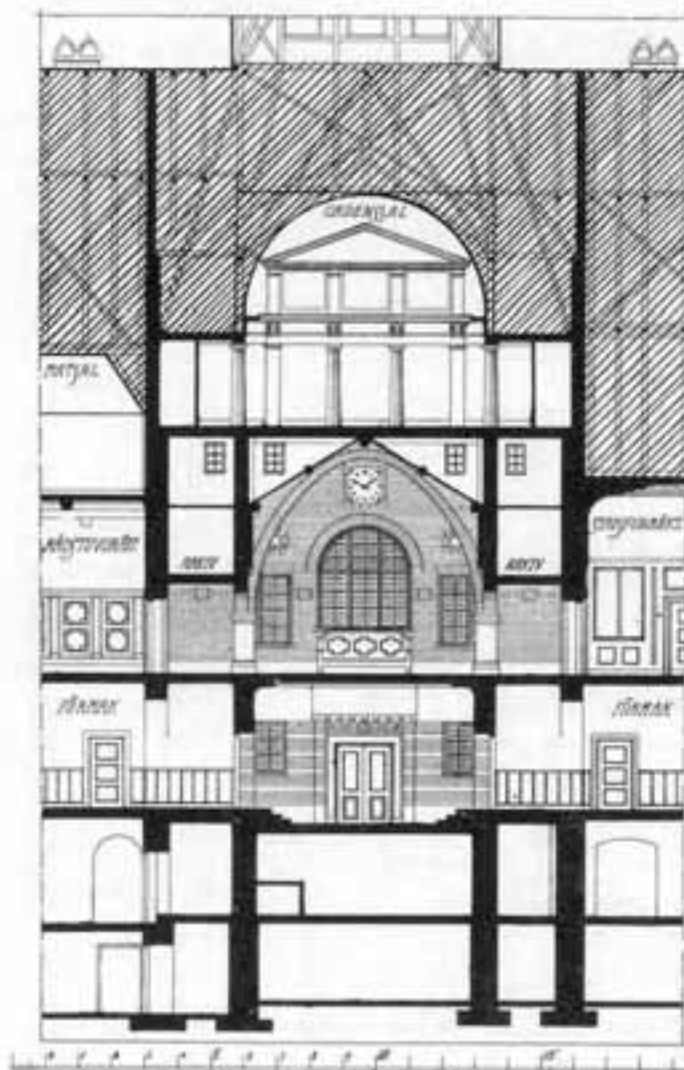
PLAN AF BOTTENVÅNINGEN OCH DEN ÖFRE VÅNINGEN.

ARK. FR. B. WALLBERG.

PLAN AF VINDEN.

ARK. FR. B. WALLBERG.

SEKTION GENOM HALLARNA I BYGGNADENS LÄNDRIKTNING.

ARK. FR. B. WALLBERG.

Den arkitektoniska grupperingen af byggnaden är, som synes å bilderna liflig, pittoresk och erbjuder ett flertal synnerligen intressanta och vackra partier. Kanske kunde invändningar göras mot t. ex. de runda hörnurspråken på flyglarna — tillkomna efter skissförslaget — och möjligen äfven mot vissa utkragningar, då man emot deras lämplighet för plan och fasad ställer den svårare konstruktion de kräfva. Men som helhet betraktad, huru vackert går inte byggnaden in i sin omgivning, man får det intrycket att rådhuset redan nu liksom riktigt hör hemma i staden; och vid jämförelse med t. ex. nya post- och telegrafhuset och andra nybyggnader i Östersund förstår man, huru riktigt skalan i rådhuset är lämpad just för denna miljö och denna plats. Ur denna synpunkt torde därför den rika gruppering arkitekten gifvit sin byggnad vara berättigad. Och särskildt tilltalas man af exteriören från den lilla förgården, inramad af de båda lägre flyglarna. Med de enkla, vackert detaljerade entréerna, de båda hvällda bågnischerna med de effektivt inplacerade lyktorna har hela denna — nästan idylliska — bild en synnerligen god karaktär för svenskt rådhus.

Att närmare beskrifva alla detaljer i fasaden skulle emellertid föra för långt, påpekas bör dock att de af Olof Ahlberg modellerade figurskulpturerna å stora portalen: gossen med nyckeln och gossen

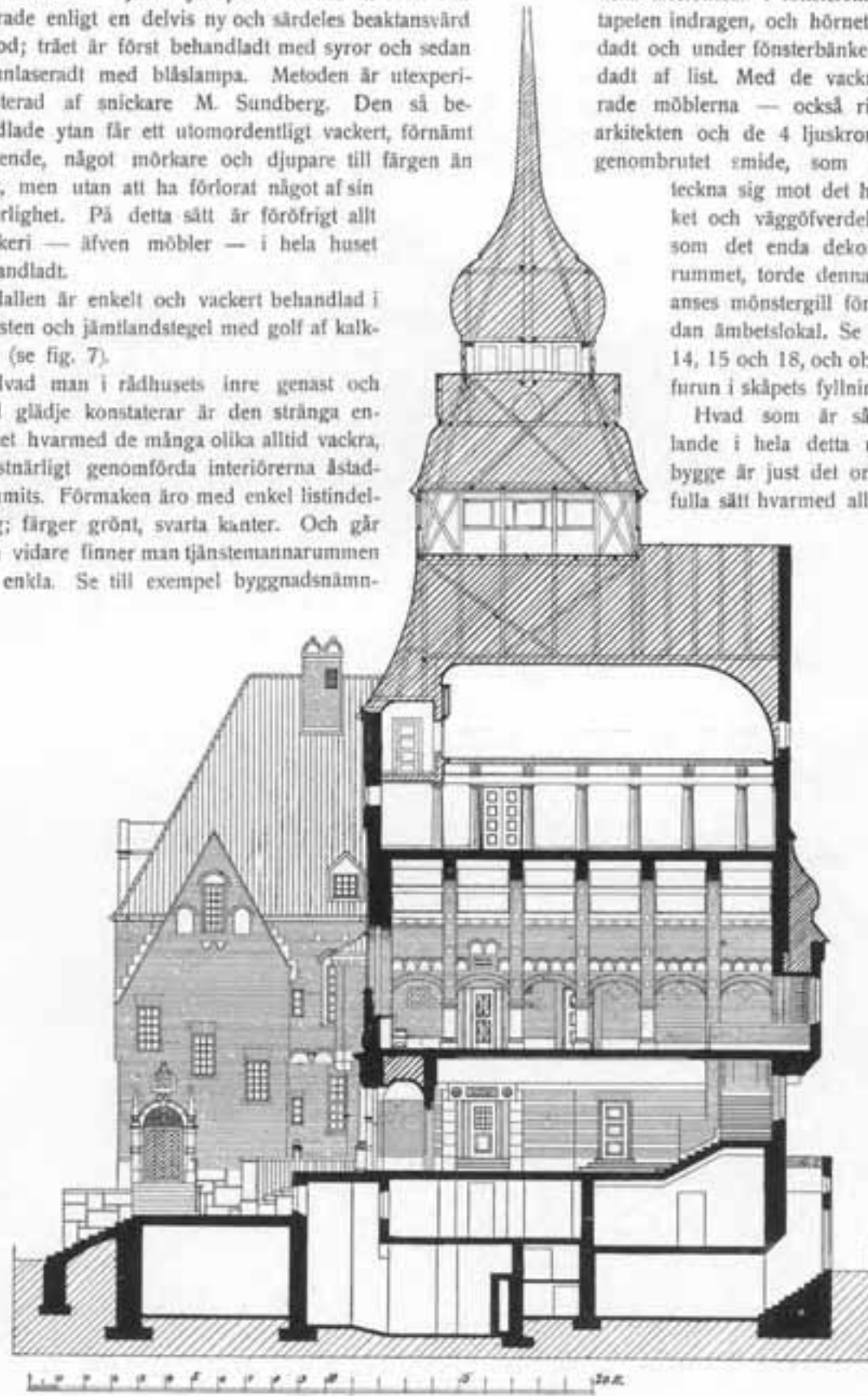
med svärdet. Själva ytterportarna äro af furu och laserade enligt en delvis ny och särdeles beaktansvärd metod; träet är först behandladt med syror och sedan brännlaseradt med blåslampa. Metoden är utexperimenterad af snickare M. Sundberg. Den så behandlade ytan får ett utomordentligt vackert, förnämt utseende, något mörkare och djupare till färgen än träet, men utan att ha förlorat något af sin naturlighet. På detta sätt är föröfrigt allt snickeri — äfven möbler — i hela huset behandladt.

Hallen är enkelt och vackert behandlad i kalksten och jämtlandstegel med golf af kalksten (se fig. 7).

Hvad man i rådhusets inre genast och med glädje konstaterar är den stränga enkelhet hvarmed de många olika alltid vackra, konstnärligt genomförda interiörerna ästadkommit. Förmaken äro med enkel listindelning; färger grönt, svarta kanter. Och går man vidare finner man tjänstemannarummen lika enkla. Se till exempel byggnadsnäm-

dens sessionssal. I fönstersmygen är tapeten indragen, och hörnet afrundadt och under fönsterbänken skyddadt af list. Med de vackra laserade möblerna — också ritade af arkitekten och de 4 ljuskronorna i genombrutet smide, som vackert lekna sig mot det hvita taket och väggöfverdelen, såsom det enda dekorativa i rummet, torde denna sal få anses mönstergill för en sådan ämbetslokal. Se fig. 13, 14, 15 och 18, och obs. vresfurun i skåpets fyllningar.

Hvad som är så tilltalande i hela detta rådhusbygge är just det omsorgsfulla sätt hvarmed alla före-

TVÄRSEKTION.

ARK: FR. B. WALLBERG.

FIG. 6. RÅDHUSET FRAMIFRÅN.

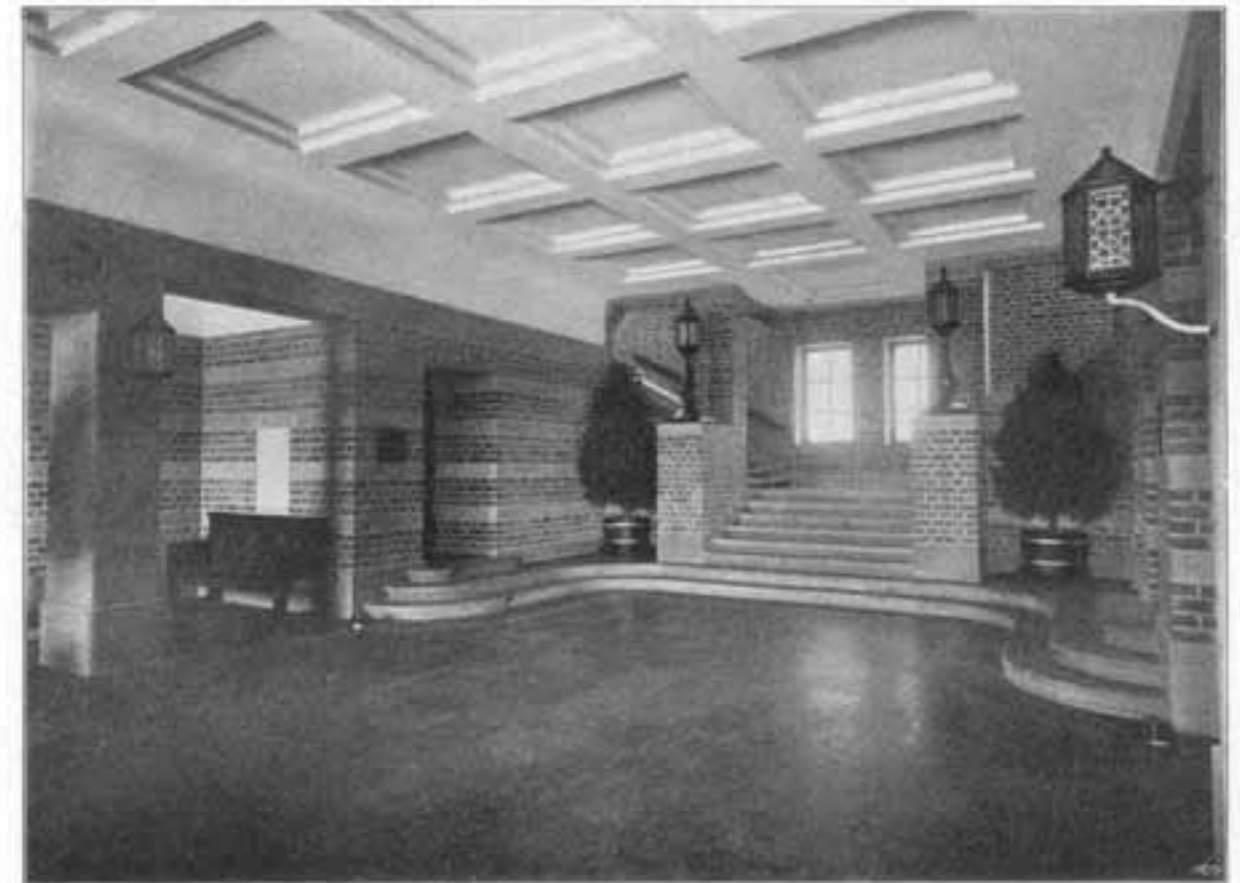

FIG. 7. DEN UNDERE RÅDHUSHALLEN.

ARK: FR. B. WALLBERG.

FIG. 8. RÅDHUSETS BAKSIDA OCH BIBLIOTEKSBYGGNADEN (RITAD AF RÅDHUSETS ARTITEKT).

FIG. 9. DEN ÖFRE RÅDHUSHALLEN.

ARK. FR. B. WALLBERG.

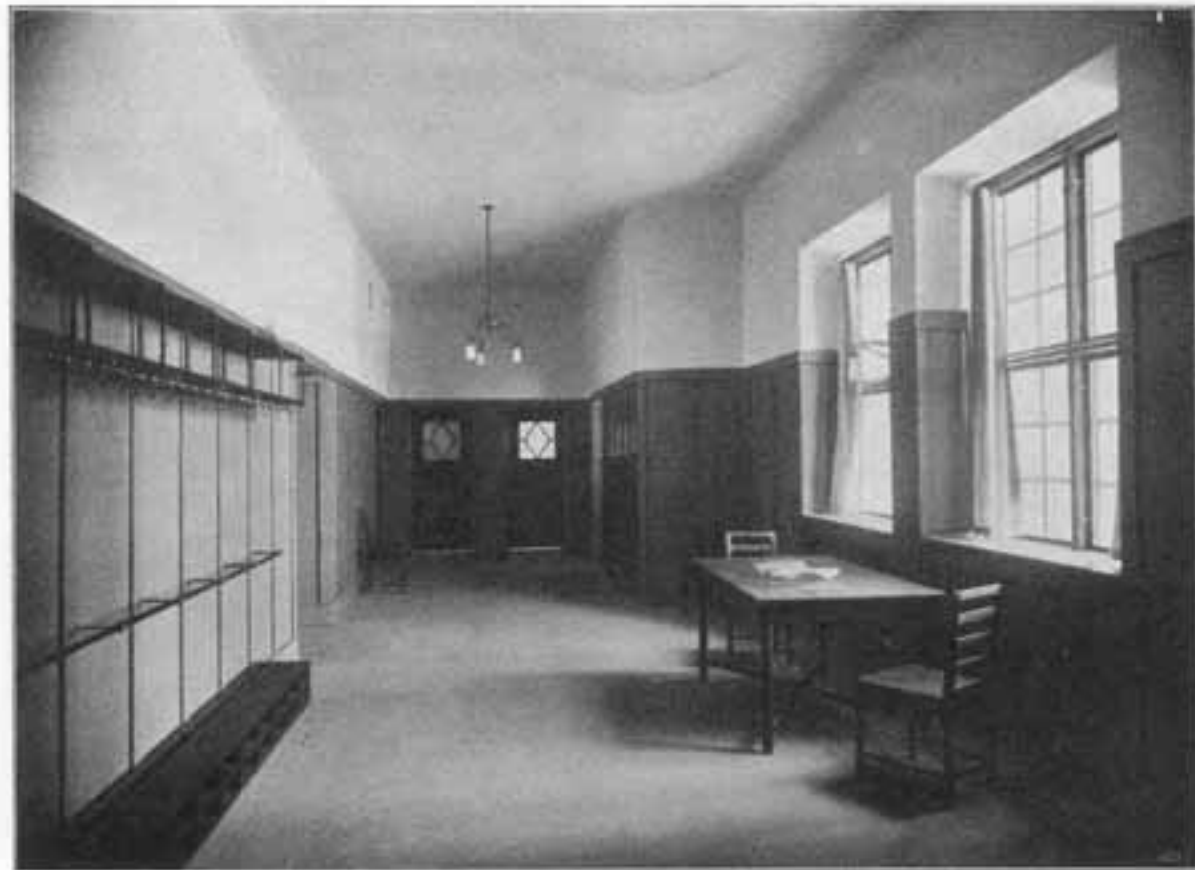

FIG. 10. ETT FÖRMÅK.

FIG. 11 OCH 12. BELYSNINGSARMATUR I RÅDHUSET.

TECKNADE AF ARK. FR. B. WALLBERG.

FIG. 13. BYGGNADSNÄMNDENS SESSIONSSAL.

FIG. 14 OCH 15. MÖBLER I BRÄNNLÄSERAD FURU FÖR RÅDHUSET.

TECKNADE AF ARK. FR. B. WALLBERG.

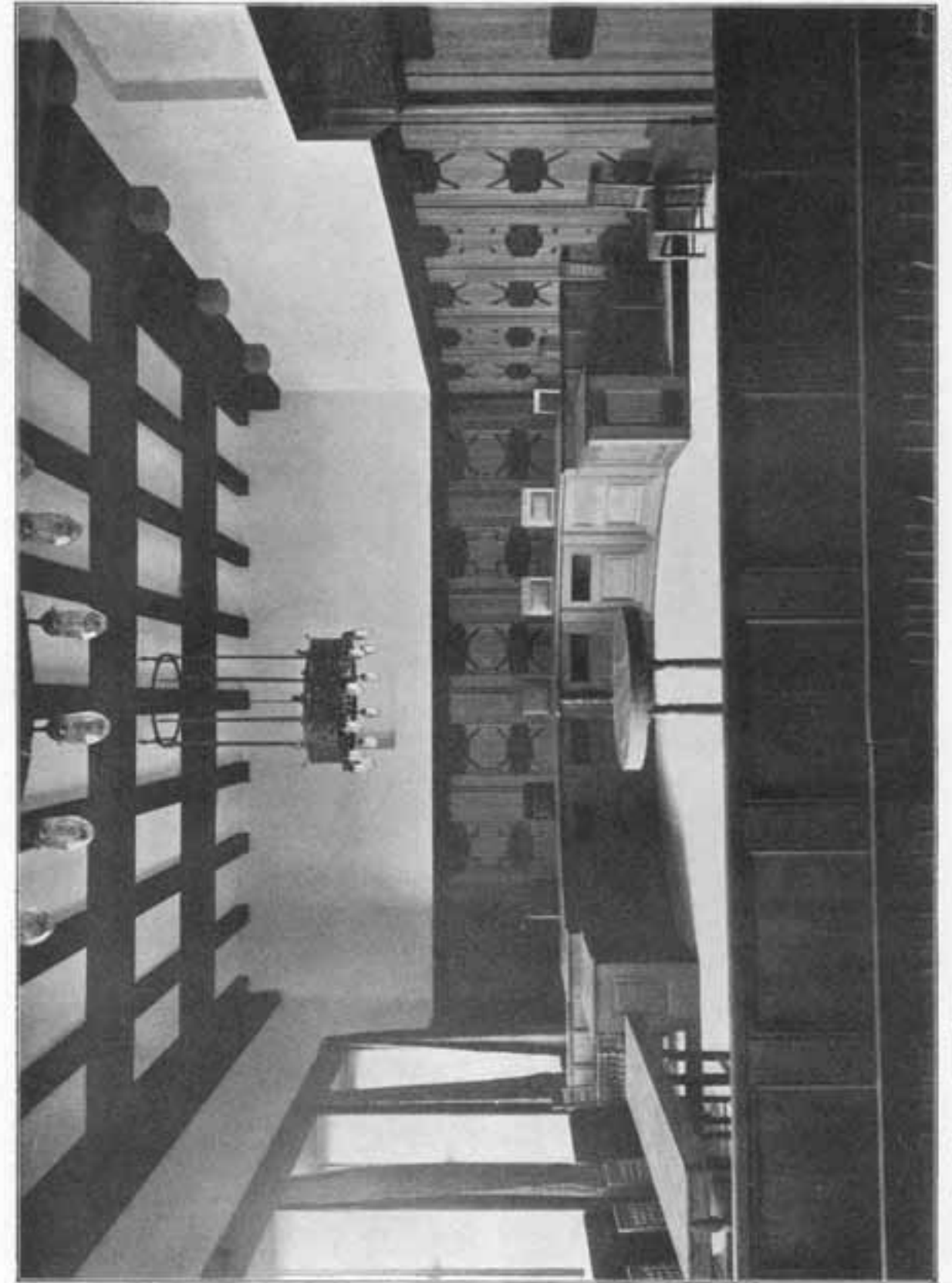
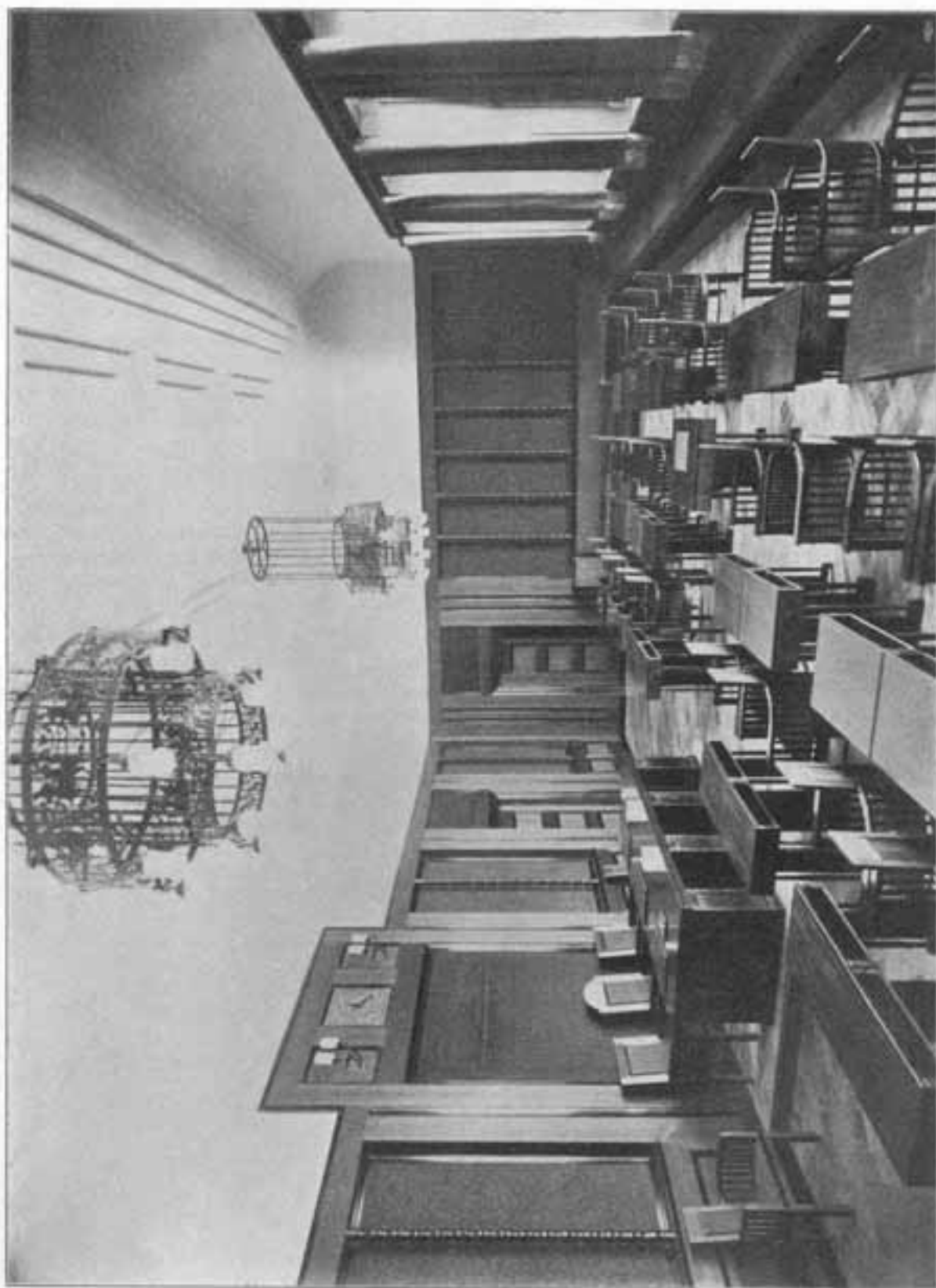

FIG. 16. RÅDSTURÄTTENS SESSIONSSAL.

ARK. FR. B. WALLBERG.

FIG. 17. STADSFULLMÄKTIGES SESSIONSSAL.

kommande detaljer genomarbetats; ända intill dörrbeslag, smide, namnskyltar ha alla detaljer i inredning och möblering och armatur fått ett värdadt, smakfullt samt handverksmässigt utarbetande och är det just detta, som i hela det inre gör ett sådant intryck af trefnad. Här har ock synbarligen arkitekten haft det allra bästa stöd i sina stråfvanden af en både praktiskt och konstnärligt intresserad och förstående verkställande kommitté. Synnerligen glädjande är ock att se, att en sund lokalpatriotism fått göra sig gällande, i det att stadens och ortens handverkare i största utsträckning anlitats äfven vid inredning och utsmyckning.

I öfre våningen ligga de viktigaste salarna, domsalen och stadsfullmäktigesalen, grupperade å ömse sidor om den öfre hallen. Denna senare torde väl genom färgornering i taket behöfva få mera must och helhet; i dess ena kortvägg är reserverad »plats för dekorativt måleri» (se fig. 9).

FIG. 18. SKÅP I VRESFURU.

TECKNADT AF
ARK. FR. B. WALLBERG.

Domsalen är behandlad med furupanel, laserad såsom förut nämnts, och med utvald vresfuru i fyllningar, och är helt säkert hela detta snickeriarbete något af det allra vackraste tänkbara. Salen har med en måttlig rumshöjd fått synnerligen goda proportioner och gör också ofelbart på åskådaren ett värdigt och monumentalt intryck. Öfver domarens plats är i väggen infälld en urtafla med förgylld botten och omramad af de 12 tjärnbilderna i Zodiaken (se bild 19) med god dekorativ hållning; denna är i trä skuren af jämtlandsskulptören Ahlberg, som äfven skurit den vackra relieffen St. Görans och draken, infälld å motsatta väggen och polykromt behandlad. Gardiner och möbelyger ha väfts af föreningen Jämstlöjd och öfverallt väl lämpats efter de olika rummen. Möbler och ljuskronor ha tecknats af arkitekten, som i detta bygget tydligen visat sig kunna den svåra konsten att komponera enkla, praktiska och på samma

FIG. 19 OCH 20. URTAFLA OCH RELIEFF I RÅDSTURÄTTENS SESSIONSSAL. SKURNA I TRÄ AF SKULPTÖREN O. AHLBERG.

gång *smakfulla* möbler. Se äfven fig. 11 och 12 och de enkla stolarna å fig. 10.

Stadsfullmäktigesalen har äfven snickeri i läserad furu i kraftiga, breda ramstycken med de profilerade kanterna svartpolerade, likaså desmäckra svarivade kolonetterna. Våggarna äro beklädda med gobeläng i brunt och grönt, väfd i s. k. finn- eller dubbelväfnad efter ett gammalt jämtländskt mönster — af »Jämtslöjd» — och vid ordförandeplatsen är inkomponerad en vacker väfnad med en silhuett af staden och dess byggnader. Urtaflan i mässing är liksom en del mässingsarmatur synnerligen väl utförd af en östersundshandverkare. De synnerligen praktfulla ljuskronorna, komponerade af arkitekten, äro ock utförda på platsen.

Härnedan lämnas en förteckning öfver några af dem som medverkat vid utförandet:

Hufvudentreprenör har varit byggmästare J. A. Hellström. Arbetena hafva för hans räkning ledts af verkmästaren Gustaf Eriksson. Värme- och ventilationsledningarna af A.-B. Calor, Stockholm, vatten- och aflöpsledningar af firman P. A. Sjögren dästades, elektriska ledningar och arbeten af Östersunds Elektriska aktiebolag, målnings- och tapetseringsarbeten af målarmästarna V. Hedin och M. Moberg i Östersund.

Byggnadsingenjören Victor Medberg har under större delen af byggnadsarbetet varit byggnadsstyrelsens kontrollant, under första tiden ingenjör Alf Göransson.

För värme- och ventilationsanordningarna har ingenjör F. Nilsson uppgjort ritningar och varit kontrollant. För vatten- och aflöpsledningar har ingenjör Gunnar Ohde uppgjort ritningar och ingenjör Albin Svensson varit kontrollant.

Kalkstenen är levererad af A.-B. Gusta stenhuggeri, Takteglet af Hyllinge tegelbruk.

Möblerings- och inredningsarbetena äro utförda af handverkare inom staden. Panelen i dömsalen är levererad af snickerifirman Nilsson & Andersson. Snickaren L. A. Jonsson har levererat utom annat panel och dörrar i stadsfullmäktiges sal.

Brännlasering och träarmatur äro utförda af snickaren M. Sundberg. Möblerna äro tillverkade af S. L. Otterström och Erik Alströms Handels- och fabriks A.-B.

Smeden Oscar Bläckman har hedern af järnarmatur och maskinisten Axel Karlsson af den utaf mässing. Blyinfattningen i armaturen har verkställts af byggmästaren N. Vinberg.

Urverk hafva levererats af K. Friman och T. Holm.

Byggnadskostnaderna fördela sig sålunda:

Grund- o. mursningsarbeten, Timmermans- o. Snickeriarbeten,	
Taktäckningsarbeten, järnarbeten, målning etc.	ca 415 000
Värmeledning	* 29 000
Vatten- och aflöpsledning	* 15 500
Elektriska ledningar	* 14 000
Hiss, tornar, åskledare	* 5 200
Korkmattor	* 11 300
Priställning, ritningar, beräkningar arbetsledning	
och kontroll	* 35 000
	S:a 525 000
Möbler, armatur, gardiner etc.	ca 34 000

Den ombyggda kubikmassan, räknadt från källargolf till taklist med tillägg för inredd vind är 21 800 kbm. hvilket för en byggnadssumma af 525 000 gör 24,10 kr. pr. kbm. (härin inbegripet kostnad för torn).

Cyrrillus Johanson.

BESLUT

Datum
2000-06-13Dir (sagens rättsförklaring)
221-4335-89

Östersunds kommun Miljö- och byggnämnden
2000-06-15
Dir 7999-001825

Till

Enligt sändlista (med delgivningskvitto)

Byggnadsminnesförklaring av Östersunds rådhus, Lagboken 3,
Östersunds kn

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen, Östersunds rådhus inom fastigheten Lagboken 3, Östersunds kommun, för byggnadsminne.

BAKGRUND

Frågan om byggnadsminnesförklaring av Östersunds rådhus väcktes den 21 september 1970 av Axel Hedlund och Arne Nordberg. Det skedde i samband med att en omfattande om- och tillbyggnad av rådhuset genomfördes (Se vidare nedan.) År 1976 överfördes ärendet om byggnadsminnesförklaring från Riksantikvarieämbetet till Länsstyrelsen, som sedan dess handlagt det. Länsstyrelsen har avvaktat besked från kommunen angående byggnadens framtida disposition. Rådhuset saknar skydd enligt gällande plan.

Frågan om byggnadsminnesförklaring av rådhuset har inte varit helt enkel. Ärendet har vid flera tillfällen visat sig vara svårt och kontroversiellt. Under 1999 har Länsstyrelsen aktualiserat ärendet genom att kontakter tagits med berörda parter och genom att utredningen om rådhusets kulturhistoriska värde fördjupats. Den 14 december 1999 sände Länsstyrelsen ut ett PM för synpunkter angående byggnadsminnesförklaring. Inga invändningar mot byggnadsminnesförklaring framkom då.

Den 18 april 2000 sändes förslag till byggnadsminnesförklaring ut på remiss. Några invändningar har inte framkommit, men synpunkter på skyddsföreskrifternas omfattning och skyddsområdets storlek har framförts av Jämtlands läns museum. Länsstyrelsen menar att frimurarlogens lokaler bör omfattas av skyddsföreskrifter, samt att skyddsområdet bör utvidgas söderut längs Rådhusgatan och österut mot Södra Gröngatan.

Länsstyrelsen delar Länsstyrelsen bedömning att frimurarlogens lokaler har ett betydande kulturhistoriskt värde, men gör bedömningen att dessa inte bör ingå i byggnadsminnet. Byggnadsminnesförklaringen syftar till att säkerställa bevarandet av rådhuset som monumentalt offentligt byggnadsverk med dess stora symbol- och upplevelsevärde. Till rådhuset som offentligt byggnadsverk hör exteriören med dess nationalromantiska, jämtländskt influerade arkitektur, samt de representativa interiörerna, d.v.s. trupphallen, domsalen och rådhusalen. Länsstyrelsen menar att det visserligen är intressant att frimurarlogens lokaler redan från början ingick i rådhuset, men att dessa inte utgör en del av det som gör rådhuset "synnerligen märkligt" enligt kulturminneslagen. Därtill finns redan frimurarloger skyddade som byggnadsminne i Gävle, Visby, Karlstad och Göteborg.

Beträffande skyddsområdets storlek anser Länsstyrelsen att det inte är motiverat att utvidga det. Rådhusets upplevelsevärde är störst från Rådhusgatan, där skyddsområdet torde vara tillräckligt. Marken bakom rådhuset upp till Södra Gröngatan får enligt gällande planbestämmelser inte bebyggas. Det är inte rimligt att lägga ytterligare restriktioner på en yta, som idag upptas av en parkeringsplats och en park.

På begäran av Östersunds kommun har däremot kartmaterialet delvis bytts ut och skyddsområdets omfattning förtydligats. Efter samråd med Riksantikvarieämbetet har skyddsföreskrifterna förtydligats genom punkt 2, som avser yttre trappor, balustrader m.m.

HISTORIK OCH BYGGNADSBESKRIVNING

Ett förslag till rådhus i Östersund presenterades redan på 1860-talet, med den s.k. Zetterbergska tomten vid Stortorget som tilltänkt placering. Förslaget kom inte till utförande. Frågan om ett rådhus togs upp på nytt år 1900, då flera alternativa placeringar diskuterades. År 1907 beslutade stadsfullmäktige att utlysa en arkitektävling om ett rådhus på den gamla läroverkstomten. Prisnämnden bestod av professor Isak Gustaf Clason, Stockholm, arkitekt Ernst Stenhammar, Stockholm och bankdirektör Carl Lignell, Östersund. Tävligen vanns av arkitekt Frans Bertil Wallberg, vars förslag i allt väsentligt realiserades.

Placeringen av rådhuset kom sedan att ändras, vilket arkitekt Cyrillus Johansson beskrev med följande ord i *Arkitektur* 1913: "Huset fick göra "framåt marsch" från läroverkstomten över Repslagaregatan och upp till den inköpta tomten på andra sidan gatan och här kommenderades "helt om halt"! Bankdirektör C. Lignell var det som anförde." Rådhuset fick genom den nya

placeringen på andra sidan av Repslagaregatan (nuvarande Rådhusgatan) ett friare och mer monumentalt läge i staden.

Byggnadsarbetet igångsattes 1909 under ledning av byggmästare Johan August Hellström. Redan på ett tidigt stadium stod det klart att bygget skulle bli avsevärt dyrare än kalkylerat. Rådhuset debatterades flitigt i lokalpressen, där byggmästare Hellström och arkitekt Wallberg beskyllde varandra för att ha orsakat fördyringen. Hellström gick sedermera i konkurs. Carl Lignell, som av många uppfattades som den verkliga byggmästaren, utsattes för hårda angrepp. Rådhuset invigdes den 23 november 1912 med en enkel högtid och middag.

Tre män är starkt förknippade med rådhusbygget, arkitekt F.B. Wallberg (1862-1935), byggmästare Johan August Hellström (1856-1927) och bankdirektör Carl Lignell (1868-1949). Wallberg, som var från Skåne, hade etablerat sig som arkitekt i Stockholm. Han fick med åren flera arkitektuppdrag i Jämtland, bl.a. tingshus i Strömsund 1910, Jämtlands bibliotek i Östersund 1911 och Jämtlands läns museum i Östersund 1928-30. Johan August Hellström hade sedan några år tillbaka etablerat sig som byggmästare i Östersund. Han var bl.a. byggmästare vid uppförandet av kaserner på A 4 och vid byggandet av Ovikens nya kyrka. Carl Lignell spelade en stor roll i Östersund med omnejd under första hälften av 1900-talet med flera kommunala förtroendeuppdrag. Lignell var med om att grunda föreningen Jämtilöjd och djupt engagerad i planeringen och uppbyggandet av Jamtli, där han bl.a. ritade restaurang Hov. Han ansvarade också för flera ombyggnadsarbeten i staden.

Rådhuset är byggt i tegel och uppfört i två huvudvåningar samt källarvåning, jordvåning och vindsvåning. Huset är uppbyggt av flera sammanfogade volymer med två flyglar på framsidan och ursprungligen två mindre på baksidan. Byggnadskropparna täcks med branta valmade tegeltak med fönsterkupor och skorstenar som dekorationer. Fasaden är klädd med mörkt Hälsingborgstegel och Gustakalksten från Brunflo. Portalutsmyckningarna i kalksten är utförda av skulptören Olof Ahlberg. Ovan huvudportalen finns stadens vapen och ovan sidoportalerna landskapets respektive frimurarordens. (Se vidare nedan.)

I mitten reser sig det massiva tornet med klockspel och lökkupol. Klockspelet installerades i tornet 1986 i samband med stadens 200-årsjubileum. Under klocktornet är rådhusets huvudentré placerad. Från gatuplanet går man upp för en bred trappa till en terrass, från vilken en balustradförsedd dubbeltrappa leder upp mot entrén. Tornet är rådhusets centrala byggnadsvolym, som dominerar intrycket av byggnaden. Dess lökkupol har medvetet utformats för att ge associationer till jämtländska klockstaplar. Kupolens

vindflöjel avbildar Sankt Göran och Draken. Högst upp i tornet inreddes redan från början lokaler för Östersunds frimurarloge, som skrev kontrakt med staden 1910. Här finns ordenssal, inredd med tempelkulisser och stjärnhimmel, samt matsal och klubbрум. Ordenssalens stjärnhimmel är sannolikt inte ursprunglig.

Kring den påkostade trapphallen i två våningar grupperar sig tjänsterum, domsal m.m., samt det som ursprungligen var stadsfullmäktiges sessionssal, numera Rådhusalen. Från den nedre trapphallen låg ursprungligen byggnadsnämndens kontor till höger och drätselkammarens till vänster. Invid den övre trapphallen ligger till höger Rådhusalen med förmak och till vänster Domsalen med förmak. Nedre och övre trapphallen med Rådhusalen och Domsalen med respektive förmak utgör rådhusets representativa och jämte frimurarlogens lokaler, byggnadens mest välbevarade del. Delarna kring trapphallen ingår i byggnadsminnet (se Skyddsföreskrifter och Bilagor). Frimurarlogens lokaler ingår inte i byggnadsminnet, eftersom de inte hör samman med rådhusets funktion som monumentalt offentligt byggnadsverk och som symbol för staden (se Bakgrund).

Rådhusalens väggar är klädda med gröna gobellinger i ett boaserat ramverk. Över ordförandeplatsen är en vy över staden inkomponerad i vägen. Golvet är täckt med parkett. Domsalen har boaserade väggar och podium, vilket ger ett stramt och rustikt intryck. Ursprungligen var rummet avdelat med ett skrank. Taket har mörka träbjälkar i ett kassettmönster. På väggen ovanför domarens plats finns en urtavla av trä utförd av Olof Ahlberg. Uret i mitten är omgärdat av zodiakens tolv stjärntecken i relief. På motsatt vägg finns en trärelief av samme konstnär, föreställande Sankt Göran och Draken. Golvet är täckt med en heltäckningsmatta. Arkitekt Wallberg ritade rådhusets armatur och möbler, som enligt honom skulle utföras i "kraftig gammaljämtsk och svensk stil, som väl stämmer överens med byggnaden i sin helhet". Textilier tillverkades av föreningen Jämtilöjd. Allt utformades med högsta hantverkskvalitet in i minsta detalj. Delar av den ursprungliga lösa inredningen finns kvar i rådhuset.

Den kanske mest anslående interiören i hela byggnaden är övre trapphallen, som med sina valv, pelare och muralmålning skapar en stämning av kärv monumentalitet. Muralmålningen utfördes av Göte Hennix 1933 och är en nationalromantisk, närmast sakral skildring av platsen där staden Östersund kom att grundläggas.

Åren omkring 1970 genomfördes en omfattande om- och tillbyggnad av rådhuset. År 1965 beslutade Östersunds stadsfullmäktige att godkänna arkitekt Gösta Wimans förslag till om- och tillbyggnad. Förslaget innehöll bl.a. rivning av rådhusets södra flygel, den s.k. arrestflygeln, för att på dess plats uppföra den

byggnadsdel (B-huset) som idag binder samman rådhuset med nämndhuset. Kulturnämnden begärde förnyad prövning av beslutet. Fullmäktige tog upp ärendet igen, vilket resulterade i samma beslut. Efter att det överklagats till Länsstyrelsen, som inte biföll de inlämnade besvären, väcktes frågan om byggnadsminnesförklaring av Axel Hedlund och Arne Nordberg, båda ledamöter av stadsfullmäktige.

Östersunds dåvarande stadsarkitekt motsatte sig en byggnadsminnesförklaring om en sådan skulle innebära att de projekterade och delvis påbörjade ny-, om- och tillbyggnaderna av rådhuset, nämndhuset (och länsbiblioteket) inte skulle kunna slutföras. Han menade att anslutningen mellan det nybyggda nämndhuset och rådhuset inte skulle kunna utföras på ett tillfredsställande sätt om inte flygeln revs. Trots starka protester, bl.a. i form av namninsamlingar, genomfördes rivningen.

KULTURHISTORISKT SAMMANHANG

Vid tiden för projekteringen och uppförandet av Östersunds rådhus hade nationalromantiken slagit igenom på bred front. Impulserna till en modern, nyskapande arkitektur på nationell grund kom från utlandet. De nationella strömningarna fick extra näring av unionsupplösningen 1905. Traditionell svensk byggnadskonst blev en stark inspirationskälla för arkitekterna, liksom gamla möbler, textilier m.m. blev det för konsthantverkarna. För arkitekter var det framför allt Vasaslotten, som genom sin tyngd, massivitet och kärvhet symboliserade svensk byggnadstradition och i synnerhet svenskheten. Det handlade inte bara om att använda sig av traditionella svenska material och former, utan även om att skapa en kärv svensk stämning och nästan kunna känna doften av granskog, fjäll och sjöar. Den tunga, kärva svenskheten parades ihop med ett hantverksintresse förmedlat av bl.a. den engelska tidskriften *The Studio*.

Den byggnad i Sverige som kanske kommer närmast de nationalromantiska idealen är Stockholms rådhus (1909-15). Arkitekt var Carl Westman, som i rådhuset mycket tydligt anknöt till Vadstena slott med dess uppbyggnad, tyngd och stramhet. En annan då nyuppförd byggnad som beundrades av samtidens arkitekter var Köpenhamns rådhus, även det en massiv tegelborg. Bland jämförbara rådhus i Sverige, är förutom det i Stockholm, också t.ex. Norrköpings rådhus byggt i samma tradition som Östersunds. Norrköpings rådhus uppfördes efter ritningar av arkitekt Isak Gustaf Clason och stod färdigt 1910. Det är en monumental tegelborg med ett högt centralt klocktorn. På baksidan ramar två framspringande flyglar in gårdsplanen. Stadshuset i Nässjö uppfördes 1913-15 och är också en tegelborg med ett torn. Arkitekter var Ewe & Melin i Malmö.

I Östersund, som växte snabbt i slutet av 1800-talet, blev byggandet av ett rådhus en viktig symbolhandling. Den då så aktuella och omtyckta nationalromantiska stilen passade bra för att uttrycka ett modernt samhälle, som vilade på en fast och stark jämtländsk tradition. Modern nordeuropeisk tegelarkitektur har i Östersunds rådhus smälts samman med jämtländsk byggnadstradition.

I huset samsas stadens styrande organ med domstol. Ursprungligen fanns även arrestlokaler. Den styrande och dömande makten uttrycks genom rådhusets kärva och monumentala formspråk. Före funktionalismens genombrott byggdes råd- och stadshus ofta som slott eller herrgårdar med gamla vedertagna maktsymboler. Råd- och stadshus placerades centralt i stadens finrum med ett klocktorn som viktig symbol och utmärkande silhuett i stadsbilden.

Rådhus, stadshus och kommunalhus har i olika tider utformats för att uttrycka olika saker. När rådhusets tillbyggnad uppfördes 1970, skulle helt andra samhällsideal uttryckas i arkitekturen. Om- och tillbyggnaden är, liksom rådhuset självt, ett uttryck för sin tids värderingar. Den representerar en tid då omvandlingen i stadskärnorna gick fort och ofta genomfördes med mycket liten hänsyn till äldre bebyggelse. Kommunsammanslagningarna och en växande offentlig sektor skapade ett behov av nya ändamålsenliga lokaler för förvaltningen. Byggnader för stadernas styrande organ uppfördes på flera håll under efterkrigstiden i en arkitektur, som uttrycker något helt annat än sekelskiftets monumentalbyggnader.

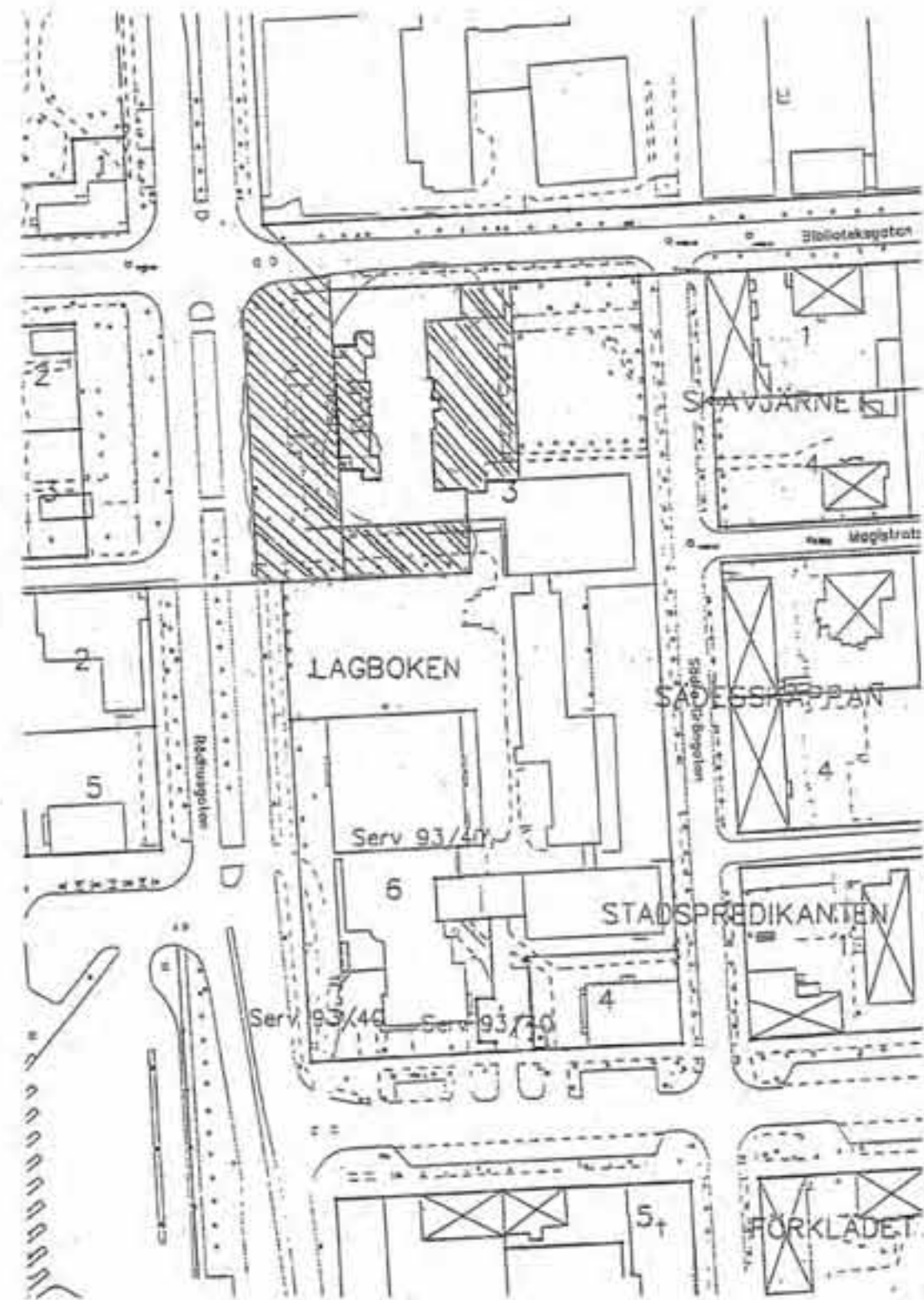
I rådhusets tillbyggnad, nämndhuset, finns inga gamla maktsymboler eller övriga symboler, som antyder byggnadens funktion. Nämndhusets utformning och placering mellan rådhuset och länsbiblioteket uttrycker rationalitet, effektivitet och demokrati. Beslutsfattandet är avdramatiserat, vilket förstärks av att kommunfullmäktige inte längre sammanträder i rådhuset, utan i Folkets hus.

MOTIVERING

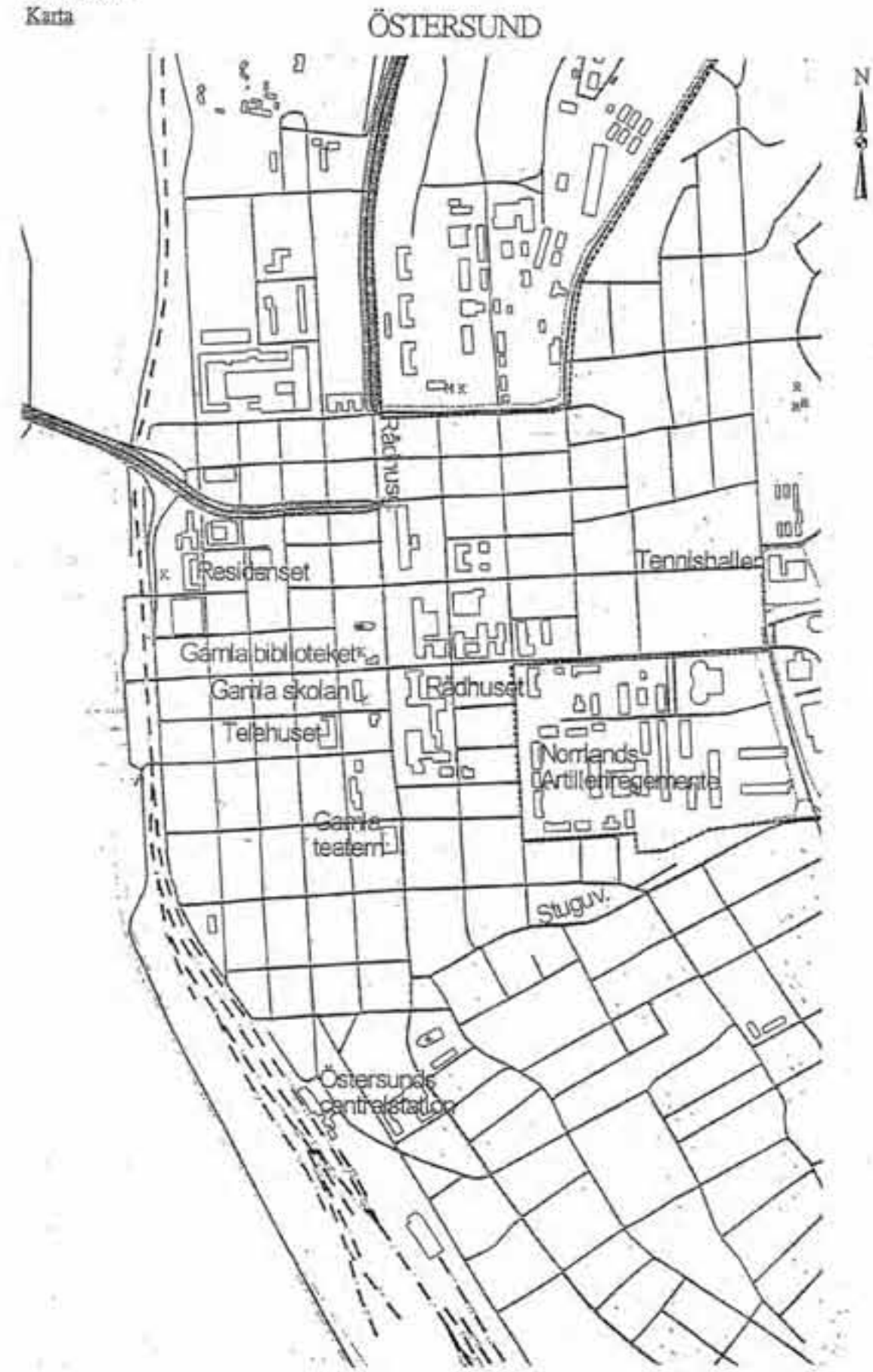
Östersunds rådhus manifesterar ett viktigt skede av utveckling och framtidstro i Jämtlands län. Rådhusets arkitektoniska och konstnärliga kvaliteter är, trots ombyggnad, alltjämt ansevärda. Genom sitt dominerande läge i stadsbilden har byggnaden ett stort symbol- och upplevelsevärde. Rådhuset ligger inom riksintresse Z 27, Östersunds stad.

Östersunds rådhus har ett arkitekturhistoriskt, samhällshistoriskt och ett symbolvärde, som gör byggnaden synnerligen märklig. Den uppfyller därmed kulturminneslagens krav för byggnadsminnesförklaring.

Situationsplan I
 (Snedstreckat område utgör byggnadsminnets skyddsområde.)

BILAGOR
 Karta

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Skyddsområdet omfattar del av fastigheten Lagboken 3 (se markerat område på Situationsplan I).

1. Rådhuset får inte rivas, flyttas, byggas om, till, eller förändras till sin exteriör (se Situationsplan II).
2. Yttre trappor, avsatser, terrasser, balustrader, murar m.m. får inte rivas eller förändras (se Situationsplan I).
3. Ändring av rumsindelning, eller åtgärder som innebär ingrepp i bärande stomme, får inte göras inom markerat område (se Planritning).
4. Ingrepp i, eller ändring av fast inredning får inte göras inom markerat område (se Planritning). Till fast inredning hör bl.a. golv, tak, dörrar, lister, paneler och podier. Befintliga ytskikt, såsom väggmålningar och väggbonader, får inte borttagas, övertäckas eller på annat sätt förändras.
5. Rådhuset (se Situationsplan II) skall underhållas så att det inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med sådana material och metoder att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
6. Skyddsområdet (se Situationsplan I) skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Inom skyddsområdet får ytterligare byggnader eller andra fasta anordningar inte uppföras.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

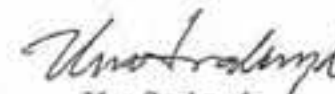
För anläggande och underhåll av el- och va-ledningar inom skyddsområdet, men utanför själva byggnaden, krävs inget tillstånd av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bör emellertid informeras om alla åtgärder som berör den aktuella fastigheten.

Om ändring av byggnadsminnet i strid med skyddsföreskrifterna anses nödvändig, kan Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen meddela tillstånd till detta.

ÖVERKLAGANDE

Detta beslut kan överklagas hos Länsrätten i Jämtlands län, se bilaga (Formulär F4).

I den slutliga handläggningen av ärendet har länsantikvarie Kjell-Åke Aronsson, bitr. länsantikvarie Jesper Larsson och förste länsassessor Erik Berglund deltagit.

Uno Svaleryd
länsråd

Johan Loock
antikvarie

Bilagor:

Karta
Situationsplan I
Situationsplan II
Planritning, bottenvåning och övre våning
Blankett för överklagande (Formulär F4)

SÄNDLISTA

Med delgivningskvitto:

Östersunds kommun,
Kommunstyrelsen
831 82 Östersund

Östersunds kommun,
Miljö- och stadsbyggnadskontoret
831 82 Östersund

Östersunds kommun,
Nämndkontoret
831 82 Östersund

Lantmäterimyndigheten i Östersunds kommun
831 82 Östersund

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm

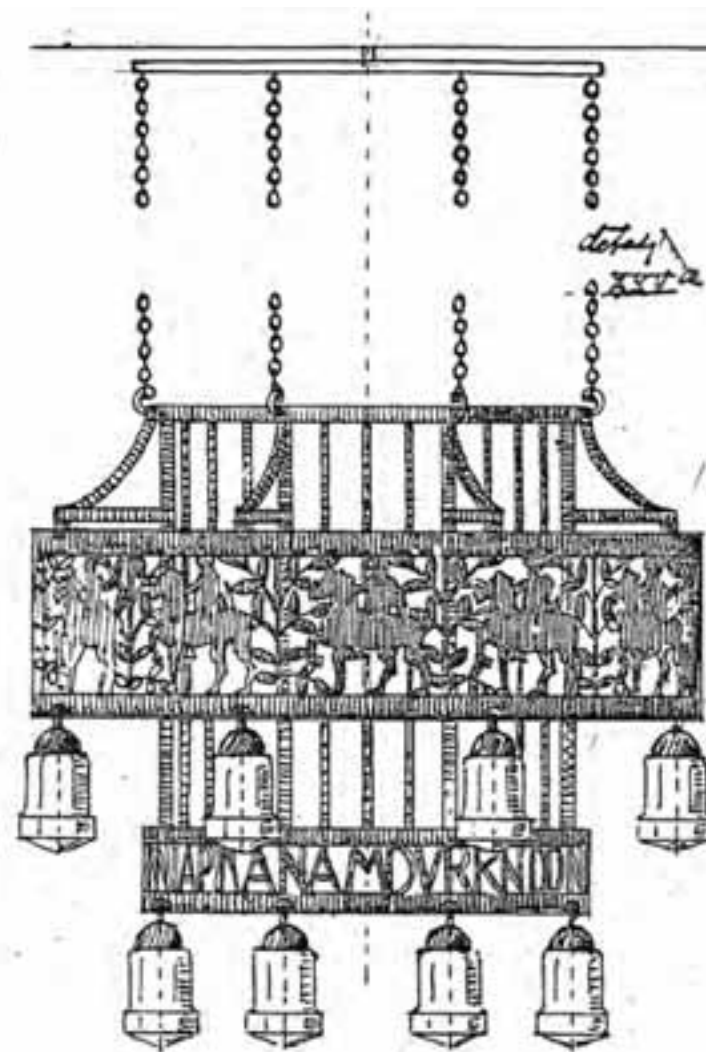
Jämtlands läns museum
Box 709
831 28 Östersund

För kännedom:

Axel Hedlund
Norrgårdsvägen 3 G
184 36 Åkersberga

Arne Nordberg
Hårdängegatan 11 B
831 48 Östersund

Frimurarelogen Arcturus
Rådhuset
831 35 Östersund

Krona för 16 lampor af smidesjärn
i Stadfullmäktiges sal.
Måttet höj 2 el. wäggarmar bakom uträka
se detalj.

